

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE
STATISTICAL OFFICE IN KRAKÓW

**ROCZNIK STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE MAŁOPOLSKIE
VOIVODSHIP*

2015

ROK XVI

YEAR XVI

KRAKÓW 2015

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W KRAKOWIE

*EDITORIAL BOARD
OF THE STATISTICAL OFFICE
IN KRAKÓW*

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

dr Krzysztof Jakóbiak

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Agnieszka Chochorowska, Agnieszka Czekaj, Barbara Oremus,
Krzysztof Pawlaczek, Maria Penpeska, Tomasz Sekuła,
Helena Sienniak, Anna Stefan, Monika Wałaszek

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne –

Editorial and technical supervision –

Dział Opracowań Regionalnych

Regional Studies Division

w Małopolskim Ośrodku Badań Regionalnych

in Małopolska Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Heleny Sienniak

Sekretarz

Secretary

Aneta Stachańczyk

Skład komputerowy i wykresy

Typesetting and graphs

Marta Klósek

Ewa Kopacka

Komentarz

Commentary

Marcin Marosz

Projekt okładki

Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-002X

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

Druk i oprawa

Printing and binding

ZWS Zakład Poligraficzny nr 2

26-600 Radom, ul. Planty 39/45

Nakład 120 egz. B5

Cena 25,00 zł

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie - <http://krakow.stat.gov.pl>

*Publication available on CD
and on the Internet - <http://krakow.stat.gov.pl>*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Krakowie przekazuje Państwu szesnastą edycję **Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego**. Publikacja zawiera obszerny zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w dwóch tablicach przeglądowych i 23 działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Zamieszczony materiał statystyczny, pozwalający na przeprowadzenie analiz i porównań retrospektywnych, wzbogacono ilustracją graficzną, głównie w formie wykresów.

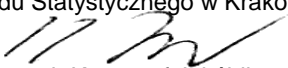
Układ tematyczny nie zmienił się w stosunku do wydania ubiegłorocznego. Obecna edycja Rocznika została wzbogacona o następujące informacje:

- w dziale „Ludność” po raz pierwszy przedstawiono wyniki bilansu liczby i struktury ludności rezydującej (rezydentów). Rezydenci to kategoria stanu ludności opracowana na potrzeby statystyk międzynarodowych przy zastosowaniu kryteriów międzynarodowej definicji zamieszkania ludności,
- w dziale „Edukacja i wychowanie” grupy kierunków kształcenia uczniów i studentów podano zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED-F 2013).

Publikacja w wersji polsko-angielskiej dostępna jest w sprzedaży w wersji książkowej oraz na płycie CD, jak również w postaci elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Krakowie <http://krakow.stat.gov.pl/>

Uwadam Czytelnikom polecam również publikację „**Województwo Małopolskie 2014 - Podregiony, Powiaty, Gminy**”. Opracowanie to stanowi uzupełnienie niniejszego Rocznika prezentując dane w przekroju terytorialnym.

Oddając do rąk Państwa kolejne wydanie **Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego**, wyrażam nadzieję, że zawarte w nim informacje umożliwią uchwycenie głównych tendencji i kierunków zmian zachodzących w regionie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Krakowie

dr Krzysztof Jakóbiak

PREFACE

*The Statistical Office in Kraków is pleased to present the 16th edition of the **Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship**. The publication contains a comprehensive set of information characterising the living standards of society and the state of the voivodship's economy.*

Detailed statistical data have been grouped in two review tables and 23 thematic chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information. Presented statistical information, enabling analyses and retrospective comparisons, has been enriched mainly with charts.

The thematic layout has remained unchanged in relation to the last year's edition. The current edition of the Yearbook has been enriched with the following information:

- in the chapter "Population" for the first time results of the balances of the size and structure of the usual residence population (residents) have been presented. Residents constitute a category of the population elaborated for needs of international statistics using criteria of the international definition of residence,*
- in the chapter "Education" fields of education of students have been presented according to the International Standard Classification of Education (ISCED-F 2013).*

The publication, in Polish-English version is available for sale as a book and also on CD as well as in electronic version at the website of the Statistical Office in Kraków <http://krakow.stat.gov.pl/>

*We recommend to our readers also the publication "**Małopolskie Voivodship 2014 – Subregions, Powiats, Gminas**". This elaboration constitutes a supplement to the Yearbook, presenting data in a spatial profile.*

*With the next edition of the **Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship**, I hope that the information contained in it will allow to capture the major trends of changes occurring in the region.*

*Director
of the Statistical Office in Kraków*

Krzysztof Jakóbiak, Ph.D.

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2014 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2009-2014)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna .
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Podmioty gospodarki narodowej
Komentarz - województwo małopolskie

CONTENTS

<i>Preface</i>	3-4
<i>List of tables and graphs</i>	6-19
<i>Symbols. Abbreviations</i>	20-21
<i>General notes</i>	22-27

REVIEW TABLES

<i>Voivodship and the country in 2014</i>	28-33
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2009-2014)</i>	34-51

CHAPTERS

<i>Geography</i>	52-56
<i>Environmental protection</i>	57-77
<i>Administrative division and local government</i>	78-84
<i>Public safety. Justice</i>	85-93
<i>Population</i>	94-121
<i>Labour market</i>	122-157
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	158-169
<i>Household budgets</i>	170-179
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	180-194
<i>Education</i>	195-225
<i>Health care and social welfare</i>	226-242
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	243-259
<i>Science and technology. Information society</i>	260-275
<i>Prices</i>	276-280
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>	281-310
<i>Industry and construction</i>	311-323
<i>Transport and communications</i>	324-330
<i>Trade and catering</i>	331-336
<i>Finances of enterprises</i>	337-349
<i>Public finance</i>	350-358
<i>Investments. Fixed assets</i>	359-367
<i>Regional accounts</i>	368-373
<i>Entities of the national economy</i>	374-380
<i>Commentary - Małopolskie voivodship</i>	381-386

Strona
Page

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA		
CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1 52
Powierzchnia i granice w 2014 r.	<i>Area and borders in 2014</i>	2 52
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3 53
Najwyższe szczyty górskie	<i>The highest mountain peaks</i>	4 53
Najdłuższe jaskinie	<i>The longest caves</i>	5 54
Ważniejsze przełęcze i kulminacje na drogach ..	<i>Major passes and culminations on the roads</i>	6 54
Większe sztuczne zbiorniki i stopnie wodne	<i>Major artificial reservoirs and falls</i>	7 55
Większe rzeki	<i>Principal rivers</i>	8 55
Większe i głębsze jeziora	<i>Larger and deeper lakes</i>	9 55
Temperatury powietrza	<i>Air temperatures</i>	10 56
Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, ustonecznienie i zachmurzenie	<i>Atmospheric precipitation, wind velocity insolation and cloudiness</i>	11 56
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA		
CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 57
Stan geodezyjny, kierunki i zmiany w wykorzysta- niu powierzchni województwa (2005, 2010, 2015)	<i>Geodesic status, directions and changes of voivodship land use (2005, 2010, 2015)</i>	1 (12) 64
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non- forest purposes (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (13) 65
Grunty zdewastowane i zdegradowane wyma- gające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Devastated and degraded land requiring recla- mation and management as well as reclaimed and managed land (2005, 2010, 2013, 2014) .</i>	3 (14) 65
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2013, 2014).....</i>	4 (15) 66
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodo- wej i ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (16) 66
Powierzchnia i pobór wody do napełniania stawów rybnych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Area and water withdrawal for filling fish ponds (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (17) 66
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzo- ne do wód lub do ziemi (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (18) 67
Zakłady odprowadzające ścieki według miej- sca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Plants discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (19) 67
Oczyszczalnie ścieków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Wastewater treatment plants (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (20) 68
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (21) 69
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powie- trza w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2005, 2010, 2013, 2014) ..	<i>Air pollution reduction systems in plants of significant nuisance to air quality (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (22) 70
Powierzchnia o szczególnych walorach przy- rodniczych prawnie chroniona (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Area of special nature value under legal protection (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (23) 71
Parki narodowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>National parks (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (24) 71
Rezerwaty przyrody (2005, 2010, 2013, 2014) ..	<i>Nature reserves (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (25) 72
Parki krajobrazowe (2005, 2010, 2013, 2014) ...	<i>Landscape parks (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (26) 72
Pomniki przyrody (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Monuments of nature (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	16 (27) 73

	Tablica Table	Strona Page
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania (2005, 2010, 2013, 2014)	17 (28)	73
Odpady według rodzajów w 2014 r.	18 (29)	74
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	19 (30)	74
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2013, 2014)	20 (31)	75
Kierunki finansowania z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2013, 2014)	21 (32)	76
Wpływy z opłat i kar na fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2005, 2010, 2013, 2014)	22 (33)	77
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	x	78
Jednostki administracyjne województwa (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (34)	80
Gminy w 2014 r.	2 (35)	80
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2014 r.	3 (36)	81
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2014 r.	4 (37)	81
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (38)	83
Wybory radnych do organów jednostek samorządu terytorialnego w dniu 16 XI 2014 r.	6 (39)	83
Wybory bezpośrednie wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w 2014 r.	7 (40)	84
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	x	85
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (41)	88
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (42)	88
Wpływ spraw do sądów powszechnych (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (43)	89
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2014 r.	4 (44)	89
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (45)	90
Załatwione sprawy rodzinne (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (46)	91
Sprawy rodzinne załatwione w 2014 r.	7 (47)	91
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym (2005, 2010, 2013, 2014)	8 (48)	92
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2005, 2010, 2013, 2014)	9 (49)	92
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION	
Uwagi ogólne	x	94
Ludność (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (50)	98
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (51)	98
Ludność według płci i wieku (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (52)	99

		Tablica Table	Strona Page
Miasta i ludność w miastach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Towns and urban population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (53)	100
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Gminas and rural population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (54)	100
Mediana wieku ludności według płci (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Median population age by sex (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (55)	101
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Vital statistics (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (56)	101
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (57)	102
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2014</i>	9 (58)	102
Małżeństwa zawarte w 2014 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców ..	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2014</i>	10 (59)	104
Małżeństwa wyznaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Church or religious marriages (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (60)	105
Rozwody w 2014 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2014</i>	12 (61)	106
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (62)	107
Urodzenia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Births (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (63)	107
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (64)	108
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	16 (65)	109
Zgony według płci i wieku zmarłych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Deaths by sex and age of deceased (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	17 (66)	109
Zgony według wybranych przyczyn (2005, 2010, 2012, 2013)	<i>Deaths by selected causes (2005, 2010, 2012, 2013)</i>	18 (67)	110
Zgony niemowląt według płci i wieku (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Infant deaths by sex and age (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	19 (68)	112
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn (2005, 2010, 2012, 2013)	<i>Infant deaths by selected causes (2005, 2010, 2012, 2013)</i>	20 (69)	113
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Suicides registered by Police (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	21 (70)	113
Przeciętne dalsze trwanie życia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Life expectancy (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	22 (71)	114
Prognoza ludności (2015, 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050)	<i>Population projection (2015, 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050)</i>	23 (72)	114
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	24 (73)	117
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2013, 2014) ...	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	25 (74)	117
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	26 (75)	118
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	27 (76)	119
Rezydenci (2010, 2013, 2014)	<i>Usual residence population (2010, 2013, 2014)</i>	28 (77)	120
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2013, 2014)	<i>Working and non-working age usual residence population (2010, 2013, 2014)</i>	29 (78)	120
Kościóły i związki wyznaniowe w 2014 r.	<i>Churches and religious associations in 2014 ...</i>	30 (79)	121

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY		
Uwagi ogólne	General notes	x 122
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – na podstawie BAEL (2010, 2013, 2014)	Economic activity of the population aged 15 and more – on the LFS basis (2010, 2013, 2014)	1 (80) 132
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2014 r. – na podstawie BAEL	Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2014 – on the LFS basis	2 (81) 133
Pracujący	Employment	
Pracujący (2005, 2010, 2013, 2014)	Employed persons (2005, 2010, 2013, 2014) ..	3 (82) 134
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2013, 2014)	Employed persons by employment status (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (83) 135
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2013, 2014)	Average paid employment (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (84) 136
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2013, 2014)	Full- and part-time paid employment (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (85) 137
Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Hires (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (86) 138
Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Terminations (2005, 2010, 2013, 2014)	8 (87) 139
Absolwenci szkół wyższych, zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy (2005, 2010, 2013, 2014)	The graduates of tertiary schools, leavers of vocational and secondary schools starting work for the first time (2005, 2010, 2013, 2014)	9 (88) 140
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2014 r.	Job vacancies, newly created and liquidated job in 2014	10 (89) 141
Koszty pracy (2004, 2008, 2012)	Labour costs (2004, 2008, 2012)	11 (90) 143
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2005, 2010, 2013, 2014)	12 (91) 144
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2005, 2010, 2013, 2014)	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2005, 2010, 2013, 2014)	13 (92) 144
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawiania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2005, 2010, 2013, 2014) ..	14 (93) 145
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Registered unemployed persons benefitting from labour market programme as well as job offers (2005, 2010, 2013, 2014)	15 (94) 146
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2010, 2013, 2014)	Labour Fund expenditures (2005, 2010, 2013, 2014)	16 (95) 146
Warunki pracy	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2013, 2014]	Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2013, 2014]	17 (96) 147
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2013, 2014]	Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2013, 2014]	18 (97) 149
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2005, 2010, 2013, 2014)	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2005, 2010, 2013, 2014) ..	19 (98) 151
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2010, 2013, 2014)	Persons working in hazardous conditions (2005, 2010, 2013, 2014)	20 (99) 151
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego w 2014 r.	Paid employees on position for which evaluation of occupational risk was done in 2014	21 (100) 153
Choroby zawodowe (2005, 2010, 2013, 2014) ..	Occupational diseases (2005, 2010, 2013, 2014)	22 (101) 154
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2010, 2013, 2014)	Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2005, 2010, 2013, 2014)	23 (102) 155
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Occupational accidents and occupational diseases benefits (2005, 2010, 2013, 2014) ...	24 (103) 156

DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne	General notes	x	158
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2013, 2014)	Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (104)	161
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	Paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2014	2 (105)	162
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	Paid employment and average gross wages and salaries by performed occupational groups for October 2014	3 (106)	164
Przeciętne wynagrodzenia brutto za październik 2014 r.	Average gross wages and salaries for October 2014	4 (107)	166
Miesięczne wynagrodzenia brutto najwyższe (decyle) w grupach decylowych pracowników zatrudnionych według wielkich grup zawodów wykonywanych za październik 2014 r.	Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment) by great occupational groups for October 2014	5 (108)	168
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2005, 2010, 2013, 2014)	Retirees and pensioners (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (109)	169
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2005, 2010, 2013, 2014)	Gross retirement and other pension benefits (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (110)	169
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	170
Gospodarstwa domowe (2005, 2010, 2013, 2014)	Households (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (111)	176
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Average monthly per capita available income of households (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (112)	176
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Average monthly per capita expenditures of households (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (113)	177
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (114)	178
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	Households equipped with selected durable goods (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (115)	179
Wskaźniki zagrożenia ubóstwem w gospodarstwach domowych (2010, 2013, 2014)	At-risk-of-poverty rates in households (2010, 2013, 2014)	6 (116)	179
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	180
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2013, 2014)	Water supply and sewage systems (2010, 2013, 2014)	1 (117)	186
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Consumers and consumption of electricity in households (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (118)	187
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2013, 2014)	Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from supply system in households (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (119)	187
Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2013, 2014)	House-heating (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (120)	188
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2013, 2014)	Population using water supply, sewage and gas supply systems (2005, 2010, 2013, 2014)	5 (121)	188
Odpady komunalne (2005, 2010, 2013, 2014) ..	Municipal waste (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (122)	189

		Tablica Table	Strona Page
Nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2013, 2014)	Liquid waste (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (123)	189
Składowiska odpadów komunalnych (2005, 2010, 2013, 2014)	Landfill sites with municipal waste (2005, 2010, 2013, 2014)	8 (124)	189
Komunikacja miejska (2005, 2010, 2013, 2014)	Urban transport (2005, 2010, 2013, 2014)	9 (125)	190
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2013, 2014)	Generally accessible green areas and green areas of housing estates (2005, 2010, 2013, 2014)	10 (126)	190
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwelling stocks (2005, 2010, 2013, 2014)	11 (127)	191
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2005, 2010, 2013, 2014)	12 (128)	191
Dodatki mieszkaniowe wypłacone w 2014 r.	Housing allowances paid out in 2014	13 (129)	192
Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe (2010, 2013, 2014)	Administration of grounds for dwelling construction (2010, 2013, 2014)	14 (130)	192
Mieszkania których budowę rozpoczęto (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwellings in which construction has begun (2005, 2010, 2013, 2014)	15 (131)	193
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwellings completed (2005, 2010, 2013, 2014)	16 (132)	193
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2005, 2010, 2013, 2014)	Dwellings completed by number of rooms (2005, 2010, 2013, 2014)	17 (133)	194
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	195
Edukacja według szczebli kształcenia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	Education by level (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	1 (134)	201
Szkoły według organów prowadzących (2012/13, 2013/14, 2014/15)	Schools by school governing authority (2012/13, 2013/14, 2014/15)	2 (135)	203
Uczniowie według grup wieku (2010/11, 2013/14, 2014/15)	Pupils and students by age groups (2010/11, 2013/14, 2014/15)	3 (136)	205
Współczynnik skolaryzacji (2010/11, 2013/14, 2014/15)	Enrolment rate (2010/11, 2013/14, 2014/15)	4 (137)	206
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2010/11, 2012/13, 2013/14)	Computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2010/11, 2012/13, 2013/14)	5 (138)	207
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2010/11, 2013/14, 2014/15)	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2010/11, 2013/14, 2014/15)	6 (139)	208
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2010/11, 2013/14, 2014/15)	Students studying foreign languages in schools for adults (2010/11, 2013/14, 2014/15)	7 (140)	209
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2009/10, 2010/11, 2012/13, 2013/14, 2014/15)	Education for people with special educational needs (2009/10, 2010/11, 2012/13, 2013/14, 2014/15)	8 (141)	209
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2005, 2010, 2013, 2014)	Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2005, 2010, 2013, 2014)	9 (142)	210
Wychowanie pozaszkolne (2005, 2010, 2013, 2014)	Extracurricular education (2005, 2010, 2013, 2014)	10 (143)	211
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2013/14, 2014/15]	Boarding schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2010/11, 2013/14, 2014/15]	11 (144)	211
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	Student dormitories and canteens (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	12 (145)	212
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	13 (146)	212
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	14 (147)	213
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	15 (148)	214

	Tablica Table	Strona Page
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	16 (149) 215
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2013/14, 2014/15)	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2013/14, 2014/15)</i>	17 (150) 215
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	18 (151) 216
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2012/13, 2013/14]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2012/13, 2013/14]</i>	19 (152) 216
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	20 (153) 216
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2013/14, 2014/15)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2013/14, 2014/15)</i>	21 (154) 217
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Level art schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	22 (155) 218
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15]</i>	23 (156) 218
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2013/14, 2014/15)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2013/14, 2014/15)</i>	24 (157) 219
Szkoły wyższe (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Higher education institutions (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	25 (158) 220
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	26 (159) 220
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2012/13, 2013/14)	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2012/13, 2013/14)</i>	27 (160) 221
Nauczyciele akademicy w szkołach wyższych (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Academic teachers in higher education institutions (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	28 (161) 221
Cudzoziemcy - studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Foreigners - students and graduates by study forms and type of schools (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	29 (162) 222
Studia podyplomowe i doktoranckie (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Postgraduate and doctoral studies (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	30 (163) 222
Studia podyplomowe według kierunków kształcenia (2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Postgraduate studies by fields of education (2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	31 (164) 223
Szkoły dla dorosłych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Schools for adults (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	32 (165) 223
Wychowanie przedszkolne (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	<i>Pre-primary education (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)</i>	33 (166) 224
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 226
Pracownicy medyczni (2012, 2013, 2014)	<i>Medical personnel (2012, 2013, 2014)</i>	1 (167) 233
Lekarze specjaliści (2012, 2013, 2014)	<i>Doctors specialists (2012, 2013, 2014)</i>	2 (168) 233
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2012, 2013, 2014)	<i>Out-patient health care (2012, 2013, 2014)</i>	3 (169) 234
Stacjonarna opieka zdrowotna (2012, 2013, 2014)	<i>In-patient health care (2012, 2013, 2014)</i>	4 (170) 235
Szpitala ogólne (2012, 2013, 2014)	<i>General hospitals (2012, 2013, 2014)</i>	5 (171) 236
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Emergency medical services and first aid (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (172) 237
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Generally available pharmacies and pharmaceutical outlets (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (173) 237

		Tablica Table	Strona Page
Krwiodawstwo (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Blood donation (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (174)	238
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (175)	238
Żłobki i kluby dziecięce (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Nurseries and children's clubs (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (176)	239
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Day-support centres (2005, 2010, 2013, 2014) ..</i>	11 (177)	239
Rodzinna piecza zastępcza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Family foster care (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (178)	239
Instytucjonalna piecza zastępcza (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Institutional foster care (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (179)	240
Pomoc społeczna stacjonarna (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Stationary social welfare (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (180)	240
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2007, 2010, 2013, 2014)	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2007, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (181)	241
Świadczenia pomocy społecznej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Social assistance benefits (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	16 (182)	242
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	243
Kultura	Culture		
Książki i broszury wydane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Books and pamphlets published (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (183)	247
Gazety i czasopisma wydane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Newspapers and magazines published (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (184)	247
Biblioteki publiczne (z filiami) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Public libraries (with branches) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	3 (185)	248
Muzea (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Museums (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (186)	248
Instytucje paramuzealne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Museum-related institutions (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (187)	249
Galerie sztuki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Art galleries (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (188)	249
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (189)	249
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2009, 2013, 2014)	<i>Cultural centres and establishments, clubs and community centres (2005, 2009, 2013, 2014) .</i>	8 (190)	250
Kina stałe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Fixed cinemas (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (191)	250
Abonenci telewizji kablowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Cable television subscribers (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (192)	251
Abonenci radiowi i telewizyjni (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Radio and television subscribers (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (193)	251
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	12 (194)	251
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	13 (195)	253
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Occupancy of tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	14 (196)	255
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Catering establishments in tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	15 (197)	255
Hotele według kategorii (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hotels by category (2005, 2010, 2013, 2014) ...</i>	16 (198)	256
Sport	Sport		
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2010, 2012, 2014)	<i>Physical education organizations and sports clubs (2010, 2012, 2014)</i>	17 (199)	256
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2014 r.	<i>Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2014</i>	18 (200)	257
Wybrane obiekty sportowe w 2014 r.	<i>Selected sports facilities in 2014</i>	19 (201)	259

DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE
CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

Uwagi ogólne	General notes	x	260
Nauka i technika	Science and technology		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2013, 2014) ..	Units and employment in research and development activity (2005, 2010, 2013, 2014) ..	1 (202)	264
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2010, 2013, 2014)	Employment in research and development activity by educational level (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (203)	265
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	3 (204)	266
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices) [2010, 2013, 2014]	4 (205)	266
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	Gross domestic expenditures on research and development activity by source of funds (current prices) [2010, 2013, 2014]	5 (206)	267
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	6 (207)	267
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2005, 2010, 2013, 2014)	Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2005, 2010, 2013, 2014)	7 (208)	268
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2014 r.	Share of net revenues from sales of new or significantly improved products in net revenues from sales in industry in 2014	8 (209)	268
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2012-2014	Innovative enterprises in industry by type of introduced innovation during 2012-2014	9 (210)	270
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	10 (211)	271
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według źródeł finansowania (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Expenditures on innovation activities in industry by source of funds (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	11 (212)	272
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2005, 2010, 2013, 2014)	Resident inventions and utility models (2005, 2010, 2013, 2014)	12 (213)	272
Polska Akademia Umiejętności w Krakowie (2005, 2010, 2013, 2014)	The Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków (2005, 2010, 2013, 2014)	13 (214)	273
Polska Akademia Nauk Oddział w Krakowie (2005, 2010, 2013, 2014)	The Polish Academy of Sciences Department in Kraków (2005, 2010, 2013, 2014)	14 (215)	274
Spółeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne (2005, 2010, 2013, 2014)	Enterprises using selected information and communication technologies (2005, 2010, 2013, 2014)	15 (216)	275
Cele wykorzystania Internetu w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2013, 2014)	Purpose of using the Internet by enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)	16 (217)	275
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne	General notes	x	276
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2010, 2013, 2014)	Price indices of consumer goods and services (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (218)	277
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2005, 2010, 2013, 2014)	Retail prices of selected goods and services (2005, 2010, 2013, 2014)	2 (219)	277
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2013, 2014)	Average procurement prices of major agricultural products (2005, 2010, 2013, 2014)	3 (220)	279
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2005, 2010, 2013, 2014)	Average market-place prices received by farmers (2005, 2010, 2013, 2014)	4 (221)	280

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XV. ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	General notes	x 281
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2005, 2010, 2013, 2014)	Trends and major economic and production results in agriculture (2005, 2010, 2013, 2014)	1 (222) 287
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2010, 2013, 2014)	Agricultural land area by land type (2010, 2013, 2014)	2 (223) 289
Gospodarstwa rolne według grup obszarowych (2010, 2013)	Farms by area groups (2010, 2013)	3 (224) 289
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2012, 2013]	Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2012, 2013]	4 (225) 290
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2005, 2010, 2012, 2013]	Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2005, 2010, 2012, 2013]	5 (226) 290
Powierzchnia zasiewów (2005, 2010, 2013, 2014)	Sown area (2005, 2010, 2013, 2014)	6 (227) 292
Zbiory i plony wybranych ziemioplodów (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	Selected crop production and yields (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	7 (228) 293
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	Area, production and yields of ground vegetables (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	8 (229) 294
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	Area, production and yields of tree fruit (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	9 (230) 295
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	Area, production and yields of berry fruit (2006-2010, 2010, 2013, 2014)	10 (231) 296
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2005, 2010, 2013, 2014)	Cattle, pigs, sheep and horses (2005, 2010, 2013, 2014)	11 (232) 297
Drób (2005, 2010, 2013, 2014)	Poultry (2005, 2010, 2013, 2014)	12 (233) 298
Produkcja żywca rzeźnego (2005, 2010, 2013, 2014)	Production of animals for slaughter (2005, 2010, 2013, 2014)	13 (234) 298
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2005, 2010, 2013, 2014)	Production of meat, fats and pluck (2005, 2010, 2013, 2014)	14 (235) 299
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2005, 2010, 2013, 2014)	Production of cows' milk and hen eggs (2005, 2010, 2013, 2014)	15 (236) 299
Ciągniki rolnicze (2005, 2010, 2013)	Agricultural tractors (2005, 2010, 2013)	16 (237) 300
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14)	Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14)	17 (238) 300
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	Value of agricultural products procurement (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]	18 (239) 301
Skup ważniejszych produktów rolnych (2005, 2010, 2013, 2014)	Procurement of major agricultural products (2005, 2010, 2013, 2014)	19 (240) 302
Ekologiczne gospodarstwa rolne (2005, 2010, 2013, 2014)	Organic farms (2005, 2010, 2013, 2014)	20 (241) 303
Łowiectwo	Hunting	
Ważniejsze zwierzęta łowne (2005, 2010, 2013, 2014)	Major game species (2005, 2010, 2013, 2014)	21 (242) 303
Odstzał ważniejszych zwierząt łownych (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	Shoot of main game species (2005/06, 2010/11, 2013/14, 2014/15)	22 (243) 304
Koła i członkowie Polskiego Związku Łowieckiego oraz obwody łowieckie (2005, 2010, 2013, 2014)	Clubs and members of the Polish Hunting Association and hunting districts (2005, 2010, 2013, 2014)	23 (244) 304
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2005, 2010, 2013, 2014)	Forest land (2005, 2010, 2013, 2014)	24 (245) 305
Powierzchnia lasów	Forest areas	25 (246) 306

	Tablica Table	Strona Page
Zasoby drzewne na pnii	<i>Growing stock of standing wood</i>	26 (247) 307
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	27 (248) 308
Pozyskanie drewna (2005, 2010, 2013, 2014) ..	<i>Removals (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	28 (249) 309
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrze- wień (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Trees and shrubs outside the forest and re- movals (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	29 (250) 309
Pożary w lasach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Forest fires (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	30 (251) 310
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 311
Przemysł	Industry	
Produkcja sprzedana przemysłu (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Sold production of industry (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (252) 314
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	2 (253) 316
Produkcja wybranych wyrobów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Production of selected products (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (254) 316
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2010, 2013, 2014)	<i>Average paid employment in industry (2010, 2013, 2014)</i>	4 (255) 317
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2010, 2013, 2014)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2010, 2013, 2014)</i>	5 (256) 318
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżą- ce) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	6 (257) 319
Produkcja budowlano-montażowa według ro- dzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	7 (258) 319
Budynki oddane do użytkowania (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Buildings completed (2005, 2010, 2013, 2014)</i> .	8 (259) 321
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Buildings completed by type of buildings (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	9 (260) 322
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2010, 2013, 2014)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2010, 2013, 2014)</i>	10 (261) 323
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 324
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Railway lines operated (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (262) 326
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hard surface public roads (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (263) 326
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowa- ne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Registered road vehicles and tractors (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (264) 327
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Regular bus transport lines (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (265) 327
Transport samochodowy zarobkowy (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Hire or reward road transport (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (266) 327
Ruch pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków-Balice (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Passenger traffic in the John Paul II Internatio- nal Airport Kraków-Balice (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (267) 328
Przeładunek ładunków w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków- Balice (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Freight loaded and unloaded in the John Paul II International Airport Kraków-Balice (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (268) 328
Wypadki drogowe i ich ofiary (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Road traffic accidents and their casualties (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (269) 329

	Tablica Table	Strona Page
Wypadki drogowe według sprawców, ważniejszych przyczyn i rodzajów pojazdów (2013, 2014)	<i>Road accidents by culprits major causes and types of vehicles (2013, 2014)</i>	9 (270) 329
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi pocztowe (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Basic postal services (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	10 (271) 330
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	11 (272) 330
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 331
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Retail sales (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	1 (273) 334
Sprzedaż detaliczna towarów według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Retail sales by groups (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	2 (274) 334
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2013, 2014]	<i>Wholesale in trade enterprises (current prices) [2005, 2010, 2013, 2014]</i>	3 (275) 334
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Shops by organizational form and petrol stations (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (276) 335
Gastronomia (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Catering (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (277) 335
Magazyny handlowe (2005, 2009, 2012)	<i>Trade warehouses (2005, 2009, 2012)</i>	6 (278) 336
Targowiska (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Marketplaces (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (279) 336
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 337
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (280) 341
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by sections (2005, 2010, 2013, 2014) ...</i>	2 (281) 342
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (282) 343
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (283) 344
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (284) 345
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	6 (285) 347
Kapitał zakładowy spółek (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Share capital of companies (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	7 (286) 348
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	8 (287) 349
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 350
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Revenue of local government units budgets by type (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (288) 353
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	<i>Revenue of local government units budgets by division in 2014</i>	2 (289) 355
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Expenditure of local government units budgets by type (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (290) 356

		Tablica Table	Strona Page
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2014 r.	<i>Expenditure of local government units budgets by division in 2014</i>	4 (291)	357
Przychody i koszty samorządowych zakładów budżetowych (2013, 2014)	<i>Revenue and costs of local government budgetary establishments (2013, 2014)</i>	5 (292)	358
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	359
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Investment outlays (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	1 (293)	363
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Investment outlays in enterprises (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	2 (294)	364
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2010, 2013, 2014]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2010, 2013, 2014]</i>	3 (295)	365
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2013, 2014]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2013, 2014]</i>	4 (296)	366
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2013, 2014]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2013, 2014]</i> .	5 (297)	367
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	368
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2010, 2012, 2013]	<i>Gross domestic product (current prices) [2010, 2012, 2013]</i>	1 (298)	372
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2010, 2012, 2013]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2010, 2012, 2013]</i>	2 (299)	373
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2010, 2012, 2013)	<i>Nominal income in the households sector (2010, 2012, 2013)</i>	3 (300)	373
DZIAŁ XXIII. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	374
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy in the REGON register (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	1 (301)	375
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by legal status and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	2 (302)	375
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	3 (303)	378
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy newly registered by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	4 (304)	379
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według wybranych form prawnych i sekcji (2005, 2010, 2013, 2014)	<i>Entities of the national economy removed by selected legal forms and sections (2005, 2010, 2013, 2014)</i>	5 (305)	380

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

		Strona Page
Podział administracyjny województwa małopolskiego w 2014 r.	<i>Administrative division of Małopolskie voivodship in 2014</i>	28-29
Podział województwa małopolskiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) w 2014 r.	<i>Division of Małopolskie voivodship according to Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS) in 2014</i>	28-29
Ludność według płci i wieku w 2014 r.	<i>Population by sex and age in 2014</i>	100-101
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i>	100-101
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat	<i>Life expectancy at 0 age</i>	100-101
Struktura pracujących według sekcji	<i>Structure of employed persons by sections</i>	144-145
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by age and educational level</i>	144-145
Odchylenia względne przeciętnych wynagrodzeń w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej	<i>Relative deviations of average wages and salaries in selected sections from the average wages and salaries in the national economy</i>	144-145
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2014 r.	<i>Dwellings fitted with installations in 2014</i>	194-195
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of dwellings completed by ownership forms</i>	194-195
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed</i>	194-195
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2014/2015	<i>Education by educational level in the 2014/2015 school year</i>	194-195
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2014 r.	<i>Land use in agricultural holdings in 2014</i>	310-311
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2013 r. .	<i>Structure of market agricultural output in 2013</i>	310-311
Struktura produkcji budowlano-montażowej	<i>Structure of construction and assembly production</i>	310-311
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca	<i>Revenue and expenditure of local government units budgets per capita</i>	358-359
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności	<i>Structure of gross value added by kinds of activities</i>	358-359
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2014 r.	<i>Structure of entities of the national economy in 2014</i>	358-359

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 25. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 25.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” "Of which"	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	<i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>= thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty <i>= zloty</i>	m	= metr <i>metre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka <i>= piece</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
egz.	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl.	= komplet	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>= volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitry <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>

dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	nr (Nr) No.	= numer <i>number</i>
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	poz.	= pozycja
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	pkt	= punkt
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	ust.	= ustęp
TJ	= teradżul <i>terajoule</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	i in.	= i inni
h	= godzina <i>hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
r.	= rok	np. e.g.	= na przykład = <i>for example</i>
p u	= powierzchnia użytkowa	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	tzw.	= tak zwany
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	ww.	= wyżej wymieniony
art.	= artykuł <i>article</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Unii Europej- skiej <i>Statistical Office of the European Union</i>
kl.	= klasa	ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych <i>European System of Accounts</i>
		VAT	= podatek od towarów i usług <i>Value Added Tax</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności, a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi; zmiany te powodowały brak porównywalności danych również przy niezmiennych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalności wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** - wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

- 3) według **sektorów własności**:

- sektor publiczny - grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

- sektor prywatny - grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia)

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) in accordance with the **Polish Classification of Activities - PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. In some cases these changes result in the lack of comparability of data, also if the names of classification levels remain unchanged.

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

- 2) according to **institutional sectors** - exclusively within the scope of regional accounts;

- 3) according to **ownership sectors**:

- public sector - grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),

- private sector - grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capi-

podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i - jeśli nie zaznaczono inaczej - obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD, opracowano - jeśli nie zaznaczono inaczej - tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku - obok PKD - należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 760, z późniejszymi zmianami);
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293, z późniejszymi zmianami);

tal (property) and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) includes entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 760, with later amendments);
- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU) 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293, with later amendments);

3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych (wyrobów oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);

4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późniejszymi zmianami);

5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale terytorialnym. Przez „miasta” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „wieś” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tabelach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji - jeśli nie zaznaczono inaczej - przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług - VAT (od produktów krajowych i z importu), podatek akcyzowy (od wyrobów krajowych, importowanych i nabytych wewnątrzspółnotowo), cła oraz podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

10. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej, produktu krajowego brutto - ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owo-

3) **the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;

4) **the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments);

5) **the Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Information on the voivodship as well as divided into **urban areas** and **rural areas** is presented according to administrative division in a given period. The term “urban areas” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “rural areas” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: VAT on goods and services (on domestic and imported products), excise tax (on domestic, imported and Intra-Community acquired goods), duties and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. **Constant prices** were adopted as follows:

1) agricultural output, gross domestic product - current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes,

ców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;

2) produkcji sprzedanej przemysłu:

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki - w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach - obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) - według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną - jeśli nie zaznaczono inaczej - do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

13. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informację prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year;

2) *sold production of industry:*

- 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices - in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) - as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use the number of population prepared - unless otherwise indicated - to 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011, provided that for 2010 in accordance with the administrative division obligatory as of 31 XII 2011.

13. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
*INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (CD-10 Revision)*

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
*STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2*

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
x	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
x	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
x	<i>Administrative and support service activities</i>

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
x	<i>Manufacture of leather and related products</i>

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2 (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
<i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
x	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
x	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
x	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
x	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
x	<i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R.
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	15183	4,9	Area in km ²
Powiaty.....	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu.....	66	3	4,5	Cities with powiat status
Gminy.....	2479	182	7,3	Gminas
Miasta.....	913	61	6,7	Towns
Miejscowości wiejskie.....	52545	1950	3,7	Villages
Sołectwa.....	40617	1914	4,7	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:
pyłowych.....	47,4	3,0	6,4	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla) .	1573	109	6,9	gases (excluding carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII).....	3288	244	7,4	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne.....	2446	179	7,3	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	820	65	7,9	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t.....	131256	6079	4,6	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t.....	10330	764	7,4	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				servicing environmental protection:
w milionach złotych.....	14248	1219	8,6	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	5,7	6,5	x	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				servicing water management:
w milionach złotych.....	3801	532	14,0	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem.....	1,5	2,8	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^c
PUBLIC SAFETY^c

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych.....	867856	73139	8,4	in absolute numbers
na 10 tys. ludności.....	226	217	96,0	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %.....	65,2	65,2	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
a Working on sewage network. b Estimated data. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	Polska = 100 Poland = 100	SPECIFICATION
	ogółem total			
LUДНОŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. .	38479	3368	8,8	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23216	1638	7,1	urban areas
wieś.....	15262	1731	11,3	rural areas
w tym kobiety	19859	1734	8,7	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	123	222	180,5	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII).....	59	59	100,0	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,0	1,4	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,4	0,9	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	14237	1294	9,1	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3777,10	3485,33	92,3	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1825	139	7,6	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %.....	11,4	9,7	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	292456	19006	6,5	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	142876	13509	9,5	sewage distribution ^c
gazowej.....	142412	22749	16,0	gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^d (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach.....	13983	1132	8,1	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	363	336	92,6	per 1000 population
izby: w tysiącach	53406	4430	8,3	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1388	1315	94,7	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	1025732	87903	8,6	useful floor area of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	26657	26097	97,9	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	143	15,6	10,9	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,7	4,6	124,3	dwellings
izby	15,5	19,5	125,8	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	375	474	126,4	usable floor space of dwellings in m ²

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Łącznie z kolektorami. d Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

a By actual workplace and kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. c Including collectors. d Based on balance of dwelling stocks.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem	Polska = 100		
		total	Poland = 100	

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2306	209	9,1	<i>primary</i>
gimnazjach.....	1093	102	9,4	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	201	20,9	10,4	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących	524	46,8	8,9	<i>general secondary</i>
technikach	510	50,2	9,8	<i>technical secondary</i>
artystycznych ogólnokształcących ^d	12,6	1,3	10,3	<i>general art^d</i>
policealnych.....	265	21,1	8,0	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^e :				<i>Children attending pre-primary education establishments^e:</i>
w tysiącach	1236	115	9,3	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat....	823	831	101,0	<i>per 1000 children aged 3—6</i>

OCHRONA ZDROWIA^f I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE^f AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze.....	87687	7596	8,7	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	13088	1334	10,2	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	199188	18022	9,0	<i>nurses^h</i>
Przychodnie	20052	1743	8,7	<i>Out-patients departments</i>
Szpitala ogólne.....	979	85	8,7	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	188	15,0	8,0	<i>Beds in general hospital in thous.</i>
Apteki ogólnodostępne ⁱ	12438	1131	9,1	<i>Generally available pharmaciesⁱ</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 195. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. d Dających uprawnienia zawodowe. e Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. f Łącznie z danymi resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. g Łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w izbach lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. i Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 12 na str. 229.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 195. b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. c Including students of special job-training schools. d Leading to professional certification. e Including the children attending for all school year in the units performing health care activities. f Including data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. g Including persons for whom the primary workplace are individual medical practice and nurses registered at Chambers of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. h Including master nurses. i See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 12 on page 229.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
		total	Poland = 100	

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8094	724	8,9	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	130733	10955	8,4	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	844	116	13,7	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys. Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	30609	8038	26,3	Museum and exhibition visitors in thous.
Widzowie w kinach stałych w tys.	463	47	10,2	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Baza noclegowa turystyki ^a w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	41030	3694	9,0	Audience in fixed cinemas in thous.
korzystający z noclegów	694	87,2	12,6	Tourist accommodation establishments ^a in thous.:
	25084	3748	14,9	number of beds (as of 31 VII)
				tourists accommodated

ROLNICTWO I LEŚNICTWO
AGRICULTURE AND FORESTRY

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	14424	532	3,7	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^b in thous. ha
pod zasiewami ^c	10420	295	2,8	sown area ^c
grunty ugorowane	475	13,0	2,7	fallow land
uprawy trwałe	376	14,0	3,7	permanent crops
w tym sady	342	11,5	3,4	of which orchards
ogrody przydomowe	33,3	3,3	9,8	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3120	207	6,6	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha:				Sown area (as of June) ^c in thous. ha:
zboża	7485	217	2,9	cereals
ziemniaki	267	23,6	8,8	potatoes
warzywa gruntowe ^d	172,4	17,8	10,3	ground vegetables ^d
Zbiory w tys. t:				Crop production in thous. t:
zboża	31945	861	2,7	cereals
ziemniaki	7424	589	7,9	potatoes
warzywa gruntowe ^d	4639	570	12,3	ground vegetables ^d
Płony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	42,7	39,6	92,7	cereals
ziemniaki	278	250	89,9	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9198	435	4,7	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO
INDUSTRY AND CONSTRUCTION

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące): w milionach złotych	1210039	81631	6,7	Sold production of industry (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	31443	24265	77,2	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^e (ceny bieżące): w milionach złotych	165706	15038	9,1	Sales of construction and assembly production ^e (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4306	4470	103,8	per capita in zł

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone). d łącznie z ogrodami przydomowymi. e Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. c Excluding permanent crops, and crop area intended for ploughing (green fertilizers). d Including kitchen gardens. e Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska		Województwo		SPECIFICATION
	Poland		Voivodship		
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100		
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII					
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	287650	24337	8,5		Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	92,2	90,5	x		of which improved in %
Samochody zarejestrowane ^a w tys. szt:					Registered cars ^a in thous. units:
osobowe	20004	1663	8,3		passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	3341	277	8,3		lorries and road tractors ^b
Placówki dla usług pocztowych ^c	7540	557	7,4		Postal service offices ^c
Telefoniczne łącza główne ^d :					Telephone main line ^d :
w tysiącach	5401	506	9,4		in thousands
w tym standardowe łącza główne	4612	446	9,7		of which standard main line
na 1000 ludności	140	150	107,1		per 1000 population
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII					
Sklepy	354775	31115	8,8		Shops
Liczba ludności na 1 sklep	108	108	100,0		Population per shop
Targowiska stałe	2210	148	6,7		Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^e					Budgets of gminas^e
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	84549	7583	9,0		in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3272	3148	96,2		per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	85070	7650	9,0		in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3292	3176	96,5		per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	68260	5008	7,3		in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5398	5241	97,1		per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	69661	5039	7,2		in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	5509	5274	95,7		per capita in zł
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	23783	1933	8,1		in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	803	87,3		per capita in zł
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	23784	1946	8,2		in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	920	808	87,8		per capita in zł

a Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. c Dane dotyczą poczty publicznej i operatorów niepublicznych. d Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including cars having temporary permissions given at the end of the year. b Including vans. c Data concern operators of the public post office and operators of the non-public. d Data concern operators of the public telecommunication network. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2014 R. (dok.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem		Polska = 100	
		total	Poland = 100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)
PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	17746	1211	6,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	461	360	78,1	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18238	1216	6,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	474	361	76,2	per capita in zł

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	250776	18684	7,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	6516	5554	85,2	per capita in zł
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	3258955	239491	7,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	84695	71101	83,9	per capita in zł

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ⁸ (stan w dniu 31 XII)	4119671	356785	8,7	Entities of the national economy in the REGON register ⁸ (as of 31 XII)
sektor publiczny	122079	7901	6,5	public sector
sektor prywatny	3996274	348728	8,7	private sector

RACHUNKI REGIONALNE W 2013 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2013

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	1656341	128085	7,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	43020	38157	88,7	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1470844	113740	7,7	in million zlotys
na 1 pracującego w zł	107093	93317	87,1	per 1 employed person in zł
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income of households sector:
w milionach złotych	1007431	82994	8,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	26166	24724	94,5	per capita in zł

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale na sektory własności - bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors - excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002 and since 2010 of the

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
CHNIA EA					
15183	15183	15183	15183	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION					
61,9	62,2	61,3	58,7	Water withdrawal - in % of total withdrawal - for purposes of:	2
28,4	28,4	29,6	30,4	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	3
				exploitation of water-supply network ^b	4
32,7	33,3	31,3	30,0	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	5
21,7	21,6	20,7	19,1	of which for industrial production	6
				Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground:	7
98,5	98,2	98,1	98,2	treated in % of requiring treatment	8
0,3	0,3	0,3	0,3	untreated per 1 km ² in dam ³	9
				Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c	10
				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:	11
3,9	3,9	3,6	3,0	particulates	12
134,7	118,9	108,6	109,0	gases (excluding carbon dioxide)	13
				Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	14
99,5	99,4	99,5	99,5	particulates	15
47,8	52,1	54,9	51,6	gases (excluding carbon dioxide)	16
				Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):	17
52,1	52,1	52,1	52,1	in % of total area	18
2361	2358	2353	2348	per capita in m ²	
				Generated waste (during the year: excluding municipal waste) ^d per 1 km ² in t	
438	447	424	400		
				Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg	
225	213	209	227		
				Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:	
4,4	3,8	4,9	6,5	in environmental protection	
3,3	2,3	2,7	2,8	in water management	

ogółem - na podstawie bilansów. *d* Patrz uwagi ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 62. *e* Dane szacunkowe; zmianę katalogu odpadów.

data, the total population - based on balances. d See general notes of the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 62. *a change in the catalogue of waste.*

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC					
1	Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^a w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				
2	w liczbach bezwzględnych	95672	115179	88216	94302
3	na 10 tys. ludności	297	353	268	283
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^a w %	43,8	53,7	63,9	66,1
LUD POPU					
4	Ludność (stan w dniu 31 XII)	3222426	3266187	3298270	3336699
5	miasta	1628996	1619398	1624829	1641920
6	wieś	1593430	1646789	1673441	1694779
7	w tym kobiety	1657479	1681875	1700204	1717296
8	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	106	106	106	106
9	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	213	215	217	220
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					
10	przedprodukcyjnym	819752	713620	659907	663462
11	produkcyjnym	1924517	2046573	2099386	2122614
12	poprodukcyjnym	478157	505994	538977	550623
13	Małżeństwa na 1000 ludności	5,7	5,6	6,6	6,1
14	Rozwody na 1000 ludności	0,8	1,4	1,2	1,1
15	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,0	10,0	11,4	11,1
16	Zgony ^c na 1000 ludności	8,9	8,9	9,1	8,9
17	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,1	1,1	2,3	2,2
18	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,3	5,8	5,0	4,5
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					
19	mężczyźni	71,3	72,3	73,1	73,7
20	kobiety	78,8	80,2	81,1	81,4
21	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,6	1,0	1,3	1,3
RYNEK LABOUR					
Pracujący ^{de} (stan w dniu 31 XII):					
22	w tysiącach	1334	1023	1121	1225
23	w tym kobiety	656	1023	529	588
24	na 1000 ludności	413	313	340	367
25	w sektorze prywatnym w %	75,7	74,0	76,3	78,8
według rodzajów działalności w %:					
26	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18,0	16,3	22,3
27	przemysł i budownictwo	26,4	26,7	24,6
28	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^e ; informacja i komunikacja	24,8	25,6	23,7
29	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^f oraz pozostałe usługi ^g	30,8	31,4	29,4

a Do 2012 r. - łącznie z prokuraturą; w 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b Patrz uwagi ogólne 2004 r.). e Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. - Powszechnego Spisu Rolnego 2010. f See general notes to the Yearbook, item 2 on page 22.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE SAFETY					
98443	96920	86538	73139	Ascertained crimes by the Police ^a in completed preparatory proceedings:	1
295	289	258	217	in absolute numbers	2
68,1	68,0	63,6	65,2	per 10 thous. population	3
				Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^a in %	
NOŚĆ^b LATION^b					
3346796	3354077	3360581	3368336	Population (as of 31 XII)	4
1641853	1639330	1637252	1637619	urban areas	5
1704943	1714747	1723329	1730717	rural areas	6
1722741	1727089	1730245	1734070	of which females	7
106	106	106	106	Females per 100 males (as of 31 XII)	8
220	221	221	222	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	9
655918	649783	644733	640835	Population of age (as of 31 XII):	10
2126195	2124925	2120442	2115881	pre-working	11
564683	579369	595406	611620	working	12
5,5	5,4	5,0	5,2	post-working	13
1,5	1,4	1,2	1,3	Marriages per 1000 population	14
10,6	10,5	10,2	10,2	Divorces per 1000 population	15
8,9	9,1	9,0	8,8	Live births per 1000 population	16
1,7	1,4	1,2	1,4	Deaths ^c per 1000 population	17
4,3	3,8	3,8	3,2	Natural increase per 1000 population	18
				Infant deaths per 1000 live births	
73,9	74,0	74,8	75,3	Life expectancy at the moment of birth:	19
81,7	81,9	82,0	82,5	males	20
				females	
1,3	1,1	0,8	0,9	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	21

PRACY MARKET

1241	1247	1260	1294	Employed persons ^{de} (as of 31 XII):	22
596	603	616	633	in thousands	23
371	372	375	384	of which women	24
79,5	79,6	80,4	80,8	per 1000 population	25
				in private sector in %	
22,0	21,9	21,6	21,1	by kind of activities in %:	26
24,7	24,2	23,4	23,5	agriculture, forestry and fishing	27
				industry and construction	
23,8	23,9	24,0	24,2	trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication	28
29,5	30,0	31,0	31,2	financial and insurance activities; real estate activities and other services ^f	29

„Ludność”, ust. 1 na str. 94. c Łącznie ze zgonami niemowląt. d Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od uwzględnieniu wyników: w 2000 r. - Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005-2009 - Narodowego Spisu

nego 2010. f Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2 na str. 22.

notes of the chapter "Population" item 1 on page 94. c Including infant deaths. d By actual workplace and kind of activity (since 2000 - of the Agricultural Census 1996, in 2005-2009 - of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultu-

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
-----	------------------	------	------	------	------

**RYNEK
LABOUR**

	Przeciętne zatrudnienie:				
	w przemyśle:				
1	w tysiącach	189	194	195
2	na 1000 ludności	57,9	59,0	58,4
	w budownictwie:				
3	w tysiącach	47,4	68,7	67,9
4	na 1000 ludności	14,5	20,9	20,4
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	185	178	130	142
6	2000 = 100	100,0	96,2	70,2	76,8
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):				
7	kobiety	55,9	55,4	52,0	53,1
8	w wieku do 25 lat	36,0	26,6	27,9	27,6
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,5	50,0	26,7	29,7
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	654	83	46	72
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	12,2	13,8	9,7	10,4

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA
WAGES AND SALARIES.

12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł ...	1744,42	2177,02	2861,77	2973,79
13	2000 = 100	100,0	124,8	164,1	170,5
14	w tym: w przemyśle	2239,99	2919,63	3037,03
15	w budownictwie	1742,86	2376,04	2418,28
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	816	762	762	756
17	pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	673	637	651	648
18	rolników indywidualnych	144	125	111	108
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:				
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	815,38	1093,97	1448,50	1543,10
20	rolników indywidualnych ^b	574,82	732,99	882,89	924,05

INFRASTRUKTURA KOMU
MUNICIPAL INFRASTRUC

	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:				
21	wodociągowej	14184	15721	17324	17622
22	kanalizacyjnej ^c	4307	7157	9487	10008
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
23	w hektometrach sześciennych	95,9	88,5	88,7	89,2
24	na 1 mieszkańca w m ³	29,8	27,1	26,9	26,8
	energii elektrycznej w miastach ^d :				
25	w gigawatogodzinach	1248	1356	1431	1506
26	na 1 mieszkańca w kW-h	766	837	880	917

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, w tym w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, z wyłączeniem uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. c Łączne gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 – of the Agricultural Census system and to benefits from the Pension Fund. c Including collectors. d In 2000 excluding households, whose the main source

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)					
MARKET (cont.)					
				<i>Average paid employment:</i>	
				<i>in industry:</i>	
200	198	192	194	<i>in thousands</i>	1
60,0	59,1	57,1	57,5	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>in construction:</i>	
71,6	67,3	61,9	60,9	<i>in thousands</i>	3
21,4	20,1	18,4	18,1	<i>per 1000 population</i>	4
145	161	164	139	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	5
78,4	87,0	88,8	75,1	<i>2000 = 100</i>	6
				<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
54,3	52,2	51,4	52,4	<i>women</i>	7
26,2	24,6	23,3	20,7	<i>up to age 25</i>	8
34,3	34,8	38,3	41,5	<i>without work for more than 1 year</i>	9
71	85	80	63	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer</i>	10
10,5	11,4	11,5	9,7	<i>Registered unemployment rate^a (as of 31 XII) in %</i>	11

Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
SOCIAL SECURITY BENEFITS

3134,06	3260,87	3372,60	3485,33	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	12
179,7	186,9	193,4	199,8	<i>2000= 100</i>	13
3284,97	3395,55	3521,85	3606,50	<i>of which: in industry</i>	14
2586,85	2600,93	2632,18	2742,83	<i>in construction</i>	15
745	734	727	720	<i>Average number of retirees and pensioners in thous. receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution</i>	16
639	631	626	620	<i>farmers</i>	17
105	103	101	100	<i>Average monthly gross retirement pay and pension in zł:</i>	18
1622,90	1715,35	1812,30	1883,10	<i>paid by the Social Insurance Institution</i>	19
955,17	1021,60	1084,34	1107,41	<i>farmers^b</i>	20

RAJONALNA MIESZKANIA
RURAL DWELLINGS

17698	18067	18508	19006	<i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>	
10649	11390	12371	13509	<i>water supply</i>	21
				<i>sewage^c</i>	22
				<i>Consumption in households:</i>	
				<i>water from water supply systems:</i>	
88,9	89,2	88,5	88,3	<i>in cubic hectometre</i>	23
26,6	26,6	26,4	26,2	<i>per capita in m³</i>	24
				<i>electricity in urban areas^d:</i>	
1463	1453	1440	1402	<i>in gigawatt-hour</i>	25
892	886	879	857	<i>per capita in kW:h</i>	26

twie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005-2009 – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku nie z kolektorami. d W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego

used for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, within years 2005-2009 – of the 2010. b Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this of maintenance was income from a private farm in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.) MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
-----	------------------	------	------	------	------

INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC

	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII):				
	mieszkania:				
1	w tysiącach	911	1020	1078	1076
2	na 1000 ludności	282	312	327	323
3	izby na 1000 ludności	986	1185	1247	1256
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
4	na 1000 ludności	18127	23034	24533	24590
5	przeciętna 1 mieszkania	64,3	73,7	75,1	76,2
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
	mieszkania:				
6	w tysiącach	8,0	10,7	18,8	12,3
7	na 1000 ludności	2,5	3,3	5,7	3,7
8	izby na 1000 ludności	10,8	14,9	22,3	17,0
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				
9	na 1000 ludności	248	350	532	423
10	przeciętna 1 mieszkania	100	107	93,3	115

EDUKACJA^b EDUCA

	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
11	podstawowych ^d	285	235	207	203
12	gimnazjach	102	141	119	114
13	zasadniczych zawodowych ^e	47,9	22,9	24,0	23,3
14	liceach ogólnokształcących ^f	76,1	65,3	61,7	59,5
15	liceach profilowanych	x	13,1	3,1	2,5
16	technikach ^f	80,0	52,0	52,7	51,5
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,5	1,5	1,4	1,3
18	policealnych	18,6	26,1	23,0	23,4
	Absolwenci szkół ^c w tys.:				
19	podstawowych	103 ^h	45,0	37,6	36,2
20	gimnazjów	x	47,7	42,0	40,3
21	zasadniczych zawodowych ^e	15,7	7,6	7,6	8,0
22	liceów ogólnokształcących ^f	14,4	21,1	20,7	20,8
23	liceów profilowanych	x	5,8	2,0	1,1
24	techników ^f	16,4	12,9	11,7	12,0
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,3	0,2	0,3
26	policealnych	8,6	9,1	6,7	7,0
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ⁱ (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14,5	14,6	12,8	12,6

a Na podstawie bilansów; w 2000 r. - zamieszkane. b Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 195. wychowania przedszkolnego. e Od roku szkolnego 2004/05 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. g Dające uprawnienia zawodowe. h Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. i Od roku szkolnego 2004/05 łącznie ze uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi oraz technikami uzupełniającymi.

a Based on balances; in 2000 - inhabited. b See general notes of the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 195. c Excludes. e Since 2004/05 school year including special job-training schools. f In 2005/06 - 2013/14 school years including supplementary graduates of 8th and 6th grade. i Since 2004/05 school year including special job-training schools, in 2005/06 - 2013/14 day schools.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	---------------	-----

NALNA. MIESZKANIA (dok.)
TURE. DWELLINGS (cont.)

				<i>Dwelling stocks^a (as of 31 XII):</i>	
				<i>dwellings:</i>	
1088	1103	1117	1132	<i>in thousands</i>	1
325	329	332	336	<i>per 1000 population</i>	2
1268	1284	1300	1315	<i>rooms per 1000 population</i>	3
				<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
24911	25301	25709	26097	<i>per 1000 population</i>	4
76,6	77,0	77,3	77,6	<i>average per dwelling</i>	5
				<i>Dwellings completed:</i>	
				<i>dwellings:</i>	
12,6	15,3	15,5	15,6	<i>in thousands</i>	6
3,8	4,6	4,6	4,6	<i>per 1000 population</i>	7
17,2	19,6	19,9	19,5	<i>rooms per 1000 population</i>	8
				<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
425	477	492	474	<i>per 1000 population</i>	9
112	105	107	102	<i>average per dwelling</i>	10

WYCHOWANIE
TION^g

				<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
203	199	197	209	<i>primary^d</i>	11
110	107	105	102	<i>lower secondary</i>	12
22,2	20,8	20,0	20,9	<i>basic vocational^e</i>	13
56,7	53,5	49,7	46,8	<i>general secondary^f</i>	14
1,8	1,0	0,3	-	<i>specialized secondary</i>	15
49,8	49,2	49,6	50,2	<i>technical secondary^f</i>	16
1,4	1,3	1,3	1,3	<i>general art^g</i>	17
26,8	26,1	21,2	21,1	<i>post-secondary</i>	18
				<i>Graduates of schools^c in thous.:</i>	
35,0	33,8	34,3	33,0	<i>primary</i>	19
38,2	36,7	35,7	34,8	<i>lower secondary</i>	20
8,0	7,7	7,3	4,9	<i>basic vocational^e</i>	21
19,8	19,0	18,4	17,1	<i>general secondary^f</i>	22
0,9	0,7	0,5	0,2	<i>specialized secondary</i>	23
12,1	11,9	11,3	11,0	<i>technical secondary^f</i>	24
0,2	0,2	0,3	0,2	<i>general art^g</i>	25
6,8	6,7	7,6	6,9	<i>post-secondary</i>	26
				<i>Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schoolsⁱ (excluding schools for adults) per 1000 population</i>	27
12,3	11,9	11,3	10,0		

c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. d Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach f W latach szkolnych 2005/06 - 2013/14 łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, w latach szkolnych 2005/06 - 2013/14 łącznie z liceami profilowanymi,

ding schools for adults, except post-secondary schools. d Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments: general secondary and technical secondary respectively. g Leading to professional certification. h Data in-school years including general secondary schools, supplementary general schools as well as supplementary technical second-

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
EDUKACJA ^a EDUCA					
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	142	200	210	209
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	22,9	32,9	41,4	48,0
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	26,3	24,0	18,0	18,1
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	6,0	8,2	4,5	4,8
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
5	miejsca w przedszkolach w tys.	59,0	60,5	69,2	74,3
6	dzieci ^d w tys.: w przedszkolach	57,6	58,2	68,9	73,2
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	20,9	19,0	19,2	20,5
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	358	412	521	520
OCHRONA ZDROWIA ^e HEALTH CARE ^e					
Pracownicy medyczni ^f (stan w dniu 31 XII):					
9	lekarze	6874	6788	6992	7180
10	lekarze dentyści	1194	1185	1182	1271
11	pielęgniarki ^g	15804	15447	16548	16591
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^h (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	46,2	42,6	43,6	42,8
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności ...	1353	1567	1472	1688
14	Przychodnie ⁱ (stan w dniu 31 XII)	719	1168	1362	1403
15	Apteki ogólnodostępne ^k (stan w dniu 31 XII)	763	929	967	991
16	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	4232	3516	3411	3367
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					
17	lekarskie	5,8	6,5	6,8	6,5
18	stomatologiczne	0,8	0,8	0,8	0,9
19	Dzieci w żłobkach ^l i klubach dziecięcych ^m (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,1	20,0	23,3	22,3
KULTURA. CULTURE.					
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	778	766	762	759
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3309	3301	3281	3247
22	Czytelnice bibliotek publicznych na 1000 ludności ...	201	218	203	201

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 195. b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawo resortu spraw wewnętrznych; bez cudzoziemców. c Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku 2000 - z roku kalenda mi w podziale według rodzaju placówek - zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; w latach 2008 resortu obrony narodowej i spraw wewnętrznych. f Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z h Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. i Patrz zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 12 na str. 229. l Łącznie z oddziałami żłobkowymi. m Do 2010 r. bez klubów dziecięcych.

a See general notes of the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 195. b Including branch sections, basic organizatio Defence and the Ministry of Interior; excluding foreigners. c From the previous academic year, and in 2000 - the calendar in division according to type, pre-primary education groups and pre-primary points; in 2008-2012 excluding pre-primary edu data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. f Since 2005 working directly with a patient; since 2006 day places in hospital wards; since 2008 including beds and incubators for newborns. i See general notes of the chapter welfare”, item 12 on page 229. l Including nursery wards. m Until 2010 excluding children's clubs.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	---------------	-----

WYCHOWANIE (dok.)
TION^a (cont.)

205	199	185	177	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
54,5	55,0	53,1	51,3	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
17,7	16,2	13,4	11,7	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
4,9	4,6	4,3	3,4	Graduates of schools for adults in thous.	4
80,0	85,7	91,1	95,3	Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
77,7	84,1	88,5	88,4	children ^d in thous.: in nursery schools	6
25,3	24,8	27,6	24,3	in pre-primary sections of primary schools	7
526	547	561	639	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6	8

I POMOC SPOŁECZNA
AND SOCIAL WELFARE

7258	7718	7765	7596	Medical personnel ^f (as of 31 XII): doctors	9
1306	1246	1282	1334	dentists	10
16387	17923	18179	18022	nurses ^g	11
42,9	44,6	44,2	44,5	Beds in general hospitals ^h (as of 31 XII) per 10 thous. population	12
1787	1831	1777	1790	In-patients in general hospitals per 10 thous. population	13
1620	1647	1699	1743	Out-patients departments ⁱ (as of 31 XII)	14
1083	1112	1103	1131	Generally available pharmacies ^k (as of 31 XII)	15
3090	3016	3047	2978	Population per pharmacy (as of 31 XII)	16
6,8	6,8	7,1	7,1	Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita: medical	17
0,9	0,9	0,9	1,0	stomatological	18
25,3	32,3	42,6	47,6	Children in nurseries ^l and children's clubs ^m (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3	19

TURYSTYKA
TOURISM

747	744	731	724	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20
3245	3244	3240	3252	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	21
198	199	200	195	Public library borrowers per 1000 population	22

wymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz rzewego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 18 na str. 199. d Od roku 2008 łącznie z - nieuwzględniony-2012 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. e Od 2012 r. łącznie z danymi osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgniarska. g łącznie z magistrami pielęgniarstwa. uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 3 pkt. 1a na str. 226. k Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona

nal units in another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry of National year; see general notes of the chapter “Education”, item 18 on page 199. d Since 2008 including, entities excluding cation in the units performing health care activities (until the 2011 defined as health care institution). e Since 2012 including including persons for whom the primary workplace is a medical and nurse practice. g Including master nurses. h Excluding “Health care and social welfare”, item 3 point 1a on page 226. k See general notes of the chapter Health care and social

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
KULTURA. CULTURE.					
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:				
1	na 1000 ludności	3927	3905	3428	3263
2	na 1 czytelnika	19,5	17,9	16,8	16,2
3	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,7	1,6	1,8	1,7
4	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	232	220	340	301
5	Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	100	104	111	115
6	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	1295	1730	1832	1945
7	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	58	49	43	46
8	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	4,8	6,8	7,2	7,3
9	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	543	778	1081	1102
	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:				
10	radiowi	221	199	145	142
11	telewizyjni	213	192	140	136
12	Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	911	825	894	875
13	w tym hotele	77	152	231	249
14	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	203	189	209	210
15	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	610	764	826	862
ROLNICTWO ^b I AGRICULTURE ^b AND					
16	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^{cd} w tys. ha	842	711	691	595
17	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	96,5	95,9
18	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^{de} w tys. ha w tym w %:	525	402	402	291
19	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	53,3	60,3	61,6	65,3
20	w tym: pszenica	24,4	26,0	27,7	28,6
21	żyto	4,1	2,4	2,2	2,8
22	ziemniaki	17,1	12,2	10,7	11,4
23	buraki cukrowe	0,3	0,4	0,3	0,5
	Zbiory w tys. t:				
24	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	767	771	754	577
25	w tym: pszenica	372	360	364	277
26	żyto	52,3	25,7	23,0	21,2
27	ziemniaki ^f	1601	874	687	524
28	buraki cukrowe	68,8	85,8	77,9	44,4
	Plony z 1 ha w dt:				
29	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	27,4	31,8	30,5	30,4
30	w tym: pszenica	29,0	34,4	32,7	33,3
31	żyto	24,2	26,3	26,1	26,5
32	ziemniaki ^f	178	178	161	158
33	buraki cukrowe	393	491	584	286

a Od roku 2011 dane dotyczą obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Dane według siedziby użytko gruntów posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. d W 2010 r. dane Pow (nawozy zielone). f Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych.

a Since 2011 data concern establishments possessing 10 and more bed places. b Data are presented according to the activities and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. d In 2010 (green fertilizers). f Since 2010 excluding kitchen gardens.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.)					
TOURISM (cont.)					
3216	3209	3123	3047	<i>Public library loans in vol.:</i>	1
16,2	16,1	15,6	15,6	<i>per 1000 population</i>	2
				<i>per borrower</i>	
1,8	1,8	2,0	2,0	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	3
305	300	307	337	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	4
112	108	119	116	<i>Museums with branches (as of 31 XII)</i>	5
2461	2253	2287	2389	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	6
46	44	49	47	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	7
				<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	8
7,1	6,9	7,5	7,3		
1065	899	839	1109	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	9
				<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	
141	142	144	144	<i>radio</i>	10
135	136	138	137	<i>television</i>	11
				<i>Tourist accommodation establishments^a</i>	
1382	1400	1397	1418	<i>(as of 31 VII)</i>	12
275	287	286	300	<i>of which hotels</i>	13
				<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	14
255	253	250	259		
979	1036	1063	1114	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	15
LEŚNICTWO					
FORESTRY					
631	574	558	539	<i>Agricultural land (as of June)^{c,d} in thous. ha</i>	16
99,8	97,5	97,6	98,7	<i>of which in good agricultural condition in %</i>	17
326	288	290	295	<i>Sown area (as of June)^e in thous. ha</i>	18
				<i>of which in %:</i>	
66,6	67,1	64,8	65,8	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	19
30,8	31,6	30,3	30,4	<i>of which: wheat</i>	20
2,3	2,0	2,8	2,5	<i>rye</i>	21
9,7	9,1	8,7	8,0	<i>potatoes</i>	22
0,3	0,4	0,5	0,2	<i>sugar beets</i>	23
				<i>Crop production in thous. t:</i>	
711	662	583	695	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	24
353	329	296	350	<i>of which: wheat</i>	25
20,6	17,1	22,5	21,9	<i>rye</i>	26
651	579	429	589	<i>potatoes^f</i>	27
64,1	67,1	64,9	82,4	<i>sugar beets</i>	28
				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>	
32,7	33,8	31,0	35,8	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	29
35,2	36,1	33,7	39,0	<i>of which: wheat</i>	30
27,3	29,2	27,4	29,4	<i>rye</i>	31
205	220	170	250	<i>potatoes^f</i>	32
631	656	480	834	<i>sugar beets</i>	33

wnika gospodarstwa. c Od 2010 r. bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz szejnego Spisu Rolnego. e Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyranie

official residence of land user. c Since 2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural data of Agricultural Census. e Since 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
ROLNICTWO^a I					
AGRICULTURE^a AND					
	Zwierzęta gospodarskie ^b :				
	bydło (stan w czerwcu):				
1	w tysiącach sztuk	391	273	196	197
2	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	46,4	.	28,4	33,0
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):				
3	w tysiącach sztuk	478	495	367	357
4	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	56,7	.	53,1	59,9
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :				
5	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	160	.	199	216
6	mleka krowiego w l	900	.	561	593
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^c :				
7	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	49	.	73	58
8	ziemniaki w kg	13	.	22	24
9	buraki cukrowe w kg	82	.	113	75
10	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w kg	91	.	132	159
11	mleko krowie w l	214	.	219	232
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bce} w kg:				
12	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	73,7	.	62,0	61,9
13	wapniowych	105	.	6,9	12,8
14	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu; w 2000 r. - stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^{bce} w szt. .	11,6	.	18,5	18,2
15	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	434	436	438	439
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):				
16	w tysiącach hektarów	429	431	432	434
17	na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,1	0,1
18	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	28,4	28,4	28,5	28,6
19	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	240	279	265	284
PRZE					
INDU					
20	Produkcja sprzedana przemysłu:				
	w milionach złotych (ceny bieżące)	44322	54698	63250
21	rok poprzedni=100 (ceny stałe)	91,2	118,6
22	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	234512	281396	325070
23	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	13584	16612	18989
BUDOWNIC					
CONSTRUC					
	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^f (ceny bieżące):				
24	w milionach złotych	3210	7285	7454
25	w tym sektor prywatny w %	95,8	98,4	98,7
26	na 1 mieszkańca w zł	984	2212	2238

a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Od 2010 r. użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. d Dotyczy mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, końskiego, podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

a Data are presented according to the official residence of land user. b In 2010 data of Agricultural Census. c Since agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. d Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, performing works.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO (dok.) FORESTRY (cont.)					
182	191	180	169	Livestock ^b :	
28,9	33,2	32,1	31,4	cattle (as of June):	1
				in thousand heads	2
				per 100 ha of agricultural land ^f in heads	
273	234	212	190	pigs (as of the end of July):	3
43,2	40,9	30,8	35,3	in thousand heads	4
				per 100 ha of agricultural land ^f in heads	
				Production per 1 ha of agricultural land ^f :	
				animals for slaughter in terms of meat (including	
197	197	160	191	fats and pluck) ^d in kg	5
508	655	631	664	cows' milk in l	6
				Procurement of agricultural products per 1 ha of	
				agricultural land ^f :	
44	71	65	92	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	7
23	28	25	27	potatoes in kg	8
87	114	127	151	sugar beets in kg	9
				animals for slaughter in terms of meat (including	
126	112	124	141	fats) ^d in kg	10
203	235	238	278	cows' milk in l	11
				Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient	
				per 1 ha of agricultural land ^{cc} in kg:	
77,8	70,8	68,2	84,6	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	12
13,7	8,3	12,8	26,5	lime	13
.	.	19,4	.	Agricultural tractors (as of June; in 2000 - as of 31 XII)	
				per 100 ha of agricultural land ^{cc} in units	14
440	439	440	441	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	15
				Forest areas (as of 31 XII):	
435	434	435	435	in thousand hectares	16
0,1	0,1	0,1	0,1	per capita in ha	17
28,6	28,6	28,6	28,7	Forest cover (as of 31 XII) in %	18
281	273	275	329	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	19
MYŚL STRY					
74489	79498	76957	81631	Sold production of industry:	
110,3	104,2	95,0	103,8	in million zlotys (current prices)	20
371646	401643	401387	421471	previous year=100 (constant prices)	21
22296	23728	22926	24265	per employee in zl (current prices)	22
				per capita in zl (current prices)	23
TWO TION					
				Sales of construction and assembly production ^f	
				(current prices):	
9133	8548	7502	7839	in million zlotys	24
98,3	98,7	98,4	98,7	of which private sector in %	25
2734	2551	2235	2330	per capita in zl	26

bez gruntów posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz gruntów posiadaczy poniżej 1 ha drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. e W roku gospodarczym. f Zrealizowanej przez

2010 excluding land of owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities and owners of less than 1 ha of poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. e In farming year. f Realized by construction units – by place of

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
TRANSPORT I TRANSPORT AND					
1	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^a :				
	w kilometrach	1141	1116	1130	1127
2	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	7,5	7,3	7,4	7,4
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):				
3	w kilometrach	21784	21916	22469	23651
4	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	144	144	148	156
	Samochody osobowe zarejestrowane ^b :				
5	w tysiącach sztuk	829	1057	1375	1439
6	na 1000 ludności	257	324	417	431
	Placówki dla usług pocztowych ^c :				
7	w liczbach bezwzględnych	651	639	622	615
8	na 100 tys. ludności	20	20	19	18
	Telefoniczne łącza główne ^d :				
9	w tysiącach	842	952	698	680
10	na 1000 ludności	261	292	212	204
HAN TRA					
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):				
11	w milionach złotych	27893	39579	54176	57262
12	na 1 mieszkańca w zł	8657	12130	16453	17191
13	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	34,4 ^e	32,6	31,8	30,4
14	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	94 ^e	100	104	110
FINANSE PUBLIC					
	Budżety gmin^f				
	Dochody:				
15	w milionach złotych	2544	4011	5801	6602
16	na 1 mieszkańca w zł	1124	1742	2481	2780
	Wydatki:				
17	w milionach złotych	2626	4049	6260	7149
18	na 1 mieszkańca w zł	1161	1759	2677	3010
	Budżety miast na prawach powiatu				
	Dochody:				
19	w milionach złotych	1751	2568	3935	4235
20	na 1 mieszkańca w zł	1825	2674	4122	4430
	Wydatki:				
21	w milionach złotych	1928	2676	4230	4296
22	na 1 mieszkańca w zł	2009	2787	4430	4493
	Budżety powiatów				
	Dochody:				
23	w milionach złotych	908	1075	1658	1919
24	na 1 mieszkańca w zł	401	467	709	808
	Wydatki:				
25	w milionach złotych	912	1096	1751	2035
26	na 1 mieszkańca w zł	403	476	749	857

a Dane dotyczą sieci Polskich Kolei Państwowych (PKP), od 2005 r. również innych podmiotów, będących zarządcami poczty publicznej; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. d Dane dotyczą operatorów teleko dochodów i wydatków gmin mających również status na prawach powiatu.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP), as well as since 2005 of other entities which are admi concern public post; in 2000 post offices and telecommunication service offices. d Data concern operators of the public tele and expenditure of gminas which are also cities witch powiat status.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	---------------	-----

ŁĄCZNOŚĆ - stan w dniu 31 XII
COMMUNICATIONS - as of 31 XII

1131	1124	1121	1086	Railway lines operated - standard gauge ^a :	1
7,4	7,4	7,4	7,2	in kilometres	2
				per 100 km ² of total area in km	
23962	24170	24131	24337	Hard surface public roads (urban and non-urban):	3
158	159	159	160	in kilometres	4
				per 100 km ² of total area in km	
1508	1564	1616	1663	Registered passenger cars ^b :	5
450	466	481	494	in thousand units	6
				per 1000 population	
608	614	566	557	Postal service offices ^c :	7
18	18	17	17	in absolute numbers	8
				per 100 thous. population	
596	544	521	506	Telephone main line ^d :	9
178	162	155	150	in thousands	10
				per 1000 population	

DEL
DE

59629	60566	64887	65335	Retail sales (current prices):	11
17848	18078	19330	19421	in million zlotys	12
30,8	29,9	31,2	31,1	per capita in zł	13
109	112	108	108	Shop (as of 31 XII) in thous.	14
				Population (as of 31 XII) per shop	

PUBLICZNE
FINANCE

6987	7095	7159	7583	Budgets of gminas^d	15
2930	2964	2981	3148	Revenue:	16
				in million zlotys	
				per capita in zł	
7463	7244	7177	7650	Expenditure:	17
3130	3026	2989	3176	in million zlotys	18
				per capita in zł	
				Budgets of cities with powiat status	
				Revenue:	
4220	4354	4654	5008	in million zlotys	19
4412	4552	4871	5241	per capita in zł	20
				Expenditure:	
4212	4394	4565	5039	in million zlotys	21
4404	4593	4778	5274	per capita in zł	22
				Budgets of powiats	
				Revenue:	
1933	1863	1891	1933	in million zlotys	23
811	778	787	803	per capita in zł	24
				Expenditure:	
1994	1836	1876	1946	in million zlotys	25
836	767	781	808	per capita in zł	26

infrastruktury kolejowej. b Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. c Dane dotyczą komunikacyjnych sieci publicznej. e Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. f Bez

nistrators of railway infrastructure. b Since 2011 including having temporary permission given at the end of the year. c Data communication network. e Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. f Excluding revenue

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.) MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010
FINANSE PUBLIC					
Budżet województwa					
Dochody:					
1	w milionach złotych	272	470	1430	1077
2	na 1 mieszkańca w zł	84	144	434	323
Wydutki:					
3	w milionach złotych	278	534	1498	1199
4	na 1 mieszkańca w zł	86	164	455	360
INWESTYCJE. INVESTMENTS.					
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
5	w milionach złotych	9407	10056	14903	16024
6	na 1 mieszkańca w zł	2920	3082	4526	4811
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
7	w milionach złotych	100926	131041	173531	184326
8	na 1 mieszkańca w zł	31255	40121	52613	55242
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE					
9	Ogółem: w tysiącach	252	290	314	331
10	na 10 tys. ludności	779	887	952	993
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					
11	w tysiącach	54,5	66,8	74,8	78,2
12	1999 = 100	110,2	135,1	151,3	158,0
w tym:					
13	spółdzielnie	1,2	1,2	1,1	1,1
14	spółki handlowe	10,3	16,1	20,8	22,5
15	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2,2	2,7	3,6	3,7
16	spółki cywilne	28,3	26,5	27,0	27,4
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
17	w tysiącach	197	223	239	253
18	1999 = 100	102,1	115,4	123,8	131,1
19	na 10 tys. ludności	611	682	725	759
RACHUNKI REGIONAL					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
21	w milionach złotych	109601
22	na 1 mieszkańca w zł	32904
23	Produkt krajowy brutto (ceny stałe) rok poprzedni = 100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
24	w milionach złotych	96599
25	na 1 mieszkańca w zł	29000
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					
26	w milionach złotych	72856
27	na 1 mieszkańca w zł	21873
28	Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych - rok poprzedni = 100

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości. b Bez osób prowadzących gospodarczą działalność; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 370.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments of the Act of Accounting. b Excluding persons tending private Yearbook; see general notes of the chapter “Regional accounts”; item 13 on page 370.

2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE (dok.)					
<i>FINANCE (cont.)</i>					
				Budget of voivodship	
				<i>Revenue:</i>	
1315	1140	1108	1211	<i>in million zlotys</i>	1
394	340	330	360	<i>per capita in zl</i>	2
				<i>Expenditure:</i>	
1404	1143	1107	1216	<i>in million zlotys</i>	3
420	341	330	361	<i>per capita in zl</i>	4
ŚRODKI TRWAŁE^a					
<i>FIXED ASSETS^a</i>					
				<i>Investment outlays (current prices):</i>	
18144	18320	17560	18684	<i>in million zlotys</i>	5
5431	5468	5231	5554	<i>per capita in zl</i>	6
				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
196608	212811	228798	239491	<i>in million zlotys</i>	7
58745	63448	68083	71101	<i>per capita in zl</i>	8
REJESTRZE REGON^b - stan w dniu 31 XII					
<i>REGON REGISTER^b - as of 31 XII</i>					
332	343	351	357	<i>Total: in thousands</i>	9
991	1024	1045	1059	<i>per 10 thous. population</i>	10
				<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
80,7	85,9	89,5	93,6	<i>in thousands</i>	11
163,2	173,6	180,9	189,3	<i>1999 = 100</i>	12
				<i>of which:</i>	
1,1	1,1	1,1	1,1	<i>co-operatives</i>	13
24,3	26,7	29,4	32,1	<i>commercial companies</i>	14
3,9	4,2	4,5	4,8	<i>of which with foreign capital participation</i>	15
27,6	27,8	27,8	27,8	<i>civil law partnerships</i>	16
				<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
251	257	262	263	<i>in thousands</i>	17
129,9	133,3	135,4	136,2	<i>1999 = 100</i>	18
750	768	778	781	<i>per 10 thous. population</i>	19
REGIONALNE^c					
<i>ACCOUNTS^c</i>					
120656	125053	128085	.	<i>Gross domestic product (current prices):</i>	21
36115	37325	38157	.	<i>in million zlotys</i>	22
				<i>per capita in zl</i>	
106,1	101,5	101,2	.	<i>Gross domestic product (constant prices)</i>	23
				<i>- previous year=100</i>	
106181	110927	113740	.	<i>Gross value added (current prices):</i>	24
31782	33109	33994	.	<i>in million zlotys</i>	25
				<i>per capita in zl</i>	
77525	81452	82994	.	<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>	26
23205	24312	24724	.	<i>in million zlotys</i>	27
				<i>per capita in zl</i>	
102,0	101,4	101,1	.	<i>Gross real disposable income in the households sector - previous year=100</i>	28

podarstwa indywidualne w rolnictwie. c Dane za lata 2010-2012 skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich

farms in agriculture. c Data for 2010-2012 have been revised in relation to the data published in previous editions of the

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Extreme points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna) - Kolonia Marcinowice	Kozłów	50°31'14"	x	<i>in the north (northern geographic latitude) - Kolonia Marcinowice</i>
na południe (szerokość geograficzna północna) - szczyt Żabia Turnia Mięguszwiecka	Bukowina Tatrzańska	49°10'42"	x	<i>in the south (northern geographic latitude) - Żabia Turnia Mięguszwiecka Peak</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia) - Kaniówek Dankowski	Brzeszcze	19°04'59"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude) - Kaniówek Dankowski</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia) - Rzeka Wisłoka	Sękowa	21°25'18"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude) - Wistoka river</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°20'32"	149	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	2°20'19"	176	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2014
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	15183	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	982	100,0	<i>Length of borders in km</i>
ze Słowacją	319	32,5	<i>with Slovakia</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
świętokrzyskim	185	18,8	<i>Świętokrzyskie</i>
podkarpackim	187	19,0	<i>Podkarpackie</i>
śląskim	291	29,6	<i>Śląskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz Komendy Głównej Straży Granicznej.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography as well as the Border Guard Headquarters.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt - Rysy.....	Bukowina Tatrzańska	2499	<i>Highest point - Rysy</i>
Najniżej położony punkt - Wisła koło Słupca	Szczuczin	158	<i>Lowest point - Wisła river near Słupiec</i>
Najwyżej położony stale zamieszkały punkt - Obserwatorium Meteorologiczne na Kasprowym Wierchu	Zakopane	1985	<i>Highest constantly inhabited point - Meteorological Observatory on Kasprowy Wierch</i>
Najwyżej położona miejscowość - Głodówka - przysiółek wsi Brzegi	Bukowina Tatrzańska	1143	<i>Highest locality - Głodówka - hamlet of the village of Brzegi</i>
Najniżej położona miejscowość - Nowa Wieś - przysiółek wsi Słupiec	Szczuczin	160	<i>Lowest locality - Nowa Wieś - hamlet of the village of Słupiec</i>

Ź r ó ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. **NAJWYŻSZE SZCZYTY GÓRSKIE**
THE HIGHEST MOUNTAIN PEAKS

SZCZYTY GÓRSKIE <i>MOUNTAIN PEAKS</i>	Pasma górskie <i>Mountain range</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>
Rysy	Tatry	2499
Mięguszowiecki Szczyt	Tatry	2438
Świnica	Tatry	2301
Wołowiec	Tatry	2064
Kasprowy Wierch	Tatry	1987
Giewont	Tatry	1894
Babia Góra	Beskid Żywiecki	1723
Turbacz	Gorce	1314
Radziejowa	Beskid Sądecki	1267
Jaworzyna Krynicka	Beskid Sądecki	1114
Wysokie Skalki	Pieniny	1050
Trzy Korony	Pieniny	982
Leskowiec	Beskid Mały	918
Lubomir	Beskid Makowski	904

Ź r ó ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 5. **NAJDŁUŻSZE JASKINIE**
THE LONGEST CAVES

JASKINIE CAVES	Długość <i>Length</i>	Głębokość <i>Depth</i>
	w metrach	<i>in metres</i>
Wielka Litworowa	23619	824
Jaskinia Średnia Studnia	12050	759
Za Siedmiu Progami	11660	435
Jaskinia Miętusia	10725	305
Jaskinia Bańdzioch Kominiarski	9550	562
Jaskinia Czarna	6500	303
Lodowa Litworowa	6291	352
Jaskinia Zimna	4600	176
Jaskinia Mała Mułowej	3760	555
Jaskinia Kozia	3470	389
Jaskinia w Ociemnem	196	47
Jaskinia Wiślana	2275	41
Jaskinia Miecharska	1830	56
Jaskinia w Trzech Kopcach	1244	33
Jaskinia Twardowskiego	500	17

Źródło: dane Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi.

Source: data of the Polish Society of Friends of Earth Sciences.

TABL. 6. **WAŻNIEJSZE PRZEŁĘCZE I KULMINACJE NA DROGACH**
MAJOR PASSES AND CULMINATIONS ON THE ROADS

PRZEŁĘCZ KULMINACJA <i>PASS CULMINATION</i>	Miejsce położenia <i>Locality</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	Droga <i>Road</i>
Krowiarki	Beskid Żywiecki	986	Zawoja-Zakopane
Mały Luboń	Beskid Wyspowy	660	Kraków-Zakopane
Obidowa	Gorce	810	Kraków-Zakopane
Wierch Poroniec	Tatry	1105	Zakopane-Łysa Polana
Głodówka	Tatry	1148	Bukowina-Łysa Polana
Przystop	Gorce. Beskid Wyspowy	752	Mszana Dolna- Szczawnica
Huta	Beskid Sądecki	760	Nowy Sącz-Krynica
Małastowska	Beskid Niski	604	Gorlice-Konieczna

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 7. **WIĘKSZE SZTUCZNE ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE**
MAJOR ARTIFICIAL RESERVOIRS AND FALLS

ZBIORNIKI I STOPNIE WODNE RESERVOIRS FALLS	Rzeka <i>River</i>	Rok uruchomienia <i>Year opened</i>	Całkowita pojemność przy maksymalnym piętrzeniu w hm ³ <i>Total capacity at maximum accu- mulation in hm³</i>	Powierzchnia przy maksymal- nym piętrzeniu w km ² <i>Area at maximum accumulation in km²</i>	Maksymalna wysokość piętrzenia lub spadu w m <i>Maximum height of accumulation or fall in m</i>
Czorsztyń-Niedzica .	Dunajec	1997	231,9	12,3	54,5
Rożnów	Dunajec	1942	159,3	16,0	31,5
Dobczyce	Raba	1986	141,7	10,7	27,9
Klimkówka	Ropa	1994	43,5	3,1	33,3
Czchów ^a	Dunajec	1949	12,0	3,4	9,5
Sromowce Wyżne ..	Dunajec	1994	6,4	0,9	8,5

a Zbiornik wyrównawczy.

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Środowiska oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a *Compensatory reservoir.*

S o u r c e: data of the Ministry of the Environment and Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 8. **WIĘKSZE RZEKI^a**
PRINCIPAL RIVERS^a

RZEKI ^b RIVERS ^b	Długość w km <i>Length in km</i>		Odbiornik ^c <i>Recipient^c</i>	Powierzchnia zlewni w km ² <i>Drainage basin area in km²</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym w województwie <i>of which in voivodship</i>		ogółem <i>total</i>	w tym w województwie ^d <i>of which in voivodship^d</i>
Wisła	1020	228	Morze Bałtyckie	193960	14805
Przemsza	87	10	Wisła	2124	620
Skawa	98	98	Wisła	1178	1160
Raba	131	131	Wisła	1537	1536
Szreniawa	87	87	Wisła	713	695
Dunajec	249	249	Wisła	6789	4827
Wisłoka	173	11	Wisła	4099	1098

a O powierzchni zlewni w województwie małopolskim powyżej 500 km². b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. c Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. d Powierzchnię zlewni w województwie małopolskim obliczono według mapy w skali 1:50000 „Podział Hydrograficzny Polski”.

Ź r ó ł o: dane Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie.

a *Of drainage basin area in Małopolskie voivodship bigger than 500 km². b Listed according to hydrographic order. c River or reservoir into which the water flows. d Drainage basin area in Małopolskie voivodship was calculated according to 1:50000 of scale map “Hydrographic division of Poland”.*

S o u r c e: data of the Regional Water Management Board in Kraków.

TABL. 9. **WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA**
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA LAKES	Polożenie <i>Placement</i>		Powierzchnia ^a w ha <i>Area^a in ha</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth in m</i>	Objętość w tys. m ³ <i>Capacity in thous. m³</i>
	dorzecze <i>drainage basin</i>	powiat <i>powiat</i>			
Wielki Staw ^b	Dunajec	tatrzański	34,14	79,3	12967
Czarny Staw ^c	Dunajec	tatrzański	20,64	76,4	7762

a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze. b W Dolinie Pięciu Stawów w Tatrach. c Nad Morskim Okiem w Tatrach.

Ź r ó ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a *Water and island lake level. b In the Valley of the Pięć Stawów Polskich in the Tatra Mountains. c Above Lake Morskie Oko in the Tatra Mountains.*

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 10. **TEMPERATURY POWIETRZA**
AIR TEMPERATURES

STACJA METEORO- LOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C <i>Temperatures in °C</i>							
		średnie ^a <i>average^a</i>					skrajne <i>extreme</i>		amplitudy temperatur skrajnych <i>amplitudes of extreme temperatures</i>
		1971- -2000	1991- -2000	2001- -2010	2013	2014	maksimum <i>maximum</i>	minimum <i>minimum</i>	
Kraków	237	8,1	8,5	8,7	8,7	9,8	37,3	-29,9	67,2
Nowy Sącz	292	8,2	8,5	8,9	8,9	10,2	36,8	-29,2	66,0
Zakopane	855	5,4	5,8	6,0	6,1	7,4	32,8	-27,1	59,9

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 11. **OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIENIE
I ZACHMURZENIE**
**ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND
CLOUDINESS**

STACJA METEORO- LOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>				Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>	
		1971- -2000	1991- -2000	2001- -2010	2013				
		średnie ^b		average ^b		2014			
Kraków	237	662	669	719	644	627	3,0	. ^c	5,4
Nowy Sącz	292	696	703	806	716	898	1,7	1622	. ^c
Zakopane	855	1107	992	1229	1096	1361	1,4	1423	5,6

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c Stacja nie prowadziła pomiarów usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods. c Station did not record insolation measurements.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowanych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja gruntów wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2013 poz. 1205), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI - najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

General notes

The chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environmental protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions of voivodship land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (*Journal of Laws* No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previous was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

*Data regarding agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, *Journal of Laws* 2013 item 1205), which protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.*

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdestawianym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” - jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” - jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” - wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scraps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)" - organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually;
- 2) in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" - agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item "exploitation of water-line system" - all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).

4. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 5, points 1) and 3). Data regarding **equipment with wastewater treatment plants** concern the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,

– temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

5. Informacje o źródłach i wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań i może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np.

– the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

5. Information regarding the sources and amounts of air pollutant emission from plants of significant nuisance to air quality as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded

o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

6. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 627, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

entities with a high step scale of pollutant emission.

*Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).*

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.)

*Due to the high absolute values which characterise the emission volumes of **carbon dioxide**, the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.*

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

6. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2013 item 627, with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the areas of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnie wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamienie, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałymi rozmiarów drzewa, wspaniałymi gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state - ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Landscape – nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach za lata 2013 i 2014 zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21, z późniejszymi zmianami) zmieniającą ustawę z dnia 27 IV 2001 r. obowiązującą do 2012 r.

Informacje o odpadach opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Dane od 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 XII 2012 r. (Dz. U. 2013 poz. 21).

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmuje: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

8. Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pie-

7. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste for years 2013 and 2014 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21 with later amendments), amending the Law dated 27 IV 2001 valid until 2012.

Information regarding waste was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 27 IX 2001 (Journal of Laws No. 112, item 1206).

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21).

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage means a temporary waste storage, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facilities (including heaps, settling ponds).

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

8. Environmental protection and water management funds are funds created from income originating i.a. from: the payments for use of

nieżnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej prezentuje się w układzie memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenia wymagań w zakresie ochrony środowiska - w ujęciu kasowym).

Podziału nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

9. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą - prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: emission of air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements - on cash basis).

The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management is made on the basis of the actual location of the investment.

9. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil land partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

TABL. 1 (12).

**STAN GEODEZYJNY, KIERUNKI I ZMIANY W WYKORZYSTANIU
POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 1 I

**GEODESIC STATUS, DIRECTIONS AND CHANGES OF VOIVODSHIP
LAND USE**

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015		2005	2015	SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>			przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2014 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2014</i>	na 1000 ludności ^a w ha <i>per 1000 popula- tion^a in ha</i>		
Powierzchnia ogólna^b	1518974	1518279	1518279	0	466	451	Total area^b
Użytki rolne	942072	937040	922656	-1684	289	274	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	668109	667136	656715	-1594	205	195	<i>arable land</i>
sady	34145	31094	28237	-148	10	8	<i>orchards</i>
łąki trwałe	100410	98917	98001	-96	31	29	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	94279	93337	92945	-101	29	28	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	41762	40184	39807	211	13	12	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	660	3709	4274	95	0	1	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami	2706	2663	2677	-51	1	1	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	455646	459465	463966	168	140	138	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
lasy	434360	438280	440672	8	133	131	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	21286	21185	23294	160	7	7	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	23053	20138	20603	-38	7	6	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	17120	17347	18487	25	5	5	<i>flowing</i>
stojącymi	5932	2791	2116	-63	2	1	<i>standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	76333	83796	93637	1548	23	28	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	11103	16999	22978	589	3	7	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	6574	7258	7747	94	2	2	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane	6753	8102	9593	260	2	3	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudowane	2219	2131	2040	11	1	1	<i>urbanized non built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypo- czynku	3301	3146	3321	51	1	1	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	45272	45068	46860	551	14	14	<i>transport areas</i>
drogi	40344	40164	41880	527	12	12	<i>roads</i>
kolejowe	4436	4374	4444	-14	1	1	<i>railway</i>
inne ^c	492	530	536	38	0	0	<i>other^c</i>
użytki kopalne	1111	1092	1098	-8	0	0	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	566	573	636	79	0	0	<i>Ecological arable lands</i>
Nieuzyski	10109	11625	11449	-24	3	3	<i>Wasteland</i>
Tereny różne ^d	11196	5642	5332	-49	3	2	<i>Miscellaneous land^d</i>

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004 i 2014. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi). c Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. d Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 XII, respectively for 2004 and 2014. b Land area (including inland waters). c Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects etc. d Land designated for reclamation, unused reclaimed land, embankments, not designated for car traffic.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (13).

GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M	202	204	173	210	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	164	160	145	175	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I-II	30	31	29	37	mineral: I-II
III	130	129	108	125	III
IV	1	-	5	1	IV
organiczne: IV	-	-	3	-	organic: IV
V i VI	3	-	-	-	V and VI
Inne grunty rolne	11	13	10	12	Other agricultural land
Grunty leśne	27	31	18	35	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	116	130	115	133	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	13	13	8	15	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunika- cyjne	10	3	3	11	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	17	22	16	23	Minerals
Pod zbiorniki wodne	-	4	4	7	Water reservoirs
Na inne cele.....	45	32	27	20	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych - dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; gruntów leśnych - dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land - data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; forest land - data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (14).

GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	2856	1787	1782	1928	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	2827	1782	1714	1856	devastated
zdegradowane	29	5	68	72	degraded
Grunty (w ciągu roku): zrekultywowane	160	93	100	167	Land (during the year): reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	71	19	86	152	agricultural
leśne	89	40	4	2	forest
zagospodarowane.....	40	56	16	84	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (15). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	938,7	547,2	522,0	501,8	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych. w tym wody:	706,2	313,4	319,9	294,3	58,7	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) — from own intakes of which waters:
powierzchniowe	664,6	281,5	296,4	270,5	53,9	surface
podziemne	11,2	9,7	8,9	9,0	1,8	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	83,1	76,5	47,8	54,8	10,9	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	149,4	157,3	154,4	152,6	30,4	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	101,1	105,0	103,8	103,3	20,6	waters: surface
podziemne	48,3	52,3	50,6	49,3	9,8	underground

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (16). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	885,9	492,7	475,8	456,6	100,0	TOTAL
Przemysł.....	688,4	301,1	314,8	289,6	63,4	Industry of which for purposes of production
w tym na cele produkcyjne.....	677,2	292,1	306,1	280,7	61,5	
Rolnictwo i leśnictwo ^a	83,1	76,5	47,8	54,8	12,0	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	114,3	115,1	113,2	112,2	24,6	Exploitation water supply network ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (17). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^a w ha	3250	3148	2200	2707	Area of filled fish ponds ^a in ha
Pobór wody ^b w dam ³	83111	76541	47766	54783	Water withdrawal ^b in dam ³
do napełniania i uzupełniania stawów rybnych	83111	76541	47766	54783	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	25,6	24,3	21,7	20,2	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 10 ha. b Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 10 ha and more. b Including wastewater withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (18).

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI*INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent			
O G Ó Ł E M	898,5	557,3	556,5	502,7	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	804,1	441,4	457,8	403,3	80,2	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	629,7	251,6	289,4	242,0	48,1	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	94,4	115,9	98,6	99,4	19,8	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	268,8	305,7	267,1	260,7	51,9	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	266,6	299,3	262,1	256,0	50,9	treated
mechanicznie	188,0	166,2	151,9	145,3	28,9	mechanically
chemicznie ^b	7,8	4,6	2,2	2,2	0,4	chemically ^b
biologicznie	22,2	22,5	20,2	21,3	4,2	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	48,7	106,1	87,7	87,2	17,3	with increased biogene removal
nieoczyszczane	2,2	6,3	5,0	4,8	1,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,6	6,2	4,9	4,8	1,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

TABL. 8 (19).

ZAKŁADY^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

PLANTS^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	133	124	119	124	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	85	78	68	66	Discharging wastewater directly into waters or into the ground requiring treatment
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	67	65	54	54	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	60	61	51	53	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	7	4	3	1	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	18	13	14	12	not possessing wastewater treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	48	46	51	58	Discharging wastewater into sewage network (not possessing wastewater treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a Excluding enterprises and water-sewage treatment plants.

TABL. 9 (20).

OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

WASTEWATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Me- chanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwan- iem biogenów <i>With increased biogene removal</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial wastewater treatment plants
Liczba	2005	87	32	7	45	3	<i>Number</i>
	2010	82	28	8	44	2	
	2013	69	23	6	38	2	
	2014	73	23	5	43	2	
Przepustowość w dam ³ /d	2005	1064,6	780,3	141,2	47,9	95,2	<i>Capacity in dam³/24 h</i>
	2010	1022,4	911,3	37,2	47,4	26,5	
	2013	921,0	828,7	33,6	32,3	26,5	
	2014	904,6	812,0	33,4	32,7	26,5	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal wastewater treatment plants^a
Liczba	2005	227	3	x	186	38	<i>Number</i>
	2010	234	1	x	177	56	
	2013	243	-	x	180	63	
	2014	244	-	x	179	65	
Przepustowość w dam ³ /d	2005	608,1	144,1	x	187,6 ^b	276,4	<i>Capacity in dam³/24 h</i>
	2010	929,4	0,5	x	160,8 ^b	768,1	
	2013	938,7	-	x	117,7 ^b	821,0	
	2014	941,4	-	x	119,3^b	822,1	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c	2005	52,2	17,0	x	13,0	22,2	<i>Population connected to water treatment plants in % of total population^c</i>
	2010	55,4	0,1	x	11,9	43,4	
	2013	59,6	-	x	12,7	46,9	
	2014	62,7	-	x	13,3	49,4	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków - dane szacunkowe, ludność ogółem - na podstawie bilansów.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewage system. b Refers to equipment for biological treatment. c Population connected to wastewater treatment plants - estimated data, total population - based on balances.

TABL. 10 (21).

EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA*EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	116	145	134	134	<i>Plants of significant nuisance to air quality^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	88	101	93	90	<i>particulates</i>
gazowych	23	25	23	25	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission of:</i>
pyłów	29	46	39	46	<i>particulates</i>
gazów	27	37	34	43	<i>gases</i>
imisji	103	126	.	.	<i>imission</i>
pyłów	123	126	<i>particulates</i>
gazów	125	125	<i>gases</i>
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emission of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych	9,3	3,9	3,6	3,0	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	6,0	2,3	2,2	1,8	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	179,2	131,2	108,6	109,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	56,4	29,4	29,8	29,6	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	43,8	21,9	12,2	14,0	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu	24,9	20,2	20,4	21,6	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	1134,4	723,0	669,9	630,6	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	162,7	111,4	132,0	116,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	99,2	99,5	99,5	99,5	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	47,6	45,9	54,9	51,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 11 (22).

**URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
*AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT
NUISANCE TO AIR QUALITY*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi-cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofil- ters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII <i>EQUIPMENT — as of 31 XII</i>							
OGÓŁEM	2005	296	79	390	64	162	163
TOTAL	2010	292	76	485	45	127	126
	2013	234	62	437	41	101	101
	2014	220	59	440	41	97	93
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2005	43	27	56	-	73	x
<i>low</i>	2010	50	21	94	1	59	x
	2013	45	10	69	1	34	x
	2014	41	5	46	1	30	x
średnia	2005	91	32	221	17	57	x
<i>moderate</i>	2010	69	26	256	10	41	x
	2013	51	20	213	10	40	x
	2014	42	20	229	11	37	x
wysoka	2005	162	20	113	47	32	x
<i>high</i>	2010	173	29	135	34	27	x
	2013	138	32	155	30	27	x
	2014	137	34	165	29	30	x
PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h <i>WASTE GAS FLOW in dam³/h</i>							
OGÓŁEM	2005	4139	2688	5784	17967	1951	1456
TOTAL	2010	12293	2543	7572	14846	1638	1227
	2013	11986	1953	8039	13593	1430	1498
	2014	11750	1669	8312	13268	1419	1380
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2005	263	520	911	-	823	x
<i>low</i>	2010	8739	854	1236	1	524	x
	2013	8906	387	1427	167	347	x
	2014	8735	207	1168	173	262	x
średnia	2005	1056	1091	1983	3297	483	x
<i>moderate</i>	2010	583	427	2545	3286	417	x
	2013	493	429	2744	3289	435	x
	2014	551	590	3022	3488	482	x
wysoka	2005	2820	1077	2890	14670	645	x
<i>high</i>	2010	2971	1262	3791	11559	697	x
	2013	2587	1137	3868	10137	648	x
	2014	2464	872	4122	9607	675	x

TABL. 12 (23).

POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

Stan w dniu 31 XII

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
O G Ó Ł E M	894385	790263	790766	790795	52,1	2348	TOTAL
Parki narodowe	38081	38009	38037	38037	2,5	113	National parks
Rezerwy przyrody	3024	3299	3364	3364	0,2	10	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	175927	175812	175754	175754	11,6	522	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	676004	571804	572241	572241	37,7	1699	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	49,6	57,6	55,8	55,8	0,0	0,2	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	106	134	163	163	0,0	0,5	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	1194	1148	1153	1181	0,1	3,5	Ecological arable lands

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 60. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a See general notes, item 6 on page 60. b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 13 (24).

PARKI NARODOWE

Stan w dniu 31 XII

NATIONAL PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha Area in ha					otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	parków narodowych national parks					
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem - pod ochroną ścisłą ^b of grand total number - strictly protected ^b			
			razem total	w tym lasów of which forests		
O G Ó Ł E M						
TOTAL	2005	38081	30118	18132	12460	39487
	2010	38009	31112	18309	13636	39487
	2013	38037	31257	18466	13609	39487
	2014	38037	31257	18466	13609	39487
Tatrański ^c		21197	16382	12609	7918	181
Gorczański ^c		7029	6604	3611	3596	16647
Babiogórski ^c		3394	3227	1126	1025	8040
Pieniński ^c		2372	1710	744	694	2682
Ojcowski ^c		2146	1529	251	251	6777
Magurski ^{de}		1899	1805	125	125	5160

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Z siedzibą Dyrekcji Parków na terenie województwa małopolskiego. d Powierzchnia parku w granicach województwa małopolskiego. e Siedziba Dyrekcji Parku na terenie województwa podkarpackiego.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c With the head office of the Parks Direction in the Małopolskie voivodship. d Area of park on the area of the Małopolskie voivodship. e The head office of the Park Direction in the Podkarpackie voivodship.

TABL. 14 (25). **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

LATA REZERWATY	Obiekty Number	Powierzchnia w ha Area in ha		YEARS RESERVES	
		ogółem total	w tym pod ochroną ścisłą ^a of which strictly protected ^a		
OGÓŁEM	2005	84	3024,0	294,9	TOTAL
	2010	85	3298,8	381,2	
	2013	85	3363,7	381,2	
	2014	85	3363,7	381,2	
Faunistyczne	2	2	87,2	-	
Krajobrazowe	15	15	824,0	8,8	<i>Landscape</i>
Leśne	43	43	2016,3	353,6	<i>Forest</i>
Torfowiskowe	1	1	114,7	-	<i>Peat-bog</i>
Florystyczne	9	9	198,0	3,7	<i>Flora</i>
Wodne	1	1	6,7	-	<i>Water</i>
Przyrody nieożywionej	10	10	97,7	15,1	<i>Inanimate nature</i>
Stepowe	4	4	19,1	-	<i>Steppe</i>

a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 15 (26). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	2005	2010	2013	2014
	powierzchnia ^b w ha		area ^b in ha	
OGÓŁEM	178135	178290	178225	178225
TOTAL				
Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych ^c	70375	70375	70375	70375
Dolinki Krakowskie	20686	20686	20686	20686
Tenczyński	13658	13658	13658	13658
Orlich Gniazd ^c	12842	12842	12842	12842
Dłubniański	10960	10960	10960	10960
Bieliańsko-Tyniecki	6416	6416	6416	6416
Rudniański	5814	5814	5814	5814
Popradzki	54393	54393	54393	54393
Zespół Parków Krajobrazowych Pogórza w Tarnowie ^c	44137	44472	44407	44407
Ciężkowicko-Rożnowski	17634	17634	17634	17634
Wiśnicko-Lipnicki	14311	14311	14246	14246
Pasma Brzanki ^c	12192	12527	12527	12527
Beskidu Małego ^c	9230	9049	9049	9049

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Powierzchnia parków w granicach województwa małopolskiego.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Area of parks on the area of the Małopolskie voivodship.

TABL. 16 (27). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2189	2187	2209	2197	T O T A L
Pojedyncze drzewa	1629	1714	1721	1707	Individual trees
Grupy drzew	285	196	208	210	Tree clusters
Głazy narzutowe	18	14	17	17	Erratic boulders
Skalki, grotty, jaskinie i inne	231	242	240	240	Stones, grottos, caves and others
Aleje	26	21	23	23	Alleys

TABL. 17 (28). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)**
ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED)
AS WELL AS ITS WASTE LANDFILL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	111	134	146	141	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	9484	6089	6431	6079	Waste generated (during the year) in thous. t
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	179457	143194	114461	114301	Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	2368	1563	495	390	Waste recovered from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Waste landfill area in ha:
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	914	821	725	725	non-reclaimed (end of year)
zrekultywowane (w ciągu roku) .	3,9	-	-	-	reclaimed (during the year)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 62. b Na terenach własnych zakładów.
a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 62. b On own plant grounds.

TABL. 18 (29). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2014 R.**
WASTE^b BY TYPE IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^b; end of year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi ^c <i>of which recovered^d</i>		
	w tys. t <i>in thous. t</i>			
OGÓŁEM	6079	3521	114301	TOTAL <i>of which:</i>
w tym:				
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	127	-	14223	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla	324	11	8770	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłowni	104	0	1676	<i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 62. b Na terenach własnych zakładów. c We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 62.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 62. b On own plant grounds. c By waste producer on its own, see notes, item 7 on page 62.

TABL. 19 (30). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Ochrona środowiska	575275	602845	865596	1218500	Environmental protection <i>of which:</i>
w tym:					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	115669	82047	164172	466423	<i>Protection of air and climate of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants</i>
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni ..	14686	8683	5732	95568	
Gospodarka ściekowa i ochrona wód .. w tym nakłady na:	342169	466579	558700	610455	<i>Wastewater management and protection of waters of which outlays on:</i>
oczyszczanie ścieków komunalnych sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	103617	137227	116276	169463	<i>municipal wastewater treatment sewage network discharging wastewater and precipitation water</i>
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	91997	26332	59205	61028	<i>Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface waters of which outlays on:</i>
w tym nakłady na:					<i>waste collection^b and transport</i>
zbieranie odpadów ^b i ich transport ... w tym selektywne zbieranie odpadów	1194	12000	4838	4289	
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	881	9724	2160	426	<i>of which selective waste collection</i>
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdegradowanych i zdegradowanych	31473	2050	10221	29218	<i>removal and treatment of waste^b reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as of other devastated and degraded areas</i>
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	5048	2720	1090	6920	
	-	-	-	22986	<i>Protection of biodiversity and landscape</i>

a Według lokalizacji inwestycji: nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 19 (30). **NAKLĄDY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące) (dok.)**

OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Ochrona środowiska (dok.) w tym (dok.):					Environmental protection (cont.) of which (cont.):
Zmniejszanie hałasu i wibracji	11521	9459	14220	21420	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	303940	433401	482562	532261	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	55342	102844	115549	167024	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	11582	19904	13474	27008	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	185529	171149	282157	234170	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków .	37226	55811	41619	34224	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	14261	83693	29763	69836	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji: nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

^a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 20 (31). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION</i>					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in ty:
pyłowych	177979	397	199	452	particulates
gazowych	-	-	1531	116	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	606,0	622,7	859,9	935,1	wastewater
wody opadowe	15,5	23,8	14,8	23,1	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	8	3	8	4	facilities
w tym oczyszczalnie					of which municipal
komunalne	8	3	8	4	mechanical
mechaniczne	3	2	1	-	biological (excluding fermentation tanks)
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	4	1	7	4	
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1	-	-	-	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	7650	3572	7620	4238	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni					of which municipal
komunalnych	7650	2852	7620	4238	mechanical
mechanicznych	4082	480	540	430	biological (excluding fermentation tanks)
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	2070	2372	7080	3304	
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	1498	720	-	504	with increased biogene removal ^a

^a Bez chemicznych.

^a Excluding chemical.

TABL. 20 (31).

**EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU
INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
*TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Wastewater management and protection of waters (cont.)
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe): obiekty	-	222	1472	953	Farmstead treatment facilities (homestead): facilities
przepustowość w m ³ /d	-	403	3143	883	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych: obiekty	1	-	1	1	Industrial waste pre-treatment plants: facilities
przepustowość w m ³ /d	32	-	120	120	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów: obiekty	-	1	2	3	Waste treatment plants: facilities
wydajność w t/r	-	556	14700	90000	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych: obiekty	-	-	-	-	Landfills of municipal waste: facilities
powierzchnia w ha	1,0	-	-	1,5	area in ha
wydajność w t/r	4727	-	-	50000	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	2058	-	40000	435	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA <i>WATER MANAGEMENT</i>					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d....	9959	2907	3002	7361	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d.....	1448	17771	11150	1653	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km.....	230,1	388,7	404,4	458,2	Water-line system in km
Regulacja i zabudowa rzek i potoków ^d w km	95,3	120,6	138,2	69,4	Regulation and management of rivers and streams ^d in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	6,9	26,5	20,8	16,8	Flood embankments in km

b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej. d Łącznie z zabudową potoków górskich.

b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry. d Including management of mountain streams.

TABL. 21 (32).

**KIERUNKI FINANSOWANIA Z WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
*FINANCING DIRECTIONS OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL
PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUND*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł					
O G Ó Ł E M	93772	129065	179588	206510	100,0	T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	9196	1996	28128	31348	15,2	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	49807	78353	85504	89189	43,2	Wastewater management and protection of waters
Gospodarka odpadami.....	10588	17905	19618	4639	2,2	Waste management
Pozostałe.....	24182	30811	46338	81334	39,4	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (33). **WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł		
Opłaty za korzystanie ze środowiska	91057	147758	55011	96719	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	27325	34558	14413	30750	Wastewater management and protection of waters
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	46887	49407	20599	40236	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	15174	60951	17992	20363	Waste management
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	608	553	164	597	Fines for not meeting environmental protection regulations
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	279	443	86	30	Norms of discharging wastewater into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	16,7	28,2	-	253	Permissible emission of air pollutants

Ź r ó d ł o: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

S o u r c e: with regard to fees – data of the Management Board of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, fines – data of the Inspectorate for Environmental Protection.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603, z późniejszymi zmianami) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2014, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 760, z późniejszymi zmianami).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespólonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, with later amendments, dated 24 VII 1998) was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. The term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristics of councillors in local government entities is based on reporting results for 2014, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16 XI 2014 elections.

The grouping of councillors of organs of local government entities by groups of occupations is made on the basis of the Polish Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs, which was introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 760, with later amendments).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

1) **State administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);

- b) terenowe organy administracji rządowej ze spolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- c) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.
6. Wybory do samorządu terytorialnego w 2014 r. zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. nr 21, poz. 112, z późniejszymi zmianami).
- b) *territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);*
- c) *some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.*
- 2) **Local government administration** comprises:
- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- b) *powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*
- 3) **Local government appeal councils** are bodies competent for examining, inter alia, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of local government units.
5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.*
6. *Elections to local government in 2014 were held on the basis of the Law dated 5 January 2011 – Electoral Code (Journal of Laws from 2011, No. 21, item 112 with later amendments).*

TABL. 1 (34). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powiaty.....	19	19	19	19	<i>Powiaty</i>
Miasta na prawach powiatu	3	3	3	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	182	182	182	182	<i>Gminas</i>
miejskie.....	15	14	14	14	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	40	46	47	47	<i>urban-rural</i>
wiejskie.....	127	122	121	121	<i>rural</i>
Miasta.....	55	60	61	61	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	1963	1989	1949	1950	<i>Rural localities</i>
Solectwa	1914	1920	1914	1914	<i>Village administrator's offices</i>

TABL. 2 (35). **GMINY W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2014

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>								300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	182^a	-	2	37	89	43	6	3	1	1
Poniżej 2500..... <i>Below</i>	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
2500— 4999.....	13	-	-	10	3	-	-	-	-	-
5000— 7499.....	34	-	1	11	17	3	1	-	1	-
7500— 9999.....	41	-	-	8	26	7	-	-	-	-
10000— 14999.....	40	-	-	3	26	11	-	-	-	-
15000— 19999.....	20	-	1	-	6	11	1	1	-	-
20000— 39999.....	24	-	-	5	7	8	2	2	-	-
40000— 99999.....	7	-	-	-	2	3	2	-	-	-
100000—199999.....	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1

a W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 3 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (36).

POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2014

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPU- LATION	Ogółem Total	O powierzchni Area							2000,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	22	-	2	-	6	10	3	1	-
Poniżej 50000 Below	2	-	-	-	1	1	-	-	-
50000— 74999	2	-	-	-	1	1	-	-	-
75000— 99999	3	-	1	-	-	2	-	-	-
100000— 149999	8	-	1	-	2	5	-	-	-
150000— 199999	3	-	-	-	1	1	1	-	-
200000 i więcej and more	4	-	-	-	1	-	2	1	-

TABL. 4 (37).

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2014 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM.....	2843	91	448	39	TOTAL
W tym kobiety	699	23	84	8	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18-29 lat	143	8	9	-	18-29 years
30-39	449	16	58	4	30-39
40-49	698	15	101	10	40-49
50-59	984	24	179	14	50-59
60 lat i więcej	569	28	101	11	60 and more

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

TABL. 4 (37).

RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**W 2014 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2014 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe.....	1003	78	342	36	<i>Tertiary</i>
Policealne i średnie	1134	9	91	3	<i>Post-secondary and secondary</i>
Zasadnicze zawodowe	630	4	15	-	<i>Basic vocational</i>
Gimnazjalne i podstawowe	76	-	-	-	<i>Lower secondary and primary</i>

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^b
BY OCCUPATIONAL GROUPS^b

Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	169	27	145	14	<i>Managers</i>
Specjaliści.....	636	51	162	12	<i>Professionals</i>
Technicy i inny średni personel.....	403	5	29	1	<i>Technicians and associate professionals</i>
Pracownicy biurówi	254	1	44	7	<i>Clerical support workers</i>
Pracownicy usług i sprzedawcy	335	3	30	1	<i>Service and sales workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	442	-	19	2	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy.....	275	4	8	-	<i>Craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	136	-	5	-	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
Pracownicy przy pracach prostych	66	-	2	-	<i>Elementary occupations</i>
Sily zbrojne.....	12	-	-	-	<i>Armed forces occupations</i>

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 78; w podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. b See general notes, item 3 on page 78; in the division by occupational groups data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by occupation performed before taking retirement.

TABL. 5 (38). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE <i>AVERAGE PAID EMPLOYMENT</i>					
OGÓŁEM	26175	29539	28946	28864	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Administracja państwowa	10649	10400	9979	9844	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	15463	19058	18887	18941	<i>Local government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu	11116	12814	12620	12663	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	3515	4308	4475	4551	<i>powiats</i>
województwo	832	1936	1792	1727	<i>voivodship</i>
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł <i>AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł</i>					
OGÓŁEM	2844,94	3837,89	4182,40	4382,73	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Administracja państwowa	3087,46	4118,08	4440,25	4529,28	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	2668,86	3674,52	4036,25	4296,86	<i>Local government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu	2823,39	3752,55	4137,31	4391,86	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	2155,98	3267,39	3597,87	3773,65	<i>powiats</i>
województwo	2771,28	4063,97	4421,50	4980,14	<i>voivodship</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 158.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 158.

TABL. 6 (39). **WYBORY RADNYCH DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU**
TERYTORIALNEGO W DNIU 16 XI 2014 R.
ELECTIONS OF COUNCILLORS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT
UNITS ON 16 XI 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rady <i>Councils of</i>			Sejmik wojewódzki <i>Voivodship regional council</i>	SPECIFICATION
	gmin ^a <i>gmina^a</i>	miast w miastach na prawach powiatu <i>city in cities with powiat status</i>	powiatów <i>powiat</i>		
Liczba mandatów	2861	91	449	39	<i>Number of mandates</i>
Liczba zarejestrowanych kandydatów na radnych:					<i>Number of registered candidates for councillors:</i>
w tys.	9337	1306	4795	0,6	<i>in thous.</i>
na 1 mandat	3,3	14,4	10,7	15,7	<i>per mandate</i>
Uprawnieni do głosowania w tys.	1834,4	744,4	1903,3	2651,7	<i>Persons entitled to vote in thous.</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu; dane dotyczące uprawnionych do głosowania i oddanych głosów nie obejmują tych okręgów wyborczych, w których nie przeprowadzono głosowania z uwagi na fakt, iż liczba kandydatów była równa lub mniejsza od liczby mandatów.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status; data concerning persons entitled to vote as well as cast votes do not include election districts where voting was not conducted because the number of candidates was equal or lower than number of mandates.

TABL. 6 (39).

**WYBORY RADNYCH DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO W DNIU 16 XI 2014 R. (dok.)**
**ELECTIONS OF COUNCILLORS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT
UNITS ON 16 XI 2014 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rady Councils of			Sejmik województwi Voivodship regional council	SPECIFICATION
	gmin ^a gmina ^a	miast w miastach na prawach powiatu city in cities with powiat status	powiatów powiat		
Oddane głosy:					Votes cast:
w tys.	938,8	315,9	968,3	1284,7	in thous.
w % uprawnionych	51,2	42,4	50,9	48,4	in % of entitled persons of which valid votes:
w tym głosy ważne:					in thous.
w tys.	901,5	294,1	815,8	1070,3	in thous.
w % uprawnionych	49,1	39,5	42,9	40,4	in % of entitled persons

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu; dane dotyczące uprawnionych do głosowania i oddanych głosów nie obejmują tych okręgów wyborczych, w których nie przeprowadzono głosowania z uwagi na fakt, iż liczba kandydatów była równa lub mniejsza od liczby mandatów.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status; data concerning persons entitled to vote as well as cast votes do not include election districts where voting was not conducted because the number of candidates was equal or lower than number of mandates.

Source: data of the State Election Commission.

TABL. 7 (40).

**WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW
MIAST W 2014 R.**
**DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS
OF CITIES IN 2014**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Głosowanie w dniu Voting on		SPECIFICATION
	16 XI	30 XI	
Liczba mandatów	182	60	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów:			Number of registered candidates:
ogółem	549	120	total
na 1 mandat	3,0	2,0	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	2646,8	1533,4	Persons entitled to vote in thous.
Oddane głosy:			Votes cast:
w tys.	1284,0	593,0	in thous.
w % uprawnionych	48,5	38,7	in % of entitled persons of which valid votes:
w tym głosy ważne:			in thous.
w tys.	1257,5	585,3	in thous.
w % uprawnionych	47,5	38,2	in % of entitled persons
Liczba obsadzonych mandatów	122	60	Number of filled candidates

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

Source: data of the State Election Commission.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania Policji, sądownictwa oraz straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy zarówno pierwszej instancji, jak i prawomocnie oraz o orzeczeniach kar, środków wychowawczych lub poprawczych wobec nieletnich podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 186, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo - zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. - jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to przestępstwo wykryte.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych.

4. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym. W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the Police, courts of law and fire department.

2. Data concerning ascertained crimes, adults convicted in the first instance and validly sentenced as well as juveniles with regard to whom educational and correctional measures have been adjudicated are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws, 2013 item 186, with later amendments) or other specific laws.

3. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceeding was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanor prosecuted upon by public accusation or private accusation by a prosecutor, moreover every revenue related misdemeanor, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a detected crime.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information system.

4. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings. Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji - odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

6. Sprawy załatwioną jest:

- 1) w sądownictwie administracyjnym - sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie kończące postępowanie, połączono ją z inną sprawą do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, przekazano do innego sądu administracyjnego lub też zakreślono zgodnie z zasadami biurowości. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną z chwilą wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, które dotyczy ostatniej z osób;
- 2) w sądownictwie powszechnym - sprawa, w której wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia (w Sądzie Najwyższym - do rozstrzygnięcia) jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

7. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed

Appeal courts consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

6. A resolved case is:

- 1) in administrative courts - a case in regard to which sentence or an order closing the proceedings has been issued, or combined with another case for joint examination and resolution, or which has been transferred to a different kind of administrative court or marked as resolved according to office administration rules. A case that involves a number of persons is considered resolved when an order closing the proceedings concerning the last of the persons in question is passed;
- 2) in common courts - a case in regard to which a sentence or order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases (in the Supreme Court – cases waiting for decision) is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in the given year.

The resolved cases and completed proceedings in a given year also include the cases unresolved from previous year.

7. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and guardianship law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons aged 13-16,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text

sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 I 2014 r. zniosły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Przed zmianami sędzia, w momencie wpływu sprawy do sądu, mógł wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec nieletniego, a następnie wobec tego samego nieletniego mógł wydać postanowienie o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu lub rozprawie w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym lub w postępowaniu poprawczym. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie nowych przepisów rozpatrywane były według dwuetapowej procedury. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

8. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

9. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych - wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

10. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

11. Podziału pożarów według rodzaju obiektu, miejscowych zagrożeń według rodzaju stwarzanego przez nie zagrożenia oraz przypuszczalnych przyczyn pożarów dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments).

Amendments to the law entered into force as of 2 I 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. Before the amendments, the judge, at the time the case was brought into the court, could institute investigative proceedings against a juvenile and then, with regard to the same juvenile issue the decision on the examination of the case in the course of tutorial and educational proceedings or correctional proceedings. Cases instituted before the effective date of new regulations were examined according to two-stage procedure. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

8. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

9. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day.

Registry cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Court Register (registers' courts).

10. Fires are out-of-control burning processes in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and laws of nature, creating threat to life, environment or property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

11. Division of fires by type of object, local threats by type of threat created by them and presumed causes of fires was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 18 II 2011, on rules of organization of the national system of rescue and fire extinguishing (*Journal of Laws No. 46, item 239*).

Uwaga do tablic 1-2

W 2014 r. dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią stwierdzenia popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Note to tables 1-2

In 2014 data do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juveniles cases to the family court.

TABL. 1 (41). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	115179	94302	86538	73139	T O T A L
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu - art. 148-162 kk.....	2215	2303	1773	1610	Against life and health - Art. 148-162 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji - art. 163-180 kk.....	10329	9391	9307	6327	Against public safety and safety of transport - Art. 163-180 Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania - art. 189-196 kk.....	3119	3771	2683	2544	Against freedom, freedom conscience and religion - Art. 189-196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności - art. 197-205 kk.....	256	531	446	255	Against sexual freedom and morals - Art. 197-205 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece - art. 206-211 kk.....	2373	2620	2533	2652	Against the family and guardianship - Art. 206-211 Criminal Code
Przeciwko czci i netykalności cielesnej - art. 212-217 kk.....	348	1195	276	317	Against good name and personal integrity - Art. 212-217 Criminal Code
Przeciwko mieniu - art. 278-295 kk.....	68889	50674	45483	38528	Against property - Art. 278-295 Criminal Code

^a W latach 2005-2010 łącznie z prokuraturą.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie [dane zostały wygenerowane z Krajowego Systemu Informatycznego Policji w dniu 26.01.2015 r.]

^a In 2005-2010 including prosecutor's office.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków [data were generated from the National Police Information System on day 26.01.2015]

TABL. 2 (42). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ^a
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w %	in %			
O G O Ł E M	53,7	66,1	63,6	65,2	T O T A L
w tym przestępstw ^b :					of which of crimes ^b :
Przeciwko życiu i zdrowiu.....	79,1	84,1	76,8	76,1	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	98,4	98,8	98,6	98,1	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania.....	90,6	94,8	89,0	88,2	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.....	82,9	90,1	87,1	78,4	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece.....	99,7	100,0	99,0	98,6	Against the family and guardianship
Przeciwko czci i netykalności cielesnej..	98,3	98,9	87,7	84,6	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu.....	29,1	43,2	40,8	44,9	Against property

^a W latach 2005-2010 łącznie z prokuraturą. ^b Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 88.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie [dane zostały wygenerowane z Krajowego Systemu Informatycznego Policji w dniu 26.01.2015 r.]

^a In 2005-2010 including prosecutor's office. ^b See Criminal Code articles table 1 on page 88.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków [data were generated from the National Police Information System on day 26.01.2015]

TABL. 3 (43). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE - sądy pierwszej instancji <i>DISTRICT COURTS - courts of first instance</i>					
O G Ó Ł E M	634242	821621	797149	823527	T O T A L
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	126198	31162	29085	25440	<i>Criminal with bills of indictment</i>
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie		48553	38352	45533	<i>Concerning offences with motions for punishment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		80097	80008	79376	<i>Other criminal and concerning petty offences^a</i>
Cywilne	339981	483297	505312	526106	<i>Civil</i>
w tym wieczysto-księgowo ^b	195637	269359	283681	296580	<i>of which involving real estate registry^b</i>
Rodzinne	81484	94060	100344	99431	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy	12812	5266	5858	9801	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	2087	1886	2618	2941	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze ^c	32037	33557	35572	34899	<i>Commercial law^c</i>
SĄDY OKRĘGOWE – sądy pierwszej instancji i odwoławcze <i>REGIONAL COURTS - courts of first instance and appeal</i>					
O G Ó Ł E M	58475	53744	60547	57590	T O T A L
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	19245	517	610	573	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a		19975	19806	18280	<i>offences^a</i>
Cywilne ^{cd}	21553	20973	23354	24302	<i>Civil^{cd}</i>
Z zakresu prawa pracy	2352	850	1162	1135	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	11292	7628	11039	8432	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze	3828	3501	4576	4868	<i>Commercial law</i>

a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. b Łącznie ze zbiorami dokumentów. c Bez spraw rejestrowych. d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. b Including collections of documents. c Excluding registry cases. d Including family cases (i.a., divorce).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (44). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2014 R.**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Okręgi Districts			SPECIFICATION
		krakowski	nowosądecki	tarnowski	
SĄDY REJONOWE - sądy pierwszej instancji <i>DISTRICT COURTS - courts of first instance</i>					
O G Ó Ł E M	823527	565027	143166	115334	T O T A L
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	25440	15736	5516	4188	<i>Criminal with bills of indictment</i>
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	45533	28326	8323	8884	<i>Concerning offences with motions for punishment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	79376	52379	13482	13515	<i>Other criminal and concerning petty offences^a</i>
Cywilne	526106	362826	93648	69632	<i>Civil</i>
w tym wieczysto-księgowo ^b	296580	192705	62882	40993	<i>of which involving real estate registry^b</i>
Rodzinne	99431	71607	15837	11987	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy	9801	7423	1233	1145	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	2941	1916	511	514	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze ^c	34899	24814	4616	5469	<i>Commercial law^c</i>

a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. b Łącznie ze zbiorami dokumentów. c Bez spraw rejestrowych.

a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. b Including collections of documents. c Excluding registry cases.

TABL. 4 (44). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW Powszechnych w 2014 R. (dok.)**
INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi <i>Districts</i>			SPECIFICATION
		krakowski	nowosądecki	tarnowski	
SĄDY OKRĘGOWE - sądy pierwszej instancji i odwoławcze <i>REGIONAL COURTS - courts of first instance and appeal</i>					
O G Ó Ł E M	57590	39544	8700	9346	T O T A L
w tym sprawy:					<i>of which cases:</i>
Karne z aktami oskarżenia	573	428	77	68	<i>Criminal with bills of indictment</i>
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a	18280	11212	2542	4526	<i>Other criminal and concerning petty offences^a</i>
Cywilne ^{cd}	24302	17417	4104	2781	<i>Civil^{cd}</i>
Z zakresu prawa pracy	1135	676	310	149	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	8432	4943	1667	1822	<i>Related to social security law</i>
Gospodarcze	4868	4868	x	x	<i>Commercial law</i>

a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. c Bez spraw rejestrowych. d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).
 Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. c Excluding registry cases. d Including family cases (i.a., divorce).

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (45). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechnie ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	29381	26064	22103	19266	T O T A L
w tym mężczyźni	26935	23937	20055	17463	<i>of which men</i>
w tym za przestępstwa ^a :					<i>of which for crimes^a:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	2751	2449	2382	2344	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	26	33	34	20	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1571	1181	895	881	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	9106	8030	6494	4976	<i>Against safety in transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego ...	8286	7394	6029	4525	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	994	832	649	639	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie	55	34	40	38	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1720	2122	1644	1634	<i>Against the family and guardianship</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	1090	1059	887	951	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person</i>
Przeciwko mieniu	9418	7447	6759	5722	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy	2444	2317	2163	1486	<i>property theft</i>
kradzież z włamaniem	1330	831	801	764	<i>burglary</i>
rozbój	811	440	303	307	<i>robbery</i>

a Artykuły kodeksu karnego patrz tabl. 1 na str. 88.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a See Criminal Code articles table 1 on page 88.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (46). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	22537	25494	21098	19700	T O T A L
O rozwód	5108	5529	5430	5805	<i>Divorce</i>
O separację	1076	559	372	375	<i>Separation</i>
O alimenty	5983	7515	6431	6293	<i>Alimony</i>
Nieletnich*:					<i>Concerning juveniles^a</i>
w postępowaniu wyjaśniającym w związku z:					<i>in investigation proceedings involving:</i>
demoralizacją	1937	2608	2515	513	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	4704	5187	3189	770	<i>punishable acts</i>
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					<i>at session or hearing involving:</i>
demoralizacją	1119	1407	1355	378	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	2610	2689	1806	580	<i>punishable acts</i>
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					<i>in investigation of case in which occurs suspicion:</i>
demoralizacji	x	x	x	2427	<i>of demoralization</i>
popelnienia czynu karalnego	x	x	x	2559	<i>of punishable acts</i>

a Dane dotyczą osób; w 2014 r. zmienia się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 86.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data related to persons; in 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes, item 7 on page 86.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (47). **SPRAWY RODZINNE ZAŁATWIONE W 2014 R.**
FAMILY CASES RESOLVED IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi <i>Districts</i>			SPECIFICATION
		krakowski	nowosa- decki	tarnowski	
O G Ó Ł E M	19700	13321	3437	2942	T O T A L
O rozwód	5805	4034	933	838	<i>Divorce</i>
O separację	375	213	111	51	<i>Separation</i>
O alimenty	6293	4180	1187	926	<i>Alimony</i>
Nieletnich*:					<i>Concerning juveniles^a</i>
w postępowaniu wyjaśniającym w związku z:					<i>in investigation proceedings involving:</i>
demoralizacją	513	389	70	54	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	770	416	220	134	<i>punishable acts</i>
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					<i>at session or hearing involving:</i>
demoralizacją	378	300	49	29	<i>demoralization</i>
czynami karalnymi	580	370	137	73	<i>punishable acts</i>
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					<i>in investigation of case in which occurs suspicion:</i>
demoralizacji	2427	1765	264	398	<i>of demoralization</i>
popelnienia czynu karalnego .	2559	1654	466	439	<i>of punishable acts</i>

a Dane dotyczą osób; w 2014 r. zmienia się procedura postępowania sądów wobec nieletnich, patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 86.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data related to persons; in 2014 changed court proceedings against juveniles, see general notes, item 7 on page 86.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (48). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES IN THE NATIONAL COURT REGISTER^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	48	11	7	6	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	8	6	5	4	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	40	44	46	45	Professional organizations of farmers ^b
Spółdzielnie	775	767	788	805	Cooperatives
Spółki jawne	2429	3190	3358	3413	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	8068	13013	18630	20867	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Independent Public Health Care Facilities^c
Stowarzyszenia ^d	3599	4873	5800	6046	Associations ^d
Związki zawodowe	466	510	515	513	Trade unions
Izby gospodarcze	19	24	26	26	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	2410	15090	24640	27650	Total debtors

a Sądem rejestrowym prowadzącym Krajowy Rejestr Sądowy na terenie województwa jest Sąd Rejonowy w Krakowie.
b Prowadzące działalność gospodarczą. c Do 2011 r. - "Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej". d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a The District Court in Kraków serves as the registry court conducting National Court Register in the voivodship.
b Conducting economic activity. c Until 2011 - "Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities". d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also included other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 9 (49). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ***REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
LICZBA ZDARZEŃ	28770	61594	36426	41016	NUMBER OF EVENTS
Pożary	10962	10483	8690	10401	Fires
Miejscowe zagrożenia ^a	16754	49441	25619	28377	Local threats ^a
Alarmy fałszywe	1054	1670	2117	2238	False alarms
Pożary według rodzaju obiektu:					Fires by type of object:
Obiekty użyteczności publicznej	198	203	170	183	General purpose public buildings
Obiekty mieszkalne	1092	1931	1799	1781	Residential buildings

a Klęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.

a Natural disasters, catastrophes, accidents, failures and other threats to life and property.

TABL. 9 (49).

ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ (dok.)*REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pożary według rodzaju obiektu (dok.):					Fires by type of object (dok.):
Obiekty produkcyjne	138	160	140	153	Manufacturing facilities
Obiekty magazynowe	85	76	57	40	Warehouse facilities
Środki transportu	531	665	598	613	Transport equipment
Lasy	243	115	133	116	Forests
Uprawy ^b	2641	3429	2721	4351	Crops ^b
Inne ^c	6034	3904	3072	3164	Others ^c
Miejsce zagrożenia według wybranych rodzajów stwarzanego przez nie zagrożenia:					Local threats by selected types of threat created by them:
Silne wiatry	499	1735	2667	3469	Strong winds
Przybory wód	559	7262	1534	2577	Water rise
Opady śniegu	410	1761	519	39	Snow precipitation
Opady deszczu	827	23064	5687	7531	Rain precipitation
W komunikacji drogowej	4228	6161	5137	5812	In road transportation
Straty materialne ogółem ^d w tys. zł	154139	458895	270067	458480	Total of material loses ^d in thous. zł
w tym budynki	23233	93062	39984	104934	of which buildings
Ratownicy ^e biorący udział w akcjach ratowniczych	185719	413982	257108	301089	Rescue personnel ^e participating in rescue operations
Wypadki ^f z ludźmi	3694	3877	4319	4836	Casualties ^f
w tym przy pożarach	248	265	230	254	of which during fires
ofiary śmiertelne	274	218	247	225	fatalities
ranni i poparzeni	3420	3659	4072	4611	injured and burn victims
w tym ratownicy ^e	44	40	24	28	of which rescue personnel ^e
Wybrane przypuszczalne przyczyny pożarów:					<i>Selected presumed fire causes:</i>
Podpalenia	5630	3991	3473	4294	Arsons
Nieostrożność	2443	2471	1667	2104	Carelessness
Zły stan urządzeń:					<i>Bad condition of devices:</i>
elektrycznych i mechanicznych	448	482	411	369	electric and mechanic
ogrzewczo - kominowych	124	348	131	188	heating - chimney's
Samozapalenia	17	98	15	25	Self-setting fires
Wyładowania atmosferyczne	43	65	42	48	Statics

^b Łącznie z budynkami inwentarskimi i gospodarczymi, maszynami rolniczymi. ^c Pożary np.: śmietników, wysypisk, kanałów wentylacyjnych, garaży wolnostojących, traw. ^d Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji ratowniczej, w cenach bieżących. ^e Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych. ^f Podczas akcji ratowniczych.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej [<http://www.kgosp.gov.pl>, data dostępu 04.11.2015].

^b Including livestock and farm buildings, agricultural machinery. ^c For example fires of: the bins, dumps, ventilation channels, detached garages, grasses. ^d According to estimation conducted immediately after rescue operation, in current prices. ^e Of the State Fire Service and Volunteer Fire Services. ^f During rescue operations.

S o u r c e: data of the Municipal Headquarters of the State Fire Service [<http://www.kgosp.gov.pl>; date of access 04.11.2015].

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkanej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. - ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych - o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL - Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego - o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów - o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 1999-2009 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni w wieku 45-64 lata i kobiety w wieku 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the balances of the size and structure of the **population (actually living in a gmina)**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) the difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 - above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
- 2) the registers of the Ministry of the Interior on internal and international migration of the population for permanent residence (since 2006 the source of these data is PESEL register - Common Electronic System of Population Register);
- 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of courts - regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 1999-2009 were prepared assuming the number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002 and since 2010 of the Population and Housing Census 2011.

2. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e.,

ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa - według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy małż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia - według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony - według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Instytucja separacji została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 21 maja 1999 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 532), od 16 XII 1999 roku.

Orzeczenie separacji ma skutki takie jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód z dwoma wyjątkami:

65 and more for males and 60 and more for females.

3. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

4. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages - according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in case when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);*
- *separations - according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used); in case of concerted petition of both persons - the husband's place of residence is used);*
- *divorces - according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used);*
- *births - according to the mother's place of permanent residence;*
- *deaths - according to the place of permanent residence of the deceased.*

The data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) marriages subordinate to the internal law of the Church or the Religious Association are also registered in the civil status offices. Marriages contracted in this form are subordinate to the Polish law and induce the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in ten Churches and the Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

The **institution of separation** is introduced according to the law dated 21 May 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532), since 16 XII 1999.

The separation induces similar consequences as the dissolution of a marriage by divorce with two exceptions:

- małżonek pozostający w separacji nie może zawrzeć małżeństwa,
- na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka o zniesieniu separacji.

Oprócz **separacji** orzeczonych w 2014 roku w województwie wystąpiło 11 przypadków **zniesienia separacji** - 4 w podregionie nowosądeckim, po 3 w podregionie oświęcimskim i tarnowskim oraz 1 w podregionie m. Kraków.

Plodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (cząstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotścią, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. oraz założeń

- *spouse living in separation cannot contract a marriage,*
- *on concerted demand of spouses the court adjudicates the annulment of separation.*

Apart from **separations** adjudicated in 2014 in voivodship 11 annulments of separation occurred - 4 in the Nowosądecki subregion, 3 in the Oświęcimski subregion, 3 in the Tarnowski subregion and 1 in the subregion of the city of Kraków,

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over - to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 as well as as-

dotyczących tendencji w dzietności, umiERALności i migracjach zagranicznych, przy czym dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch ujęciach:

- wariant I – przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59/64 lata oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego 60/65; patrz ust. 2 na str. 94,
- wariant II – uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:
 - dla mężczyzn - 65,75 lat w 2015 r. oraz 67,0 lat w latach 2020-2050,
 - dla kobiet - 60,75 lat w 2015 r., 62,0 lata w 2020 r., 63,25 lat w 2025 r., 64,5 lat w 2030 r., 65,75 lat w 2035 r. oraz 67,0 lat w latach 2040-2050.

7. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

8. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

9. Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się:

- a) stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy - bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą);
- b) osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. - zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. - faktycznie zamieszkałej.

assumptions on fertility, mortality and international migration, data about population by working and post-working age are given in two approaches:

- *variant I - assuming the upper limit of the working age 59/64 and the lower limit of the post-working age 60/65; see item 2 on page 94,*
- *variant II - considering the changes in the limit of retirement age, according to the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws dated (Journal of Laws 2012, item 637) for the subsequent years of projection as the lower limit of the post-working age (the upper limit of the working age) were used:*
 - *for males - 65.75 years in 2015 and 67.0 in 2020-2050,*
 - *for females - 60.75 years in 2015, 62.0 in 2020, 63.25 in 2025, 64.5 in 2030, 65.75 in 2035 and 67.0 in 2040-2050.*

7. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registrations for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

8. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

9. The usual residence population (residents) comprise the following groups:

- a) *permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more - regardless of their place of residence (in the country or abroad);*
- b) *persons temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).*

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- *to 2009 - registered for permanent residence,*
- *since 2010 - de facto population (population actually residing).*

TABL. 1 (50).

LUDNOŚĆ^a
POPULATION^B

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M w tys.	3263	3331	3357	3364	T O T A L in thous.
mężczyźni	1583	1617	1629	1632	males
kobiety	1680	1714	1728	1732	females
Miasta	1621	1642	1638	1637	Urban areas
Wieś	1642	1689	1718	1727	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M: w tysiącach	3266	3337	3361	3368	T O T A L: in thousands
na 1 km²	215	220	221	222	per 1 km²
w miastach w %					in urban areas in %
ludności ogółem	49,6	49,2	48,7	48,6	of total population
mężczyźni w tys.	1584	1619	1630	1634	males in thous.
kobiety: w tysiącach	1682	1717	1730	1734	females: in thousands
na 100 mężczyzn	106	106	106	106	per 100 males
Miasta w tys.	1619	1642	1637	1638	Urban areas in thous.
Wieś w tys.	1647	1695	1723	1731	Rural areas in thous.

a Na podstawie bilansów; dla 2005 r. z uwzględnieniem wyników NSP 2002, od 2010 r. – NSP 2011.

a Based on balances: for 2005 considering results of the Population and Housing Census 2002, since 2010 – the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (51).

LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	3266187	3336699	3360581	3368336	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	713620	663462	644733	640835	Pre-working age
mężczyźni	365282	339555	330312	328456	males
kobiety	348338	323907	314421	312379	females
Miasta	299320	279009	273710	273220	Urban areas
mężczyźni	153148	142770	140424	140264	males
kobiety	146172	136239	133286	132956	females
Wieś	414300	384453	371023	367615	Rural areas
mężczyźni	212134	196785	189888	188192	males
kobiety	202166	187668	181135	179423	females
W wieku produkcyjnym	2046573	2122614	2120442	2115881	Working age
mężczyźni	1051423	1105301	1110117	1109504	males
kobiety	995150	1017313	1010325	1006377	females
Miasta	1057633	1063768	1035115	1025863	Urban areas
mężczyźni	529458	542186	531843	528583	males
kobiety	528175	521582	503272	497280	females
Wieś	988940	1058846	1085327	1090018	Rural areas
mężczyźni	521965	563115	578274	580921	males
kobiety	466975	495731	507053	509097	females

TABL. 2 (51).

LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM (dok.)

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W wieku poprodukcyjnym	505994	550623	595406	611620	Post-working age
mężczyźni	167607	174547	189907	196306	males
kobiety	338387	376076	405499	415314	females
Miasta	262445	299143	328427	338536	Urban areas
mężczyźni	84345	92277	102140	105906	males
kobiety	178100	206866	226287	232630	females
Wieś	243549	251480	266979	273084	Rural areas
mężczyźni	83262	82270	87767	90400	males
kobiety	160287	169210	179212	182684	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRO- DUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ..	60	57	58	59	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	51	47	47	47	Males
Kobiety	69	69	71	72	Females

TABL. 3 (52).

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

WIEK AGE	2005	2010	2013	2014					
				ogółem grand total	w tym mężczyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
O G Ó Ł E M.... TOTAL	3266187	3336699	3360581	3368336	1634266	1637619	774753	1730717	859513
0— 2 lata	96216	116099	105851	104210	53644	47217	24386	56993	29258
3— 6	137476	136858	153350	153603	78836	68198	35128	85405	43708
7—12	238061	208104	200812	202747	103837	84973	43633	117774	60204
13—15	142836	116213	108176	105899	54235	42210	21705	63689	32530
16—18	149702	132179	116495	113258	57792	46524	23428	66734	34364
19—24	342761	311236	284632	273955	139722	116178	58951	157777	80771
25—29	270194	285396	274733	267239	134605	129839	63900	137400	70705
30—34	240138	271127	283083	287454	144114	149018	73939	138436	70175
35—39	212491	239987	261466	266250	134171	134883	67349	131367	66822
40—44	215142	211860	224426	231552	116042	110827	54733	120725	61309
45—49	238116	213833	208145	207971	104639	95264	46804	112707	57835
50—54	229218	235692	218821	213740	106108	101091	47760	112649	58348
55—59	189259	223775	230578	231202	112579	121253	55523	109949	57056
60—64	128038	181313	202932	207978	97636	115855	51608	92123	46028
65—69	133833	118782	148449	158062	70262	89992	38558	68070	31704
70—74	121392	119307	107523	106992	44827	59142	24307	47850	20520
75—79	93817	101116	101998	102597	39112	54523	20609	48074	18503
80—84		69281	76061	76914	26404	40822	14007	36092	12397
85—89		33967	38451	40656	11925	21136	6364	19520	5561
90—94	87497	8271	12561	13665	3273	7263	1770	6402	1503
95—99		2004	1655	1990	416	1141	240	849	176
100 lat i więcej and more		299	383	402	87	270	51	132	36

TABL. 4 (53).

MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	55	1619398	49,6
TOTAL	2010	60	1641920	49,2
	2013	61	1637252	48,7
	2014	61	1637619	48,6
Ponizej 2000.....		2	3328	0,1
<i>Below</i>				
2000— 4999.....		16	55141	1,6
5000— 9999.....		15	104548	3,1
10000— 19999.....		14	197169	5,9
20000— 49999.....		11	320331	9,5
50000— 99999.....		1	83853	2,5
100000—199999.....		1	111376	3,3
200000 i więcej.....		1	761873	22,6
<i>and more</i>				

TABL. 5 (54).

GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2005	167	1646789	50,4
TOTAL	2010	168	1694779	50,8
	2013	168	1723329	51,3
	2014	168	1730717	51,4
Ponizej 2000.....		1	1473	0,0
<i>Below</i>				
2000— 4999.....		18	70322	2,1
5000— 6999.....		31	189387	5,6
7000— 9999.....		52	439857	13,1
10000 i więcej.....		66	1029678	30,6
<i>and more</i>				

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (55). **MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI**
MEDIAN POPULATION AGE BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
OGÓŁEM	35,4	36,8	37,9	38,3	TOTAL
mężczyźni	33,7	35,3	36,4	36,8	males
kobiety	37,1	38,5	39,4	39,7	females
Miasta	37,3	38,6	39,6	40,0	Urban areas
mężczyźni	35,0	36,6	37,7	38,1	males
kobiety	39,8	41,0	41,8	42,1	females
Wieś	33,6	35,1	36,2	36,5	Rural areas
mężczyźni	32,5	34,1	35,2	35,6	males
kobiety	34,7	36,2	37,2	37,5	females

TABL. 7 (56). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separa- cje orze- czone Separa- tions adjudi- cated	Rozwody Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemo- włąt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	18065	14073	1087	4676	32477	28965	189	3512
TOTAL	2010	20381	15275	222	3621	37049	29633	168	7416
	2013	16614	11947	180	3989	34307	30277	131	4030
	2014	17361	12508	150	4404	34419	29611	109	4808
Miasta	2005	8855	6353	642	3552	14521	14518	84	3
Urban areas	2010	9517	6493	141	2519	17057	14914	72	2143
	2013	7571	4815	110	2664	15581	15225	59	356
	2014	7996	5115	91	2935	15566	15105	47	461
Wieś.....	2005	9210	7720	445	1124	17956	14447	105	3509
Rural areas	2010	10864	8782	81	1102	19992	14719	96	5273
	2013	9043	7132	70	1325	18726	15052	72	3674
	2014	9365	7393	59	1469	18853	14506	62	4347

NA 1000 LUDNOŚCI^b
 PER 1000 POPULATION^b

OGÓŁEM	2005	5,6	4,3	3,3	1,4	10,0	8,9	5,8	1,1
TOTAL	2010	6,1	4,6	0,7	1,1	11,1	8,9	4,5	2,2
	2013	5,0	3,6	0,5	1,2	10,2	9,0	3,8	1,2
	2014	5,2	3,7	0,4	1,3	10,2	8,8	3,2	1,4
Miasta	2005	5,5	4,0	4,0	2,2	9,1	9,1	5,8	0,0
Urban areas	2010	5,8	4,0	0,9	1,5	10,4	9,1	4,2	1,3
	2013	4,6	2,9	0,7	1,6	9,5	9,3	3,8	0,2
	2014	4,9	3,1	0,6	1,8	9,5	9,2	3,0	0,3
Wieś.....	2005	5,6	4,7	2,7	0,7	10,9	8,8	5,9	2,1
Rural areas	2010	6,4	5,2	0,5	0,7	11,8	8,7	4,8	3,1
	2013	5,3	4,2	0,4	0,8	10,9	8,8	3,8	2,1
	2014	5,4	4,3	0,3	0,9	10,9	8,4	3,3	2,5

a Ze skutkami cywilnymi. b W przypadku separacji - na 10 tys. ludności, zgonów niemowląt - na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b In case of: separations - data are presented per 10 thous. population; infant deaths - per 1000 live births.

TABL. 8 (57).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>	przez śmierć <i>by death of</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>		
			męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>		ogółem <i>total</i>	w tym przez rozwód <i>of which by divorce</i>	
OGÓŁEM..... 2005	18065	17352	9391	3285	4676	22,9	6,2	1477
TOTAL 2010	20381	16260	9225	3414	3621	20,8	4,6	5180
2013	16614	16533	9177	3367	3989	20,8	5,0	959
2014	17361	16700	8953	3343	4404	20,9	5,5	1537
Miasta..... 2005	8855	9951	4689	1710	3552	26,3	9,4	-1493
<i>Urban areas</i> 2010	9517	8989	4656	1814	2519	23,8	6,7	93
2013	7571	8984	4568	1752	2664	23,4	6,9	-1805
2014	7996	9128	4453	1740	2935	23,8	7,7	-1311
Wieś..... 2005	9210	7401	4702	1575	1124	19,5	3,0	2970
<i>Rural areas</i> 2010	10864	7271	4569	1600	1102	17,9	2,7	5087
2013	9043	7549	4609	1615	1325	18,3	3,2	2764
2014	9365	7572	4500	1603	1469	18,3	3,5	2848

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
 a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (58).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2014

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM.....	17361	453	5981	6823	2359	806	535	260	144
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	72	50	20	1	-	1	-	-	-
20—24.....	3104	286	2338	431	37	10	2	-	-
25—29.....	7708	99	3043	4114	403	42	7	-	-
30—34.....	3708	15	506	1843	1176	145	23	-	-
35—39.....	1310	2	57	334	518	324	70	5	-
40—49.....	835	1	15	84	202	241	266	25	1
50—59.....	354	-	2	15	21	35	135	125	21
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	270	-	-	1	2	8	32	105	122

TABL. 9 (58). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (cd.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2014 (cont.)

MĘCZYZNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)									
W tym małżeństwa wyznaniowe^a.....	12508	231	4766	5469	1495	320	137	49	41
<i>Of which church or religious marriages^a</i>									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	34	20	13	-	-	1	-	-	-
20—24	2315	149	1809	335	21	1	-	-	-
25—29	6344	54	2526	3457	288	17	2	-	-
30—34	2664	6	378	1421	783	70	6	-	-
35—39	720	2	35	212	314	136	20	1	-
40—49	299	-	5	39	86	85	78	6	-
50—59	64	-	-	5	3	9	25	19	3
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	68	-	-	-	-	1	6	23	38
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM.....	7996	117	1882	3436	1453	489	338	177	104
TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	19	13	6	-	-	-	-	-	-
20—24	921	69	669	160	16	5	2	-	-
25—29	3291	30	985	2019	229	23	5	-	-
30—34	2032	4	183	1008	741	83	13	-	-
35—39	779	1	29	188	317	204	39	1	-
40—49	524	-	9	51	133	148	165	17	1
50—59	235	-	1	9	15	19	90	86	15
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	195	-	-	1	2	7	24	73	88
W tym małżeństwa wyznaniowe^a.....	5115	49	1349	2591	844	169	156	30	22
<i>Of which church or religious marriages^a</i>									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	7	4	3	-	-	-	-	-	-
20—24	611	25	461	114	10	1	-	-	-
25—29	2550	18	751	1619	154	6	2	-	-
30—34	1342	1	120	727	455	34	5	-	-
35—39	380	1	13	105	176	79	6	-	-
40—49	156	-	1	23	48	45	37	2	-
50—59	30	-	-	3	1	3	9	13	1
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	39	-	-	-	-	1	2	15	21

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil law consequences.

TABL. 9 (58).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2014 (cont.)**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	9365	336	4099	3387	906	317	197	83	40
19 lat i mniej Under 20 years	53	37	14	1	-	1	-	-	-
20—24	2183	217	1669	271	21	5	-	-	-
25—29	4417	69	2058	2095	174	19	2	-	-
30—34	1676	11	323	835	435	62	10	-	-
35—39	531	1	28	146	201	120	31	4	-
40—49	311	1	6	33	69	93	101	8	-
50—59	119	-	1	6	6	16	45	39	6
60 lat i więcej and more	75	-	-	-	-	1	8	32	34
W tym małżeństwa wyznaniowe^a	7393	182	3417	2878	651	151	76	19	19
Of which church or religious marriages^a									
19 lat i mniej Under 20 years	27	16	10	-	-	1	-	-	-
20—24	1704	124	1348	221	11	-	-	-	-
25—29	3794	36	1775	1838	134	11	-	-	-
30—34	1322	5	258	694	328	36	1	-	-
35—39	340	1	22	107	138	57	14	1	-
40—49	143	-	4	16	38	40	41	4	-
50—59	34	-	-	2	2	6	16	6	2
60 lat i więcej and more	29	-	-	-	-	-	4	8	17

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil law consequences.

TABL. 10 (59).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2014**

POPZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM GRAND TOTAL	17361	15932	223	1206
Kawalerowie Single	15889	15214	74	601
Wdowcy Widowers	190	56	71	63
Rozwiedzeni Divorced	1282	662	78	542

TABL. 10 (59). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2014 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2014 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM TOTAL	7996	7093	115	788
Kawalerowie Single	6981	6595	25	361
Wdowcy Widowers	125	41	39	45
Rozwiedzeni Divorced	890	457	51	382
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM TOTAL	9365	8839	108	418
Kawalerowie Single	8908	8619	49	240
Wdowcy Widowers	65	15	32	18
Rozwiedzeni Divorced	392	205	27	160

TABL. 11 (60). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS		Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
Kościół Katolicki		12481	5103	7378
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny		7	4	3
Kościół Ewangelicko-Augsburski		2	-	2
Kościół Ewangelicko-Reformowany		1	-	1
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny		1	1	-
Kościół Chrześcijan Baptystów		2	1	1
Kościół Polskokatolicki		9	4	5
Kościół Starokatolicki Mariawitów		1	-	1
Kościół Zielonoświątkowy		4	2	2

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 13 (62). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	4676	3621	3989	4404	T O T A L
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	1591	1523	1645	1884	Marriages without children
Z dziećmi	3085	2098	2344	2520	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	1823	1385	1467	1609	1
2	943	578	739	748	2
3	245	108	103	130	3
4 i więcej	74	27	35	33	4 and more
MIASTA	3552	2519	2664	2935	URBAN AREAS
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	1288	1115	1165	1306	Marriages without children
Z dziećmi	2264	1404	1499	1629	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	1378	957	968	1082	1
2	686	369	459	456	2
3	155	62	53	75	3
4 i więcej	45	16	19	16	4 and more
WIEŚ	1124	1102	1325	1469	RURAL AREAS
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	303	408	480	578	Marriages without children
Z dziećmi	821	694	845	891	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	445	428	499	527	1
2	257	209	280	292	2
3	90	46	50	55	3
4 i więcej	29	11	16	17	4 and more

a Poniżej 18 lat.

a Below the age of 18.

TABL. 14 (63). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	32477	37049	34307	34419	15566	18853	Live births
chłopcy	16673	19228	17677	17805	7986	9819	males
dziewczeta	15804	17821	16630	16614	7580	9034	females
Małżeńskie	29401	33082	29963	29920	12939	16981	Legitimate
chłopcy	15123	17177	15403	15513	6658	8855	males
dziewczeta	14278	15905	14560	14407	6281	8126	females
Pozamałżeńskie	3076	3967	4344	4499	2627	1872	Illegitimate
chłopcy	1550	2051	2274	2292	1328	964	males
dziewczeta	1526	1916	2070	2207	1299	908	females
Urodzenia martwe	158	159	99	109	51	58	Still births
chłopcy	76	88	49	55	23	32	males
dziewczeta	82	71	50	54	28	26	females

TABL. 15 (64). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>and over</i>

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	32477	15434	10663	3830	1421	552	576
TOTAL	2010	37049	17749	13050	4256	1233	417	344
	2013	34307	15932	12529	4112	1100	375	259
	2014	34419	15687	12939	4128	1058	359	248
19 lat i mniej		868	799	66	3	-	-	-
<i>Under 20 years</i>								
20—24		5184	3827	1163	159	25	10	-
25—29		11986	6601	4315	862	152	43	13
30—34		10955	3449	5340	1649	353	101	63
35—39		4588	888	1836	1225	405	139	95
40—44		801	120	214	224	113	59	71
45 lat i więcej		37	3	5	6	10	7	6
<i>and more</i>								

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2005	100,0	47,5	32,8	11,8	4,4	1,7	1,8
TOTAL	2010	100,0	47,9	35,2	11,5	3,3	1,1	1,0
	2013	100,0	46,4	36,5	12,0	3,2	1,1	0,8
	2014	100,0	45,6	37,6	12,0	3,1	1,0	0,7
19 lat i mniej		100,0	92,1	7,6	0,3	-	-	-
<i>Under 20 years</i>								
20—24		100,0	73,8	22,4	3,1	0,5	0,2	-
25—29		100,0	55,1	36,0	7,2	1,3	0,4	0,1
30—34		100,0	31,5	48,7	15,1	3,2	0,9	0,6
35—39		100,0	19,4	40,0	26,7	8,8	3,0	2,1
40—44		100,0	15,0	26,7	28,0	14,1	7,4	8,9
45 lat i więcej		100,0	8,1	13,5	16,2	27,0	18,9	16,2
<i>and more</i>								

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 17 (66). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Fe- males	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
NA 100 TYS. LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU PER 100 THOUS. POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP									
OGÓŁEM..... 2005	892	959	829	908	978	844	877	941	813
TOTAL 2010	890	947	836	908	977	846	871	918	825
2013	902	952	855	929	985	879	876	922	830
2014	880	930	833	923	983	869	840	882	798
0 lat ^a	317	354	277	302	401	198	329	316	343
1—4 lata.....	17	16	18	17	12	22	17	19	15
5—9.....	12	15	9	19	28	11	7	6	8
10—14.....	6	5	8	3	3	3	9	6	12
15—19.....	33	47	18	27	28	26	37	59	13
20—24.....	47	74	19	43	71	16	50	77	21
25—29.....	45	73	16	38	66	12	51	80	21
30—34.....	65	101	29	70	108	32	60	93	25
35—39.....	106	151	62	119	166	73	93	135	50
40—44.....	173	264	82	158	231	86	188	293	78
45—49.....	290	432	146	296	425	173	285	438	123
50—54.....	484	691	280	491	696	309	477	686	251
55—59.....	780	1119	459	764	1138	449	797	1099	472
60—64.....	1176	1666	745	1139	1622	752	1222	1715	734
65—69.....	1717	2509	1084	1692	2493	1091	1750	2529	1075
70—74.....	2440	3566	1632	2398	3409	1695	2491	3749	1552
75—79.....	3846	5390	2894	3649	5074	2785	4068	5739	3020
80—84.....	6675	8585	5682	6325	7975	5466	7068	9270	5923
85 lat i więcej..... and more	14811	16567	14146	13939	15496	13333	15775	17805	15030

a Na 100 tys. urodzeń żywych.
a Per 100 thous. live births.

TABL. 18 (67). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

PRZYCZYNY ZGONÓW CAUSES OF DEATHS		Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
		na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
OGÓŁEM.....	2005	892	959	829	908	877
TOTAL	2010	890	947	836	908	871
	2012	913	991	839	950	877
	2013	902	952	855	929	876
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze Infectious and parasitic diseases		6	7	5	6	6

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).
a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 18 (67). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a (cd.)**
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a (cont.)

PRZYCZYNY ZGONÓW CAUSES OF DEATHS	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
	na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Nowotwory	236	268	205	261	212
<i>Neoplasms</i>					
w tym nowotwory złośliwe	225	256	195	249	201
<i>of which malignant neoplasms</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
nowotwór złośliwy żołądka	13	18	9	14	13
<i>malignant neoplasm of stomach</i>					
nowotwór złośliwy trzustki	13	13	13	16	10
<i>malignant neoplasm of pancreas</i>					
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzela i płuca	49	74	25	52	46
<i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i>					
nowotwór złośliwy sutka u kobiet	16	-	31	19	14
<i>malignant neoplasm of female breast</i>					
nowotwór złośliwy szyjki macicy	4	-	7	4	3
<i>malignant neoplasm of cervix uteri</i>					
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego	11	23	-	11	11
<i>malignant neoplasm of prostate</i>					
białaczka	7	7	6	7	6
<i>leukemia</i>					
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	13	11	15	14	13
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>					
w tym cukrzyca	11	9	13	11	12
<i>of which diabetes mellitus</i>					
Zaburzenia psychiczne	5	9	1	5	5
<i>Mental and behavioural disorders</i>					
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	12	12	12	14	11
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>					
Choroby układu krążenia	437	414	459	438	436
<i>Diseases of the circulatory system</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
choroba nadciśnieniowa	14	13	14	12	15
<i>hypertensive disease</i>					
choroba niedokrwienna serca	165	185	146	166	164
<i>ischaemic heart disease</i>					
w tym ostry zawał serca	26	29	24	26	26
<i>of which acute myocardial infarction</i>					
choroby naczyń mózgowych	69	62	75	65	73
<i>cerebrovascular diseases</i>					
miażdżycza	153	113	192	161	147
<i>atherosclerosis</i>					
Choroby układu oddechowego	42	52	33	43	41
<i>Diseases of the respiratory system</i>					
Choroby układu trawiennego	35	41	30	40	31
<i>Diseases of the digestive system</i>					
w tym zwłóknienie i marskość wątroby	6	8	5	8	5
<i>of which fibrosis and cirrhosis of liver</i>					
Choroby układu moczowo-płciowego	15	14	15	16	14
<i>Diseases of the genitourinary system</i>					

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).
a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 20 (69). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ**
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW CAUSES OF DEATHS	Ogółem Total	Chłopc Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	w liczbach bez- względ- nych in absolute numbers	na 100 tys. urodzeń żywych per 100 thous. live births
O G Ó Ł E M	2005	189	582	660	500	578	585
TOTAL	2010	168	453	478	426	422	480
	2012	134	382	388	375	351	408
	2013	131	382	424	337	379	384
w tym: of which:							
Choroby zakaźne i pasożytnicze		2	6	6	6	6	5
<i>Infectious and parasitic diseases</i>							
w tym posocznica		1	3	-	6	6	-
<i>of which septicaemia</i>							
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe		52	152	170	132	148	155
<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>							
w tym: of which:							
wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego		6	17	17	18	13	21
<i>congenital malformations of the nervous system</i>							
wrodzone wady serca		12	35	40	30	13	53
<i>congenital malformation of heart</i>							
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym		52	152	147	156	173	134
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>							
w tym: of which:							
zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu disorders related to length of gestation and fetal growth		35	102	91	114	122	85
zespół zaburzeń oddychania noworodka i inne stany układu oddechowego		1	3	6	-	6	-
<i>respiratory disorders specific to the perinatal period</i>							

TABL. 21 (70). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	471	467	752	1004	TOTAL
w tym dokonane	411	349	479	500	<i>of which committed</i>
Miasta	210	225	423	570	<i>Urban areas</i>
Wieś	261	242	327	434	<i>Rural areas</i>
Wiek samobójców:					<i>Age of suicidal persons:</i>
14 lat i mniej	8	3	5	9	<i>14 and less</i>
15—19	27	20	42	58	<i>15—19</i>
20—29	71	82	113	178	<i>20—29</i>
30—49	180	170	211	352	<i>30—49</i>
50—69	148	142	205	324	<i>50—69</i>
70 lat i więcej	34	50	67	68	<i>70 and more</i>

a Usiłowane i dokonane; w dalszym podziale nie uwzględniono samobójców o nieustalonym miejscu dokonania samobójstwa oraz o nieustalonym wieku. Od 2013 r. nastąpiła zmiana systemu naliczania danych. Dane nie są w pełni porównywalne z danymi z lat wcześniejszych.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

a Attempted and committed; continued data exclude suicidal persons for whom place of the suicide is unknown and age is unknown. Since 2013 system of calculating data has changed. Data are not strictly comparable with data of previous years.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 22 (71). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>					SPECIFICATION
	0	15	30	45	60	
MĘZCZYŹNI <i>MALES</i>						
OGÓŁEM 2005	72,27	57,90	43,52	29,77	18,15	TOTAL
2010	73,74	59,23	44,85	30,92	19,00	
2013	74,78	60,20	45,72	31,71	19,52	
2014	75,34	60,73	46,24	32,20	19,94	
Miasta.....	75,67	61,10	46,54	32,50	20,28	<i>Urban areas</i>
Wieś.....	74,98	60,33	45,89	31,85	19,55	<i>Rural areas</i>
KOBIETY <i>FEMALES</i>						
OGÓŁEM 2005	80,17	65,77	50,95	36,43	22,95	TOTAL
2010	81,42	66,89	52,05	37,46	23,89	
2013	82,04	67,42	52,60	37,93	24,31	
2014	82,52	67,88	53,03	38,41	24,75	
Miasta.....	82,50	67,80	52,95	38,38	24,79	<i>Urban areas</i>
Wieś.....	82,47	67,87	53,04	38,37	24,62	<i>Rural areas</i>

TABL. 23 (72). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^b
As of 31 XII

I Wariant / I Variant

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
	w tysiącach <i>in thousands</i>							
OGÓŁEM TOTAL	3373,3	3396,0	3407,4	3403,1	3383,9	3354,6	3319,3	3279,4
W wieku przedprodukcyjnym.. <i>Pre-working age</i>	636,4	627,6	617,6	574,6	545,0	518,7	503,2	495,5
mężczyźni..... <i>males</i>	326,3	322,2	317,4	295,5	280,3	266,8	258,8	254,8
kobiety..... <i>females</i>	310,1	305,3	300,2	279,1	264,7	251,9	244,4	240,7
Miasta..... <i>Urban areas</i>	270,2	268,6	262,6	239,4	222,1	207,8	200,4	197,5
mężczyźni..... <i>males</i>	139,1	138,3	135,3	123,3	114,4	107,0	103,2	101,7
kobiety..... <i>females</i>	131,1	130,3	127,3	116,1	107,7	100,8	97,2	95,8
Wieś..... <i>Rural areas</i>	366,2	358,9	355,0	335,2	322,9	310,9	302,8	298,0
mężczyźni..... <i>males</i>	187,3	183,9	182,1	172,2	165,9	159,7	155,6	153,1
kobiety..... <i>females</i>	178,9	175,0	172,9	163,0	157,0	151,2	147,2	144,9

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 96.

^b *Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 6 on page 96.*

TABL. 23 (72).

PROGNOZA LUDNOŚCI^a (cd.)

Stan w dniu 31 XII

POPULATION PROJECTION^a (cont.)

As of 31 XII

I Wariant (dok.) / I Variant (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
	w tysiącach in thousands							
W wieku produkcyjnym <i>Working age</i>	2108,8	2054,8	2006,4	1992,3	1944,5	1865,5	1752,6	1635,4
mężczyźni	1107,5	1083,3	1054,8	1048,7	1033,4	1003,6	953,8	891,7
males								
kobiety.....	1001,2	971,5	951,6	943,6	911,1	861,9	798,8	743,7
females								
Miasta	1015,1	958,1	918,7	902,2	869,4	818,3	748,7	680,6
Urban areas								
mężczyźni	523,9	497,2	474,8	467,3	455,7	435,6	404,2	367,4
males								
kobiety.....	491,2	460,9	443,9	434,9	413,7	382,7	344,5	313,2
females								
Wieś.....	1093,7	1096,7	1087,6	1090,1	1075,1	1047,1	1003,8	954,8
Rural areas								
mężczyźni	583,7	586,1	580,0	581,4	577,7	567,9	549,6	524,3
males								
kobiety.....	510,0	510,6	507,6	508,7	497,4	479,2	454,2	430,5
females								
W wieku poprodukcyjnym <i>Post-working age</i>	628,1	713,6	783,4	836,2	894,4	970,4	1063,5	1148,5
mężczyźni	202,8	242,9	282,4	308,2	329,3	359,4	402,2	452,1
males								
kobiety.....	425,3	470,7	501,0	528,0	565,1	611,0	661,3	696,4
females								
Miasta	348,3	393,4	418,4	429,3	444,1	471,2	509,6	542,8
Urban areas								
mężczyźni	109,6	130,6	146,4	152,2	156,6	167,4	186,6	209,6
males								
kobiety.....	238,7	262,8	272,0	277,1	287,5	303,8	323,0	333,2
females								
Wieś.....	279,7	320,2	365,0	406,9	450,3	499,2	553,9	605,7
Rural areas								
mężczyźni	93,2	112,4	136,0	155,9	172,7	192,0	215,5	242,5
males								
kobiety.....	186,5	207,8	229,0	251,0	277,6	307,2	338,4	363,2
females								
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	60	65	70	71	74	80	89	101
<i>NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE</i>								
Mężczyźni.....	48	52	57	58	59	62	69	72
Males								
Kobiety.....	73	80	84	86	91	100	113	126
Females								

a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 96.

a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 6 on page 96.

TABL. 23 (72). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^b (cont.)
 As of 31 XII
II Wariant / II Variant

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
	w tysiącach in thousands							
W wieku produkcyjnym	2139,5	2138,8	2111,3	2119,4	2112,4	2087,6	1994,5	1870,9
<i>Working age</i>								
mężczyźni	1120,4	1122,4	1094,1	1085,3	1071,1	1048,2	1003,9	944,8
<i>males</i>								
kobiety	1019,1	1016,4	1017,2	1034,1	1041,3	1039,4	990,6	926,1
<i>females</i>								
Miasta	1032,2	1001,1	967,6	959,3	946,8	923,9	864,7	790,1
<i>Urban areas</i>								
mężczyźni	530,8	517,2	492,7	483,0	472,2	456,0	427,6	391,7
<i>males</i>								
kobiety	501,4	483,9	474,9	476,3	474,6	467,9	437,1	398,4
<i>females</i>								
Wieś	1107,3	1137,7	1143,7	1160,0	1165,5	1163,8	1129,7	1080,9
<i>Rural areas</i>								
mężczyźni	589,6	605,2	601,4	602,2	598,9	592,2	576,2	553,1
<i>males</i>								
kobiety	517,7	532,5	542,3	557,8	566,6	571,6	553,5	527,8
<i>females</i>								
W wieku poprodukcyjnym	597,3	629,6	678,5	709,1	726,6	748,2	821,6	912,9
<i>Post-working age</i>								
mężczyźni	189,9	203,8	243,1	271,6	291,7	314,7	352,1	399,0
<i>males</i>								
kobiety	407,4	425,8	435,4	437,5	434,9	433,5	469,5	513,9
<i>females</i>								
Miasta	331,2	350,3	369,5	372,1	366,6	365,6	393,6	433,2
<i>Urban areas</i>								
mężczyźni	102,7	110,5	128,5	136,5	140,1	147,0	163,2	185,3
<i>males</i>								
kobiety	228,5	239,8	241,0	235,6	226,5	218,6	230,4	247,9
<i>females</i>								
Wieś	266,1	279,3	309,0	337,0	359,9	382,6	428,0	479,7
<i>Rural areas</i>								
mężczyźni	87,2	93,3	114,6	135,1	151,5	167,7	188,9	213,7
<i>males</i>								
kobiety	178,9	186,0	194,4	201,9	208,4	214,9	239,1	266,0
<i>females</i>								
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM	58	59	61	61	60	61	66	75
<i>NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE</i>								
Mężczyźni	46	47	51	52	53	55	61	69
<i>Males</i>								
Kobiety	70	72	72	69	67	66	72	81
<i>Females</i>								

a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego, patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 96.

Źródło: Prognoza ludności na lata 2014-2050, GUS, Warszawa 2014.

a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age, see general notes, item 6 on page 96.

Source: Population projection 2014-2050, CSO, Warsaw 2014.

TABL. 24 (73). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	32390	18511	12585	1294	29207	12882	15061	1264	3183
	2010	33807	19594	12247	1966	29399	12063	16105	1231	4408
	2013	35136	19592	13983	1561	32312	12839	16961	2512	2824
	2014	32921	18266	13124	1531	29974	12533	15285	2156	2947
Miasta..... Urban areas	2005	15671	8241	6521	909	16614	6459	9192	963	-943
	2010	15329	8155	6075	1099	17210	6123	10168	919	-1881
	2013	16069	8256	6931	882	17875	6124	10146	1605	-1806
	2014	15785	8047	6835	903	16582	6056	9087	1439	-797
Wieś..... Rural areas	2005	16719	10270	6064	385	12593	6423	5869	301	4126
	2010	18478	11439	6172	867	12189	5940	5937	312	6289
	2013	19067	11336	7052	679	14437	6715	6815	907	4630
	2014	17136	10219	6289	628	13392	6477	6198	717	3744
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	10,0	5,7	3,9	0,4	9,0	4,0	4,6	0,4	1,0
	2010	10,1	5,9	3,7	0,6	8,8	3,6	4,8	0,4	1,3
	2013	10,5	5,8	4,2	0,5	9,6	3,8	5,1	0,7	0,8
	2014	9,8	5,4	3,9	0,5	8,9	3,7	4,5	0,6	0,9
Miasta..... Urban areas	2005	9,8	5,1	4,1	0,6	10,4	4,0	5,7	0,6	-0,6
	2010	9,3	5,0	3,7	0,7	10,5	3,7	6,2	0,6	-1,1
	2013	9,8	5,0	4,2	0,5	10,9	3,7	6,2	1,0	-1,1
	2014	9,6	4,9	4,2	0,6	10,1	3,7	5,6	0,9	-0,5
Wieś..... Rural areas	2005	10,1	6,2	3,7	0,2	7,6	3,9	3,6	0,2	2,5
	2010	10,9	6,8	3,7	0,5	7,2	3,5	3,5	0,2	3,7
	2013	11,1	6,6	4,1	0,4	8,4	3,9	4,0	0,5	2,7
	2014	9,9	5,9	3,6	0,4	7,8	3,7	3,6	0,4	2,2

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 25 (74). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodship	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	31096	21867	9229	27943	21867	6076
	2010	31841	22448	9393	28168	22448	5720
	2013	33575	24000	9575	29800	24000	5800
	2014	31390	22194	9196	27818	22194	5624
Miasta..... Urban areas	2005	14762	8530	6232	15651	11768	3883
	2010	14230	8070	6160	16291	12710	3581
	2013	15187	8866	6321	16270	12777	3493
	2014	14882	8632	6250	15143	11699	3444

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 25 (74).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)*INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innych województw from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innych województw to other voivodship	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH (dok.) IN ABSOLUTE NUMBERS (cont.)							
Wieś Rural areas	2005	16334	13337	2997	12292	10099	2193
	2010	17611	14378	3233	11877	9738	2139
	2013	18388	15134	3254	13530	11223	2307
	2014	16508	13562	2946	12675	10495	2180
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION							
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	9,6	6,7	2,8	8,6	6,7	1,9
	2010	9,6	6,7	2,8	8,5	6,7	1,7
	2013	10,0	7,1	2,9	8,9	7,1	1,7
	2014	9,3	6,6	2,7	8,3	6,6	1,7
Miasta..... Urban areas	2005	9,2	5,3	3,9	9,8	7,3	2,4
	2010	8,7	4,9	3,8	9,9	7,7	2,2
	2013	9,3	5,4	3,9	9,9	7,8	2,1
	2014	9,1	5,3	3,8	9,3	7,1	2,1
Wieś Rural areas	2005	9,9	8,1	1,8	7,4	6,1	1,3
	2010	10,4	8,5	1,9	7,0	5,8	1,3
	2013	10,7	8,8	1,9	7,9	6,5	1,3
	2014	9,6	7,9	1,7	7,3	6,1	1,3

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 26 (75).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW*INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS*

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odptyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration			
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	
OGÓŁEM TOTAL	2005	31096	14186	16910	27943	13001	14942	3153	1185	1968
	2010	31841	14292	17549	28168	12808	15360	3673	1484	2189
	2013	33575	15674	17901	29800	13959	15841	3775	1715	2060
	2014	31390	14344	17046	27818	12855	14963	3572	1489	2083

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 28 (77).

REZYDENCJA^a

Stan w dniu 31 XII

USUAL RESIDENCE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	3293	3316	3324	T O T A L in thous.
mężczyźni w tys.	1598	1609	1613	males in thous.
kobiety w tys.	1695	1707	1711	females in thous.
na 100 mężczyzn	106	106	106	per 100 males
Miasta w tys.	1618	1613	1614	Urban areas: in thous.
w % ogółu ludności rezydującej ..	49,1	48,6	48,6	population
Wieś w tys.	1675	1703	1710	Rural areas: in thous.
w % ogółu ludności rezydującej	50,9	51,4	51,4	population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 97.

a See general notes, item 9 on page 97.

TABL. 29 (78).

REZYDENCJA^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tys. in thous.			
O G Ó Ł E M	3293	3316	3324	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	658	639	636	Pre-working age
Miasta	277	271	270	Urban areas
mężczyźni	142	139	139	males
kobiety	135	132	131	females
Wieś	382	369	366	Rural areas
mężczyźni	195	189	187	males
kobiety	186	180	179	females
W wieku produkcyjnym	2086	2083	2079	Working age
w tym w wieku mobilnym	1336	1340	1338	of which of mobility age
Miasta	1043	1015	1007	Urban areas
mężczyźni	532	523	520	males
w tym w wieku mobilnym	326	321	320	of which of mobility age
kobiety	511	492	487	females
w tym w wieku mobilnym	327	323	322	of which of mobility age
Wieś	1043	1068	1073	Rural areas
mężczyźni	555	570	572	males
w tym w wieku mobilnym	350	355	356	of which of mobility age
kobiety	488	498	501	females
w tym w wieku mobilnym	333	340	340	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	549	594	609	Post-working age
Miasta	298	328	338	Urban areas
mężczyźni	92	102	106	males
kobiety	206	226	232	females
Wieś	251	265	270	Rural areas
mężczyźni	82	87	92	males
kobiety	169	178	182	females

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 97.

a See general notes, item 9 on page 97.

TABL. 30 (79).

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a IN 2014

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostki kościelne ^b Church units ^b	Duchowni Clergy	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^c	897	3866	2682957
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Greckokatolicki ^d	69	49	30000
Kościół Polskokatolicki	7	7	4330
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^e	19	25	20200
Protestanckie i tradycje protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^f	41	33	13144
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	2	1	171
Kościół Chrześcijan Baptystów	8	12	409
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	11	9	677
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	1	3	56
Kościół Boży w Chrystusie	2	5	235
Kościół Zielonoświątkowy	14	19	1410
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	1	5	51
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	12	65	517
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	5	19	85
Nowoapostolski Kościół w Polsce	2	-	41
Kościół Wolnych Chrześcijan	4	6	185
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	1	2	43
Wspólnota Unitarian Universalistów ^g	4	4	220
Kościół Boży w Polsce ^h	6	16	258
Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” Kościół w Tarnowie	1	1	75
Islamskie Muslim			
Liga Mużłumańska w RP ⁱ	1	-	50
Szkoła Zen Kwan UM w Polsce	1	2	22
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyū ^h	5	-	822
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	1	12	74
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	1	1	140
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	1	16	220
Świadkowie Jehowy w Polsce	76	.	6937
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce	1	8	97
Inne Others			
Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego	1	3	100
Związek Taoistów Tao Te King ^g	2	10	200

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji krakowskiej i tarnowskiej. d Dane dotyczą diecezji przemysko-warszawskiej. e Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej. f Dane dotyczą diecezji katowickiej. g Dane dotyczą całego kraju. h Dane dotyczą roku 2011. i Dane dotyczą roku 2010.

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Badań Demograficznych GUS.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern dioceses krakowska and tarnowska. d Data concern diocese przemysko-warszawska. e Data concern diocese przemysko-nowosądecka. f Data concern diocese katowicka. g Data concern the whole country. h Data concern 2011. i Data concern 2010.

S o u r c e: data of the Demographic Surveys Division CSO.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1-2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych 12 miesięcy i więcej, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, mieszkających razem i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Dane od 2010 r. uogólniono na podstawie bilansów ludności opracowywanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Podstawowe kryterium podziału ludności na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła do 3 miesięcy; ponadto w BAEL przyjmuje się, że jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1-2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers persons aged 15 and more, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for 12 months and more except persons whose absence results from the type of their job. A household is a group of people living together in a dwelling and maintaining themselves jointly. The survey does not include institutional households. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth.

The data since 2010 have been generalized on the basis of the population balances compiled with the use of the Population and Housing Census 2011.

2. The main criterion in dividing the population into economically active (employed and unemployed) and inactive is job, i.e., performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed** persons are persons, who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business outside agriculture,
- formally had work, but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather), if the break in employment did not exceed 3 months; moreover in LFS there is accepted if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and out-

oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Podziału na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy w BAEL-u dokonano na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), z pewnymi wyłączeniami w latach 2005-2009 - patrz ust. 5 na str. 124,

workers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration. In the Census 2011 contributing family workers who did not perform work during the reference week were not counted among the employed.

Breakdown into full-time and part-time employed persons in LFS was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main job;

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15-74, who simultaneously fulfill three conditions:
- within the reference week were not employed,
 - within a 4 week period (the last week being the reference week) actively sought work,
 - were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The employed rate is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The unemployed rate is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population and in a given group.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), with some exceptions in 2005-2009 - see item 5 on page 124,

- b) właściciele i współwłaściciele (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz od 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2005-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,

- b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,*
 - c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
 - 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
 - 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
 - 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as since 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2005-2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*

- b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Przeciętną liczbę pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ustalono w oparciu o dokonane szacunki liczby pracujących, przy uwzględnieniu współczynników przeliczeniowych.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Dane grupowane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

9. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach - według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

10. Dane w tabl. 4-10 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych. Dane w tabl. 4, 6-9, 11 nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

11. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;

- 2) since 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).

The average number of employed persons on private farms in agriculture was established on the basis of estimates of the number of employees, taking into account conversion ratios.

6. Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:

- 1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

8. Data grouped according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using **the enterprise method**. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

9. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables - by seat of enterprise (unit).

10. Data in tables 4-10 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional local government, individual farmers, clergy. Data in tables 4, 6-9, 11 do not include economic entities employing up to 9 persons.

11. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osobę chętną do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

12. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

13. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także - ze względów ewidencyjnych - osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

14. Koszty pracy stanowią sumę wynagrodzeń brutto (tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych i ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne - emerytalne, rentowe i chorobowe, płaconymi przez ubezpieczonego pracownika) oraz pozapłacowych wydatków (składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe opłacane przez pracodawcę, składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,

- 1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day.
- 2) the employer made efforts to find people willing to take up the job,
- 3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

12. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

13. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees as well as since 2009 including seasonal and temporary paid employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes - persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves and until 2008 unpaid leaves) during a survey period to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

14. Labour costs are defined as the sum of gross wages and salaries (i.e. including deductions for personal income taxes and contributions to compulsory social security - retirement, pension and illness, paid by the insured employee) as well as non-wage related expenditures (contributions to retirement, pension and accident insurance paid by the employer, contributions to the Labour Fund and to the Guaranteed Employment Benefit Fund, expenditures on improving skills,

wydatki na doskonalenie, kształcenie i przekwalifikowanie kadr, bezpieczeństwo i higienę pracy oraz pozostałe wydatki, obejmujące m.in. delegacje służbowe, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych).

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późniejszymi zmianami), określane są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną - zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

3. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowa-

training and retraining personnel, improving safety and health at work as well as other expenditures including among others business trips, benefits from the establishment's social fund).

Unemployment

1. *Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013, item 674, with later amendments), are classified as unemployed.*

*An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person - capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.*

2. *The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

3. *Information concerning **Labour Fund expenditures** are given according to the Law dated 20 IV 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013, item 674, with later amendments).*

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and*

dających działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu

public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parlia-

- Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy - szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
 - 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
 - 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
 - 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
 - 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
 - 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
 - 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób

ment member elected in the Republic of Poland;

- 5) *stay - on the basis of appointment issues by powiat labour office - at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *serving supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 were grouped according to the EUROSTAT recommendation.

6. The accident ratio is the number of persons

poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mecha-

injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Information regarding **persons working in hazardous conditions i.e.,** with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);
- 2) data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors

nicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

8. Za chorobę zawodową uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r., (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

Do obliczenia wskaźnika na 100 tys. zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

9. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” - „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

connected with particularly dangerous machinery.

- 3) *the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.*

8. *A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases are given according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

The number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the year preceding the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 100 thous. paid employees.

9. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and elaborations" - "Accidents at Work" and "Working Conditions".*

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (80). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
- na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
- on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages			kwartały quarters				
	I	II	III	IV				
LUDNOŚĆ w tys.	2532	2645	2593	2601	2631	2625	2516	POPULATION in thous.
Mężczyźni	1195	1270	1251	1264	1266	1255	1219	Men
Kobiety	1338	1375	1342	1337	1365	1370	1297	Women
Aktywni zawodowo	1386	1475	1450	1460	1478	1461	1400	Economically active persons
mężczyźni	752	816	796	800	810	798	775	men
kobiety	634	659	654	661	668	663	625	women
Pracujący	1260	1315	1317	1308	1327	1333	1301	Employed persons
mężczyźni	689	732	727	715	735	733	726	men
kobiety	572	582	590	593	592	599	575	women
Bezrobotni ^a	126	160	132	152	151	128	98	Unemployed persons ^a
mężczyźni	64	84	68	84	75	64	49	men
kobiety	62	76	64	67	76	63	49	women
Bierni zawodowo	1146	1170	1144	1141	1153	1164	1116	Economically inactive persons
Mężczyźni	442	454	455	464	456	457	443	Men
Kobiety	704	716	688	676	697	707	673	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,7	55,8	55,9	56,1	56,2	55,7	55,6	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,9	64,3	63,6	63,3	64,0	63,6	63,6	men
kobiety	47,4	47,9	48,7	49,4	48,9	48,4	48,2	women
Miasta	53,5	55,3	55,6	55,4	54,7	56,0	56,2	Urban areas
Wieś	55,9	56,2	56,3	56,9	57,4	55,4	55,0	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	49,8	49,7	50,8	50,3	50,4	50,8	51,7	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	57,7	57,6	58,1	56,6	58,1	58,4	59,6	men
kobiety	42,8	42,3	44,0	44,4	43,4	43,7	44,3	women
Miasta	48,4	49,1	50,7	50,1	49,3	51,0	52,2	Urban areas
Wieś	51,2	50,3	51,0	50,5	51,4	50,6	51,2	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	9,1	10,8	9,1	10,4	10,2	8,8	7,0	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	8,5	10,3	8,5	10,5	9,3	8,0	6,3	men
kobiety	9,8	11,5	9,8	10,1	11,4	9,5	7,8	women
Miasta	9,6	11,2	8,8	9,6	9,9	8,9	7,0	Urban areas
Wieś	8,4	10,5	9,4	11,2	10,4	8,7	7,0	Rural areas

^a Osoby w wieku 15-74 lata.

^a Persons aged 15-74.

TABL. 2 (81).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE
2014 R. - na podstawie BAEL**
**ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2014 - on the LFS basis**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Population</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trudnie- nia <i>Em- plov- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- plov- ment rate</i>		
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^a unem- ployed ^a					w tys. <i>in thous.</i>	w % <i>in %</i>
OGÓŁEM TOTAL	2516	1400	1301	98	1116	55,6	51,7	7,0		
Według wieku: By age:										
w tym w wieku produk- cyjnym ^b <i>of which of working age^b</i>	1845	1357	1259	98	488	73,6	68,2	7,2		
15—24 lata	391	124	100	24	267	31,7	25,6	19,4		
25—34	439	375	347	29	64	85,4	79,0	7,7		
35—44	437	386	365	22	50	88,3	83,5	5,7		
45—54	371	299	285	13	72	80,6	76,8	4,3		
55 lat i więcej	879	216	205	11	663	24,6	23,3	5,1		
<i>and more</i>										
Według poziomu wykształcenia: By educational level:										
Wyższe	558	445	425	19	113	79,7	76,2	4,3		
<i>Tertiary</i>										
Policealne i średnie zawo- dowe	565	364	341	23	201	64,4	60,4	6,3		
<i>Post-secondary and vocatio- nal secondary</i>										
Średnie ogólnokształcące	255	124	111	12	131	48,6	43,5	9,7		
<i>General secondary</i>										
Zasadnicze zawodowe	679	407	369	37	273	59,9	54,3	9,1		
<i>Basic vocational</i>										
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	459	61	55	7	398	13,3	12,0	11,5		
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>										

a Osoby w wieku 15-74 lata. b Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

a Persons aged 15-74. b Men aged 18-64, women aged 18-59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (82). **PRACUJĄCY^a**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	1022645	1225183	1259992	1293971	633095
TOTAL					
sektor publiczny	265879	260186	246711	248579	163958
public sector					
sektor prywatny	756766	964997	1013281	1045392	469137
private sector					
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	184206	272866	272715	272865	143064
Agriculture ^b , forestry and fishing					
Przemysł	121030	213854	210228	217436	63494
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe	182186	181295	179830	187914	57872
of which manufacturing					
Budownictwo	59969	87733	84984	86332	9383
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	166787	185143	188438	195098	105521
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	49366	53423	55520	56200	12612
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	24401	29227	30334	30090	19317
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja	10032	22464	28691	32329	10823
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20426	23765	26892	27766	18324
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9989	13400	13651	14150	7800
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	52201	47245	55287	60076	32311
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5026	31692	33814	36457	16868
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	40215	44323	45501	45635	29861
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	96050	101428	102818	105060	79809
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	60908	66458	72025	74865	60553
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14583	13973	13663	14178	8565
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa	16456	18189	25431	25434	14790
Other service activities					

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 124.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 124.

TABL. 4 (83).

PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
O G Ó Ł E M	2005	618963	611085	6624
TOTAL	2010	685408	677390	6833
	2013	701982	693484	7283
	2014	714079	705876	7064
sektor publiczny <i>public sector</i>	223533	223533		-
sektor prywatny <i>private sector</i>	490546	482343		7064
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3773	3433		33
Przemysł <i>Industry</i>	187620	185346		2195
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	162387	160192		2155
Budownictwo <i>Construction</i>	44327	43299		932
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	127950	125808		2099
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	23161	22783		378
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	14710	14291		419
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	18989	18912		77
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	12590	11951		32
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	8449	8412		37
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	27579	27371		208
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	22948	22856		85
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	44817	44815		#
Edukacja <i>Education</i>	100993	100737		256
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	62267	62036		231
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	11509	11495		14
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2397	2331		#

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 5 (84). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2005	2010	2013	2014	
				ogółem <i>total</i>	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a <i>of which entities employing more than 9 persons^a</i>
OGÓŁEM TOTAL	695868	785801	784197	787866	659933
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6642	5659	5392	5481	2713
Przemysł <i>Industry</i>	188999	194575	191727	193681	177353
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	157769	165194	162732	167694	152076
Budownictwo <i>Construction</i>	47350	67914	61867	60923	39559
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	129497	153590	148861	151281	116888
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	27047	26774	29024	30550	21819
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	15521	19804	19754	18971	12895
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	12201	15982	18797	19828	16911
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	17714	20119	18388	12750	11021
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	8080	9099	8864	9370	6660
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	19798	29397	33042	35398	24939
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	17083	24019	23012	22939	19764
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	39702	44195	43168	43070	43030
Edukacja <i>Education</i>	94594	97023	95775	96414	94493
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	54074	57563	62989	63879	59091
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	10743	12334	11149	11193	10670
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	6823	7754	12389	12139	2129

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (85).

PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	547174	270490	63911	40928
TOTAL 2010	620346	309944	57044	37137
2013	630534	318206	62950	41736
2014	641359	324799	64517	43428
sektor publiczny <i>public sector</i>	199709	137764	23824	17069
sektor prywatny <i>private sector</i>	441650	187035	40693	26359
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2741	872	692	528
Przemysł <i>Industry</i>	178841	55063	6505	3152
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	154244	50252	5948	2894
Budownictwo <i>Construction</i>	41350	4081	1949	544
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	110554	64941	15254	11549
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	20516	#	2267	#
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	12006	8179	2285	1540
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	17872	6371	1040	577
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>	10919	8142	1032	785
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	6368	3444	2044	1306
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	26073	14207	1298	842
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	19276	7870	3580	1835
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	42933	28241	1882	1128
Edukacja <i>Education</i>	83472	64241	17265	12768
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	56788	47704	5248	3961
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	9585	5726	1910	1455
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2065	#	266	#

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Since 2009 including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (86). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychowawczych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b		
OGÓŁEM.....	2005	122342	48086	20530	57203	3757	22,2
TOTAL	2010	130652	56953	17924	66976	3579	20,9
	2013	123689	52543	15889	74655	2392	19,3
	2014	130740	56183	17789	78112	2224	20,7
sektor publiczny..... public sector		16686	10437	3158	10938	470	8,2
sektor prywatny..... private sector		114054	45746	14631	67174	1754	26,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	376	144	88	202	#		14,2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	34662	10882	3933	21849	450		19,8
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	32251	10402	3723	20138	422		21,7
Budownictwo	12515	782	816	7495	27		30,0
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	25473	14600	3854	15032	927		22,8
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa . <i>Transportation and storage</i>	5805	1366	294	3169	27		29,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3237	2005	298	1664	81		26,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja	5380	2023	1127	2935	28		33,3
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	1697	1118	340	967	47		15,8
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	876	359	105	581	7		13,8
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7646	3896	1267	4991	57		32,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ	15156	5870	2234	7785	50		84,3
<i>Administrative and support service activities</i>							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	3772	2190	718	2467	131		8,5
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>							
Edukacja	6181	4811	904	3994	192		7,4
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . <i>Human health and social work activities</i>	6297	5127	1454	4014	160		11,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1133	658	216	691	29		11,8
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	534	352	141	276	#		25,0
<i>Other service activities</i>							

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (87). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number						Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emerytu- rę, rentę z tytułu nie- zdolności do pracy, re- habilitację retired or granted pen- sion due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychow- awczych ^b taking child- -care leaves ^b		
			przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by employ- ee				
O G O Ł E M	2005	109773	43968	16139	13432	6523	5381	19,6
TOTAL	2010	117446	50221	20719	11089	4206	4153	18,7
	2013	118058	47218	20189	10887	4244	2039	18,5
	2014	118489	50374	14904	14917	4900	1801	18,8
sektor publiczny		14927	9118	1357	968	2313	477	7,3
public sector								
sektor prywatny		103562	41256	13547	13949	2587	1324	24,1
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		360	120	23	7	#	#	13,6
Przemysł		28277	8834	3266	3054	1585	399	16,2
Industry								
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		24530	7907	2954	2898	1218	385	16,5
Budownictwo		12504	660	1933	958	361	51	29,9
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		26226	15338	4498	4176	296	530	23,9
Transport i gospodarka magazynowa . Transportation and storage		5297	1066	985	429	160	35	26,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3091	1929	357	546	70	78	25,3
Accommodation and catering ^Δ								
Informacja i komunikacja		3536	1321	317	1414	10	42	21,7
Information and communication								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1563	1018	230	337	52	33	14,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		826	406	113	106	101	8	13,0
Real estate activities								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		4979	2341	395	1565	84	50	21,1
Professional, scientific and technical activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		15035	5319	1093	1026	174	36	83,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne		3490	1943	228	169	428	120	7,9
Public administration and defence; compulsory social security								
Edukacja		5126	3866	540	258	798	191	6,1
Education								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . Human health and social work activities		6692	5308	727	710	627	179	11,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		917	532	104	101	99	30	9,5
Arts, entertainment and recreation								
Pozostała działalność usługowa		570	373	95	61	#	#	26,3
Other service activities								

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób. b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing up to 9 persons. b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 9 (88).

ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNO-KSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a
THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school-leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post-secondary and vocational secondary	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
O G Ó Ł E M 2005	18473	8465	6616	5508	2467	3882
TOTAL 2010	13619	6574	5491	3472	2146	2510
2013	11721	5754	5773	2714	1430	1804
2014	13526	6704	6633	2797	1950	2146
sektor publiczny <i>public sector</i>	2594	1725	2008	315	174	97
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	10932	4979	4625	2482	1776	2049
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	84	27	51	23	#	#
Przemysł <i>Industry</i>	2921	853	813	924	410	774
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	2759	816	747	865	399	748
Budownictwo <i>Construction</i>	584	64	154	150	44	236
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2576	1575	763	750	658	405
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	185	78	51	54	35	45
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	206	132	43	64	47	52
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	881	323	827	17	#	#
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>	256	143	221	12	#	#
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	76	41	35	23	9	9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1095	688	968	29	95	3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1991	813	667	449	#	#
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne .. <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	606	433	427	95	73	11
Edukacja <i>Education</i>	605	459	541	29	26	9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1189	907	929	105	49	106
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	183	126	114	32	31	6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	88	42	29	41	7	11

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 10 (89).

**MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE
W 2014 R.****JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2014**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacan- cies - newly created jobs	z liczby ogółem w jedno- st- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	5058	1348	3719	48874	31646	25105	17732
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17	-	7	147	46	78	31
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł	1302		1044	10603	7637	4092	2755
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie	-	-	-	112	82	52	43
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe	1263	169	1007	10108	7247	3737	2456
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	12	4	12	48	40	52	47
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	27	10	25	335	268	251	209
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo	554	31	346	7026	4137	4700	3466
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	825	11	415	8436	4883	5756	3524
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	113	1	46	1947	926	808	510

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 10 (89).

**MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE
W 2014 R. (dok.)***JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2014 (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacan- cies - newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Zakwaterowanie i gastronomia ^A <i>Accommodation and catering^A</i>	37	2	37	2284	743	1036	837
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	402	125	368	2678	2275	608	298
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	296	255	257	848	488	442	363
Obsługa rynku nieruchomości ^A <i>Real estate activities</i>	76	17	25	485	200	337	134
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	931	620	765	4770	3322	1476	958
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^A <i>Administrative and support service activities</i>	101	30	101	3606	3014	2769	2550
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	103	11	103	701	696	445	443
Edukacja <i>Education</i>	40	2	30	2649	2109	1437	1148
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	119	27	82	1218	740	629	436
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	62	12	58	572	327	236	196
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	80	21	35	904	103	256	83

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 11 (90). **KOSZTY PRACY**^a
LABOUR COSTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Koszty pracy w zł <i>Labour costs in zł</i>			SPECIFICATION
	na 1 zatrudnionego (przeciętne miesięczne) <i>per paid employee (monthly averages)</i>	na 1 godzinę <i>per hour</i>		
		opłaconą <i>paid for</i>	przepracowaną <i>worked</i>	
O G Ó Ł E M	2004 3015,10	18,82	21,67	TOTAL
	2008 3716,87	22,70	26,43	
	2012 4470,80	27,59	32,33	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5271,85	30,98	35,31	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	4615,11	27,22	31,74	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	7683,53	43,70	54,32	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	4285,62	25,32	29,40	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6402,16	38,12	44,82	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4599,95	27,23	31,32	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	3862,85	22,52	26,13	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3382,15	20,04	23,86	<i>Trade and repair^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	3983,73	23,85	27,51	<i>Transport, storage and communication</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2627,50	15,73	18,10	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	7559,55	45,01	51,46	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7299,62	45,13	52,49	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3993,97	23,81	27,73	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5772,79	34,74	40,72	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3161,76	18,95	21,71	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5230,74	31,47	37,30	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	5017,90	39,16	46,97	<i>Education</i>
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4348,90	26,49	30,70	<i>Health and social work</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4031,20	24,26	28,31	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	2978,73	17,66	19,78	<i>Other service activities</i>

^a Dane nie obejmują podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne ust. 14 na str. 126.

^a Data do not include economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 14 on page 126.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 12 (91). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
*REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL
AS JOB OFFERS*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	178067	142221	164434	139027	Total registered unemployed persons
z tym kobiety	98734	75517	84534	72800	of which women
Z liczby ogółem - bezrobotni:					Of total number - unemployed persons:
dotychczas niepracujący	45864	33702	33174	26213	previously not employed
w tym absolwenci ^a	13013	13481	12877	9115	of which school-leavers ^a
w tym w szkole wyższej ^b	2833	3596	3204	2514	of which in tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	34777	31337	39020	33609	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	8041	4780	11972	10277	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	111619	60942	84687	77320	long-term unemployed ^c
posiadający prawo do zasiłku	20423	23028	20848	17129	possessing benefits rights
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej	3573 ^d	6785	9494	8634	bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
niepełnosprawni	5011	7205	8418	8158	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego^e					Registered unemployment rate^e
w %	13,8	10,4	11,5	9,7	in %
Oferty pracy	2135	1983	2065	2190	Job offers

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 127.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school – leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. e See general notes, item 2. on page 127.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 13 (92). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
*NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	178364	206825	197828	178299	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	85080	100932	93288	85737	Women
Dotychczas niepracujący	60720	56200	42147	36790	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4527	5549	17031	13339	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	193876	194611	194555	203706	Persons removed from unemploy- ment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	88924	93035	92931	97471	Women
Z tytułu podjęcia pracy	83400	80563	94629	96744	Received jobs

a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (93).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2013		2014	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	178067	98734	142221	75517	164434	84534	139027	72800
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej..... and less	47394	25698	39313	21156	38352	19451	28753	14803
25—34	50558	30587	41399	24009	47043	27039	39559	23527
35—44	37665	22294	24912	14149	31140	17499	27148	15629
45—54	36041	18522	25600	12886	29003	14387	24873	12545
55 lat i więcej	6409	1633	10997	3317	18896	6158	18694	6296
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	11324	7574	17234	11785	22902	15636	20160	13832
Tertiary								
Policealne oraz średnie zawodowe.....	45159	29216	35779	21470	40612	23800	34109	20379
Post-secondary and vocational secondary								
Średnie ogólnokształcące General secondary	15428	11463	18097	12221	18865	12025	15642	10113
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	62758	29771	41684	17520	48131	19589	39892	16608
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe .. Lower secondary, primary and incomplete primary	43398	20710	29427	12521	33924	13484	29224	11868
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}								
3 miesiące i mniej	38793	16984	46906	22173	41847	18290	37908	17385
months and less								
3— 6	24900	13386	26992	14814	28652	15116	21586	11642
6—12	25427	13529	26151	13865	31000	15418	21890	11131
12—24	28111	15518	24659	13434	30932	16303	25223	13591
Powyżej 24 miesięcy..... More than 24 months	60836	39317	17513	11231	32003	19407	32420	19051
WEDŁUG STAŻU PRACY^b BY WORK SENIORITY^b								
Bez stażu pracy	45864	27809	33702	19885	33174	18598	26213	14744
No work seniority								
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej	24193	14413	20045	11781	25621	14560	22923	13146
year and less								
1— 5	33335	16854	32118	16221	36989	18574	30500	15931
5—10	24230	13698	18381	9754	22625	11872	19477	10587
10—20	30338	17575	20271	10827	23358	12146	20331	10685
20—30	17742	7895	13602	5837	16530	6861	14292	6043
powyżej 30 lat	2365	490	4102	1212	6137	1923	5291	1664
more than 30 years								

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3-6 persons re-registered unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (94). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4301	2734	2314	2341	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	2022	1529	1324	1392	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3116	3256	1349	1452	Undertook employment in public works
w tym kobiety	1183	970	506	599	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	9532	12760	5827	5330	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	4336	5513	2122	1864	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	1997	2181	2195	Started social useful works
w tym kobiety	-	1209	1306	1345	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	58287	75755	58499	68455	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 16 (95). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	302,3	589,7	552,5	502,2	100,0	T O T A L
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	167,4	218,1	266,3	216,7	43,2	Unemployment benefits
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	121,9	345,0	262,3	262,2	52,2	Programs for promoting employment
w tym:						of which:
koszty szkoleń	9,0	17,7	7,8	12,3	2,5	costs of trainings
prace interwencyjne	11,7	12,3	11,7	13,4	2,7	intervention works
roboty publiczne	15,5	21,2	10,4	10,0	2,0	public works
refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	5,2	41,7	23,1	30,2	6,0	refund of costs of furnishings and adjustments of work posts
środki na podjęcie działalności gospodarczej	18,3	108,3	75,8	94,8	18,9	resources on undertaking economic activity

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 127.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 127.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy Work conditions

TABL. 17 (96). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem - powodujących niezdolność do pracy Of total number - accidents resulting in an inability to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	cięż- kich seri- ous	lżej- szych light	1-3 dni days	4-20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM	2005	5331	25	60	5246	38	1454	3566	TOTAL
	2010	5898	27	38	5833	80	1746	3617	
	2013	5565	14	42	5509	73	1537	3159	
	2014	5823	18	43	5762	99	1605	3005	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		35	-	2	33	1	14	18	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		1723	5	19	1699	12	529	1087	Industry
górnictwo i wydobywanie . przetwórstwo przemysłowe		70	-	-	70	-	15	53	mining and quarrying
wytwarzanie i zaopatrywa- nie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1452	4	18	1430	10	456	916	manufacturing
dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i odp- dami; rekultywacja ^Δ		72	-	-	72	1	18	44	electricity, gas, steam and air conditioning supply
Budownictwo		129	1	1	127	1	40	74	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		526	8	9	509	13	115	364	Construction
Transport i gospodarka magazynowa		798	2	4	792	18	272	415	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Zakwaterowanie i gastro- nomia ^Δ		378	1	2	375	7	99	210	Transportation and storage
Informacja i komunikacja ..		106	-	-	106	4	43	52	Accommodation and catering ^Δ
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		36	-	1	35	2	17	15	Information and communication
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		75	-	-	75	2	24	30	Financial and insurance activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		38	-	1	37	-	17	18	Real estate activities
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ		81	-	-	81	3	21	48	Professional, scientific and technical activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne		181	2	-	179	3	62	88	Administrative and support service activities
Edukacja		256	-	-	256	6	81	124	Public administration and defence; compulsory social security
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		300	-	1	299	10	92	154	Education
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją .		1180	-	4	1176	16	191	314	Human health and social work activities
Pozostała działalność usługowa		76	-	-	76	2	20	47	Arts, entertainment and recreation activities
		34	-	-	34	-	8	21	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 17 (96). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (dok.)***PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W wypadkach <i>In accidents</i>			Z liczby ogółem - powodujących niezdolność do pracy <i>Of total number - accidents resulting in an inability to work</i>			SPECIFICATION	
		śmiertelnych <i>fatal</i>	ciężkich <i>serious</i>	lżejszych <i>light</i>	1-3 dni <i>days</i>	4-20	21 dni i więcej <i>days and more</i>		
NA 1000 PRACUJĄCYCH (wskaźnik wypadkowości) <i>PER 1000 EMPLOYED PERSONS (accident rate)</i>									
OGÓŁEM	2005	6,36	0,03	0,07	6,26	0,05	1,73	4,25	TOTAL
	2010	6,25	0,03	0,04	6,18	0,08	1,85	3,83	
	2013	5,65	0,01	0,04	5,60	0,07	1,56	3,21	
	2014	5,77	0,02	0,04	5,71	0,10	1,59	2,98	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		8,00	-	0,46	7,54	0,23	3,20	4,11	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł		8,06	0,02	0,09	7,95	0,06	2,47	5,08	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie ..		7,43	-	-	7,43	-	1,59	5,63	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe		7,90	0,02	0,10	7,78	0,05	2,48	4,98	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		8,44	-	-	8,44	0,12	2,11	5,16	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		10,74	0,08	0,08	10,57	0,08	3,33	6,16	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo		6,14	0,09	0,11	5,94	0,15	1,34	4,25	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		4,16	0,01	0,02	4,13	0,09	1,42	2,16	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa		6,77	0,02	0,04	6,71	0,13	1,77	3,76	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		3,51	-	-	3,51	0,13	1,42	1,72	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja ..		1,18	-	0,03	1,15	0,07	0,56	0,49	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		2,74	-	-	2,74	0,07	0,88	1,10	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2,73	-	0,07	2,66	-	1,22	1,29	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1,40	-	-	1,40	0,05	0,36	0,83	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		5,15	0,06	-	5,09	0,09	1,76	2,50	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		5,62	-	-	5,62	0,13	1,78	2,72	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja		2,89	-	0,01	2,88	0,10	0,89	1,48	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		16,07	-	0,05	16,01	0,22	2,60	4,28	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..		5,46	-	-	5,46	0,14	1,44	3,38	<i>Arts, entertainment and recreation activities</i>
Pozostała działalność usługowa		1,34	-	-	1,34	-	0,31	0,83	<i>Other service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku.
a Registered in a given year.

TABL. 18 (97).

WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemy- słowe of which manu- facturing					
OGÓŁEM	2005	5331	51	2017	1778	587	743	254	597
TOTAL	2010	5898	38	2028	1716	716	822	367	552
	2013	5565	19	1720	1442	549	746	350	1018
	2014	5823	35	1723	1452	526	798	378	1180
Kontakt z prądem elektrycznym, tem- peraturą, niebezpiecznymi substan- cjami i preparatami chemicznymi	196	-	88	77	24	18	9	21	
<i>Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals</i>									
w tym z preparatami chemicznymi . of which chemicals	45	-	24	20	6	2	1	5	
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie	9	-	2	1	2	1	-	1	
<i>Drowned, buried, enveloped</i>									
Zderzenie z lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt	1324	5	333	266	128	167	129	202	
<i>a stationary object</i>									
obiekt w ruchu	1088	15	428	364	155	179	58	72	
<i>object in motion</i>									
w tym przez: of which by:									
spadający obiekt	436	7	192	155	66	79	18	19	
<i>falling object</i>									
poruszający się lub transporto- wany obiekt	212	3	79	70	22	42	18	13	
<i>moving or transported object</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	1345	8	364	336	73	172	21	567	
<i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>									
Uwięzienie, zmiżdżenie	391	2	205	176	41	63	15	23	
<i>Trapped, crushed</i>									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne . Physical or mental stress	630	2	159	129	45	120	56	88	
w tym obciążenie układu mięśni- owo-szkieletowego	552	2	140	113	41	111	52	70	
<i>of which physical stress on the muscular-skeletal system</i>									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	187	-	25	9	1	7	53	59	
<i>Aggression of human or animal</i>									
Pozostałe	653	3	119	94	57	71	37	147	
<i>Others</i>									

a Zgłoszone w danym roku.

a Registered in a given year.

TABL. 18 (97). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transportation and storage	opieka zdrowot- na i pomoc społecz- na human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwó- rstwo przemys- łowe of which manu- facturing					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2005	9881	97	3914	3504	1110	1530	432	968
TOTAL	2010	10977	76	4038	3542	1500	1518	682	861
	2013	10154	33	3456	2987	1134	1396	619	1526
	2014	10812	71	3598	3138	1007	1550	703	1889
Niewłaściwy stan czynnika materialnego		955	3	393	356	77	114	79	131
<i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>									
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy		438	4	185	166	60	51	14	63
<i>work</i>									
stanowiska pracy		540	5	205	184	51	73	29	73
<i>work post</i>									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym		751	7	303	281	79	129	32	106
<i>Absence or inappropriate use of ma- terial objects/agents</i>									
Nieużywanie sprzętu ochronnego <i>Not using protective equipment</i>		155	-	80	71	21	23	4	9
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika		598	4	287	259	43	110	45	47
<i>Inappropriate wilful employee action</i>									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b		217	1	56	46	15	44	18	34
<i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika		6605	42	2007	1703	632	945	411	1243
<i>Incorrect employee action</i>									
Inne		553	5	82	72	29	61	71	183
<i>Other</i>									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19 (98).

POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^b**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1575	1356	1307	1180	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	6	5	7	9	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	798	766	766	645	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	84	80	91	98	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu	44	19	22	24	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	241	209	175	181	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	129	113	93	81	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur	15	12	7	7	<i>influence of extreme temperatures</i>
działanie materiałów szkodliwych	3	-	1	-	<i>influence of hazardous materials</i>
inne wydarzenia	261	157	152	144	<i>other events</i>

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

Ź r ó d ł o: dane Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Who received one-off accident compensations.

S o u r c e: data of the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 20 (99).

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with			z uciążliwością pracy strenuous conditions			czynniki mechaniczne związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
			ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors			
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
O G Ó Ł E M	2005	92,2	75,4	51,3	41,5	26,7	21,8	14,1	12,2
T O T A L	2010	74,3	58,9	41,5	31,4	21,6	18,6	11,3	8,9
	2013	68,3	55,5	38,1	29,6	18,8	16,2	11,4	9,7
	2014	68,6	57,2	37,7	30,6	19,8	17,2	11,1	9,5
sektor publiczny		98,1	76,9	47,8	36,1	41,8	35,7	8,5	5,2
<i>public sector</i>									
sektor prywatny		61,0	52,1	35,1	29,1	14,1	12,4	11,8	10,6
<i>private sector</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		73,0	50,1	33,2	13,8	26,1	23,7	13,8	12,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 130.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 130.

TABL. 20 (99).

ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with			z uciążliwością pracy strenuous conditions		
	ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors				
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Przemysł Industry	116,8	94,8	75,5	62,2	26,4	20,9	14,9	11,7
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	354,1	235,0	297,7	211,4	26,7	22,3	29,7	1,4
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	107,0	91,5	68,5	58,2	24,3	21,1	14,2	12,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	88,2	24,3	21,6	21,6	66,3	2,4	0,3	0,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	99,7	85,6	47,0	36,1	30,2	29,6	22,5	19,9
Budownictwo Construction	71,5	54,6	42,9	30,8	16,5	13,6	12,0	10,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	25,2	24,7	3,9	3,5	9,1	9,0	12,3	12,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	94,9	74,1	28,5	16,8	50,2	45,0	16,2	12,3
Informacja i komunikacja Information and communication	0,7	0,4	0,3	-	-	-	0,4	0,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	58,2	58,2	41,5	41,5	11,2	11,2	5,5	5,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	35,9	30,8	32,3	30,6	-	-	3,6	0,2
Edukacja Education	13,1	12,5	0,8	0,8	10,2	10,0	2,0	1,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	44,6	42,0	20,1	17,6	24,0	24,0	0,5	0,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	98,1	98,1	68,1	68,1	-	-	30,0	30,0

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 130.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 130.

TABL. 21 (100).

ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a W 2014 R.*PAID EMPLOYEES ON POSITIONS FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a IN 2014*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego <i>Evaluation of occupational risk</i>	Wylimitowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego <i>Elimination or limitation of occupational risk</i>	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego <i>Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk</i>		
			techniczne <i>technical</i>	organizacyjne <i>organizational</i>	ochrony indywidualnej <i>individuality protection</i>
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>				
O G Ó Ł E M	383,6	215,3	133,3	134,0	157,0
TOTAL					
sektor publiczny	348,3	162,6	84,1	49,4	118,2
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	392,8	229,0	146,0	155,9	167,0
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	437,8	295,7	101,1	72,2	85,3
Przemysł	389,0	197,9	104,3	85,4	153,0
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	766,1	624,8	441,9	122,6	518,5
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	374,8	182,1	91,3	85,6	140,7
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	297,6	180,1	112,1	126,7	106,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	371,9	118,9	34,1	27,1	88,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	357,8	207,6	83,4	94,2	165,2
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	415,6	310,4	272,2	284,4	241,8
Transport i gospodarka magazynowa	424,5	140,9	30,5	102,0	67,9
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja	290,7	41,1	8,8	16,5	6,9
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	306,4	85,3	68,3	44,7	25,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	793,3	802,4	106,9	249,5	195,5
Edukacja	91,3	68,6	64,3	61,9	41,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	405,7	157,6	61,7	45,4	115,4
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 130.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 130.

TABL. 22 (101). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba przypadków <i>Number of cases</i>		SPECIFICATION	
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 100 tys. zatrudnionych <i>per 100 thous. paid employees</i>		
OGÓŁEM	2005	321	44,0	TOTAL
	2010	312	38,8	
	2013	167	20,3	
	2014	170	20,5	
w tym:				<i>of which:</i>
Pylice płuc		26	3,1	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu		7	0,8	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc		1	0,1	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa		4	0,5	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpoходne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych		2	0,2	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa		4	0,5	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		14	1,7	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi		21	2,5	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry		12	1,5	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		12	1,5	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		10	1,2	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		16	1,9	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type</i>
Zespół wibracyjny		2	0,2	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		1	0,1	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		37	4,5	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 23 (102).

KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŹLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2005	53046	100931	19937	51803	2756	12318	48955
TOTAL	2010	39498	49307	7772	22273	2090	6740	211
	2013	34617	78459	1139	18348	2072	6201	2697
	2014	34314	73640	1483	17084	1669	4478	2432
sektor publiczny		12649	14429	254	11878	1229	2949	1890
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		21665	59211	1229	5206	440	1529	542
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		648	609	21	209	2	2	8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		22251	50516	1216	9524	1006	3260	645
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		6012	3094	-	4275	650	1781	225
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		12125	40773	713	2577	352	1253	333
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1813	3387	242	1582	1	128	18
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2301	3262	261	1090	3	98	69
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		6082	6383	116	865	22	8	62
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2254	8224	89	840	35	27	13
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		1683	4964	30	3894	11	943	111
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		23	49	3	35	-	-	-
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		116	638	-	590	194	15	10
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 130.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 130.

TABL. 23 (102).

KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŹLIWYCH^a (dok.)

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	471	343	-	-	15	3	-
<i>Administrative and support service activities</i>							
Edukacja	75	128	-	12	33	-	-
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . <i>Human health and social work activities</i>	711	1751	8	1115	351	220	1583
Pozostała działalność usługowa	-	35	-	-	-	-	-
<i>Other service activities</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 130.

^a *Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 130.*

TABL. 24 (103).

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a**OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba świadczeń <i>Number of benefits</i>		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie <i>Average cost of benefits in zł per benefit</i>	
		razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>
OGÓŁEM	2005	1792	1729	2403,4	2230,3
TOTAL	2010	1719	1612	2755,7	2557,4
	2013	1712	1634	3295,9	3135,4
	2014	1784	1712	3733,4	3413,6
sektor publiczny		442	403	3208,6	2704,2
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		1342	1309	3906,3	3632,0
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		16	12	4012,5	2666,7

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 130.

^a *Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 130.*

TABL. 24 (103). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a (dok.)

OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per benefit	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensations
Przemysł Industry	843	783	4262,3	3665,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	75	45	6005,3	4080,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	673	648	4270,0	3781,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	17	14	3317,6	2778,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	78	76	2725,6	2605,3
Budownictwo Construction	224	220	4115,2	4037,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	288	287	3043,8	3030,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	77	77	3939,0	3939,0
Informacja i komunikacja Information and communication	7	7	3085,7	3085,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	12	12	4050,0	4050,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	51	51	2745,1	2745,1
Edukacja Education	28	27	2496,4	2455,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	238	236	2610,5	2556,4

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 130.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 7 on page 130.

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

4. Dane w tabl. 2-5 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2014 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced by the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws, No. 137, item 887, with later amendments).

4. Data in tables 2-5 were compiled on the basis of sample survey on the structure of wages and salaries by occupations for October 2014. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made

miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych - OFE.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;

for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12 of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution - from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and in the period from 1 I 2009 to 30 VI 2014 from the sources gathered in the open pension funds - OFE.

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pension:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) the public safety functionaries, i.e., the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, the Central Anticorruption Bureau, the Border Guard, the Government Protection Bureau, the State Fire Service as well as the former Office of State Protection;

- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane (od 1991 r.) oraz kombatanci.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 9) *penitentiary staff functionaries;*
- 10) *farmers;*
- 11) *war and military invalids, repressed persons (since 1991) as well as combatants.*

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pension;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work.

5. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia Wages and salaries

TABL. 1 (104). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób of which entities employ- ing more than 9 persons	
w zł in zł						
O G Ó Ł E M	2177,02	2973,79	3372,60	3485,33	3700,06	T O T A L
sektor publiczny	2549,31	3637,50	4068,53	4209,74	4209,74	public sector
sektor prywatny	1960,53	2679,36	3102,64	3212,58	3457,42	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2275,93	3236,33	3897,98	4102,30	4427,92	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2239,99	3037,03	3521,85	3606,50	3734,63	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2058,47	2818,87	3282,27	3396,63	3521,70	of which manufacturing
Budownictwo	1742,86	2418,28	2632,18	2742,83	3073,63	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	1664,86	2339,87	2613,83	2714,99	2873,26	Trade; repair of motor vehicles ^A
Transport i gospodarka magazynowa	1997,99	2224,06	2445,92	2560,66	2766,71	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	1428,51	1874,49	2106,84	2220,31	2375,78	Accommodation and catering ^A
Informacja i komunikacja	3532,17	4792,73	5585,41	6053,48	6501,06	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3928,48	4758,27	5370,72	4858,46	5170,25	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2339,53	3029,51	3328,69	3437,10	3614,85	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2563,12	3761,70	4133,40	4515,70	5276,27	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	1374,04	1978,32	2650,39	2785,90	2827,71	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2928,09	4027,07	4401,41	4556,16	4556,16	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2541,04	3500,13	4061,92	4216,28	4235,56	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1877,92	3085,55	3244,92	3360,92	3413,45	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2167,02	2877,36	3211,34	3315,23	3372,16	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2052,98	2283,84	2660,11	2748,73	2699,71	Other service activities

TABL. 2 (105). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
O G Ó Ł E M	a	620,5	300,5	320,0	202,7	67,6	135,1	417,8	232,9	184,9
	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
według przedziałów ² wynagrodzeń ustalonych na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (PW = 4107,72 zł) dla gospodarki narodowej w październiku 2014 roku by intervals ² determined on the basis of multiplication of average gross wages and salaries (PW = 4107.72 zł) for national economy in October 2014										
Do 1680,00 zł	a	55,9	29,4	26,5	0,6	0,1	0,5	55,3	29,3	26,0
and less	b	9,0	9,8	8,3	0,3	0,2	0,4	13,2	12,6	14,1
1680,01 - 2053,86 (1680,01 zł - 50% PW)	a	72,4	26,8	45,6	8,3	1,6	6,7	64,1	25,2	38,9
	b	11,7	8,9	14,3	4,1	2,4	5,0	15,3	10,8	21,1
2053,87 - 2752,17 (50 - 67% PW)	a	106,9	42,4	64,5	30,7	7,6	23,1	76,2	34,8	41,4
	b	17,2	14,1	20,0	15,1	11,2	17,1	18,3	15,0	22,3
2752,18 - 3080,79 (67 - 75% PW)	a	47,8	22,3	25,5	16,7	4,6	12,1	31,1	17,7	13,4
	b	7,7	7,4	8,0	8,2	6,8	9,0	7,4	7,6	7,2
3080,80 - 4107,72 (75 - 100% PW)	a	127,4	65,1	62,3	53,9	17,8	36,1	73,5	47,3	26,2
	b	20,6	21,7	19,3	26,6	26,3	26,7	17,6	20,4	14,1
4107,73 - 5134,65 (100 - 125% PW)	a	86,9	41,6	45,3	43,0	12,9	30,1	43,9	28,7	15,2
	b	14,0	13,9	14,1	21,2	19,1	22,2	10,5	12,3	8,3
5134,66 - 6161,58 (125 - 150% PW)	a	46,3	23,4	22,9	21,9	7,7	14,2	24,4	15,7	8,7
	b	7,5	7,8	7,2	10,8	11,4	10,5	5,9	6,7	4,7
6161,59 - 7188,51 (150 - 175% PW)	a	26,3	15,3	11,0	11,3	5,4	5,9	15,0	9,9	5,1
	b	4,2	5,1	3,5	5,6	8,1	4,3	3,6	4,2	2,8
7188,52 - 8215,44 (175 - 200% PW)	a	15,1	9,4	5,7	6,1	3,4	2,7	9,0	6,0	3,0
	b	2,4	3,1	1,8	3,0	5,0	2,0	2,2	2,6	1,6
8215,45 - 9242,37 (200 - 225% PW)	a	9,4	6,4	3,0	3,1	1,8	1,3	6,3	4,6	1,7
	b	1,5	2,1	1,0	1,5	2,7	1,0	1,5	1,9	1,0
9242,38 - 10269,30 (225 - 250% PW)	a	6,8	4,8	2,0	2,2	1,4	0,8	4,6	3,4	1,2
	b	1,1	1,6	0,7	1,1	2,0	0,6	1,1	1,5	0,7
10269,31 - 11296,23 (250 - 275% PW)	a	4,3	2,7	1,6	1,2	0,6	0,6	3,1	2,1	1,0
	b	0,7	0,9	0,5	0,6	0,9	0,5	0,7	0,9	0,5
11296,24 - 12323,16 (275 - 300% PW)	a	3,2	2,2	1,0	1,0	0,7	0,3	2,2	1,5	0,7
	b	0,5	0,7	0,3	0,5	1,0	0,2	0,5	0,7	0,4
12323,17 - 20000,00 (300% PW - - 20000,00 zł)	a	9,1	6,7	2,4	2,4	1,7	0,7	6,7	5,0	1,7
	b	1,5	2,2	0,8	1,2	2,5	0,5	1,6	2,1	0,9
Od 20000,01 zł	a	2,7	2,0	0,7	0,3	0,3	0,0	2,4	1,7	0,7
	b	0,4	0,7	0,2	0,2	0,4	0,0	0,6	0,7	0,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–75% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 75,00% przeciętnego wynagrodzenia).

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² The percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–75% range includes wages and salaries accounting for 50.01 to 75.00% of the average wage and salary).

TABLE 2 (105). **ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
według przedziałów ² wynagrodzeń ustalonych na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (PW = 3990,14 zł) w województwie małopolskim w październiku 2014 roku by intervals ² determined on the basis of multiplication of average gross wages and salaries (PW = 3990.14 zł) in the Malopolskie voivodship in October 2014									
Do 1680,00 zł a	55,9	29,4	26,5	0,6	0,1	0,5	55,3	29,3	26,0
and less b	9,0	9,8	8,3	0,3	0,2	0,4	13,2	12,6	14,1
1680,01 - 1995,07 (1680,01 zł - 50% PW) a	58,2	20,8	37,4	6,3	1,3	5,0	51,9	19,5	32,4
b	9,4	6,9	11,7	3,1	1,9	3,7	12,4	8,4	17,5
1995,08 - 2673,39 (50 - 67% PW) a	110,5	43,9	66,6	28,8	6,8	22,0	81,7	37,1	44,6
b	17,8	14,7	20,7	14,2	10,1	16,3	19,6	15,9	24,1
2673,40 - 2992,61 (67 - 75% PW) a	45,5	20,6	24,9	16,2	4,5	11,7	29,3	16,1	13,2
b	7,3	6,8	7,8	8,0	6,7	8,6	7,0	6,9	7,2
2992,62 - 3990,14 (75 - 100% PW) a	126,9	64,5	62,4	52,6	17,0	35,6	74,3	47,5	26,8
b	20,5	21,5	19,4	25,9	25,1	26,3	17,8	20,4	14,5
3990,15 - 4987,68 (100 - 125% PW) a	90,0	43,6	46,4	43,8	13,4	30,4	46,2	30,2	16,0
b	14,5	14,5	14,5	21,6	19,9	22,5	11,1	13,0	8,7
4987,69 - 5985,21 (125 - 150% PW) a	50,0	24,9	25,1	23,9	8,0	15,9	26,1	16,9	9,2
b	8,1	8,3	7,9	11,8	11,9	11,7	6,3	7,2	5,0
5985,22 - 6982,75 (150 - 175% PW) a	27,9	15,5	12,4	12,3	5,6	6,7	15,6	9,9	5,7
b	4,5	5,1	3,9	6,1	8,2	5,0	3,7	4,2	3,1
6982,76 - 7980,28 (175 - 200% PW) a	17,0	10,6	6,4	6,8	3,8	3,0	10,2	6,8	3,4
b	2,7	3,5	2,0	3,4	5,6	2,3	2,4	2,9	1,8
7980,29 - 8977,82 (200 - 225% PW) a	10,2	6,8	3,4	3,4	2,0	1,4	6,8	4,8	2,0
b	1,6	2,3	1,1	1,7	3,0	1,0	1,6	2,1	1,1
8977,83 - 9975,35 (225 - 250% PW) a	7,2	4,9	2,3	2,5	1,5	1,0	4,7	3,4	1,3
b	1,2	1,6	0,7	1,2	2,2	0,8	1,1	1,5	0,7
9975,36 - 10972,89 (250 - 275% PW) a	4,7	3,2	1,5	1,3	0,7	0,6	3,4	2,5	0,9
b	0,8	1,1	0,5	0,6	1,1	0,4	0,8	1,1	0,5
10972,90 - 11970,42 (275 - 300% PW) a	3,4	2,2	1,2	1,1	0,6	0,5	2,3	1,6	0,7
b	0,5	0,7	0,4	0,5	0,8	0,4	0,6	0,7	0,4
11970,43 - 20000,00 (300% PW - - 20000,00 zł) a	10,4	7,6	2,8	2,8	2,0	0,8	7,6	5,6	2,0
b	1,7	2,5	0,9	1,4	2,9	0,6	1,8	2,4	1,0
Od 20000,01 zł a	2,7	2,0	0,7	0,3	0,3	0,0	2,4	1,7	0,7
b	0,4	0,7	0,2	0,2	0,4	0,0	0,6	0,7	0,3

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50–75% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 75,00% przeciętnego wynagrodzenia.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² The percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50–75% range includes wages and salaries accounting for 50.01 to 75.00% of the average wage and salary.

TABL. 3 (106). ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>
O G Ó Ł E M TOTAL	100,0	100,0	100,0	3990,14	4374,32	3629,31
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy Managers	8,2	8,7	7,7	7439,10	8474,66	6338,02
Specjaliści Professionals	27,9	21,0	34,1	5063,67	6055,57	4488,97
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych <i>science and engineering professionals</i>	3,0	4,7	1,4	5795,92	6214,80	4473,43
specjaliści do spraw zdrowia <i>health professionals</i>	3,9	1,1	6,6	4252,66	6075,21	3973,66
specjaliści nauczania i wychowania <i>teaching professionals</i>	10,2	5,5	14,4	4760,23	5488,33	4497,85
specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania <i>business and administration professionals</i>	7,2	4,9	9,1	4983,76	5659,28	4640,29
specjaliści do spraw technologii informacyjno- -komunikacyjnych <i>information and communications technology professionals</i>	2,2	3,7	0,8	6574,63	6850,40	5356,18
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury <i>legal, social and cultural professionals</i>	1,4	1,1	1,8	5956,61	7327,14	5194,59
Technicy i inny średni personel Technicians and associate professionals	11,7	10,3	12,9	3990,63	4377,67	3700,28
średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych <i>science and engineering associate professionals</i>	2,6	4,2	1,0	4322,29	4548,69	3465,52
średni personel do spraw zdrowia <i>health associate professionals</i>	1,2	0,6	1,9	3074,99	3756,79	2881,07
średni personel do spraw biznesu i administracji <i>business and administration associate professionals</i>	6,5	4,4	8,4	4164,32	4439,23	4028,44
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewnej <i>legal, social, cultural and related associate professionals</i>	0,9	0,3	1,4	3166,14	3671,22	3059,64
technicy informatycy <i>information and communications technicians</i>	0,5	0,8	0,2	3787,97	3859,06	3475,04
Pracownicy biurowi Clerks	9,0	6,8	11,2	3283,92	3269,96	3291,87
sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni <i>general and keyboard clerks</i>	2,7	0,8	4,4	3332,53	3444,57	3312,74
pracownicy obsługi klienta <i>customer services clerks</i>	1,5	0,8	2,1	3502,12	3967,97	3338,11
pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej <i>numerical and material recording clerks</i>	3,7	4,6	3,1	3071,45	3043,63	3110,57

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 23.

a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 23.

TABLE 3 (106). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2014 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b OCCUPATIONAL GROUPS ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł		
	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women	ogółem total	mężczyźni men	kobiety women
Pracownicy biurowi (dok.) Clerks (cont.)						
pozostali pracownicy obsługi biura	1,1	0,6	1,6	3615,57	3905,57	3521,86
<i>other clerical support workers</i>						
Pracownicy usług i sprzedawcy	14,0	8,2	19,5	2266,72	2524,96	2164,12
Service and sales workers						
pracownicy usług osobistych	2,4	2,1	2,6	2368,58	2623,27	2176,29
<i>personal service workers</i>						
sprzedawcy i pokrewni	9,7	3,5	15,6	2248,46	2682,11	2157,26
<i>sales workers</i>						
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,4	0,0	0,7	2300,06	2398,25	2295,24
<i>personal care workers</i>						
pracownicy usług ochrony	1,5	2,6	0,6	2218,41	2236,62	2138,68
<i>protective services workers</i>						
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,1	0,1	0,1	2347,86	2641,37	2020,25
Skilled agricultural, forestry and fishery workers						
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12,3	22,4	3,0	3202,52	3331,30	2310,39
Craft and related trades workers						
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	2,8	5,8	0,0	2843,43	2846,57	2446,50
<i>building and related trades workers, excluding electricians</i>						
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	4,4	9,2	0,2	3705,68	3722,88	2750,32
<i>metal, machinery and related trades workers</i>						
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,9	1,3	0,5	2979,11	3270,77	2204,66
<i>handicraft and printing workers</i>						
elektrycy i elektronicy	1,7	3,5	0,0	3767,60	3769,32	3632,97
<i>electrical and electronic trades workers</i>						
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	2,5	2,6	2,3	2385,97	2489,80	2275,63
<i>food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers</i>						
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	9,8	17,4	2,6	3369,28	3450,13	2868,73
Plant and machine operators and assemblers						
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	4,4	7,1	1,8	3639,78	3862,34	2863,93
<i>stationary plant and machine operators</i>						
monterzy	0,8	1,3	0,4	3046,20	3231,12	2460,04
<i>assemblers</i>						
kierowcy i operatorzy pojazdów	4,6	9,0	0,4	3163,58	3156,98	3321,20
<i>drivers and mobile plant operators</i>						
Pracownicy przy pracach prostych	7,0	5,1	8,9	2349,11	2622,27	2202,19
Elementary occupations						
w tym robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	1,8	3,0	0,7	2677,68	2731,34	2470,57
<i>of which labourers in mining, construction, manufacturing and transport</i>						

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 23.

a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. b See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 23.

TABL. 4 (107). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector			
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
a - w zł in zł										
b - ogółem=100,0 total=100.0										
O G Ó Ł E M T O T A L										
O G Ó Ł E M ...	a	3990,14	4374,32	3629,31	4391,27	5016,32	4078,66	3795,58	4188,12	3300,93
T O T A L	b	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL										
Wyższe ze stopniem naukowym co najmniej doktora oraz tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym	a	5478,21	6642,24	4778,57	5047,35	5960,87	4679,24	5961,12	7104,75	4929,50
<i>Tertiary with academic degree (at least doctorate) or tertiary with master degree, physician degree or equivalent</i>	b	137,3	151,8	131,7	114,9	118,8	114,7	157,1	169,6	149,3
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty lub równorzędnym	a	4452,69	5141,76	3805,92	4108,78	4989,91	3733,41	4581,68	5172,49	3848,65
<i>Tertiary with engineer degree, licentiate (bachelor), economist with diploma or equivalent</i>	b	111,6	117,5	104,9	93,6	99,5	91,5	120,7	123,5	116,6
Policealne	a	3392,35	3838,53	3217,21	3569,44	4022,19	3473,84	3292,32	3785,75	3035,12
<i>Post-secondary</i>	b	85,0	87,8	88,6	81,3	80,2	85,2	86,7	90,4	91,9
Średnie zawodowe	a	3283,13	3636,84	2850,47	3745,25	4338,90	3368,36	3140,46	3496,61	2605,87
<i>Vocational secondary</i>	b	82,3	83,1	78,5	85,3	86,5	82,6	82,7	83,5	78,9
Średnie ogólnokształcące	a	2973,49	3450,16	2678,05	3387,97	3909,44	3206,84	2882,15	3386,54	2531,42
<i>General secondary</i>	b	74,5	78,9	73,8	77,2	77,9	78,6	75,9	80,9	76,7
Zasadnicze zawodowe	a	2859,69	3164,96	2273,25	3351,19	3939,30	2521,29	2754,04	3020,26	2205,58
<i>Basic vocational</i>	b	71,7	72,4	62,6	76,3	78,5	61,8	72,6	72,1	66,8
Gimnazjalne	a	2341,00	2395,88	2067,67	2409,73	3045,59	1837,45	2339,93	2390,13	2079,42
<i>Lower secondary</i>	b	58,7	54,8	57,0	54,9	60,7	45,1	61,6	57,1	63,0
Podstawowe i niepełne podstawowe	a	2710,95	2958,30	2351,10	2962,69	3630,50	2480,99	2625,64	2811,76	2277,72
<i>Primary and incomplete primary</i>	b	67,9	67,6	64,8	67,5	72,4	60,8	69,2	67,1	69,0

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (107). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.¹ (dok.)
 AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2014¹ (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
a - w zł in zł									
b - ogółem=100,0 total=100.0									
WEDŁUG WIEKU BY AGE									
24 lata i mniej and less	a 2619,14 b 65,6	2784,73 63,7	2402,28 66,2	2996,05 68,2	3677,38 73,3	2460,10 60,3	2583,85 68,1	2721,17 65,0	2395,09 72,6
25-34	a 3797,43 b 95,2	4121,44 94,2	3457,86 95,3	3654,06 83,2	4130,93 82,3	3410,74 83,6	3834,94 101,0	4119,94 98,4	3476,30 105,3
35-44	a 4337,74 b 108,7	4920,48 112,5	3824,74 105,4	4556,98 103,8	5214,49 104,0	4256,56 104,4	4226,86 111,4	4835,13 115,4	3494,33 105,9
45-54	a 4032,75 b 101,1	4488,69 102,6	3700,77 102,0	4466,60 101,7	5065,14 101,0	4209,39 103,2	3670,70 96,7	4211,78 100,6	3079,51 93,3
55-59	a 4020,09 b 100,8	4272,25 97,7	3812,83 105,1	4593,65 104,6	5161,21 102,9	4320,82 105,9	3539,05 93,2	3837,88 91,6	3162,94 95,8
60-64	a 4669,67 b 117,0	4729,79 108,1	4490,81 123,7	5422,99 123,5	5909,17 117,8	4602,08 112,8	4065,98 107,1	4027,23 96,2	4277,03 129,6
65 lat i więcej and more	a 6665,67 b 167,1	6752,63 154,4	5876,42 161,9	7931,00 180,6	8227,33 164,0	6282,16 154,0	4937,83 130,1	4998,76 119,4	2720,68 82,4
WEDŁUG STAŻU PRACY BY WORK SENIORITY									
Do 1,9 roku and less	a 3448,77 b 86,4	3500,80 80,0	3401,18 93,7	2879,48 65,6	3243,06 64,7	2682,39 65,8	3542,54 93,3	3530,74 84,3	3554,28 107,7
2,0 – 4,9	a 3424,91 b 85,8	3758,72 85,9	3057,44 84,2	3406,93 77,6	3878,33 77,3	3111,12 76,3	3428,60 90,3	3741,58 89,3	3042,32 92,2
5,0 – 9,9	a 3793,13 b 95,1	4240,58 96,9	3331,94 91,8	3919,24 89,3	4422,53 88,2	3658,49 89,7	3754,10 98,9	4206,20 100,4	3180,98 96,4
10,0 – 14,9	a 4162,27 b 104,3	4695,36 107,3	3652,27 100,6	4486,54 102,2	5186,02 103,4	4163,11 102,1	4035,54 106,3	4586,41 109,5	3344,51 101,3
15,0 – 19,9	a 4412,98 b 110,6	4998,18 114,3	3880,61 106,9	4763,09 108,5	5439,38 108,4	4437,86 108,8	4246,95 111,9	4874,25 116,4	3485,58 105,6
20,0 lat i więcej and more	a 4197,82 b 105,2	4558,83 104,2	3885,59 107,1	4623,44 105,3	5322,91 106,1	4278,52 104,9	3798,03 100,1	4156,53 99,2	3283,85 99,5

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (108). **MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO NAJWYŻSZE (decyle) W GRUPACH DECYLOWYCH PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH¹ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW² WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2014 R.**

DECILE EARNINGS (the upper limits of gross wages and salaries received by decile paid employment¹) BY GREAT OCCUPATIONAL GROUPS² FOR OCTOBER 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Najwyższe wynagrodzenia (decyle) w grupie decylowej <i>Decile earnings (the upper limits of gross wages and salaries received by decile)</i>								
		pierwszej <i>first</i>	drugiej <i>second</i>	trzeciej <i>third</i>	czwartej <i>fourth</i>	piątej (media- na) <i>fifth (median)</i>	szóstej <i>sixth</i>	siódmej <i>seventh</i>	ósmej <i>eighth</i>	dzie- wiątej <i>ninth</i>
		w zł				in zł				
O G Ó Ł E M	a	1700,00	2027,31	2400,00	2826,09	3283,33	3756,00	4348,06	5124,46	6700,00
TOTAL	b	1685,67	2105,00	2607,43	3072,80	3500,00	4000,00	4630,20	5645,00	7610,34
	c	1725,00	1995,82	2258,10	2639,07	3049,05	3518,95	4102,92	4766,66	5906,90
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	a	2500,00	3500,00	4322,37	5040,00	5904,75	6710,87	7930,00	9798,33	13300,00
<i>Managers</i>	b	2916,25	3801,44	4700,07	5635,67	6490,33	7556,23	9100,00	11097,00	15352,34
	c	2302,16	3231,00	4004,46	4646,42	5360,00	6083,50	6922,00	8250,00	10805,92
Specjaliści	a	2632,20	3120,69	3536,06	3975,10	4382,90	4818,48	5362,54	6286,96	8138,66
<i>Professionals</i>	b	2726,57	3384,38	3893,08	4401,43	5045,77	5766,00	6752,54	8068,38	10350,58
	c	2590,21	3030,82	3394,22	3773,78	4166,67	4514,50	4917,82	5447,03	6591,23
Technicy i inny średni personel	a	1970,00	2460,61	2800,00	3172,96	3539,13	3948,52	4417,67	5114,59	6332,90
<i>Technicians and associate professionals</i>	b	1914,00	2552,76	3076,00	3500,00	3898,33	4316,93	4915,27	5702,53	7467,79
	c	2000,00	2425,00	2728,00	3000,00	3339,76	3671,50	4116,14	4704,00	5646,01
Pracownicy biurów	a	1766,38	2086,52	2420,83	2733,49	3028,28	3361,67	3732,35	4203,00	4981,05
<i>Clerks</i>	b	1720,00	2063,09	2432,27	2766,15	3025,59	3311,92	3671,32	4142,84	5042,14
	c	1832,53	2100,00	2415,00	2707,11	3028,28	3400,00	3764,80	4227,69	4942,71
Pracownicy usług i sprze- dawcy	a	1680,00	1680,00	1777,78	1905,47	1988,62	2121,16	2295,53	2638,62	3224,00
<i>Service and sales workers</i>	b	1680,00	1680,00	1696,80	1828,29	2031,23	2269,97	2663,11	3201,63	4173,15
	c	1680,00	1680,00	1800,00	1924,09	1980,00	2084,35	2229,91	2459,86	2921,72
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	a	1680,00	1680,00	1708,03	1796,87	2000,00	2219,17	2500,00	2834,16	3706,94
<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	b	1680,00	2000,00	2000,00	2219,17	2418,46	2500,00	2634,12	3034,62	4602,00
	c	1680,00	1680,00	1680,00	1689,06	1704,63	1746,60	1796,87	2152,49	3375,80
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	a	1680,00	1840,00	2196,44	2536,67	2882,56	3268,09	3682,54	4253,11	5136,31
<i>Craft and related trades workers</i>	b	1680,00	1945,50	2345,00	2704,53	3060,00	3428,06	3856,10	4421,30	5308,02
	c	1680,00	1690,00	1810,40	1924,77	2120,10	2252,60	2410,11	2789,97	3250,43
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	a	1680,00	2056,19	2391,83	2775,57	3135,87	3470,65	3845,23	4354,25	5271,00
<i>Plant and machine opera- tors and assemblers</i>	b	1680,00	2077,00	2439,30	2873,00	3234,18	3576,48	3957,53	4473,15	5433,75
	c	1680,00	2002,18	2193,80	2406,23	2611,56	2868,74	3161,21	3532,85	4109,03
Pracownicy przy pracach prostych	a	1680,00	1723,31	1840,00	1981,80	2115,00	2273,80	2500,00	2808,61	3318,34
<i>Elementary occupations</i>	b	1680,00	1680,00	1852,00	2074,64	2331,60	2662,83	2994,96	3360,00	3858,25
	c	1680,00	1733,76	1829,96	1952,17	2068,83	2191,08	2326,20	2568,08	2865,66

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 7, pkt 1 na str. 23.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² See general notes to the Yearbook, item 7, point 1 on page 23.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABLE 6 (109). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	762042	756067	726883	719733	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	637352	648072	625504	619912	Persons receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
emerytury	306669	423143	420116	419821	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	221845	115760	96139	91175	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	108838	109169	109249	108916	family pensions
Rolnicy indywidualni	124690	107995	101379	99821	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABLE 7 (110). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	9463,7	13197,9	14922,3	15334,7	Benefits in mln zł
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m Total					
Świadczenia w mln zł	8366,9	12000,4	13603,2	14008,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1093,97	1543,10	1812,30	1883,10	Average monthly retirement and other pension in zł
Emerytury Retirement pension					
Świadczenia w mln zł	4639,6	8343,9	9648,3	10017,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1260,74	1643,24	1913,82	1988,44	Average monthly retirement pension in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	2364,8	1783,4	1766,7	1739,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	888,29	1283,81	1531,41	1590,10	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	1362,6	1873,2	2188,1	2251,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	1043,28	1429,87	1669,10	1722,34	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	1096,8	1197,5	1319,1	1326,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	732,99	924,05	1084,34	1107,41	Average monthly retirement and other pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2010 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzony jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the furnishing of households with durable goods as well as risk of poverty is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2010 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2011.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalone na podstawie kryterium **wyłącznego** lub **głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie **gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł** (innych niż emerytura lub renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób **pracujących** zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie umowa ustna itd.);
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie;
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;

2) osoby **pobierające emeryturę lub rentę**, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;

3) osoby **utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, pozostałe świadczenia społeczne (m.in.: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia i zasiłki pielęgnacyjne, renta socjalna, zasiłki stałe, okresowe oraz pozostała pomoc pieniężna, materialna i w formie usług, stypendia, świadczenia dla bezrobotnych), dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości - budyn-

*The survey included all households within randomly selected dwellings representing the basic socio-economic groups of the population, established on the basis of the **exclusive** or **main** (predominate) **source of maintenance**, i.e., **households of: employees, farmers, the self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources** (other than retirement pay and pensions).*

3. *The categories of persons comprising households were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:*

1) **employed** persons include:

- a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, out-work, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.);*
- b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work;*
- c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;*

2) **persons receiving retirement pension or other pension** for whom the main source of maintenance is the retirement or other pension;

3) **persons maintained from non-earned sources** other than retirement or other pension for whom the main source of maintenance are: social security allowances or other social benefits (i.a. family allowance, supplements to family allowances, nursing allowances and benefits, social pension, permanent and temporary benefits and other aid, whether monetary, material or in the form of services, scholarships, unemployment benefits), income from property and rental or real estate not connect-

ków, gruntów – niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);

- 4) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek - rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych - z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej - uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę - który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym), a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszany o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny ra-

ed with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);

- 4) **dependents** (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits - from social security benefits and from other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work - obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement - which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding*

chunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochody z wynajmu nieruchomości – budynków, gruntów – niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (tj. dochód minus nakłady);
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, łódki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

a private farm in agriculture) and from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) *income from property (interests, shares in profits from property, dividends, balance surplus in cooperatives) and income from rental of real estate not connected with the conducted economic activity (i.e., revenues minus investments);*
- 5) *income from social benefits, which includes, i.a. retirement and other pensions, social security allowances and other social benefits;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie ze zmienioną i obowiązującą od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenie na życie do pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi”.

7. **Spożycie** artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

8. **Zagrożenie ubóstwem** - gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz minimum egzystencji), zastosowano tak zwaną **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 - każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 - każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat. Oznacza to np., że granica ubóstwa relatywnego dla gospodarstwa 4-osobowego złożonego z dwóch osób dorosłych i dwójki dzieci jest 2,7 razy wyższa niż dla gospodarstwa 1-osobowego.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. relatywna granica ubóstwa wynosiła dla gospodarstw 1-osobowych 668 zł, a 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dziećmi poniżej 14 lat) - 1802 zł, w IV kwartale 2013 r. było to 706 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1906 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2014 r. progi te wyniosły odpowiednio: 713 zł oraz 1926 zł.

„**Ustawowa**” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2013 r. poz. 182, z późniejszymi zmianami) uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy spo-

6. *Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with modified and adopted since 2013 nomenclature of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item “miscellaneous expenditures on goods and services”.*

7. **Consumption** of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

8. **Risk of poverty** - a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) was below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and subsistence minimum). According to this scale, weight 1 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0,7 - to any other person at that age and weight 0,5 - to every child under 14. And thus, for instance, the relative poverty threshold for a 4-person household consisting of two adult persons and two children is 2,7 times as high as that for a 1-person household.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale. The poverty lines are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the relative poverty threshold was 668 zł for 1-person households and 1802 zł for 4-person households (2 adults with 2 children under 14), in the fourth quarter of 2013 the threshold was 706 zł for 1-person households and 1906 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2014: 713 zł and 1926 zł, respectively.

“**Legal**” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance (uniform text Journal of Laws 2013, item 182, with later amendments), provides eligibility for a monetary benefit from social assistance. Since 2010 till the third quarter of 2012 the line remained at the

lecznej. Od 2010 r., do III kwartału 2012 r. obowiązywały takie same kwoty progowe - 477 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 351 zł na 1 osobę dla gospodarstw wieloosobowych. Natomiast od IV kwartału 2012 r. kwoty te zostały ustalone na poziomie odpowiednio: 542 zł oraz 456 zł.

Minimum egzystencji, uznawane za granicę ubóstwa skrajnego, wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka. Przy ustalaniu granic ubóstwa skrajnego przyjmuje się poziom minimum egzystencji obliczany przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Granice ubóstwa szacowane są dla poszczególnych kwartałów; w IV kwartale 2010 r. granica ubóstwa skrajnego wyniosła dla gospodarstw 1-osobowych 466 zł, 4-osobowych (2 osoby dorosłe z 2 dzieci poniżej 14 lat) - 1257 zł, w IV kwartale 2013 r. było to 551 zł dla gospodarstw 1-osobowych oraz 1486 zł dla gospodarstw 4-osobowych, natomiast w IV kwartale 2014 r. proggi te wyniosły odpowiednio: 540 zł oraz 1458 zł.

same level of 477 zł for 1-person households and 351 zł per 1 person for multi-person households. Since the fourth quarter of 2012, the line was changed to: 542 zł and 456 zł, respectively.

The subsistence minimum, regarded as the extreme poverty threshold, sets the level of the satisfaction of needs below which there is a threat to the biological existence and to psychophysical human development. The starting point adopted for determination of the extreme poverty threshold is the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for the 1-person employees' household. Poverty thresholds are estimated quarterly; in the fourth quarter of 2010 the extreme poverty threshold was 466 zł for 1-person households and 1257 zł for 4-person households (2 adults with 2 children under 14), in the fourth quarter of 2013 the threshold was 551 zł for 1-person households and 1486 zł for 4-person households, while in the fourth quarter of 2014: 540 zł and 1458 zł, respectively.

TABL. 1 (111). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2781	3181	3094	3097	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,23	3,06	2,91	2,86	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,17	1,17	1,12	1,11	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,85	0,84	0,77	0,76	<i>receiving social benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	0,73	0,74	0,70	0,69	<i>of which retirement and other pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,13	0,98	0,93	0,91	<i>dependents</i>
<p>a W 2005 r. – pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej. a In 2005 – receiving social security benefits and social assistance benefits.</p>					

TABL. 2 (112). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Dochód rozporządzalny	732,27	1109,73	1227,80	1260,58	<i>Available income</i>
w tym dochód do dyspozycji	708,36	1070,87	1195,73	1227,39	<i>of which disposable income</i>
w tym dochody:					<i>of which income:</i>
z pracy najemnej	352,03	599,65	670,47	686,31	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	17,89	24,13	22,43 ^a	20,33 ^b	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek	63,89	109,50	123,32	128,70	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych ^c	240,98	276,74	305,97	312,50	<i>from social security benefits^c</i>
z pozostałych świadczeń społecznych	x	40,00	35,44	34,36	<i>from other social benefits</i>

a,b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a - 17,70%, b - 13,19%. c W 2005 r. - ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

a,b Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a - 17.70%, b - 13.19%. c In 2005 - from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3 (113). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	676,33	956,01	1019,77	1000,51	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	652,42	917,14	987,70	967,32	of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe ..	192,66	250,30	262,38	253,09	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	16,76	20,93	21,00	20,56	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	34,91	51,32	54,47	57,42	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	130,50	194,36	217,33	211,03	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	33,10	46,91	46,10	44,36	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	36,18	44,02	49,57	44,54	health
w tym artykuły farmaceutyczne ..	22,97	26,81	29,12	28,17	of which pharmaceutical products
transport	62,10	91,34	98,70	93,33	transport
łąćność ^b	34,28	42,45	52,11	50,24	communication ^b
rekreacja i kultura	43,14	68,59	64,51	64,32	recreation and culture
edukacja	8,09	11,46	10,54 ^c	8,84	education
restauracje i hotele	13,78 ^d	24,28	32,89	47,74	restaurants and hotels
inne towary i usługi	36,31	50,27	55,22	53,36	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	18,49	27,67	30,11	29,75	of which personal care

a Łąćnie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b Od 2013 r. łąćnie z wydatkami na usługi internetowe. c, d Błąd względy szacunków przekracza 10% i wynosi c - 13,44%, d - 15,48%.

a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. b Since 2013 including expenditures for Internet services. c, d Relative error of estimates exceeds 10% and equals: c - 13.44%, d - 15.48%.

TABL. 4 (114).

**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW
ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
**AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED
FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pieczycwo i produkty zbożowe w kg	8,46	7,47	6,78	6,41	<i>Bread and cereals in kg</i>
w tym pieczywo ^a	5,59	4,72	4,16	3,85	<i>of which bread^a</i>
Mięso w kg	5,00	5,46	4,99	4,92	<i>Meat in kg</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mięso surowe	x	3,09	2,83	2,86	<i>raw meat</i>
w tym drób	x	1,52	1,50	1,56	<i>of which poultry</i>
wędliny i inne przetwory					<i>processed meat and other</i>
mięsne ^b	2,08	2,28	1,95	1,86	<i>meat preparations^b</i>
Ryby i owoce morza ^c w kg	0,34	0,43	0,32	0,29	<i>Fish and seafood^c in kg</i>
Mleko ^d w l	4,94	4,16	3,86	3,69	<i>Milk^d in l</i>
Jogurty w kg	x	0,47	0,45	0,43	<i>Yoghurt in kg</i>
Sery i twarogi ^e w kg	0,94	0,98	0,90	0,85	<i>Cheese and curd^e in kg</i>
Jaja w szt.	15,85	13,99	12,67	12,32	<i>Eggs in units</i>
Oleje i tłuszcze w kg	1,41	1,29	1,16	1,15	<i>Oils and fats in kg</i>
w tym masło	0,32	0,30	0,28	0,28	<i>of which butter</i>
Owoce w kg	3,51	3,49	3,31	3,37	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg	12,29	10,30	9,02	8,88	<i>Vegetables in kg</i>
w tym ziemniaki	6,79	5,18	4,28	4,07	<i>of which potatoes</i>
Cukier w kg	1,74	1,68	1,44	1,48	<i>Sugar in kg</i>
Napoje bezalkoholowe	x	7,92	2,05	2,02	<i>Non-alcoholic beverages</i>

a Od 2013 r. bez pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego. b Od 2013 r. łącznie z wyrobami garmażeryjnymi, bez przetworów podrobowych. c Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. d Bez zagęszczonego i w proszku. e Od 2013 r. bez serków słodkich.

a Since 2013 excluding crisp bread, toasted bread and confectionery. b Since 2013 including ready-to-serve food, excluding offal preparations. c Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve food including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. d Excluding condensed and powdered milk. e Since 2013 excluding sweet cottage cheese.

TABL. 5 (115). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,7	98,3	98,2	97,9	Refrigerator
Zamrażarka	33,4	38,0	30,0	28,9	Freezer
Automat pralniczy	81,8	90,2	93,6	94,1	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	4,9	13,5	20,3	23,0	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	33,8	52,8	57,9	58,2	Microwave oven
Samochód osobowy	49,4	61,7	63,9	64,8	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	43,0	40,3	32,1	31,5	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	97,2	97,0	94,7	93,7	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	35,2	54,8	53,8	53,1	Satellite or cable television equipment
Telefon komórkowy	67,2	87,3	92,5	93,5	Mobile phone
Zestaw kina domowego	x	12,4	11,7	11,9	Home theatre system
Odtwarzacz DVD	2,9	49,6	40,2	35,3	DVD player
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	53,1	55,1	53,6	Digital camera
Komputer osobisty	42,7	67,7	74,4	75,6	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu .	27,7	63,4	72,7	74,6	of which with access to the Internet
w tym z dostępem szeroko- pasmowym	x	40,4	53,8	56,6	of which broadband access
Drukarka	27,7	44,4	39,8	40,3	Printer
w tym drukarka wielofunkcyjna .	x	x	19,6	21,4	of which multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.
a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

TABL. 6 (116). **WSKAŹNIKI ZAGROŻENIA UBÓSTWEM W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
AT-RISK-OF-POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Osoby – w % ogółu osób w gospodarstwach – o wydatkach poniżej:				Persons – in % of total persons in households – with expenditures below:
relatywnej granicy ubóstwa	16,0	15,8	16,9	relative poverty threshold
„ustawowej” granicy ubóstwa	6,4	12,2	12,1	“legal” poverty threshold
minimum egzystencji	4,8	6,0	6,6	subsistence minimum

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 174.
a See general notes, item 8 on page 174.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej, tj. bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o długości sieci gazowej od 2003 r. uwzględniają również dane o sieci przesyłowej (magistralnej), tj. o przewodach doprowadzających gaz do sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji - z siecią ogólnospławną.

Dane dotyczące **przyłączy gazowych** od 2005 roku dotyczą również połączeń prowadzących do budynków niemieszkalnych.

3. **Zródł uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network, i.e., excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Since 2003 information regarding the length of gas supply network has included also data on the transmission (main) network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewage system, with the main sewage system.

Since 2005 data on **gas supply connections** have concerned also connections leading to non-residential buildings.

3. A **street outlet** is an equipment connected to the street water conduit, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include the quantity of water collected from water supply system by means of equipment installed in a building.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez zdroje podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** od 2004 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędów i instytucji ogrzewanych centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami lub urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej i tramwajowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne, mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamiejską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

4. *Data regarding the users of water supply systems and sewage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in the case of sewage - sewage inlets.*

Data regarding the gas users concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population using the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. *Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity since 2004 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

The consumption of electricity and gas from the gas supply network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. *Information within the range of heating regards residential buildings as well as buildings of offices and institutions with central heating within transmission thermalline - which is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line.*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own or other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. *Information regarding urban ground transport concerns bus and tram communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses, microbuses as well as suburban and intercity service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.*

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i tramwajowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą - w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną i estetyczną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelii pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and tram lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

8. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or compositions is similar to the waste produced in households.

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households (residential buildings), public buildings and buildings of units running a business - in case they are not discharged by sewage system.

10. Strolling-recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation, isolation and aesthetic visual appearance.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię - jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych - według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002-2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. - wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

4. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** - mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) - mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** - mieszkania pozostające w zasobie lub zarządzie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 5) **towarzystw budownictwa społecznego;**

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. The **balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census (for the years 2002-2009 the basis assumed were the results of 2002 census, since 2010 - the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks.

4. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** - member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) - dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** - dwellings remaining in the stock or under the management of Agricultural Property Agency, Military Housing Agency and organs of state administration, e.g. ministries;
- 5) **public building societies;**

6) **osób fizycznych** - mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:

- może być właścicielem całej nieruchomości np. indywidualny dom jednorodzinny,
- może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

7) **innych podmiotów** - mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku - przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

6. Informacje o **mieszkania, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);

6) **natural persons** - dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:

- can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
- can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing cooperatives for which by the law of 15 XII 2000 on housing cooperatives a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

7) **other entities** - dwellings owned by institutions, constructing for profit - for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

6. Information regarding **dwellings, useful floor area of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);

- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. - z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 V 2009 - from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna*Municipal infrastructure*

TABL. 1 (117).

WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Stan w dniu 31 XII

WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km				Distribution network in km
Wodociągowa	17621,9	18508,4	19006,1	Water supply
miasta	4125,3	4379,9	4467,1	urban areas
wieś	13496,6	14128,5	14539,0	rural areas
Kanalizacyjna ^a	10008,2	12370,9	13509,3	Sewage ^a
miasta	4235,8	4688,4	4859,7	urban areas
wieś	5772,4	7682,5	8649,6	rural areas
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.				Connections leading to residential buildings in pcs
Wodociągowe	413210	437481	444586	Water supply system
miasta	144535	152500	154120	urban areas
wieś	268675	284981	290466	rural areas
Kanalizacyjne	211177	251659	267158	Sewage system
miasta	110178	123599	126485	urban areas
wieś	100999	128060	140673	rural areas
Zdroje uliczne	271	247	246	Street outlets
miasta	191	177	175	urban areas
wieś	80	70	71	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	89,2	88,5	88,3	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	61,4	59,6	59,4	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	37,4	36,4	36,3	per capita in m ³
Wieś w hm ³	27,8	28,9	28,9	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	115,9	98,6	99,4	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
w tym oczyszczane	115,8	98,6	99,4	of which treated

a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

TABL. 2 (118). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1143,9	1199,4	1218,8	1236,2	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	639,1	681,4	696,6	709,6	Urban areas
Wieś	504,8	518,0	522,2	526,6	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW-h	2436,2	2775,0	2700,9	2680,9	In GW-h
miasta	1356,2	1506,0	1440,4	1402,1	urban areas
wieś	1080,0	1269,0	1260,5	1278,8	rural areas
W kW-h:					In kW-h:
miasta: na 1 mieszkańca	836,5	917,2	879,2	856,7	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	2122	2210	2068	1976	per consumer ^a
wieś — na 1 odbiorcę ^a	2140	2450	2414	2429	rural areas — per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Gospodarki.

a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (119). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

*GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS*

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	21626,9	22123,1	22571,1	22749,3	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1619,2	1439,3	1478,4	1489,1	of which transmission
miasta	332,2	342,6	339,9	345,2	urban areas
wieś	1287,0	1096,7	1138,5	1143,9	rural areas
Miasta	4998,9	5348,7	5461,6	5527,3	Urban areas
Wieś	16628,0	16774,4	17109,5	17222,0	Rural areas
Przyłącza prowadzące do budyn- ków mieszkalnych i niemieszkal- nych w szt.	374456	404263	418623	423517	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Miasta	122152	136061	142250	144562	Urban areas
Wieś	252304	268202	276373	278955	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	664,8	693,8	705,6	709,5	Consumers of gas from gas sup- ply system^a in thous.
Miasta	459,6	471,9	472,1	473,5	Urban areas
Wieś	205,2	221,9	233,5	236,0	Rural areas
Zużycie gazu z sieci^b (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system^b (during the year):
W hm ³	433,6	411,4	417,5	374,3	In hm ³
miasta	297,9	272,3	271,6	241,5	urban areas
wieś	135,7	139,1	145,8	132,8	rural areas
Na 1 mieszkańca w m ³	132,9	123,5	124,4	111,3	Per capita in m ³
miasta	183,8	167,3	165,8	147,5	urban areas
wieś	82,7	83,0	84,9	76,9	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

a Including consumers connected to collective gas-meters. b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (120). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1737	1888	1960 ^a	1910	1836	75	Heating network in km
w tym przesyłowa	1360	1479	1393 ^a	1373	1328	45	of which transmission
Kotłownie	877	1006	789 ^a	1592	1268	324	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	13662	12614	13623	12760	12613	147	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrze- wanych centralnie w dam ³ w tym budynków miesz- kalnych	108794 70736	117137 74514	124631 77503	143237 79633	140328 79067	2909 566	Cubature of buildings with central heating in dam ³ of which residential buildings

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.
a The data has been changed with respect to the previous edition of the Yearbook.

TABL. 5 (121). **ŁUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ
I GAZOWEJ**
**POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY
SYSTEMS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Łudność w tys. - korzystająca ^a z:					Population in thous. - using ^a :
wodociągu	2401,7	2525,2	2569,0	2711,9	water supply system
miasta	1517,2	1540,3	1541,0	1557,3	urban areas
wieś	884,5	984,9	1028,0	1154,6	rural areas
kanalizacji	1594,6	1758,7	1882,3	2013,7	sewage system
miasta	1334,2	1385,6	1406,4	1427,1	urban areas
wieś	280,4	373,1	475,9	586,6	rural areas
gazu	2056,7	2104,7	2110,7	2105,9	gas supply system
miasta	1280,7	1261,0	1236,1	1227,9	urban areas
wieś	776,1	833,4	874,6	878,0	rural areas
Łudność - w % ogółu ludności ^b - korzystająca ^a z:					Population - in % of total population ^b - using ^a :
wodociągu	73,5	75,7	76,4	80,5	water supply system
miasta	93,7	94,0	94,1	95,1	urban areas
wieś	53,7	58,1	59,6	66,7	rural areas
kanalizacji	48,8	52,7	56,0	59,8	sewage system
miasta	82,4	84,5	85,9	87,1	urban areas
wieś	15,8	22,0	27,6	33,9	rural areas
gazu	63,0	63,1	62,8	62,5	gas supply system
miasta	79,1	77,5	75,5	75,0	urban areas
wieś	47,1	49,5	50,8	50,7	rural areas

a Dane szacunkowe. b Na podstawie bilansów.
a Estimated data. b Based on balances.

TABL. 6 (122). **ODPADY KOMUNALNE^a**
MUNICIPAL WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpady komunalne zebrane ^b w t	630011	766377	702040	764232	650594	Municipal waste collected ^b in t
zmieszane	605554	677644	592463	599017	501503	mixed
miasta	484324	519087	424707	409367	342788	urban areas
wieś	121230	158557	167756	189650	158715	rural areas
zebrane selektywnie	24457	88734	109577	165215	149091	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	5631	11804	14851	13698	10930	paper and cardboard
szkło	11406	24527	30335	40892	38423	glass
tworzywa sztuczne	2126	13504	22163	27669	24930	plastic
metale	635	1853	1652	1634	1531	metals
wielkogabarytowe	2674	11970	13315	26577	25894	large size
biodegradowalne	-	21231	21447	33038	29495	biodegradable

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 182. b Dane szacunkowe.

a See general notes, item 8 on page 182. b Estimated data.

TABL. 7 (123). **NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Nieczystości ciekłe ^b wywiezione w dam ³	843,6	1299,7	1557,2	1612,4	Liquid waste ^b removed in dam ³
miasta	301,7	489,9	553,4	550,6	urban areas
wieś	542,0	809,8	1003,8	1061,8	rural areas
w tym z gospodarstw domowych	425,3	737,4	975,6	1030,8	of which from households
miasta	176,5	252,5	313,6	314,9	urban areas
wieś	248,8	484,9	662,0	715,9	rural areas
Zbiorniki bezodpływowe w tys. (stan w dniu 31 XII)	-	305,2	301,9	293,1	Septic tanks in thous. (as of 31 XII)
Przydomowe oczyszczalnie ścieków w tys. (stan w dniu 31 XII)	-	5,4	11,2	13,4	Household wastewater treatment systems in thous. (as of 31 XII)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 182. b Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes, item 9 on page 182. b Sewage stored temporarily in septic tanks.

TABL. 8 (124). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	39	29	23	23	16	7	number
powierzchnia w ha	96,0	97,8	84,5	87,1	54,7	32,4	area in ha

TABL. 8 (124). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH (dok.)**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	3,1	5,7	-	-	-	-	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	1,5	2,0	-	-	-	-	in operation
o zakończonej eksploatacji (zamknięte)	1,6	3,7	-	-	-	-	exploitation completed

TABL. 9 (125). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna - linie w km	5286	5053	4925	5110	Transport network - lines in km
autobusowe	4712	4636	4813	bus
tramwajowe	341	289	297	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	899	929	879	850	buses: in units
liczba miejsc w tys.	93,8	90,1	87,0	83,5	number of seats in thous.
tramwaje: w sztukach	426	410	413	405	trams: in units
liczba miejsc w tys.	57,6	59,9	53,8	53,4	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	497	390	417	485	Transport of passengers ^b (during the year) in mln

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 10 (126). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2010		2013		2014		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
O G Ó Ł E M w ha.....	3290,3	3133,1	3645,3	3379,4	3728,3	3389,4	3677,9	3385,7	T O T A L in ha
w % powierzchni ogólnej województwa ^a	0,2	1,9	0,2	2,1	0,3	2,1	0,2	2,1	in % of total area of the voivodship ^a
na 1 mieszkańca ^b w m ²	10,1	19,3	10,9	20,6	11,1	20,7	10,9	20,7	per capita ^b in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:									Generally accessible urban green areas:
parki spacerowo- -wypoczynkowe	1298,0	1202,9	1249,8	1126,6	1322,4	1164,1	1274,3	1167,0	strolling-recreational parks
zieleńce	520,9	461,2	703,0	602,8	734,7	615,4	798,5	674,9	lawns
Tereny zieleni osiedlowej	1471,4	1469,0	1692,5	1650,0	1671,2	1609,9	1605,1	1543,8	Green areas of housing estates

a, b W przypadku miast obliczono: a – w % ogólnej powierzchni miast, b – na 1 mieszkańca miast.

a, b For urban areas calculated: a – in % of total urban areas space, b – per capita in urban areas.

Mieszkania Dwellings

TABL. 11 (127). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1020,3	1076,3	1117,2	1132,1	662,8	469,3	<i>Dwellings in thous.</i>
Izby w mieszkaniach w tys. ..	3870,5	4190,4	4367,7	4429,7	2319,5	2110,2	<i>Rooms in dwellings in thous.</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	75234,2	82048,7	86396,9	87902,5	42571,2	45331,3	<i>Useful floor area of dwellings in thous. m²</i>
Przeciętna w zasobach:							<i>Dwelling stocks, average:</i>
liczba izb w mieszkaniu	3,79	3,89	3,91	3,91	3,50	4,50	<i>number of rooms in a dwelling</i>
powierzchnia użytkowa w m ² :							<i>useful floor area in m²:</i>
1 mieszkania	73,7	76,2	77,3	77,6	64,2	96,6	<i>per dwelling</i>
na 1 osobę	23,0	24,6	25,7	26,1	26,0	26,2	<i>per person</i>
liczba osób na:							<i>number of persons:</i>
1 mieszkanie	3,20	3,10	3,01	2,98	2,47	3,69	<i>per dwelling</i>
1 izbę	0,84	0,80	0,77	0,76	0,71	0,82	<i>per room</i>

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 183.

a Based on balances of net dwelling stocks; see general notes, item 3 on page 183.

TABL. 12 (128). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE
W INSTALACJE**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS IN DWELLING STOCKS^a FITTED WITH INSTALLATIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania – w % - wyposażone w: <i>Dwellings – in % - fitted with:</i>					SPECIFICATION	
	wodociąg <i>water supply system</i>	ustęp <i>lavatory</i>	łazienkę <i>bathroom</i>	gaz z sieci <i>gas from gas supply system</i>	centralne ogrzewanie <i>central heating</i>		
O G Ó Ł E M	2005	95,0	89,2	89,2	65,7	77,0	TOTAL
	2010	96,5	94,5	92,5	65,7	80,3	
	2013	96,7	94,7	92,8	64,9	81,1	
	2014	96,7	94,8	92,9	64,6	81,4	
Miasta	2005	98,2	96,1	94,9	79,5	84,5	<i>Urban areas</i>
	2010	99,0	98,3	97,3	76,7	87,0	
	2013	99,1	98,3	97,4	75,3	87,5	
	2014	99,1	98,4	97,5	74,8	87,7	
Wieś	2005	90,8	80,1	81,7	47,3	67,0	<i>Rural areas</i>
	2010	93,1	89,2	85,6	50,3	71,0	
	2013	93,3	89,6	86,2	50,1	72,1	
	2014	93,4	89,7	86,3	50,1	72,4	

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Based on balances of net dwelling stocks.

TABL. 13 (129). **DODATKI MIESZKANIOWE WYPŁACONE W 2014 R.**
HOUSING ALLOWANCES PAID OUT IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Dodatki wypłacone użytkownikom lokali Dwellings allowances paid out user to					
		gminnych gminas	spółdzielczych cooperatives	wspólnot mieszkaniowych housing community	prywatnych private	towarzystw budownictwa społecznego public building society	innych others
a - liczba wypłaconych dodatków number of allowances							
b - kwota dodatków w tys. zł amount of allowances in thous. zł							
c - przeciętna wysokość dodatku w zł average value of allowances in zł							

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	a	226593	76340	76031	22736	8786	5487	37213
TOTAL	b	51767,8	18298,4	16184,4	4455,8	2157,7	1319,4	9352,1
	c	228,5	239,7	212,9	196,0	245,6	240,5	251,3
Miasta	a	218015	73883	74409	21835	5835	5487	36566
Urban areas	b	50044,6	17789,3	15801,0	4266,8	1657,5	1319,4	9210,5
	c	229,5	240,8	212,4	195,4	284,1	240,5	251,9
Wieś	a	8578	2457	1622	901	2951	-	647
Rural areas	b	1723,3	509,1	383,4	189,0	500,2	-	141,6
	c	200,9	207,2	236,4	209,7	169,5	-	218,9

W % OGÓŁEM
 IN % OF TOTAL

OGÓŁEM	a	100,0	33,7	33,6	10,0	3,9	2,4	16,4
TOTAL	b	100,0	35,3	31,3	8,6	4,2	2,5	18,1
Miasta	a	100,0	33,9	34,1	10,0	2,7	2,5	16,8
Urban areas	b	100,0	35,5	31,6	8,5	3,3	2,6	18,4
Wieś	a	100,0	28,6	18,9	10,5	34,4	-	7,5
Rural areas	b	100,0	29,5	22,2	11,0	29,0	-	8,2

TABL. 14 (130). **GOSPODARKA GRUNTAMI POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE**
ADMINISTRATION OF GROUNDS FOR DWELLING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo Area of grounds transferred to investor for dwelling construction			Powierzchnia gruntów ^a w zasobie gmin pod budownictwo mieszkaniowe Area of grounds ^a in gminas stock for dwelling construction			
		ogółem total	w tym of which		wielorodzinne multi-family		jednorodzinne single-family	
			spółdzielcze cooperatives	osób fizycznych of natural persons	razem total	w tym uzbrojone of which developed	razem total	w tym uzbrojone of which developed
		w ha in ha						
OGÓŁEM	2010	43,0	0,9	34,5	95,7	66,8	820,8	458,8
TOTAL	2013	27,6	-	17,2	101,2	68,5	776,2	473,3
	2014	33,8	-	25,3	93,3	63,3	779,2	467,8
Miasta	2010	13,4	0,9	9,5	90,2	63,8	268,8	136,1
Urban areas	2013	10,5	-	5,3	87,0	62,8	250,3	146,4
	2014	14,4	-	8,3	83,1	61,6	249,0	139,5
Wieś	2010	29,6	0,0	25,0	5,5	3,0	552,0	322,7
Rural areas	2013	17,1	-	11,9	14,2	5,7	525,9	326,9
	2014	19,4	-	17,0	10,2	1,7	530,2	328,3

a Stan w dniu 31 XII.
 a As of 31 XII.

TABL. 15 (131). **MIESZKANIA KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ł Ę M	11039	18780	16523	17521	T O T A L
Spółdzielcze	320	24	-	-	Cooperatives
Komunalne (gminne)	396	11	57	129	Municipal (gmina)
Zakładowe	2	-	1	-	Company
Indywidualne	6408	10041	8275	8945	Private
Spoleczne czynszowe	584	97	-	-	Public building society
Na sprzedaż lub wynajem	3329	8607	8190	8447	For sale or rent

TABL. 16 (132). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkania	10704	12264	15482	15630	Dwellings
miasta	6737	6962	9331	9706	urban areas
wieś	3967	5302	6151	5924	rural areas
Spółdzielcze	504	42	31	-	Cooperative
Komunalne (gminne)	117	124	169	41	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	9	1	5	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2956	4828	6621	7086	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	943	28	157	23	Public building society
Indywidualne	6184	7233	8503	8475	Private
miasta	2239	2211	2516	2733	urban areas
wieś	3945	5022	5987	5742	rural areas
Mieszkania na 1000 zawar- tych małżeństw	593	602	932	900	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	761	732	1232	1214	Urban areas
Wieś	431	488	680	633	Rural areas
Izby	48664	56600	66766	65629	Rooms
miasta	25208	25369	30308	30834	urban areas
wieś	23456	31231	36458	34795	rural areas
Spółdzielcze	1529	139	106	-	Cooperative
Komunalne (gminne)	237	241	303	69	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	20	8	23	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	9104	14165	17483	18314	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	2404	82	371	67	Public building society
Indywidualne	35390	41953	48495	47156	Private
miasta	12083	11957	12938	13333	urban areas
wieś	23307	29996	35557	33823	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	1142853	1409355	1651919	1595709	Useful floor area of dwellings in m²
miasta	58690	61188	716908	709493	urban areas
wieś	584163	798167	935011	886216	rural areas
Spółdzielcze	26333	2359	2035	-	Cooperative
Komunalne (gminne)	3987	4752	6897	1327	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	644	153	328	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	179442	322746	376885	391414	For sale or rent

TABL. 16 (132). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m² (dok.)					Useful floor area of dwellings in m² (cont.)
Spoleczne czynszowe	42511	1196	8478	1401	Public building society
Indywidualne	890580	1077658	1257471	1201239	Private
miasta	310434	313398	342596	336996	urban areas
wieś	580146	764260	914875	864243	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	106,8	114,9	106,7	102,1	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	82,9	87,8	76,8	73,1	urban areas
wieś	147,3	150,5	152,0	149,6	rural areas
Spółdzielcze	52,3	56,2	65,6	-	Cooperative
Komunalne (gminne)	34,1	38,3	40,8	32,4	Municipal (gmina)
Zakładowe	-	71,6	153,0	65,6	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	60,7	66,8	56,9	55,2	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	45,1	42,7	54,0	60,9	Public building society
Indywidualne	144,0	149,0	147,9	141,7	Private
miasta	138,6	141,7	136,2	123,3	urban areas
wieś	147,1	152,2	152,8	150,5	rural areas

TABL. 17 (133). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings				W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
			razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM....	2005	10704	6184	0,5	2,7	7,2	89,6	4520	2,4	22,7	60,7	14,3
TOTAL	2010	12264	7233	0,3	2,3	4,4	93,0	5031	6,4	34,1	36,7	22,8
	2013	15482	8503	1,2	2,9	4,2	91,7	6979	11,6	39,5	33,6	15,4
	2014	15630	8475	1,4	4,6	5,4	88,6	7155	13,7	37,0	35,2	14,2
Miasta.....	2005	6737	2239	1,0	5,5	12,8	80,7	4498	2,4	22,8	61,0	13,9
Urban areas	2010	6962	2211	1,1	6,1	10,3	82,5	4751	6,6	34,9	38,1	20,4
	2013	9331	2516	3,8	8,1	9,5	78,6	6815	11,8	40,3	34,2	13,8
	2014	9706	2733	3,2	12,7	12,0	72,1	6973	14,0	37,9	36,1	12,0
Wieś.....	2005	3967	3945	0,2	1,1	4,1	94,6	22	-	-	-	100,0
Rural areas	2010	5302	5022	0,0	0,6	1,8	97,6	280	2,9	21,1	11,4	64,6
	2013	6151	5987	0,1	0,7	1,9	97,2	164	1,2	7,3	7,9	83,5
	2014	5924	5742	0,6	0,8	2,3	96,4	182	-	1,7	-	98,4

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej działające do zakończenia cyklu kształcenia ujmowano odpowiednio w szkołach ponadgimnazjalnych (zasadniczych zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach),
- w roku szkolnym 2012/13 zakończono nabór do niektórych szkół ponadgimnazjalnych: liceów profilowanych, uzupełniających liceów ogólnokształcących, zasadniczych szkół zawodowych dla dorosłych oraz od roku szkolnego 2013/14 - techników uzupełniających.

Ponadto wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat od roku szkolnego 2004/05 oraz w wieku 5 lat od roku szkolnego 2011/12.

Od roku szkolnego 2009/10 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, a od roku szkolnego 2014/15 obowiązek szkolny został nałożony na 6-letnie dzieci urodzone pomiędzy styczniem a czerwcem 2008 roku.

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text, Journal of Laws 2004, No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 - Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,
- since the 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e. 2-3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover, upper secondary (post-primary) schools for graduates from 8-year primary schools operating until the end of the education cycle were included respectively in the structure of upper secondary schools (basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools),
- since the 2012/13 school year recruitment to some upper secondary schools has been terminated: specialized secondary schools, supplementary general secondary schools, basic vocational schools for adults as well as since 2013/14 school year - supplementary technical schools.

Moreover, an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments for children at the age of 6 since 2004/05 school year and at the age of 5 since 2011/12 school year.

Since the 2009/10 school year, upon the request of parents children at the age of 6 can start education in the first class of primary school. From the 2014/15 school year obligatory schooling was imposed on 6 years old children born between January and June of 2008.

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeśli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej - w latach szkolnych 2004/05-2013/14;
- 6) licea profilowane - w latach szkolnych 2002/03 - 2013/14;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej - w latach szkolnych 2004/05-2013/14;

3. Information regarding art schools leading to professional certification - unless otherwise indicated - refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

4. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) units and local government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools;
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school - in the 2004/05-2013/14 school years;
- 6) specialized secondary schools - in the 2002/03-2013/14 school years;
- 7) technical secondary schools;
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school - in the 2004/05-2013/14 school years;

- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

8. Szkoły policealne - kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej - obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łączone ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) - od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych.

10. Szkoły dla dorosłych - kształcące w formie stacjonarnej, zaocznej i na odległość - obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych - stopniowo likwidowane; od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej - w latach szkolnych 2004/05-2013/14;
- 6) licea profilowane dla dorosłych - stopniowo likwidowane; od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 7) technika dla dorosłych - stopniowo likwidowane; od roku szkolnego 2012/13 brak naboru do klas pierwszych;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej - stopniowo likwidowane; od roku szkolnego 2013/14 brak naboru do klas pierwszych.

- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools);
- 10) special job-training schools.

8. Post-secondary schools - educating in day, evening or weekend form - include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive title of licentiate;
- 3) colleges of social work (3-year) - since 2005/06 school year.

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year data concerned day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates are given according to the seat of particular higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes, didactic branch centers as well as consultative points. Data do not include academies of the Ministry of National Defence and academies of the Ministry of the Interior.

10. Schools for adults educating in full-time, in weekend and distance form - include:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) basic vocational schools for adults - phased out; since the 2012/13 school year there has been no recruitment to the 1st grade;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school - in the 2004/05-2013/14 school years;
- 6) specialized secondary schools for adults - phased out; since the 2012/13 school year there has been no recruitment to the 1st grade;
- 7) technical secondary schools for adults - phased out; since the 2012/13 school year there has been no recruitment to the 1st grade;
- 8) supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school - phased out; since the 2013/14 school year there has been no recruitment to the 1st grade.

11. Szkoły specjalne (na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej) organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznicztwa uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczane są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

11. Special schools (at the level of primary school, lower secondary school and upper secondary school) are organized for children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special sections or mainstream integrated are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or the unit performing health care activities (including health resorts treatment).

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- od roku szkolnego 2008/09 zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

18. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach - na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych - prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2014/15 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2013 - 30 IX 2014); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

19. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

20. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

21. Współczynnik skolaryzacji brutto - jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształce-

17. Pre-primary education establishments are care-education facilities, intended for children aged 3 or more until beginning by them education in primary school, provided children with care and aimed at preparing them to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections of primary schools,
- since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points established.

18. Data regarding:

- 1) *pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year - special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extracurricular education as well as boarding schools and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates - the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI, students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for the 2014/15 academic year, graduates from 1 X 2013 - 30 IX 2014 academic year); until the 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

19. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

20. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreation and rest during timetable free time.

Extracurricular education institutions include: youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, inter-school sport centres and other public and non-public institutions.

21. Gross enrolment rate is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level

nia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Współczynnik skolaryzacji netto - jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

22. W roku szkolnym 2014/15 do obliczenia relacji w grupie wieku 6-12 lat odpowiadającej poziomowi kształcenia podstawowego (tabl. 3 i 4) przyjęto za podstawę (mianownik) połowę ludności dla wieku 6 lat według stanu w dniu 31 XII 2014 r., uwzględnioną również w grupach wieku 5-6 lat (tabl. 4) oraz 3-6 lat i 6 lat (tabl. 33) przy wychowaniu przedszkolnym.

23. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów - od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

(regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

Net enrolment rate is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

22. In the 2014/15 school year for calculating the relation in the age group 6-12 corresponding to the primary level of education (tables 3 and 4), a half of population aged 6 as of 31 XII 2014 was assumed as a basis (a denominator), taken into account also in age groups 5-6 (table 4) as well as 3-6 and 6 years old children (table 33) at pre-primary education.

23. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates - since the 2006/07 school year), has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (134). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe.....	1527	1478	1440	1452	Primary
Gimnazja.....	706	743	755	760	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	19	28	32	36	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	165	160	156	157	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	204	194	184	179	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	1	8	-	-	Supplementary general
Licea profilowane	117	32	15	-	Specialized secondary
Technika	204	177	163	159	Technical secondary
Technika uzupełniająca	10	3	2	-	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	12	11	12	12 ^b	General art ^e
Policealne	298	229	194	177	Post-secondary
Wyższe	34	33	32	32	Tertiary
Dla dorosłych	374	269	183	157	For adults
podstawowe	-	-	-	-	primary
gimnazja	5	3	7	6	lower secondary
zasadnicze zawodowe	9	11	3	-	basic vocational
licea ogólnokształcące	73	82	117	120	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	120	108	19	-	supplementary general secondary
licea profilowane	2	2	-	-	specialized secondary
technika	44	6	5	4	technical secondary
technika uzupełniająca	121	57	32	27	supplementary technical secondary
NAUCZYCIELE ^c TEACHERS ^c					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	17779	16692	15897	16755	primary
gimnazja ^d	10459	9875	9197	9210	lower secondary ^d
zasadnicze zawodowe ^{de}	1301	1648	1420	1529	basic vocational ^{de}
licea ogólnokształcące ^{df}	4096	4399	3510	3565	general secondary ^{df}
licea profilowane ^d	718	205	25	-	specialized secondary ^b
technika ^{dg}	3475	4435	4252	4390	technical secondary ^{dg}
policealne	784	657	601	568	post-secondary
wyższe ^h	11874	12661	12091	12655	tertiary ^h

a Dające uprawnienia zawodowe. b Ponadto 16 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. c W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 198. d-g łącznie ze szkołami: d – dla dorosłych, e – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – do roku szkolnego 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, g – technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. h Nauczyciele akademicy.

a Leading to professional certification. b Moreover, 16 art schools giving only artistic education. c In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 16 on page 198. d-g Including: d – schools for adults, e – special job-training schools, f – until 2013/14 year school supplementary general secondary schools, g – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. h Academic teachers.

TABL. 1 (134). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^a	34494	28509	66237	58306	<i>Pre-primary education^a</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	235236	203230	196735	208722 ^b	<i>primary</i>
gimnazja	141415	114048	104835	102394	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	431	629	790	799	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	22429	22662	19176	20119	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	65278	59322	49654	46796	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	9	140	-	-	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	13059	2458	348	-	<i>specialized secondary</i>
technika	51628	51373	49541	50198	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	352	103	18	-	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^c ..	1504	1332	1305	1301 ^d	<i>general art^e</i>
policealne	26080	23398	21244	21134	<i>post-secondary</i>
wyższe	201115	211408	189208	182597	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	23995	18119	13404	11676	<i>for adults</i>
podstawowe	-	-	-	-	<i>primary</i>
gimnazja	325	230	275	188	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	444	227	33	-	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	8270	7097	11722	10953	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	4879	7133	407	-	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	102	44	-	-	<i>specialized secondary</i>
technika	5539	311	62	49	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	4436	3077	905	486	<i>supplementary technical secondary</i>
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	42932	34985	33015	.	<i>primary</i>
gimnazja	46973	38156	34785	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	60	130	136	.	<i>special job-training</i>
zasadnicze zawodowe	7719	7857	4747	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	20879	19747	17143	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	61	-	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	4812	941	219	.	<i>specialized secondary</i>
technika	11020	12117	11037	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	31	-	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^c ..	286	221	239 ^e	.	<i>general art^e</i>

a Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 33 na str. 224. b W tym 16026 sześciolatków realizujących obowiązek szkolny. c Dające uprawnienia zawodowe. d Ponadto 1394 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. e Ponadto 119 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

a Concerns children attending obligatory pre-primary education establishments also described in table 33 on page 224. b Of which 16026 6-year-old pupils obliged to compulsory education. c Leading to professional certification. d Moreover, 1394 students of art schools giving only artistic education. e Moreover, 119 graduates of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (134). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
ABSOLWENCI (dok.) GRADUATES (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
policealne	8800	6827	6924	.	post-secondary
wyższe	34509	55006	52052	.	tertiary
dla dorosłych	9366	4863	3375	.	for adults
podstawowe	-	-	-	.	primary
gimnazja	85	75	95	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	127	87	-	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	3885	1747	2847	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	1284	2276	117	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	15	-	.	specialized secondary
technika	3985	67	14	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	596	302	.	supplementary technical secondary

Źródło: dane - z wyjątkiem szkół wyższych - Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data - with the exception of the higher education institutions - of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (135). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe Primary schools	1440	1452	196735	208722	34255	33015
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	3	295	308	42	40
Central (government) administration units						
Jednostki samorządu terytorialnego	1274	1272	185400	196158	32537	31226
Local government units						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	90	91	5333	5805	844	886
Associations and other social organizations						
Organizacje wyznaniowe	9	9	1871	1921	328	313
Religious organizations						
Pozostałe	64	77	3836	4530	504	550
Others						
Gimnazja Lower secondary schools	755	760	104835	102394	35723	34785
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	4	10	6	2
Central (government) administration units						
Jednostki samorządu terytorialnego	654	652	97213	94352	33706	32375
Local government units						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	47	51	2915	2917	856	961
Associations and other social organizations						
Organizacje wyznaniowe	14	14	2854	3051	699	874
Religious organizations						
Pozostałe	39	42	1849	2064	456	573
Others						

TABL. 2 (135). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	188	193	19966	20918	7326	4883
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	3	3	118	131	46	20
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	150	153	16348	16926	6119	3973
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organizations	9	10	649	794	229	138
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	4	4	227	236	78	78
Pozostałe Others	22	23	2624	2831	854	674
Licea ogólnokształcące^b General secondary schools^b	184	179	49654	46796	18483	17143
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	142	137	46282	43374	17382	16034
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organizations	16	15	793	695	273	221
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	9	8	1229	1292	415	383
Pozostałe Others	17	19	1350	1435	413	505
Licea profilowane Specialized secondary schools	15	-	348	-	505	219
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	12	-	312	-	463	210
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organizations	2	-	27	-	32	9
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	1	-	9	-	10	-
Technika^{bc} Technical secondary schools^{bc}	177	171	50864	51499	11586	11276
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	10	10	1513	1515	305	292
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	150	144	47440	47954	10865	10624
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organizations	4	4	168	209	24	30
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	2	2	246	268	50	63
Pozostałe Others	11	11	1497	1553	342	267

a-c Łącznie ze szkołami: a - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b - w latach szkolnych 2012/13 i 2013/14 z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, c - szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a-c Including: a - special job-training schools, b - in 2012/13 and 2013/14 school years supplementary schools: general secondary and technical secondary schools respectively, c - general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (135). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły policealne Post-secondary schools	194	177	21244	21134	7605	6924
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	1	1	176	179	252	85
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	42	36	4097	3587	1938	1599
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organizations	17	16	486	394	186	176
Pozostałe Others	134	124	16485	16974	5229	5064
Szkoły wyższe Tertiary education	32	32	189208	182597	53768	52052
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	14	14	157529	154889	43407	42664
Organizacje wyznaniowe Religious organizations	2	2	4971	4501	1430	1497
Pozostałe Others	16	16	26708	23207	8931	7891
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	183	157	13404	11676	4262	3375
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	3	2	106	88	46	22
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	70	65	3763	3329	1006	675
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organizations	14	12	599	507	235	223
Pozostałe Others	96	78	8936	7752	2975	2455

Źródło: dane - z wyjątkiem szkół wyższych - Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data - with the exception of the higher education institutions - of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (136). **UCZNIOWIE WEDŁUG GRUP WIEKU**
PUPILS AND STUDENTS BY AGE GROUPS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2013/14	2014/15
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group		
6-12 lat ^a	96,0	95,3	93,5
13-15	97,8	96,2	95,5
16-18	92,8	94,6	94,9
19-21 lat	22,6	21,9	23,1

a W latach szkolnych 2010/11 - 2013/14 w grupie wieku 7-12 lat.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a During the 2010/11- 2013/14 school years in the age group 7-12.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (137). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wieku Age groups	2010/11			2013/14			2014/15		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
		w %			in %					
BRUTTO GROSS										
Szkoły: Schools:										
podstawowe ^a primary ^a	6-12	97,7	97,4	97,9	98,0	97,7	98,3	93,9	93,3	94,5
gimnazja lower secondary	13-15	98,3	99,5	97,1	97,2	98,0	96,3	96,7	97,2	96,1
zasadnicze zawodowe ^b basic vocational ^b	16-18	17,8	25,0	10,3	17,2	24,0	10,1	18,5	24,9	11,8
licea ogólnokształcące i profilowane ^c general and specialized secondary ^c	16-18	57,6	45,1	70,7	53,3	41,6	65,6	51,0	39,9	62,6
technika ^{cd} technical secondary ^{cd}	16-18	42,5	50,1	34,6	44,5	51,6	37,0	45,9	52,9	38,7
policealne post-secondary	19-21	15,4	10,2	20,7	16,0	9,1	23,1	16,6	8,9	24,5
NETTO NET										
Wychowanie przedszkolne ^e Pre-primary education ^e	5-6	86,9	88,5	85,2	81,1	83,6	78,6	101,4	98,9	104,2
Szkoły: Schools:										
podstawowe ^a primary ^a	6-12	95,8	95,6	96,0	94,9	94,8	95,0	93,3	92,6	94,1
gimnazja lower secondary	13-15	95,0	95,1	94,9	93,9	93,7	94,2	93,7	93,3	94,0
zasadnicze zawodowe ^b basic vocational ^b	16-18	16,0	22,5	9,3	15,5	21,6	9,1	16,2	22,0	10,2
licea ogólnokształcące i profilowane ^c general and specialized secondary ^c	16-18	47,0	33,9	60,6	43,5	31,0	56,6	41,5	29,2	54,2
technika ^{cd} technical secondary ^{cd}	16-18	29,7	34,6	24,6	32,9	38,1	27,5	34,4	39,4	29,1
policealne post-secondary	19-21	5,8	3,5	8,1	5,9	3,2	8,7	6,6	3,3	9,9

a W latach szkolnych 2010/11 - 2013/14 dotyczy dzieci w wieku 7-12 lat. b-d Łącznie ze szkołami: b - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c - w latach szkolnych 2010/11 - 2013/14 odpowiednio: uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, liceami profilowanymi oraz technikami uzupełniającymi, d - artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. e Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego; w roku szkolnym 2010/11 w wieku 6 lat; patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 200.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In 2010/11 - 2013/14 school years concerns children aged 7-12. b-d Including: b - special job-training schools, c - in 2010/11 - 2013/14 school years: supplementary general secondary schools, specialized secondary school as well as supplementary technical secondary schools respectively, d - general art schools leading to professional certification. e Concerns children attending obligatory pre-primary education establishments; in the school year 2005/06 at the age of 6; see general notes, item 22 on page 200.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (138).

**KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
ORAZ POLICEALNYCH^a****COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a**

LATA YEARS SZKOŁY SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools equipped with computers in % of a given group of schools</i>	Komputery ^b w szkołach <i>Computers^b in schools</i>			
		ogółem <i>grand total</i>	w tym przeznaczone do użytku uczniów <i>of which used by pupils and youth</i>		
			razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with the Internet access</i>	
				razem <i>total</i>	w tym szerokopasmowy <i>of which broadband connection</i>
Podstawowe 2010/11	96,9	27763	21700	19727	10801
<i>Primary</i> 2012/13	97,7	30358	23306	21752	11949
2013/14	98,8	31156	23893	22686	12815
Gimnazja 2010/11	80,9	13380	10387	10029	6259
<i>Lower secondary</i> 2012/13	81,0	14708	11055	10782	6855
2013/14	81,3	14972	11199	10931	7192
Zasadnicze zawodowe .. 2010/11	33,1	1182	971	916	593
<i>Basic vocational</i> 2012/13	37,4	1513	1194	1152	689
2013/14	39,1	1697	1317	1278	757
Licea ogólnokształcące ^c 2010/11	79,7	7533	5729	5655	4049
<i>General secondary^c</i> 2012/13	79,8	7807	5545	5441	4090
2013/14	86,4	7925	5410	5300	4134
Licea profilowane 2010/11	59,4	514	437	434	354
<i>Specialized secondary</i> 2012/13	47,6	311	249	249	200
2013/14	33,3	169	133	131	106
Technika ^d 2010/11	80,1	9094	7036	6802	5322
<i>Technical secondary^d</i> 2012/13	82,4	10612	8110	7956	6577
2013/14	80,2	11486	8729	8609	7233
Policealne 2010/11	38,4	1954	1609	1472	1019
<i>Post-secondary</i> 2012/13	41,0	2263	1829	1772	1298
2013/14	43,8	2432	1952	1943	1473

a W roku szkolnym 2013/14 dane szacowane przez MEN. b W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół - wykazane tylko raz. c, d Łącznie ze szkołami: c - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, d - technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2013/14 school year data estimated by the Ministry of National Education. b In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. c, d Including: c - supplementary general secondary schools, d - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 6 i 7

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 6 and 7

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 6 (139). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach			In % of total pupils and students in schools					
		podstawowych		primary	gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^a general secondary ^a	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^{ab} technical secondary ^{ab}	policealnych ^c post-secondary ^c
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas						
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION										
Angielski 2010/11	423780	94,9	95,1	94,8	93,7	51,7	97,8	97,8	96,6	14,4
English 2013/14	408298	98,1	98,1	97,4	97,5	63,5	97,8	100,0	99,4	45,7
2014/15	420050	98,7	98,4	98,4	98,4	70,7	98,7	-	99,3	54,4
Francuski 2010/11	17639	0,3	0,7	0,0	3,2	1,4	14,3	10,7	7,1	0,0
French 2013/14	15453	0,2	0,5	0,0	4,2	0,8	13,1	16,7	7,6	-
2014/15	14918	0,4	0,8	0,0	0,4	0,5	13,2	-	7,3	1,0
Niemiecki 2010/11	158611	4,8	4,3	5,1	55,8	32,8	61,0	75,1	74,9	0,9
German 2013/14	158388	2,1	2,1	2,1	75,4	26,2	60,8	68,4	78,3	-
2014/15	156704	2,1	2,4	1,9	75,3	23,8	60,7	-	81,6	0,5
Rosyjski 2010/11	10179	0,1	0,1	0,0	0,8	7,4	5,7	6,3	7,3	0,0
Russian 2013/14	7293	0,0	0,0	-	0,9	3,7	5,5	8,9	5,7	-
2014/15	7462	0,0	0,0	-	0,9	3,8	6,0	-	5,7	-
Włoski 2010/11	3407	0,0	0,0	-	0,3	0,3	4,4	-	0,6	-
Italian 2013/14	3922	-	-	-	0,6	0,2	5,5	-	0,9	-
2014/15	3490	-	-	-	0,6	0,2	5,0	-	0,9	-
Łacina 2010/11	3099	0,0	-	0,0	-	-	5,2	-	-	-
Latin 2013/14	1662	-	-	-	-	-	3,1	-	-	3,5
2014/15	1323	-	-	-	-	-	2,5	-	-	4,1
Hiszpański 2010/11	2970	0,1	0,2	-	0,7	-	3,4	-	-	-
Spanish 2013/14	5319	0,1	0,1	-	1,8	-	6,3	-	0,1	-
2014/15	6533	0,1	0,3	-	2,5	-	7,5	-	0,3	-
Inne 2010/11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Others 2013/14	1174	0,2	0,5	0,1	0,4	-	0,0	-	0,4	-
2014/15	612	0,2	0,5	0,1	-	-	0,1	-	0,0	0,5
NAUCZANIE DODATKOWE^d ADDITIONAL EDUCATION^d										
Angielski 2010/11	10759	2,8	3,1	2,5	3,8	-	1,3	-	0,0	0,7
English 2013/14	2815	0,7	0,9	0,6	0,9	-	0,8	-	-	-
2014/15	1620	0,2	0,0	0,4	0,8	-	0,8	-	-	-
Francuski 2010/11	4676	0,7	0,8	0,5	1,6	-	1,4	1,9	1,1	-
French 2013/14	2498	0,5	0,8	0,2	0,5	-	1,5	-	0,6	-
2014/15	2288	0,2	0,3	0,1	0,8	-	1,9	-	0,3	-
Niemiecki 2010/11	40421	6,0	5,8	6,1	21,6	-	3,0	3,0	3,3	-
German 2013/14	24788	4,6	5,1	4,2	11,5	-	3,6	-	3,6	-
2014/15	21758	3,6	3,7	3,5	11,6	0,1	4,0	-	1,0	-
Inne 2010/11	4626	0,2	0,2	0,1	0,7	-	5,2	2,5	0,1	10,4
Others 2013/14	3589	0,2	0,3	0,1	0,9	-	4,0	5,2	0,5	-
2014/15	3952	0,2	0,3	0,1	1,5	-	4,2	-	0,1	-

a-b Łącznie ze szkołami: a - w latach szkolnych 2010/11 - 2013/14 uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, b - artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. c Bez kolegów nauczycielskich, nauczycielskich kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych. d Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a-b Including: a - in 2010/11 - 2013/14 school years supplementary schools: general secondary and technical secondary respectively, b - general art schools leading to professional certification. c Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. d Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (140).

UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students in schools						
		podsta- wowych primary	gimna- zjach lower second- ary	zasadni- czych za- wodowych basic vocational	liceach ogólno- kształcą- cych ^b general secondary ^b	liceach profi- lowanych specialized secondary	techni- kach ^c technical second- ary ^c	policeal- nych post- seconda- ry
Angielski 2010/11	24505	-	100,0	45,8	85,0	70,5	59,9	48,9
English 2013/14	22519	-	86,2	58,9	90,9	-	66,5	58,1
2014/15	22804	-	93,1	-	91,5	-	73,8	69,2
Francuski ... 2010/11	353	-	-	-	1,8	-	2,6	0,1
French 2013/14	147	-	-	-	1,1	-	0,9	-
2014/15	85	-	-	-	0,8	-	-	-
Niemiecki ... 2010/11	2840	-	-	47,6	8,4	-	33,2	2,0
German 2013/14	1467	-	24,7	41,1	6,1	-	38,7	1,6
2014/15	996	-	19,1	-	6,1	-	25,6	0,9
Rosyjski 2010/11	603	-	-	-	3,6	-	2,3	0,1
Russian 2013/14	321	-	15,3	-	2,1	-	-	0,1
2014/15	297	-	16,0	-	1,4	-	-	0,6
Inny 2010/11	29	-	-	-	-	-	-	0,1
Other 2013/14	-	-	-	-	-	-	-	-
2014/15	-	-	-	-	-	-	-	-

a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego. b, c Łącznie ze szkołami: b - w latach szkolnych 2010/11 - 2013/14 uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c - technikami uzupełniającymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Data concern obligatory education. b, c Including: b - in 2010/11 - 2013/14 school years supplementary general secondary schools, c - supplementary technical secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (141).

KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2013/14	2014/15	2009/10	2012/13	2013/14	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students			absolwenci graduates			
Szkoły podstawowe	4598	4176	4367	946	879	807	Primary schools
w tym specjalne	1348	1321	1380	252	239	240	of which special
Gimnazja	4220	3389	3336	1438	1358	1122	Lower secondary schools
w tym specjalne	1731	1550	1507	550	571	477	of which special
Specjalne szkoły przyspo- sabiające do pracy	629	790	799	77	130	136	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	1395	1146	1125	434	376	272	Basic vocational schools
w tym specjalne	1214	916	874	371	319	240	of which special
Licea ogólnokształcące ^b	411	286	263	119	60	92	General secondary schools ^b
w tym specjalne	198	73	59	43	16	24	of which special
Licea profilowane	48	20	-	23	16	10	Specialized secondary schools
w tym specjalne	36	9	-	21	10	-	of which special
Technika ^{bc}	256	269	253	73	78	48	Technical secondary schools ^{bc}
w tym specjalne	181	176	144	44	43	38	of which special
Szkoły policealne	153	122	124	61	40	58	Post-secondary schools
w tym specjalne	53	70	105	36	12	46	of which special

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 198. b, c Łącznie ze szkołami: b - w latach szkolnych 2009/10 - 2013/14 uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, c - ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 11 on page 198. b, c Including: b - in 2009/10 - 2013/14 school years supplementary schools: general secondary and technical secondary respectively, c - general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (142).

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE

SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005 ^a	2010	2013	2014	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b <i>SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b</i>					
Ośrodki	29	28	27	28	<i>Centres</i>
Miejsca	2261	2012	1936	1785	<i>Places</i>
Wychowankowie	2004	1536	1283	1209	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabo widzący	255	178	143	134	<i>blind and sight impaired</i>
niesłyszący i słabo słyszący	322	218	139	123	<i>deaf and hearing impaired</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	220	200	209	232	<i>associated with defects</i>
z niepełnosprawnością ruchową ^c	11	2	16	16	<i>motor-skill impaired^d</i>
z upośledzeniem umysłowym	1115	919	770	696	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	61	17	3	1	<i>socially maladjusted</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	3	4	4	4	<i>Centres</i>
Miejsca	192	222	222	222	<i>Places</i>
Wychowankowie	192	219	169	180	<i>Residents</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	-	1	3	3	<i>Centres</i>
Miejsca	-	86	175	165	<i>Places</i>
Wychowankowie	-	47	158	164	<i>Residents</i>
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	7	10	11	12	<i>Centres</i>
Miejsca	361	545	689	736	<i>Places</i>
Wychowankowie	365	491	535	553	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	113	205	232	242	<i>mental retardation-profound</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	115	286	303	311	<i>associated with defects</i>

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnym ośrodkiem wychowawczym (w 2014 r. 1 ośrodek z 21 wychowankami).
^c W latach 2013 i 2014 dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową i afazją.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special education centre (in 2014 1 centre with 21 residents). ^c In 2013 and 2014 concerns motor-skill impaired residents and residents with aphasia.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (143). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
EXTRACURRICULAR EDUCATION

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^a							
		ogółem total	informa- tycz- nych com- puter	tech- nicz- nych tech- nical	przed- miot- owych sub- ject	arty- sty- cznych arts	sporto- wych sports	turysty- czno- krajozna- wczyc tourist and sight- seeing	innych other
OGÓŁEM 2005 ^b	49	207660	-	2899	35994	55148	-	-	-
TOTAL 2010	60	194260	1974	2017	17378	53759	59872	20266	38994
2013	53	214617	2039	1484	17566	88417	63224	13822	28065
2014	58	192819	1134	2625	12987	71557	57527	13624	33365
Pałace młodzieży Youth centres	5	30905	154	318	4453	13944	2545	-	9491
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	17	101549	617	1201	6094	54433	5270	13609	20325
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	4	1592	55	260	333	763	116	15	50
Międzyszkolne ośrodki sportowe . Inter-school sport centres	10	49082	-	-	-	-	49082	-	-
Pozostałe placówki Other institutions	22	9691	308	846	2107	2417	514	-	3499

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w 2005 r. - od 1 XI) roku poprzedzającego rok badany do 30 IX (w 2005 r. - do 31 X) roku badanego. ^b Stan w dniu 31 X.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2005 - from 1 XI) of the year preceding the surveyed year to 30 IX (in 2005 - to 31 X) of the surveyed year. ^b As of 31 X.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (144). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

SZKOŁY	2014/15		2010/11	2013/14	2014/15	SCHOOLS
	placówki estab- lishments	miejsca beds	korzystający boarders			
			ogółem total		na 100 miejsc per 100 beds	
OGÓŁEM	68	6412	5275	5140	5095	79 TOTAL
Internaty	48	4503	3823	3531	3361	75 Boarding schools
liceów ogólnokształcących	19	1509	1345	1373	1209	80 general secondary
szkół zawodowych	29	2994	2478	2158	2152	72 vocational secondary
Bursy	20	1909	1452	1609	1734	91 Dormitories

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (145). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	53	55	53	52	Dormitories
Miejsca	20263	20191	20143	19139	Beds
Korzystający:					Boarding:
studenci	17840	17631	17757	16170	students
w % ogółu studentów	8,9	8,3	9,4	8,9	in % of total students
uczestnicy studiów doktoranckich ^a	541	467	415	students of doctoral studies ^a
w % ogółu uczestników	10,1	7,4	6,4	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	8	10	10	9	Canteens
Miejsca	1490	2063	1924	1864	Places

a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.

a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 13 (146). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING
SCHOLARSHIPS^a

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2013/14	ogółem ^b total ^b	2014/15		otrzymujący stypendia w % ogółu studentów danej grupy szkół scholarship recipients in % of total students of a given group of schools	SCHOOLS
					w tym otrzymujący stypendia of which scholarships recipients			
					socjalne social	rektora dla najlepszych studentów vice-chancellor to the best students		
O G Ó Ł E M	59438	48906	39924	38530	25037	14046	21,1	TOTAL
w tym:								of which:
Uniwersytety	13271	9782	8688	8426	5279	2987	19,9	Universities
Wyższe szkoły techniczne	11939	11270	10903	10200	6220	4158	20,7	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	4326	3123	2949	2742	1921	966	25,6	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	13625	7740	5447	5536	3474	2176	20,1	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	5717	5754	3859	3794	2779	1033	22,7	Teacher education schools
Akademie medyczne	-	-	-	-	-	-	-	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1044	1275	693	829	521	373	20,3	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	1184	768	511	511	293	217	22,4	Fine arts academies

a Łącznie z cudzoziemcami; od roku akademickiego 2010/11 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. b W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

a Including foreigners; since the 2010/11 academic years excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. b In the division by type of scholarships one person may be included more than once.

TABL. 14 (147). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	1475	302	1173	1427	310	1117	1391	316	1075	1400	322	1078
Schools												
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa sportowego . sports and athletic	4	4	-	4	4	-	2	2	-	3	3	-
filialne	77	2	75	47	-	47	30	-	30	28	-	28
branch												
artystyczne ^a	5	5	-	6	6	-	6	6	-	6	6	-
art ^a												
Oddziały	12057	4401	7656	11387	4168	7219	11005	4097	6908	11665	4415	7250
Sections												
Uczniowie	233261	99300	133961	201882	88732	113150	195414	88537	106877	207342	94182	113160
Pupils												
w tym I klasa ^b of which 1st grade ^b	35696	15282	20414	32660	14965	17695	32445	15217	17228	45296	20552	24744
w tym kobiety of which females	113942	48543	65399	99104	43493	55611	95902	43361	52541	102081	46296	55785
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego . sports and athletic	1704	1704	-	1679	1679	-	968	968	-	1269	1269	-
filialne	1709	41	1668	994	-	994	669	-	669	709	-	709
branch												
artystyczne ^a	903	903	-	992	992	-	1104	1104	-	1136	1136	-
art ^a												
Absolwenci	42539	18161	24378	34752	14929	19823	32775	14285	18490	.	.	.
Graduates												
w tym kobiety of which females	20897	8915	11982	17050	7333	9717	16043	6993	9050	.	.	.
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego . sports and athletic	345	345	-	348	348	-	208	208	-	.	.	.
filialne	36	-	36	73	-	73	49	-	49	.	.	.
branch												
artystyczne ^a	140	140	-	143	143	-	156	156	-	.	.	.
art ^a												
Liczba uczniów na: Number of pupils per:												
1 szkołę	158	329	114	141	286	101	141	280	99	148	292	105
school												
1 oddział	19	23	17	18	21	16	18	22	15	18	21	16
section												

a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej. b Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 195.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme. b See general notes, item 2 on page 195.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (148). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06			2010/11			2013/14			2014/15		
	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	654	215	439	694	232	462	704	239	465	705	240	465
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	8	8	-	6	6	-	5	5	-	6	6	-
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	4	3	1	3	3	-	4	3	1	3	2	1
<i>with job-training sections^a</i>												
Oddziały	5695	2682	3013	4984	2274	2710	4582	2098	2484	4523	2077	2446
<i>Sections</i>												
Uczniowie	139193	68391	70802	112317	54240	58077	103285	50370	52915	100887	49446	51441
<i>Pupils</i>												
w tym I klasa ..	44985	21695	23290	36587	17670	18917	34398	16946	17452	33019	16344	16675
<i>of which 1st grade</i>												
w tym kobiety	67474	33254	34220	54446	26529	27917	50253	24609	25644	49144	24207	24937
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	1733	1733	-	1317	1317	-	973	973	-	1175	1175	-
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	924	516	408	306	306	-	336	232	104	306	201	105
<i>with job-training sections^a</i>												
Absolwenci	46223	23110	23113	37611	18030	19581	34308	16433	17875	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	22497	11305	11192	18395	8948	9447	16846	8084	8762	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	563	563	-	370	321	49	416	416	-	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	286	151	135	120	90	30	101	76	25	.	.	.
<i>with job-training sections^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	213	318	161	162	234	126	147	211	114	143	206	111
<i>school</i>												
1 oddział	24	26	23	23	24	21	23	24	21	22	24	21
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (149). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**

BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	138	134	130	131	Schools
Oddziały	743	933	855	926	Sections
Uczniowie	20809	21448	18255	19242	Students
w tym I klasa	8239	8207	7083	6484	of which 1st grade
w tym kobiety	5483	5789	4989	5815	of which females
Absolwenci	7202	7479	4507	.	Graduates
w tym kobiety	2207	2215	863	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (150). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**

STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a

STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	18255	19242	TOTAL
Artystyczna	62	67	Arts
Biznesu i administracji	1239	1674	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	6817	6722	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	2254	2259	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	3569	3422	Architecture and building
Rolnicza	38	31	Agriculture
Usług dla ludności	4276	5067	Personal services

B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a

GRADUATES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	4507	TOTAL
Artystyczna	16	Arts
Inżynieryjno-techniczna	1997	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	718	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1037	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	16	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	723	Personal services

^a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a The International Standard Classification of Education.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (151). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	200	189	176	170	Schools
Oddziały	2134	2039	1741	1648	Sections
Uczniowie	65111	59173	49533	46697	Students
w tym I klasa	22397	19557	15603	15010	of which 1st grade
w tym kobiety	39849	37396	31584	29993	of which females
Absolwenci	20835	19704	17080	.	Graduates
w tym kobiety	12724	12449	10846	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (152). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2012/13	2013/14	SPECIFICATION
Szkoły	113	30	20	14	Schools
Oddziały	470	97	41	17	Sections
Uczniowie	12942	2422	961	339	Students
w tym I klasa	3217	675	-	-	of which 1st grade
w tym kobiety	6979	1540	635	234	of which females
Absolwenci	4763	928	495	219	Graduates
w tym kobiety	2543	578	317	168	of which females

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 196.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes item 7 on page 196.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (153). **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	211	177	161	156	Schools
Oddziały	1865	2012	1923	1933	Sections
Uczniowie	51750	51295	49383	50054	Students
w tym I klasa	15733	13601	13821	14039	of which 1st grade
w tym kobiety	20611	20508	19896	20355	of which females
Absolwenci	10945	12120	10999	.	Graduates
w tym kobiety	4337	4988	4476	.	of which females

^a W latach szkolnych 2005/06 - 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06 - 2013/14 school years including supplementary technical schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (154). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a
FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a

STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION [®]
OGÓŁEM	49383	50054	TOTAL
Artystyczna	44	48	Arts
Spoleczna	4392	4258	Social and behavioural science
Biznesu i administracji	4109	4534	Business and administration
Nauk o środowisku	227	181	Environment
Fizyczna ^c	365	379	Physical sciences ^c
Technologii teleinformatycznych	6764	7002	Information and communication technologies
Inżynierijno-techniczna	10594	11086	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1388	1339	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	6292	5949	Architecture and building
Rolnicza	425	327	Agriculture
Leśna	85	85	Forestry
Weterynaryjna	244	305	Veterinary
Usług dla ludności	14263	14314	Personal services
Usług transportowych	191	247	Transport services

B. ABSOLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a

GRADUATES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION [®]
OGÓŁEM	10199	TOTAL
Artystyczna	12	Arts
Spoleczna	1186	Social and behavioural science
Ekonomiczna i administracyjna	778	Business and administration
Fizyczna ^c	64	Physical sciences ^c
Informatyczna	1368	Computing
Inżynierijno-techniczna	2213	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	273	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1517	Architecture and building
Rolnicza, leśna i rybactwa	171	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjna	48	Veterinary
Usług dla ludności	3259	Personal services
Usług transportowych	51	Transport services
Ochrony środowiska	59	Environmental protection

^a W roku szkolnym 2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji. ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2013/14 school year including supplementary technical secondary schools. ^b The International Standard Classification of Education. ^c Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (155). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIEN ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	29	42	59	61	Schools
Uczniowie	5429	3602	4549	4798	Pupils
w tym kobiety	3340	2274	2862	3149	of which females
Absolwenci	709	366	475	.	Graduates
w tym kobiety	413	237	295	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	21	24	28	28	Schools
Uczniowie	2403	2627	2838	2695	Students
w tym kobiety	1571	1701	1953	1868	of which females
Absolwenci	394	335	358	.	Graduates
w tym kobiety	259	224	257	.	of which females
W tym OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE Of which GENERAL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	12	11	12	12	Schools
Uczniowie	1504	1332	1305	1301	Students
w tym kobiety	1019	946	940	946	of which females
Absolwenci	286	221	239	.	Graduates
w tym kobiety	194	163	170	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (156). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Szkoły	294	228	193	175	Schools
Oddziały	1034	958	873	913	Sections
Uczniowie	25776	23345	21174	21029	Students
w tym kobiety	13796	15422	15029	15275	of which females
Absolwenci	8659	6803	6878	.	Graduates
w tym kobiety	5304	4922	5222	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24 (157). **UCZNIOWIE I ABSLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

A. UCZNIOWIE ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED-F 2013^a
STUDENTS ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED-F 2013^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	2014/15	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	21174	21029	T O T A L
w tym:			of which:
Artystyczna	1782	2195	Arts
Społeczna	131	109	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji	103	120	Journalism and information
Biznesu i administracji	4465	4030	Business and administration
Technologii teleinformatycznych	1599	1440	Information and communication technologies
Inżynieryjno-techniczna	129	112	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	226	128	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	100	51	Architecture and building
Weterynaryjna	396	387	Veterinary
Medyczna	4113	4297	Health
Opieki społecznej	756	768	Welfare
Usług dla ludności	2902	2635	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	2504	2447	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	1003	1003	Security services
Usług transportowych	214	207	Transport services

B. ABSLWENCI ZGODNIE Z KLASYFIKACJĄ ISCED'97^a
GRADUATES ACCORDING TO THE CLASSIFICATION ISCED'97^a

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
O G Ó Ł E M	6878	T O T A L
w tym:		of which:
Artystyczna	654	Arts
Społeczna	48	Social and behavioural science
Ekonomiczna i administracyjna	1112	Business and administration
Informatyczna	328	Computing
Inżynieryjno-techniczna	42	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	34	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	29	Architecture and building
Weterynaryjna	122	Veterinary
Medyczna	1825	Health
Opieki społecznej	271	Social services
Usług dla ludności	841	Personal services
Usług transportowych	27	Transport services
Ochrony i bezpieczeństwa	849	Security services

a Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Edukacji.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a The International Standard Classification of Education.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 25 (158). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły <i>Schools</i>	Nauczyciele akademicy ^a <i>Academic teachers^a</i>	Studenci <i>Students</i>	Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>	SPECIFICATION	
O G Ó Ł E M	2005/06	34	11874	201115	34509	TOTAL
	2010/11	33	12263	211408	55006	
	2013/14	32	12091	189208	52052	
	2014/15	32	12655	182597	.	
Uniwersytety		1	3879	42403	10310	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		2	3444	49194	13083	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		1	765	10724	3341	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		7	905	27604	9044	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		2	1135	16689	5563	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne		-	-	-	-	<i>Medical universities</i>
Akademie wychowania fizycznego		1	254	4079	1176	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne		3	648	2285	579	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne		1	243	2352	669	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		14	1382	27267	8287	<i>Others</i>

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 198. ^b W podziale według typów szkół - z roku szkolnego 2013/14.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 16 on page 198. ^b According to type of schools - for the 2013/14 school year.

TABL. 26 (159). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
O G Ó Ł E M	2005/06	201115	112007	112053	60485	89062	51522	TOTAL
	2010/11	211408	122612	125755	71057	85653	51555	
	2013/14	189208	111485	127992	74556	61216	36929	
	2014/15	182597	107685	128688	75649	53909	32036	
Uniwersytety		42403	29038	34312	23355	8091	5683	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne ...		49194	17862	39590	15741	9604	2121	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		10724	6779	8660	5877	2064	902	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		27604	18150	13370	8567	14234	9583	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		16689	13183	10818	8541	5871	4642	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne		-	-	-	-	-	-	<i>Medical universities</i>
Akademie wychowania fizycznego		4079	2341	3146	1787	933	554	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne ..		2285	1460	2089	1312	196	148	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne ..		2352	1147	2119	980	233	167	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		27267	17725	14584	9489	12683	8236	<i>Others</i>

^a, ^b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: ^a - dziennych, ^b - wieczorowych, zaoczných i eksternistycznych.

^a, ^b Data for 2005/06 academic year concern: ^a - day study system, ^b - evening, weekend and extramural study system.

TABL. 27 (160).

ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS**

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Z liczby ogółem na studiach <i>Of total number at study forms</i>				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a <i>full-time programmes^a</i>		niestacjonarnych ^b <i>part-time programmes^b</i>			
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>		
O G Ó Ł E M	2005/06	34509	22443	17492	10571	17017	11872	TOTAL
	2010/11	55006	35090	32197	19151	22809	15939	
	2012/13	53768	34343	33832	20731	19936	13612	
	2013/14	52052	33353	34030	20984	18022	12369	
Uniwersytety		10310	7699	7872	5767	2438	1932	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne ...		13083	5018	10897	4414	2186	604	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze		3341	2285	2679	1939	662	346	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		9044	6304	3783	2431	5261	3873	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne		5563	4684	3293	2756	2270	1928	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne		-	-	-	-	-	-	<i>Medical universities</i>
Akademie wychowania fizycznego		1176	752	878	571	298	181	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne ..		579	379	476	296	103	83	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne ..		669	372	561	285	108	87	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		8287	5860	3591	2525	4696	3335	<i>Others</i>

a, b Dane dla roku akademickiego 2005/06 dotyczą studiów: a - dziennych, b - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b Data for 2005/06 academic year concern: a - day study system, b - evening, weekend and extramural study system.

TABL. 28 (161).

NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W SZKOLACH WYŻSZYCH**ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			w tym kobiety <i>of which females</i>			
O G Ó Ł E M	12263	12091	12655	5055	5098	5379	TOTAL
Profesorowie	2609	2579	2644	593	609	618	<i>Professors</i>
w tym z tytułem naukowym profesora	1420	1433	1491	274	293	305	<i>of which titled only</i>
Docenci	111	84	53	45	35	23	<i>Assistant professors</i>
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	9	1	6	4	-	2	<i>of which with scientific degree of habilitated doctor^b (HD)</i>
Adiunkci	5417	5423	5539	2142	2246	2344	<i>Tutors</i>
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego	648	1028	1221	198	338	424	<i>of which with scientific degree of habilitated doctor^b (HD)</i>
Asystenci	1722	1745	1960	844	861	944	<i>Assistant lecturers</i>
Pozostali	2404	2260	2456	1431	1347	1450	<i>Others</i>

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 198.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 16 on page 198. b The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 29 (162). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ****FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci	Students	Absolwenci ^b	Graduates ^b	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM	1542	830	191	113	TOTAL
2010/11	2305	1234	465	263	
2013/14	4481	2633	751	454	
2014/15	6019	3568	-	-	
studia: stacjonarne	5764	3429	697	422	<i>studies: full-time programmes</i>
niestacjonarne	255	139	54	32	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety	1759	1073	268	163	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	732	316	190	105	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	45	12	3	3	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	1066	621	120	69	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	144	106	19	16	<i>Teacher education schools</i>
Akademie wychowania fizycznego	32	12	4	3	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	106	58	18	13	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	57	22	16	5	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	2078	1348	113	77	<i>Others</i>

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według form studiów i typów szkół - z roku akademickiego 2013/14.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to study forms and type of schools - for the 2013/14 academic year.

TABL. 30 (163). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	2010/11	2013/14	2014/15
	słuchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies^a</i>			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of post- graduate studies</i>		uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>		
OGÓŁEM	16609	12501	10524	12249	9948	5342	6629	6779
TOTAL								
w tym kobiety	11537	8561	7180	8113	6835	2779	3516	3648
<i>of which females</i>								
Uniwersytety	3069	2395	2295	2030	1694	2682	3220	3308
<i>Universities</i>								
Wyższe szkoły techniczne	3773	3421	2997	3545	1448	978	1269	1269
<i>Technical universities</i>								
Wyższe szkoły rolnicze	400	430	230	276	154	224	252	260
<i>Agricultural academies</i>								
Wyższe szkoły ekonomiczne	3775	2703	1847	3010	1205	265	286	286
<i>Academies of economics</i>								
Wyższe szkoły pedagogiczne	3162	1749	1770	1489	1542	243	532	579
<i>Teacher education schools</i>								
Akademie wychowania fizycznego	73	39	16	21	16	91	139	152
<i>Physical academies</i>								
Wyższe szkoły artystyczne	172	123	121	55	93	159	154	145
<i>Fine arts academies</i>								
Wyższe szkoły teologiczne	192	224	124	67	92	395	481	482
<i>Theological academies</i>								
Pozostałe szkoły wyższe	1993	1417	1124	1756	936	-	17	25
<i>Others</i>								
Instytuty naukowo-badawcze; placówki naukowe PAN	-	-	-	-	-	305	279	273
<i>Research institutes; scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>								

a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII.

a For studies lasting: up to 1 year – as of beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII.

TABL. 31 (164). **STUDIA PODYPLOMOWE WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
POSTGRADUATE STUDIES BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2013/14	2014/15	2010/11	2013/14	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
	słuchacze studiów podyplomowych ^b <i>students of postgraduate studies^b</i>			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych <i>certificates issued to students of post- graduate studies</i>		
O G Ó Ł E M	16609	12501	10524	12249	9948	T O T A L
Pedagogiczna	3775	1837	1599	1937	1163	<i>Education science and teacher training</i>
Artystyczna	300	274	246	205	166	<i>Arts</i>
Humanistyczna ^c	1519	637	512	425	338	<i>Humanities^c</i>
Spoleczna	607	799	601	596	581	<i>Social and behavioural science</i>
Dziennikarstwa i informacji	144	143	134	198	62	<i>Journalism and information</i>
Ekonomiczna i administracyjna	5136	3653	3120	4703	3298	<i>Business and administration</i>
Prawna	877	1095	834	724	1017	<i>Law</i>
Biologiczna ^d	380	216	184	498	187	<i>Life science^d</i>
Fizyczna ^e	-	103	118	48	101	<i>Physical science^e</i>
Matematyczna i statystyczna	159	91	59	60	83	<i>Mathematics and statistics</i>
Informatyczna	690	696	596	410	558	<i>Computing</i>
Inżynierijno-techniczna	1598	550	455	798	425	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	202	547	284	306	527	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	209	188	138	250	122	<i>Architecture and building</i>
Rolnicza, leśna i rybactwa	203	152	121	39	116	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Medyczna	568	1010	1047	480	656	<i>Health</i>
Opieki społecznej	47	15	35	22	-	<i>Social services</i>
Usług dla ludności	-	11	8	-	10	<i>Personal services</i>
Usług transportowych	-	60	47	62	54	<i>Transport services</i>
Ochrony i bezpieczeństwa	195	424	386	488	484	<i>Security services</i>

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). b Dla studiów trwających: do 1 roku - stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej - stan w dniu 31 XII. c Łącznie z teologią. d, e Między innymi: d - biologia (w tym specjalności: botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia) i ochrona środowiska, e - astronomia, fizyka, chemia, geologia, geografia.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). b For studies lasting: up to 1 year - as of beginning of the academic year, 1 year and longer - as of 31 XII. c Including theology. d, e Among others: d - biology (of which specialities: botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology) and environmental science, e - astronomy, physics, chemistry, geology, geography.

TABL. 32 (165). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH^a**
SCHOOLS FOR ADULTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoly podstawowe	2005/06	-	-	-	-	-
<i>Primary schools</i>	2010/11	-	-	-	-	-
	2013/14	-	-	-	-	-
	2014/15	-	-	-	-	-
Gimnazja	2005/06	5	13	325	71	85
<i>Lower secondary schools</i>	2010/11	3	10	230	56	75
	2013/14	7	14	275	74	95
	2014/15	6	11	188	42	.

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 197.

a See general notes, item 10 on page 197.

TABL. 32 (165). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH (dok.)**
SCHOOLS FOR ADULTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates	
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Zasadnicze zawodowe	2005/06	9	21	444	107	127	30
<i>Basic vocational schools</i>	2010/11	11	17	227	66	87	30
	2013/14	3	3	33	9	-	-
	2014/15	-	-	-	-	-	-
Licea ogólnokształcące ^b	2005/06	193	532	13149	5794	5169	2510
<i>General secondary schools^b</i>	2010/11	190	588	14230	6595	4023	2148
	2013/14	136	421	12129	5489	2964	1529
	2014/15	120	412	10953	4660	.	.
Licea profilowane	2005/06	2	4	102	37	-	-
<i>Specialized secondary schools</i>	2010/11	2	4	44	30	15	11
	2013/14	-	-	-	-	-	-
	2014/15	-	-	-	-	-	-
Technika ^c	2005/06 ^d	165	409	9975	3095	3985	1453
<i>Technical secondary schools^c</i>	2010/11	63	209	3388	865	663	175
	2013/14	37	80	967	197	316	68
	2014/15	31	42	535	118	.	.

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 197. b-d Łącznie z: b - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c - technikami uzupełniającymi, d – szkołami ponadpodstawowymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 10 on page 195. b-d Including: b - supplementary general secondary schools, c - supplementary technical secondary schools, d - upper secondary (post-primary) schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 33 (166). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Placówki	1816	1922	2149	2177	Establishments
miasta	557	658	798	809	urban areas
wieś	1259	1264	1351	1368	rural areas
Przedszkola	794	923	1120	1173	Nursery schools
w tym specjalne	12	10	16	16	of which special
miasta	394	472	583	603	urban areas
wieś	400	451	537	570	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkolach podstawowych	1022	947	928	907	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkol- nego	x	1	1	1	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	51	100	96	Pre-primary points
Miejsca					Places
Przedszkola	60547	74315	91061	95299	Nursery schools
w tym specjalne	544	201	317	333	of which special
miasta	40495	47570	59989	58862	urban areas
wieś	20052	26745	34072	36427	rural areas
Zespoły wychowania przedszkol- nego	x	10	75	65	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1294	2653	2462	Pre-primary points

TABL. 33 (166). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15	SPECIFICATION
Dzieci	77172	94808	118253	114724	Children
miasta	43906	52108	62517	60988	urban areas
wieś	33266	42700	55736	53736	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	34494	28509	29456	21097	of which aged: 6
5 lat	17980	26512	36781	37209	5
Przedszkola	58212	73227	88514	88435	Nursery schools
w tym specjalne	271	198	254	270	of which special
miasta	39171	46646	54869	54335	urban areas
wieś	19041	26581	33645	34100	rural areas
w tym w wieku: 6 lat	18167	16240	17095	12580	of which aged: 6
5 lat	16158	20123	24310	25003	5
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	18960	20484	27571	24263	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	16327	12269	12285	8470	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkol- nego	x	10	65	65	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	1087	2103	1961	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wycho- wania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	547	675	752	831 ^a	3—6
3—5	400	614	734	789	3—5
6 lat	972	869	811	1078 ^a	6
5 lat	506	789	940	941	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	412	520	561	639 ^a	3—6
6 lat	512	495	471	643 ^a	6
5 lat	467	600	621	632	5
1 przedszkole	73	79	79	75	Nursery school
100 miejsc	96	99	97	93	100 places

a Patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 200.

U w a g a. W latach szkolnych 2013/14 i 2014/15 łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. W latach szkolnych 2010/11 i 2012/13 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą, z których w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględnione wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 22 on page 200.

N o t e. In the 2013/14 and 2014/15 school year including the children attending for all school year in the units performing health care activities. In the 2010/11 and 2012/13 school year excluding pre-primary education in the units performing health care activities, in which in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane w ochronie zdrowia - jeśli nie zaznaczono inaczej - podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej i spraw wewnętrznych; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane zawarte w roczniku uwzględniają strukturę opieki zdrowotnej obowiązującą zgodnie z ustawą o działalności leczniczej z dnia 15 IV 2011 r., Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późniejszymi zmianami.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późniejszymi zmianami), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej - określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. - zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
 - b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, sanatoria),
 - c) na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) - lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);
- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 174, poz. 1039, z późniejszymi zmianami);
 - 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami);
 - 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care - unless otherwise stated - are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior; excluding health care in prisons.

2. Data included in the Yearbook consider the structure of health care which was in force up to the Law on Medicinal Activity, dated 15 IV 2011, Journal of Laws No. 112 item 654, with later amendments.

3. The basis of data presented in this chapter are provided by:

1) the Law on Medicinal Activity, dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112 item 654, with later amendments), replacing the Law on Care Health Facilities - specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care.

Data presented in the chapter concerns the units (until 2011 - health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
 - b) in-patient health care (hospitals - general, psychiatric and health resorts, chronic medical care homes, nursing homes, hospices detoxification centres, addiction recovery centres, sanatoria).
 - c) under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) - doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);
- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (Journal of Laws No. 174, item 1039, with later amendments);
 - 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments);
 - 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform

publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późniejszymi zmianami), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;

- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecnictwie uzdrowiskowym i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (jednolity tekst Dz. U. 2012, poz. 651, 742);
- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 757), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu „Państwowe Ratownictwo Medyczne”; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późniejszymi zmianami);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (jednolity test Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

4. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywających staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną – również położnego.

5. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późniejszymi zmianami).

6. Dane o łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o szpitalach obejmują placówki medycz-

text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027, with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;

- 5) *the Law on Health Resort Treatment and the Areas of Health Resort Protection as well as Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2012, items 651, 742);*
- 6) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013, item 757), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the “State Emergency Medical Services”; data for 2005 - law dated 25 VII 2001 (Journal of Laws No 113, item 1207, with later amendments);*
- 7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws No. 45, item 271, with later amendments).*

4. Data regarding medical personnel concerns persons employed in: units engaged health care activities, professional practices, pharmacies as well as social welfare homes and facilities, nurseries and children’s clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife

5. Data on doctor specialists and dental specialists concerns doctors with grade II specialization and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 20 X 2005 on Medical and Dentist Specializations (Journal of Laws No. 213, item 1779, with later amendments).

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

Data on hospitals comprises health care units,

ne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 V 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 594).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szcękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc - łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

7. Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

8. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i materiały medyczne.

9. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urządzonej podziemnym wyrobisku górniczym wykorzystującym w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

10. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

11. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (Dz. U. Nr 237, poz. 1420); wcześniej, będąc komórkami organi-

which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 - places (beds and incubators) for newborns.

In general hospitals (table 5), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17 V 2012 (Journal of Laws 2012 item 594).

Data regarding beds in:

- *surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards;*
- *communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;*
- *tubercular and pulmonary wards - beds in pulmonology wards.*

7. Data regarding psychiatric hospitals do not include psychiatric wards in general hospitals.

8. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical materials.

9. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection or outside the health resort, situated in an equipped underground miner's heading, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

10. Consultations provided by doctors and dentists in the scope of out-patient health care are presented including preventive check-ups (excluding consultations provided by medical experts) together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

11. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (Journal of Laws No. 237, item 1420); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

zacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

12. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek szpitalnych zaopatrujących szpitale lub inne przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz aptek zakładowych utworzonych przez Ministerstwo Obrony Narodowej i Ministerstwa Sprawiedliwości.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

13. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podano zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” (X Rewizja) obowiązującą od 1997 r.

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

14. Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. 2011 Nr. 45, poz. 235, z późniejszymi zmianami) opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

15. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 135).

16. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) **specjalistycznej** - organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** - realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach**, , tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

12. Generally available pharmacies do not include hospital pharmacies supplying hospitals or other enterprises of health care entities performing stationary and round-the-clock health care services as well as company pharmacies created by the Ministry of National Defence and the Ministry of Justice.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

13. Data regarding incidence of infectious diseases are presented according to the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” (ICD-10 Revision) valid since 1 I 1997.

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

14. According to the Law on Childcare for Children up to the Age of 3, dated 4 II 2011 (Journal of Laws No. 45, item 235, with later amendments) care can be organized in the form of nurseries, children’s clubs, provided by day carer and nanny.

15. Data concerning family support and foster care, from data for 2012, are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2013 item 135).

16. Day-support centre supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) **general care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres - provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) **specialized centre** - organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implements an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** - carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a street-worker,
- 4) **in a combination of the forms**, , i.e., combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

17. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodziny zastępcze:

- a) **spokrewnione**,
- b) **niezawodowe**, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
- c) **zawodowe** - umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa); w tym:
 - **zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego** - przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu w przypadku, gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) z późniejszymi zmianami,
 - **zawodowe specjalistyczne** - umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
 - **zawodowe niespokrewnione z dziećmi**, wielodzietne (funkcjonują nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 31 XII 2014 r.);

2) rodzinne domy dziecka - w tym samym czasie, może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

17. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible - efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life, satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster families:

- a) **related**,
 - b) **not-professional** - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
 - c) **professional** - placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) including:
 - professional that performs the function of a family emergency house - shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Art. 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 180, item 1493) with later amendments,
 - professional specialized - shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments), underage mothers with children,
 - professional not related to the child with many children (operates for not longer than 3 years from the date of entry into force of law, i.e. until 31 XII 2014);
- 2) foster homes** - placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

18. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:
 - a) **interwencyjnego** - zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
 - b) **rodzinnego** - wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
 - c) **socjalizacyjnego** - zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
 - d) **specjalistyczno-terapeutycznego** - sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne;
- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** - umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;

18. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) **care and education centre**, which shall be run as:
 - a) **an intervention** - provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
 - b) **a family** - educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,
 - c) **a socialization** - provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, takes actions aimed at child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
 - d) **a specialist therapy** - provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children;
- 2) **regional care and therapy centre** - a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;

3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** - umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

19. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 182, z późniejszymi zmianami).

20. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasiłek stały** - wypłacany z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasiłek okresowy** - przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasiłek celowy** - przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prezentowane dane nie obejmują świadczeń w formie odpłatności gmin za pobyt ich mieszkańców w domach pomocy społecznej. W 2005 r. takie świadczenia przyznano 487 osobom na kwotę 4006,3 tys. zł; w 2010 r. - 2058 osobom na kwotę 33848,6 tys. zł; w 2013 r. - 2755 osobom na kwotę 56312,1 tys. zł; a w 2014 r. - **2988 osobom na kwotę 62456,2 tys. zł.**

3) **pre-adoptive intervention centre** - a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

19. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local government units, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2013 item 182, with later amendments).

20. Data on social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others:

- **permanent benefit** - paid in respect of entire incapability of working due to age or disability,
- **temporary benefit** - entitled to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** - offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, fuel, clothing, indispensable objects for home use, small renovations and repairs in an apartment, covering burial costs. It may be given to a person or a family, which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Presented data do not include benefits in form of payments of gminas for residence of their inhabitants in social welfare homes. In 2005 such benefits were granted to 487 persons for an amount of 4006.3 thous. zł; in 2010 r. - 2058 persons for an amount of 33848.6 thous. zł; in 2013 - 2755 persons for an amount of 56312.1 thous. zł, and in 2014 - **2988 persons for an amount of 62456.2 thous. zł.**

TABL. 1 (167). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Lekarze	7718	7765	7596	Doctors
w tym kobiety	4346	4428	4442	of which women
Lekarze dentyści	1246	1282	1334	Dentists
w tym kobiety	919	956	1001	of which women
Farmaceuci ^b	2559	2575	2644	Pharmacists ^b
w tym kobiety	2195	2220	2274	of which women
Pielęgniarki	17923	18179	18022 ^c	Nurses
Położne	1923	1950	1945 ^d	Midwives
Fizjoterapeuci	2198	2328	2453 ^e	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^f	898	998	1002	Laboratory diagnosticians ^f

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 226. b W części danych pochodzących ze sprawozdawczości GUS - łącznie z osobami odbywającymi staż. c-e W tym magistrzy: c - pielęgniarstwa - 2279, d - położnictwa - 241, e - fizjoterapii i rehabilitacji - 1403. f Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

a See general notes, item 3 on page 226. b In part of data coming from the CSO reporting -including persons undergoing internships. c-e Of which masters: c - of nursing - 2279, d - of midwifery - 241, e - of physiotherapy and rehabilitation - 1403. f Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

TABL. 2 (168). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE ZE SPECJALIZACJĄ	4898	4784	4876	DOCTORS WITH SPECIALIZATION
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	301	284	300	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	634	637	638	Surgery ^b
Chorób płuc	147	145	138	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	690	641	621	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	61	49	46	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	215	212	265	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	599	603	628	General practitioners
Neurologii ^{cd}	181	173	184	Neurology ^{cd}
Okulistyki	147	133	127	Ophthalmology
Onkologii ^e	50	49	57	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cd}	94	87	117	Otolaryngology ^{cd}
Pediatrici	259	274	279	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	294	274	254	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^e	228	210	201	Psychiatry ^e
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^g	162	169	171	Radiology and diagnostic imaging ^g
LEKARZE SPECJALIŚCI W %				SPECIALISTS IN % OF TOTAL
OGÓŁU LEKARZY	63,5	61,6	64,2	DOCTORS

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 227. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiouchirurgii, chirurgii naczyniowej i urologii. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d-g Także: d - neuropatologii, e - patologii onkologicznej, onkologii i hematologii dziecięcej, f - otorynolaryngologii, g - radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

a See general notes, item 5 on page 227. b General surgery, paediatric, thoracic surgery, trauma and orthopaedic surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery, vascular surgery and urology. c Including children's specialists. d-g Also: d - neuropathology, e - oncological pathology, children's oncology and haematology, f - otorynolaryngology, g - oncological radiotherapy and children's radiology.

TABL. 2 (168). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ	250	279	275	DENTAL SPECIALISTS
w tym w zakresie:				<i>of which in the field of:</i>
Chirurgii stomatologicznej	34	38	44	<i>Dental surgery</i>
Chirurgii szczękowo-twarzowej	12	12	11	<i>Maxillo-facial surgery</i>
Ortodoncji	54	57	57	<i>Orthodontics</i>
Periodontologii (paradontologii)	19	18	23	<i>Periodontology (paradontics)</i>
Protetyki stomatologicznej	47	68	59	<i>Dental prosthetics</i>
Stomatologii dziecięcej	14	17	13	<i>Children's dentistry</i>
Stomatologii zachowawczej	67	65	66	<i>Restorative dentistry</i>
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ W % OGÓŁU LEKARZY DENTYSTÓW	20,1	21,8	20,6	DENTAL SPECIALISTS IN % OF TOTAL DENTISTS

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 227.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a See general notes, item 5 on page 227.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (169). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA****OUT-PATIENT HEALTH CARE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1647	1699	1743	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
miasta	1112	1151	1184	<i>urban areas</i>
wieś	535	548	559	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^a (stan w dniu 31 XII)	235	219	222	<i>Doctors practices^a (as of 31 XII)</i>
miasta	124	113	113	<i>urban areas</i>
wieś	111	106	109	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^b w tys.	25886,0	26811,0	27174,1	<i>Consultations provided^b in thous.</i>
miasta	20242,2	21036,5	21356,1	<i>urban areas</i>
wieś	5643,7	5774,5	5818,0	<i>rural areas</i>
lekarskie	22913,7	23748,8	23948,9	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	9865,5	10292,4	10472,9	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	2972,2	3062,2	3225,2	<i>stomatological</i>

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: Dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern entities that have signed contract with the National Health Fund or out-patients departments. b Including consultations paid by patients (non-public funds).

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and the Central Statistical Office.

TABL. 4 (170). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII				
Szpitala ogólne ^a	75	84	85	General hospitals ^a
Szpitala psychiatryczne	2	2	2	Psychiatric hospitals
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	1	1	1	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	34	35	38	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	2	2	2	Nursing homes ^b
Hospicja	8	7	7	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria ^c	35	36	38	sanatoria ^c
szpitale	7	8	8	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII				
Szpitala ogólne ^d	14952	14868	14976	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	1020	1017	1044	Psychiatric hospitals
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	81	89	95	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	2548	2577	2794	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	97	98	97	Nursing homes ^b
Hospicja	179	189	187	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	4423	4285	4426	sanatoria
szpitale	1237	1493	1447	hospitals
LECZENI w tysiącach IN-PATIENTS in thousand				
Szpitala ogólne ^e	613,3	596,4	602,3	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	11,4	11,3	11,0	Psychiatric hospitals
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	0,6	0,6	0,7	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	5,1	4,9	4,9	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	0,1	0,3	0,1	Nursing homes ^b
Hospicja	2,0	1,9	1,9	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze ^f	81,3	82,2	86,1	Health resort treatment patients ^f
w sanatoriach	67,0	64,0	67,5	in sanatoria
w szpitalach	14,3	18,2	18,6	in hospitals

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 227. b Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. c Od 2013 r. łącznie z sanatorium w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym. d Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. f Ponadto w 2012 r. 411 kuracjuszy leczonych było w systemie ambulatoryjnym, w 2013 r. - 526, a w 2014 r. - 691. Od 2013 r. łącznie z kuracjuszami leczonymi w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym.

Ź r ó d ł o: w zakresie szpitali ogólnych - dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej - dane Ministerstwa Zdrowia; w zakresie zakładów psychiatrycznych - dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

a See general notes, item 5 on page 227. b Including psychiatric types facilities. c Since 2013 including the health resort in an equipped underground miner's heading. d Including beds and incubators for newborns. e Excluding inter-ward patient transfer. f Moreover in 2012 411 health resort patients were treated as out-patient, in 2013 - 526 and in 2014 - 691. Since 2013 including patients treated in an equipped underground miner's heading.

S o u r c e: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (171). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII)	75	84	85	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	14952	14868	14976	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	44,6	44,2	44,5	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	2860	2808	2794	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^a	719	707	732	of which cardiologica ^a
Chirurgicznych	3088	3046	3068	Surgical
Pediatrycznych	742	729	729	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1482	1469	1476	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	362	416	458	Oncological
Intensywnej terapii	295	320	347	Intensive therapy
Zakaźnych	367	358	358	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	773	857	795	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	98	98	98	Dermatological
Neurologicznych	612	622	656	Neurological
Psychiatrycznych	489	490	494	Psychiatric
Ruch chorych				Patient
Leczeni ^b w tys.	613,3	596,4	602,3	In-patients ^b in thous.
w tym na oddziałach ^c :				of which in specified wards ^c :
chorób wewnętrznych	143,0	138,0	137,5	internal diseases
w tym kardiologicznych ^a	47,7	49,0	49,3	of which cardiologica ^a
chirurgicznych	155,8	148,8	151,6	surgical
pediatrycznych	33,6	34,9	34,3	paediatric
ginekologiczno-położniczych	88,6	89,5	96,5	gynaecological-obstetric
onkologicznych	22,7	22,8	22,7	oncological
intensywnej terapii	10,6	11,4	11,4	intensive therapy
zakaźnych	14,3	14,3	14,3	communicable
gruźlicy i chorób płuc	22,6	24,5	24,6	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	3,3	3,5	3,6	dermathological
neurologicznych	25,0	26,9	28,6	neurological
psychiatrycznych	5,5	5,8	5,7	psychiatric
Wypisani w tys.	590,5	574,6	580,2	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	15,0	14,5	14,6	Deaths in thous.
Leczeni ^b na: 10 tys. ludności	1831	1777	1790	In-patients ^b per: 10 thous. population
1 łóżko ^d	43	43	41	bed ^d
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,9	5,9	6,0	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	254	254	256	Average bed use in days

a Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. b Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. c Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. d Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.
a Including intensive cardiologica care wards. b Excluding inter-ward patient transfer. c Including inter-ward patient transfer. d Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (172). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	76	111	112	127	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	x	61	69	88	basic
specjalistyczne	x	50	43	39	specialization
Szpitalne oddziały ratunkowe	20	23	20	20	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	8	5	9	8	Admission rooms ^b
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	Medical air rescue ^e
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					Calls to the occurrence places ^d :
w tysiącach	228,2	207,3	211,7	221,4	in thousands
na 1000 ludności	69,9	62,2	63,1	65,8	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					Persons who received health care benefits in the place of occurrence ^d :
w tysiącach	230,9	209,8	212,7	222,4	in thousands
w tym:					of which:
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	18,6	14,0	14,6	15,5	children and youth up to 18 years of age
w wieku 65 lat i więcej	79,5	93,9	98,6	aged 65 and more
na 1000 ludności	70,8	63,0	63,4	66,1	per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 228. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. d W ciągu roku.

a See general notes, item 11 on page 228. b Organizational cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. d During the year.

TABL. 7 (173). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Apteki	929	991	1103	1131	Pharmacies
w tym prywatne	929	990	1101	1130	of which private
w tym na wsi	210	224	262	271	of which in rural areas
Punkty apteczne	91	97	139	145	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	91	95	138	144	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3202	3067	2706	2640	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5471	5313	4308	4170	of which in rural areas
1 aptekę	3516	3367	3047	2978	pharmacy
w tym na wsi	7842	7566	6578	6386	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	2000	2174	2408	2481	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 229.

a See general notes, item 12 on page 229.

TABL. 8 (174). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	18	17	16	16	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	37,4	48,2	48,5	47,2	Blood donors in thous.
w tym honorowi	37,1	48,1	48,5	47,1	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	66,5	87,4	92,0	90,8	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	66,4 ^d	87,1	91,3	90,2	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (175). **ZACHOROWANIA NA NIKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	646	490	560	538	19,8	14,7	16,7	16,0	Tuberculosis
Tężec.....	4	4	4	2	0,1	0,1	0,1	0,1	Tetanus
Krztusiec.....	62	45	133	168	1,9	1,4	4,0	5,0	Whooping cough
Odra	3	1	24	10	0,1	0,0	0,7	0,3	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	6	6	3	10	0,2	0,2	0,1	2,1	type A
typ B	85	27	22	48	2,6	0,8	0,7	1,4	type B
typ C	83	21	42	72	2,5	0,6	1,3	2,1	type C
Różyczka.....	428	307	8557	437	13,1	9,2	255	13,0	Rubella
AIDS ^a	6	7	2	3	0,2	0,2	0,1	0,1	AIDS ^a
Salmonellozy	1127	718	596	856	34,5	21,6	17,8	25,4	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna.....	4	5	4	7	0,1	0,2	0,1	0,2	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	375	105	90	16	11,5	3,2	2,7	0,5	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1103	2193	3164	4170	172	190	294	398	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica)	909	1315	2462	2304	27,9	39,5	73,3	68,5	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ...	84	72	75	47	2,6	2,2	2,2	1,4	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	101	128	76	98	3,1	3,8	2,3	2,9	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	4	25	21	10	0,1	0,8	0,6	0,3	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	4699	221	198	221	144	6,6	5,9	6,6	Mumps
Grypa ^c	58529	51000	370656	355207	1794	1531	11042	10559	Influenza ^c
Choroby weneryczne	90	143	136	121	2,8	4,3	4,1	3,6	Veneral diseases
Szczepieni przeciw wściekliźnie.....	894	1172	1167	1484	27,4	35,2	34,8	44,1	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzaniem zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health - NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 10 (176). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Żłobki	34	33	97	145	Nurseries
w tym publiczne	34	33	33	36	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	1	1	2	1	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce	x	x	24	39	Children's clubs
w tym publiczne	x	x	2	3	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	2110	2441	4398	5487	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	429	612	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	4096	4443	6375	7993	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	495	729	in children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	49,6	46,3	94,6	116,8	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	20,0	22,3	42,6	47,6	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	91,2	106,2	93,4	89,0	per 100 places

a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci - łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a In 2005 including weekly nurseries; places and children - including nursery wards.

TABL. 11 (177). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie residents				
O G Ó Ł E M	112	223	186	227	8277	13686	10539	12999	T O T A L
Opiekuńcze	88	197	155	204	5493	9933	7156	9664	General care
Specjalistyczne	24	26	31	20	2784	3753	3383	3215	Specialized
W połączonych formach	-	-	-	3	-	-	-	120	In a combination of the forms

TABL. 12 (178). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**

Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2324	2140	2150	2139	Foster families
Spokrewnione	1961	1749	1347	1333	Related children ^b
dzieci ^b	2550	2344	1745	1724	
Niezawodowe	288	266	664	655	Not professional children ^b
dzieci ^b	452	364	893	877	
Zawodowe ^c	75	125	139	151	Professional ^f children ^b
dzieci ^b	225	377	390	363	
Rodzinne domy dziecka	x	x	27	26	Foster homes
dzieci ^d	x	x	171	173	children ^d

a Od 2012 r. niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. - w wieku do 18 lat, od 2012 r. - w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Since 2012 some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 13 (179). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII							
Placówki opiekuńczo-wychowawcze Care and education centres	50	64	77	86	1157	1154	1301	1277 ^b	231	266	331	302
interwencyjne intervention	4	5	6	5	123	112	114	84	1	2	9	10
rodzinne family	15	20	24	22	115	155	172	161	16	34	32	11
socializacyjne socialization	24	30	45	54	721	663	956	940	151	153	258	273
specjalistyczno-terapeutyczne specialist therapy	x	x	1	3	x	x	13	32	x	x	2	8
łączące zadania placówek ^c combining tasks of the centres ^c	7	9	1	2	198	224	46	60	63	77	30	-

a Patrz uwagi ogólne, ust. 18 na str. 231. b W tym 45 wychowanków w wieku 0-3 lata i 52 w wieku 4-6 lat oraz 37 sierot i 88 niepełnosprawnych. c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

a See general notes, item 18 on page 231. b Of which 45 residents at age 0-3 and 52 at age 4-6, 37 orphans and 88 disabled. c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 - multi-functional centres.

TABL. 14 (180). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	111	128	160	158	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem	8522	8857	9865	10129	total
na 10 tys. ludności	26,1	26,5	29,4	30,1	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem	8304	8828	9392	9573	total
w tym kobiety	4558	4401	4752	4797	of which women
w tym do lat 18	184	229	204	204	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	1928	1993	2550	2750	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	25,4	26,5	27,9	28,4	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	376	447	343	227	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b Including branches.

TABL. 15 (181).

PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b w których mogą przebywać:					Homes and facilities (excluding branches)^b in which may be:
osoby w podeszłym wieku	40	44	55	57	aged persons
przewlekle somatycznie chorzy	25	22	28	32	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	18	15	14	14	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	8	8	9	8	children and young mentally retarded
przewlekle psychicznie chorzy	26	25	25	27	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	-	1	3	6	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	5	6	7	6	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	7	12	28	23	homeless
inne osoby	-	2	5	5	other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach dla^c:					Residents in homes and facilities for^c:
osób w podeszłym wieku	1669	1822	1914	1985	aged persons
przewlekle somatycznie chorych	2185	1828	2102	2095	chronically ill with somatic disorders
dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1260	1208	1104	961	mentally retarded
dzieci i młodzieży niepełnospraw- nych intelektualnie	485	373	394	383	children and young mentally retarded
przewlekle psychicznie chorych	2323	2598	2642	2904	chronically mentally ill
niepełnosprawnych fizycznie	-	25	30	46	physically handicapped
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	160	200	183	162	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomnych	312	757	1000	1026	homeless
innych osób	-	17	23	11	other persons

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. c Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. c Including branches.

TABL. 16 (182). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b <i>Beneficiaries^b</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION	
O G Ó Ł E M	2005	166852	184637,0	T O T A L
	2010	145699	221267,3	
	2013	138425	225450,2	
	2014	134920	228682,2	
Pomoc pieniężna	104640	158255,6	Monetary assistance	
w tym:			<i>of which:</i>	
Zasiłek: stały.....	13553	58381,8	<i>Benefits: permanent</i>	
okresowy	24981	42416,1	<i>temporary</i>	
celowy	65463	55292,0	<i>appropriated</i>	
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	148	514,5	<i>Assistance to reach self-dependence and to continue education</i>	
Pomoc niepieniężna	69965	70426,6	Non-monetary assistance	
w tym:			<i>of which:</i>	
Schronienie	1220	2979,7	<i>Shelter</i>	
Posiłek	61271	38823,1	<i>Meals</i>	
Ubranie	263	27,8	<i>Clothing</i>	
Sprawienie pogrzebu	254	623,0	<i>Burial</i>	
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	6812	27818,1	<i>Attendance services and specialized attendance services</i>	
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	56	150,5	<i>Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household</i>	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 232. ^b Osoby, którym przyznano świadczenie decydują; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej <http://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoleczna/raporty-i-statystyki/statystyki-pomocy-spolecznej/>

^a See general notes, item 20 on page 232. ^b Persons who were granted benefits; under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy <http://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoleczna/raporty-i-statystyki/statystyki-pomocy-spolecznej/>

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** - o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne - fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia na zewnątrz.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

6. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie sprawozdawczości rocznej.

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A borrower is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

4. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions as well as entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**.

6. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of yearly reporting.

7. Informacje o **kinach** dotycząca działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się **minipleksy** - posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** - posiadające 8 sal i więcej.

8. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających - na mocy szczególnych przepisów - z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. **Termin turystyka** - zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce),

7. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** - equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** - equipped with 8 screens and more.*

8. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g. disabled war and military veterans).*

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers which fall within the term "tourism" are defined as visitors. This group comprises:

- tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,
- one-day visitors, i.e., persons who do not spend the night at the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group "other hotel facilities" has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),

– pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

3. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

6. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych - także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Dane o organizacjach kultury fizycznej obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach ćwiczących w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 17) oraz ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 18) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

– *other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).*

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding facilities and the number of bed places for tourists.

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility’s operation.

5. Foreign tourists using tourist accommodation establishments are registered according to the country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

6. Catering establishments in tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

Sport

1. *Data regarding physical education organizations include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled “Start”, the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of “Rural Sports Clubs”) and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled “Start” – rehabilitation activity for the persons with disabilities.*

2. *In the category of persons practising sports in physical education organizations (table 17) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports clubs (table 18) one person may be indicated more than once, depending on the number of sports practised or taught.*

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

3. W statystyce obiektów sportowych przyjęto następujące rozwiązania:

- boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich,
- boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe,
- boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports

3. *In the sports facilities statistics, the following solutions were adopted:*

- *sports fields located on the main surface of the stadium are not recognized again as sports fields for big games,*
- *sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are recognized once as universal and multi-purpose sports fields,*
- *indoor sports fields located in sports halls or gyms are not recognized separately but treated as sports halls or gyms, depending on the type of facility where they are located.*

Kultura

Culture

TABL. 1 (183). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	liczba tytułów		number of titles		
O G O Ł E M	3017	3748	4028	4342	TOTAL
Wydawnictwa naukowe	1062	1464	1502	1555	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	173	163	111	115	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	120	118	134	169	Professional publications
Podręczniki szkolne	130	76	110	77	School textbooks
Wydawnictwa popularne	859	1175	1476	1589	Popular science
Literatura piękna	673	752	695	837	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży ...	234	249	176	280	of which for children and youth

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the National Library.

TABL. 2 (184). **GAZETY I CZASOPISMA WYDANE^a**
NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	liczba tytułów		number of titles		
O G O Ł E M	616	768	754	667	TOTAL
ukazujące się:					published as specified:
w tygodniu:					weekly:
6-2 razy	2	2	2	2	6-2 times
1 raz	12	11	13	17	once
w miesiącu:					monthly:
3-2 razy	6	14	16	15	3-2 times
1 raz	147	184	169	141	once
1 raz:					once
na 2 miesiące	67	73	87	65	bimonthly
w kwartale	156	202	222	174	quarterly
w półroczu	42	65	72	60	half-yearly
w roku	79	106	93	74	yearly
nieregularnie	105	111	80	119	irregularly

^a Według miejsca wydania.

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

Source: data of the National Library.

TABL. 3 (185). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	766	759	731	724	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	566	559	549	537	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	69	57	49	44	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	42	27	21	16	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII)					
w tys. wol.	10780,3	10835,2	10889,8	10955,3	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5411,0	5479,3	5507,3	5487,9	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	710,6	670,6	669,9	655,9	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	218,8	196,2	197,3	196,4	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach wol.	12741,1	10867,4	10483,8	10250,7	<i>in thousand vol.</i>
w tym na wsi	4267,9	3615,4	3478,7	3431,2	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	17,9	16,2	15,6	15,6	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	19,5	18,4	17,6	17,5	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi; od 2013 r. przyporządkowane w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points; since 2013 assigned with division into urban areas and rural areas according to the parent entity's registered office. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (186). **MUZEUM**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2005	104	3922,4	344	121	5644,4	1741,5	
2010	115	3827,1	306	219	6479,7	1695,9	
2013	119	4419,8	379	270	7676,1	1656,1	
2014	116	4447,3	368	229	8038,2	1775,6	
Archeologiczne	2	523,4	6	6	95,1	32,4	<i>Archaeological</i>
Artystyczne	18	821,1	47	70	2152,3	180,6	<i>Art</i>
Biograficzne	11	4,1	3	-	340,1	13,3	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	6	83,8	32	10	60,3	10,6	<i>Ethnographic</i>
Geologiczne	3	165,9	5	1	15,9	2,9	<i>Geological</i>
Historyczne	27	160,4	39	20	1525,8	241,3	<i>Historical</i>
Interdyscyplinarne	10	211,5	75	41	1367,5	273,5	<i>Interdisciplinary</i>
Literackie	1	0,1	-	-	-	-	<i>Literary</i>
Martyrologiczne	1	94,8	9	-	1534,0	772,8	<i>Martyrological</i>
Przyrodnicze	4	2162,7	8	2	29,5	8,6	<i>Natural history</i>
Regionalne	19	159,7	87	45	320,7	106,4	<i>Local</i>
Skansenowskie	5	10,4	30	15	218,8	46,3	<i>Heritage</i>
Techniki i nauki	6	45,2	26	19	362,2	80,1	<i>Technical science</i>
Inne	3	4,3	1	-	15,9	6,8	<i>Others</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (187). **INSTYTUCJE PARAMUZEALNE**
MUSEUM-RELATED INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Instytucje (stan w dniu 31 XII)	6	11	7	4	Institutions (as of 31 XII)
Ogród zoologiczny	1	1	1	1	Zoological Garden
Ogród botaniczny	1	1	1	1	Botanical Garden
Rezerwy	1	4	1	-	Reserves
Inne	3	5	4	2	Others
Zwiedzający w tys.	1006,9	1621,8	874,1	473,5	Visitors in thous.
w tym młodzież szkolna w zorganizowanych grupach	149,9	255,9	151,8	70,0	of which primary and secondary schools students visiting in groups
Ogród zoologiczny	255,0	265,4	342,8	391,4	Zoological Garden
Ogród botaniczny	53,5	56,1	78,7	77,3	Botanical Garden
Rezerwy	644,2	769,9	305,0	-	Reserves
Inne	54,3	530,3	147,7	4,8	Others

TABL. 6 (188). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	66	67	66	64	33	31	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	727	762	752	763	516	247	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	69	57	29	29	16	13	of which foreign
Ekspozycje ^a	797	796	770	779	525	254	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	452,0	436,6	752,9	1562,2	1421,0	141,2	Visitors in thous.
a W kraju.							
a In Poland.							

TABL. 7 (189). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls^a</i>	Przedstawienia i koncerty ^b <i>Performances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE					THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
2005	20	5191	4072	717,6	
2010	17	5774	4714	1001,0	
2013	18	6717	5363	1029,9	
2014	17	6809	5679	1132,2	
Teatry dramatyczne	12	5202	4353	737,9	Dramatic theatres
dramatyczne	10	4468	3609	599,0	dramatic
lałkowe	2	734	744	138,9	puppet
Teatry muzyczne	2	914	404	155,9	Music theatres
Filharmonie	1	693	747	133,5	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	2	-	175	104,9	Symphonic and chamber orchestras choirs
Zespoły pieśni i tańca	-	-	-	-	Song and dance ensembles
PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE					ENTERTAINMENT ENTERPRISES
2005	-	-	-	-	
2010	4	x	504	186,2	
2013	6	x	748	722,9	
2014	5	x	798	1295,2	

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.

a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 8 (190).

DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE

Stan w dniu 31 XII

CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2013	2014			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Institucje	489	480	430	425	133	292	<i>Institutions</i>
domy kultury	136	143	106	96	35	61	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	142	142	155	156	45	111	<i>cultural centres</i>
kluby	68	72	56	61	48	13	<i>clubs</i>
światlice	143	123	113	112	5	107	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	443	492	578	622	281	341	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	24961	29561	22227	24469	15000	9469	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	3771,4	3992,8	3946,7	4048,2	2717,0	1331,2	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	1313	1769	2863	2118	1221	897	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	18610	27581	33428	26745	16640	10105	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	12030	16266	16734	19018	11362	7656	<i>of which children and youth^a</i>
Zespoły artystyczne	2021	2031	1621	1507	624	883	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	34303	35926	30286	30926	12782	18144	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	19621	19850	16220	18569	7374	11195	<i>of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	1594	1630	1740	1938	953	985	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	29539	31327	35596	38050	19897	18153	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież szkolna ^a	15437	16017	14965	17945	8527	9418	<i>of which children and youth^a</i>

a Do 2013 r. dzieci i młodzież w wieku poniżej 15 lat.

a Until 2013 children and youth below the age of 15.

TABL. 9 (191).

KINA STAŁE**FIXED CINEMAS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	49	46	49	47 ^a	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	47	46	49	47	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	4	5	5	5	<i>of which multiplexes</i>
Salę projekcyjne (stan w dniu 31 XII) ...	98	114	127	126	<i>Screens (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	96	114	127	126	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	42	62	62	62	<i>of which multiplexes</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	22288	24239	25238	24699	<i>Seats (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	22288	24239	25238	24699	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	9604	12894	12830	12731	<i>of which multiplexes</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	109,7	153,9	156,3	183,1	<i>in thousands</i>
w tym miasta	109,6	118,5	156,3	183,1	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	70,4	111,6	96,3	110,1	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	2238	3345	3191	3896	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	2539,5	3669,0	2817,3	3693,9	<i>in thousands</i>
w tym miasta	2537,8	3668,7	2817,1	3693,9	<i>of which urban areas</i>
w tym multiplexy	1614,4	2651,4	1763,6	2289,0	<i>of which multiplexes</i>
na 1 kino	51827	79761	57497	78594	<i>per cinema</i>
na 1 seans	23	24	18	20	<i>per screening</i>

a W tym 6 miniplexów.

a Of which 6 miniplexes.

TABL. 10 (192). **ABONENCI TELEWIZJI KABLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

CABLE TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	183632	259254	280010	285733	T O T A L
Na 1000 ludności	56	78	83	85	Per 1000 population

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

S o u r c e: data of the Office of Electronic Communications.

TABL. 11 (193). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tysiącach in thousands				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	649,5	473,2	485,1	485,3	199	142	144	144	Radio subscribers
miasta	405,4	308,0	314,9	314,5	250	188	192	192	urban areas
wieś	244,1	165,2	170,2	170,8	148	97	99	99	rural areas
Abonenci telewizyjni ...	626,3	454,4	462,7	462,3	192	136	138	137	Television subscribers
miasta	390,3	295,0	298,8	298,0	241	180	183	182	urban areas
wieś	236,0	159,4	163,9	164,3	143	94	95	95	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

S o u r c e: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 12 (194). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	825^b	875^b	1397	1418	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	720	801	1138	1172	of which open all year
Obiekty hotelowe	242	394	428	449	Hotels and similar facilities
hotele	152	249	286	300	hotels
motele	11	10	8	7	motels
pensjonaty	62	64	60	69	boarding houses
inne obiekty hotelowe	17	71	74	73	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	583 ^b	481 ^b	969	969	Other facilities
domy wycieczkowe	17	10	9	9	excursion hostels
schroniska	21	22	23	21	shelters
schroniska młodzieżowe	44	35	29	29	youth hostels
w tym szkolne schroniska					
młodzieżowe	33	28	24	25	of which school youth hostels
kempingi	13	10	10	10	camping sites
pola biwakowe	16	9	8	8	tent camp sites
ośrodki wczasowe	155	113	99	96	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn-					
kowe	66	68	59	61	training-recreational centres
domy pracy twórczej	15	12	10	10	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ..	15	16	16	12	complexes of tourist cottages
hostele	29	39	37	hostels
pokoje gościnne	450	449	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	90	100	agrotourism lodgings
inne obiekty	221	157	127	127	miscellaneous facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 12 (194). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (cd.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	61509^b	69959^b	83797	87208	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	54193	61152	73974	76465	of which open all year
Obiekty hotelowe	20733	33684	38087	40529	Hotels and similar facilities
hotele	15609	26282	30538	33482	hotels
motele	497	383	323	315	motels
pensjonaty	3725	3413	3661	3248	boarding houses
inne obiekty hotelowe	902	3606	3565	3484	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	40776^b	36275^b	45710	46679	Other facilities
domy wycieczkowe	1366	575	528	524	excursion hostels
schroniska	1178	1185	1279	1142	shelters
schroniska młodzieżowe	2768	2382	1947	1954	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1934	1861	1508	1520	of which school youth hostels
kempingi	1737	1273	1052	1052	camping sites
poła biwakowe	1497	760	390	570	tent camp sites
ośrodki wczasowe	10067	8822	7915	8069	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5591	4762	4482	4801	training-recreational centres
domy pracy twórczej	473	498	312	312	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c ..	905	793	874	830	complexes of tourist cottages ^c
hostele	1403	2686	2797	hostels
pokoje gościnne	11396	11991	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	1423	1557	agrotourism lodgings
inne obiekty	15194	13822	11426	11080	miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	2493045^b	2872501^b	3567494	3748438	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	889479	896116	1180897	1191163	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1482157	1961193	2528265	2696803	Hotels and similar facilities
hotele	1308323	1692322	2246635	2446742	hotels
motele	26131	31683	19527	17871	motels
pensjonaty	111875	98526	120735	99280	boarding houses
inne obiekty hotelowe	35828	138662	141368	132910	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	1010888^b	911308^b	1039229	1051635	Other facilities
domy wycieczkowe	50929	11027	6867	5652	excursion hostels
schroniska	68135	58008	77004	77109	shelters
schroniska młodzieżowe	86715	79845	68587	66680	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	46987	47884	43919	45038	of which school youth hostels
kempingi	27828	11154	15091	12923	camping sites
poła biwakowe	8252	4343	3954	3931	tent camp sites
ośrodki wczasowe	200476	197613	184046	171286	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	167506	134165	120690	116080	training-recreational centres
domy pracy twórczej	11790	7924	7213	6962	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c ..	16648	12097	16276	23935	complexes of tourist cottages ^c
hostele	104064	135784	153112	hostels
pokoje gościnne	134963	145150	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	9115	9461	agrotourism lodgings
inne obiekty	372609	291068	259639	259354	miscellaneous facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 12 (194). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	7375810^b	7973724^b	9678888	10166161	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	2021651	2135297	2732546	2842639	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	3276072	4263685	5466263	5874575	Hotels and similar facilities
hotele	2699842	3501216	4658214	5135943	hotels
motele	36499	40261	33259	32018	motels
pensjonaty	457686	373801	415653	339235	boarding houses
inne obiekty hotelowe	82045	348407	359137	367379	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	4099738 ^b	3710039 ^b	4212625	4291586	Other facilities
domy wycieczkowe	146868	42018	23768	21557	excursion hostels
schroniska	116568	92582	130908	127151	shelters
schroniska młodzieżowe	190740	193748	137154	139665	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	107699	122913	90593	95876	of which school youth hostels
kempingi	59111	27001	39201	31227	camping sites
pola biwakowe	25419	15604	10998	10232	tent camp sites
ośrodki wczasowe	889959	880593	790001	778119	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	647164	476978	431650	410521	training-recreational centres
domy pracy twórczej	57599	45803	39669	36505	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c ..	62259	53577	60884	62017	complexes of tourist cottages ^c
hostele	210107	282660	318393	hostels
pokoje gościnne	539655	567935	rooms for rent
kwatery agroturystyczna	32795	31251	agrotourism lodgings
inne obiekty	1904051	1672028	1693282	1757013	miscellaneous facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 13 (195). **TURYSŃCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ
 TURYSTYKI**
**FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION
 ESTABLISHMENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	889479^b	896116^b	1180897	1191163	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe	759130	786085	1023438	1031739	Hotels and similar facilities
hotele	727401	740038	964354	979193	hotels
motele	8385	5222	5973	5182	motels
pensjonaty	16765	8398	9423	7765	boarding houses
inne obiekty hotelowe	6579	32427	43688	39599	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	130349 ^b	110031 ^b	157459	159424	Other facilities
domy wycieczkowe	9114	177	482	147	excursion hostels
schroniska	5565	3506	4404	4735	shelters

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels.

TABL. 13 (195). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013 ^a	2014 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourists accommodated (cont.)
Pozostałe obiekty (dok.)					<i>Other facilities (cont.)</i>
schroniska młodzieżowe	13297	9877	3612	4212	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	3127	2419	1544	2234	of which school youth hostels
kempingi	18931	6174	7998	7452	camping sites
pola biwakowe	772	394	1777	1520	tent camp sites
ośrodki wczasowe	8646	6378	5682	6024	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10278	6398	9294	7658	training-recreational centres
domy pracy twórczej	513	137	169	161	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	1827	1012	1183	1650	complexes of tourist cottages ^c
hostele	43810	68923	71934	hostels
pokoje gościnne	15686	15323	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	27	18	agrotourism lodgings
inne obiekty	61406	32168	38222	38590	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	2021651^b	2135297^b	2732546	2842639	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe	1683021	1817344	2310759	2421604	Hotels and similar facilities
hotele	1597646	1696851	2156141	2261053	hotels
motele	13168	7367	7424	6215	motels
pensjonaty	55078	26379	27181	22252	boarding houses
inne obiekty hotelowe	17129	86747	120013	132084	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	338630 ^b	317953 ^b	421787	421035	Other facilities
domy wycieczkowe	18555	972	1057	574	excursion hostels
schroniska	7439	4465	5927	6004	shelters
schroniska młodzieżowe	31054	36219	8317	13339	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	8751	17119	4126	7420	of which school youth hostels
kempingi	37615	12831	18086	17163	camping sites
pola biwakowe	2075	990	4296	3812	tent camp sites
ośrodki wczasowe	36102	33739	24731	22270	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	36424	21704	29395	24166	training-recreational centres
domy pracy twórczej	1586	251	539	368	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	6976	5550	4517	4823	complexes of tourist cottages ^c
hostele	104703	161739	171358	hostels
pokoje gościnne	43467	42177	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	63	44	agrotourism lodgings
inne obiekty	160804	96529	119653 ^d	114937	miscellaneous facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. b Bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych oraz w 2005 r. bez hosteli. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. d Dane zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. b Excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as in 2005 excluding hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages. d Data changed in relation to those published before.

TABL. 14 (196). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych occupancy rate of bed places				stopień wykorzystania pokoi occupancy rate of rooms				
Obiekty hotelowe	43,6	36,0	40,7	41,9	51,4	42,1	48,7	50,1	Hotels and similar facilities
hotele	47,2	37,9	43,1	44,2	55,0	44,2	51,5	52,7	hotels
motele	23,9	27,3	27,1	27,8	32,1	32,9	30,9	32,4	motels
pensjonaty	35,0	31,2	33,3	30,8	41,7	35,4	36,0	33,3	boarding houses
inne obiekty hotelowe ...	25,4	27,9	28,6	30,6	28,3	31,7	36,5	39,0	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	33,2	34,9	29,9	30,3	x	x	x	x	Other facilities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 245.

a See general notes, item 4 on page 245.

TABL. 15 (197). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**
Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restaura- cje Restau- rants	Bary Bars	Stółowki Canteens	Punkty gastro- nomiczne Food stands	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2005	213	295	316	38	TOTAL
	2010	296	278	290	46	
	2013	347	287	274	57	
	2014	379	269	386	44	
Obiekty hotelowe	331	209	75	23	Hotels and similar facilities	
hotele	282	181	21	14	hotels	
motele	7	-	-	-	motels	
pensjonaty	23	14	36	4	boarding houses	
inne obiekty hotelowe	19	14	18	5	other hotel facilities	
Pozostałe obiekty	48	60	311	21	Other facilities	
domy wycieczkowe	-	1	4	-	excursion hostels	
schroniska	3	6	8	5	shelters	
schroniska młodzieżowe	-	-	5	-	youth hostels	
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	-	4	-	of which school youth hostels	
kempingi	2	2	-	-	camping sites	
ośrodki wczasowe	4	12	65	5	holiday centres	
ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	10	8	35	1	training-recreational centres	
domy pracy twórczej	-	-	3	-	creative arts centres	
zespoły domków turystycznych	2	2	1	-	complexes of tourist cottages	
hostele	3	4	4	2	hostels	
pokoje gościnne	8	3	106	5	rooms for rent	
kwatery agroturystyczne	-	-	11	1	agrotourism lodgings	
inne obiekty	16	22	69	2	miscellaneous facilities	

TABL. 16 (198). **HOTELE WEDŁUG KATEGORII**
HOTELS BY CATEGORY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Kategorie Categories					w trakcie kate- ryzacji in the process of the categori- sation	
		****	****	***	**	*		
O G Ó Ł E M^a	2005	152	4	11	71	44	12	10
T O T A L^a	2010	249	14	30	131	53	10	11
	2013	286	14	47	159	46	13	7
	2014	300	14	59	170	38	13	6
Pokoje ^a	2005	7687	647	863	4085	1453	404	235
Rooms ^a	2010	12747	1131	2400	6206	2496	276	238
	2013	14487	1117	3988	6519	2279	451	133
	2014	15683	1199	4952	6792	2064	559	117
Miejsca noclegowe ^a	2005	15609	1176	1794	8145	3153	840	501
Bed places ^a	2010	26282	2131	4773	12888	5377	618	495
	2013	30538	2144	8268	13909	4887	1035	295
	2014	33482	2306	10358	14531	4767	1258	262
Korzystający z noclegów w tys.	2005	1308,3	113,4	192,3	663,6	257,2	59,4	22,5
Tourists accommodated in thous.	2010	1692,3	178,8	383,3	797,8	267,8	39,4	25,3
	2013	2246,6	188,3	726,9	997,3	260,7	63,5	9,9
	2014	2446,7	189,2	842,7	1041,2	243,6	121,3	8,7
w tym turyści zagraniczni ... of which foreign tourists	2005	727,4	85,9	119,3	390,1	100,5	20,8	11,0
	2010	740,0	114,1	187,1	349,5	73,8	9,8	5,6
	2013	964,4	133,2	332,5	395,3	76,6	20,2	6,6
	2014	979,2	129,0	348,8	385,1	74,4	39,8	2,2
Stopień wykorzystania w %: Occupancy rate in %:								
miejsc noclegowych	2005	47,2	64,0	52,6	48,5	40,2	38,5	31,4
bed places	2010	37,9	47,1	43,6	37,2	31,1	35,1	27,3
	2013	43,1	55,3	49,2	40,3	34,3	41,2	29,1
	2014	44,2	53,8	50,5	40,8	35,0	50,3	19,6
pokoju	2005	55,0	61,3	59,3	56,8	51,7	39,5	40,4
rooms	2010	44,2	52,6	50,2	43,1	38,0	37,2	33,6
	2013	51,5	64,3	58,0	48,3	42,3	46,7	38,8
	2014	52,7	65,3	59,6	48,6	42,8	53,7	27,4

a Stan w dniu 31 VII.

a As of 31 VII.

Sport

TABL. 17 (199). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2014	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ^a				
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS^a				
Jednostki organizacyjne	738	739	848	Organizational entities
Członkowie	53329	50597	57123	Members
Ćwiczący ^b	83217	55435	54504	Persons practising sports ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 245. b Dane szacunkowe.

a See general notes, item 1 on page 245. b Estimated data.

TABL. 17 (199). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2014	SPECIFICATION
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS				
Jednostki organizacyjne	1372	1486	1411	Organizational entities
Członkowie	100471	105659	105956	Members
Ćwiczący	96035	105615	102780	Persons practising sports
mężczyźni	71681	80417	78684	males
kobiety	24354	25198	24096	females
w wieku do 18 lat	69402	75548	69355	aged up to 18
Sekcje sportowe	2834	2701	2570	Sports sections
Trenerzy	1151	1492	1544	Coaches
Instruktorzy sportowi	2309	2516	2369	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1221	1111	966	Other persons conducting sports activities

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.
 N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 18 (200). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R.**
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014
 As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports		Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	
		ogółem total	z liczby ogółem of total			
			kobiety females			juniorzy i juniorki juniors
Alpinizm ^a Climbing ^a	19	986	344	168	5	30
Badminton Badminton	20	466	189	323	9	18
Biathlon ^a Biathlon ^a	10	176	92	160	12	5
Boks Boxing	13	366	76	224	16	12
Brydż sportowy Bridge	8	175	56	130	5	317
Gimnastyka ^a Gymnastics ^a	17	696	532	642	32	22
Hokej na lodzie Ice hockey	14	731	129	509	20	14
Jeździectwo ^a Equestrian sport ^a	33	869	634	515	3	69

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
^a A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 18 (200). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH
W 2014 R. (cd.)
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS
IN 2014 (cont.)
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS	Sekcje Sections	Ćwiczący <i>Persons practising sports</i>			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors
		ogółem total	z liczby ogółem of total			
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors		
Judo	20	1264	346	1128	16	32
<i>Judo</i>						
Ju-jitsu	10	475	124	386	7	16
<i>Ju-jitsu</i>						
Kajakarstwo ^a	18	577	160	384	12	39
<i>Canoeing^a</i>						
Karate ^a	42	3478	1077	2659	24	103
<i>Karate^a</i>						
Kick-boxing	17	609	129	367	10	31
<i>Kick-boxing</i>						
Kolarstwo ^a	37	699	148	408	13	34
<i>Cycling^a</i>						
Koszykówka	131	4658	1794	3454	76	96
<i>Basketball</i>						
Lekkoatletyka	90	2740	1235	2122	65	53
<i>Athletics</i>						
Łucznictwo	7	336	170	210	6	10
<i>Archery</i>						
Łyżwiarstwo ^a	7	188	115	174	12	6
<i>Skating^a</i>						
Narciarstwo ^a	114	3401	1468	2794	78	145
<i>Skiing^a</i>						
Piłka nożna ^a	889	48372	2464	33855	761	817
<i>Football^a</i>						
Piłka ręczna	124	4202	1775	3783	66	89
<i>Handball</i>						
Piłka siatkowa ^a	348	10883	5916	8812	145	281
<i>Volleyball^a</i>						
Rugby	5	243	27	158	2	8
<i>Rugby</i>						
Snowboard	12	244	111	147	10	18
<i>Snowboard</i>						
Sport lotniczy ^a	6	320	43	134	1	23
<i>Air sport^a</i>						
Sport motorowy ^a	13	248	14	45	2	3
<i>Motorsport^a</i>						
Sport pływacki ^a	70	3497	1667	3064	70	91
<i>Swimming sport^a</i>						
Strzelectwo sportowe ^a	16	598	88	123	1	31
<i>Sport shooting^a</i>						

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
 a A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 18 (200). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2014 R. (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2014 (cont.)
 As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports		Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	
		ogółem total	z liczby ogółem of total			
			kobiety females			juniorzy i juniorki juniors
Szachy Chess	43	1726	537	1463	21	47
Taekwondo ^a Taekwondo ^a	6	533	160	463	2	21
Taniec sportowy Sport dance	12	512	437	488	3	14
Tenis Tennis	38	1458	546	1133	11	44
Tenis stołowy Table tennis	140	3396	1142	2620	15	115
Żeglarstwo ^a Sailing ^a	10	359	84	218	10	29

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

^a A sports field (consists of number of related kinds of sports).

TABL. 19 (201). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2014 R.
 Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2014
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do osób niepełnosprawnych Of which adapted for the disabled		SPECIFICATION
		ćwiczących persons practising sports	widzów spectators	
Boiska do gier wielkich ^b w tym piłkarskie	421 419	73 72	95 93	Fields for big games ^b of which football
Boiska do gier małych ^b w tym: koszykówki piłki ręcznej piłki siatkowej	52 18 7 27	25 12 2 11	7 4 2 1	Fields for small games ^b of which: basketball handball volleyball
Boiska uniwersalne-wielozadaniowe	266	117	85	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	203	34	6	Tennis courts
Hale sportowe	165	82	37	Sports halls
Sale gimnastyczne ^c	90	29	3	Gyms ^c
Pływalnie	90	51	16	Swimming pools
Tory sportowe	29	7	8	Sports tracks
Lodowiska sztuczne mrożone ..	27	5	3	Artificial ice skating rinks
Ścieżki rowerowe w km ^d	319,8	-	-	Bicycle paths - length in km ^d

^a Bez obiektów przyszkolnych. ^b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. ^c Łącznie z salami pomocniczymi. ^d Bez szlaków rowerowych.

^a Excluding schools facilities. ^b Including non-full-size facilities. ^c Including auxiliary gyms. ^d Excluding bicycle trails.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

1. **Działalność badawcza i rozwojowa** (badania naukowe i prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Objemuje ona **badania naukowe** (badania podstawowe, badania stosowane i badania przemysłowe) oraz **prace rozwojowe**.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 995/2012 z dnia 26 X 2012 r. statystyki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej na poziomie regionalnym za rok 2014 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe**, tj. biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocni-

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

1. **Research and development** (*scientific research and experimental development - R&D*) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge of man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development includes **scientific research** (basic research, applied research, industrial research) and **experimental development**.

According to Commission Implementing Regulation (EU) No 995/2012 of 26 X 2012 statistics on Research and Development at regional level for 2014 have been compiled on the basis of local units data.

Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting research and development:

- 1) **scientific and research-development units**, i.e. units involved mainly in carrying out scientific research and experimental development:
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; until 2009 statistical data included independent research departments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws 2010 No. 96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (Journal of Laws 2010 No. 96, item 618); until 2009 defined as branch research-development units which operated on the basis of the Law on the Research and Development Units dated 25 VII 1985 (uniform text, Journal of Laws 2001 No. 33, item 388, with later amendments),
 - c) other units classified into NACE Rev. 2 division 72 'Scientific research and development';
- 2) **auxiliary scientific units**, i.e. scientific libraries, scientific archives, museums, auxiliary

cze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe; określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;

- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** - instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w ww. pozycjach, np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową obejmują:

- 1) **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R;
- 2) **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R i spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development; until 2009 defined as science support units;

- 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 ‘Scientific research and development’) including mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main principal activity; until 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** - institutions conducting R&D besides their main principal activity, not included in the above positions, e.g., hospitals, national parks, botanic gardens, state agencies and institutions.

2. Expenditures on research and development include:

- 1) **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing; internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental development as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D;
- 2) **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Capital expenditures on fixed assets connected with R&D comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in fixed assets until completion of the project; until 2002, expenditures on such equipment were included in the current expenditures on R&D.

3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their nominal working time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (tabl. 5) opracowano zgodnie z metodologią stosowaną przez EUROSTAT i obejmują następujące **sektory finansujące**, z których pochodzą środki na finansowanie działalności badawczej i rozwojowej:

- 1) **sektor rządowy** - krajowe jednostki rządowe (m.in. ministerstwa) i samorządowe (w tym jednostki samorządu terytorialnego), jednostki naukowe PAN i instytuty badawcze podlegające ministerstwu, powołane na podstawie ustawy o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618),
- 2) **sektor przedsiębiorstw** - krajowe podmioty gospodarcze,
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** - krajowe szkoły wyższe oraz podległe im instytuty badawcze, stacje doświadczalne i kliniki,
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** - krajowe: fundacje, partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystw i stowarzyszeń (zawodowych, naukowych, religijnych itp.) oraz osoby fizyczne,
- 5) **zagranica** - organizacje międzynarodowe, instytuty i przedsiębiorstwa zagraniczne oraz osoby fizyczne.

5. **Działalność innowacyjna** obejmuje całość działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

6. **Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych** obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowe oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe nakłady poniesione na wprowadzenie innowacji produktowych i procesowych.

4. *Data regarding expenditures on research and development by source of funds (table 5) were compiled in accordance with the methodology applied by EUROSTAT covering the following **sectors of funding**, from which the funding for research and development comes:*

- 1) **government sector** - national government entities (among others, ministries) and local government entities (including local government units), the scientific units of the Polish Academy of Sciences and research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes (Journal of Laws 2010 No. 96, item 618) subject to the ministries,
- 2) **business enterprise sector** - national economic entities,
- 3) **higher education sector** - national higher institutions and subordinated to them research institutes, experiment stations and clinics,
- 4) **private non-profit sector** - national: foundations, political parties, trade unions, consumer associations, societies and associations (professional, scientific, religious, etc.) and natural persons,
- 5) **abroad** - international organizations, foreign institutions and companies and natural persons.

5. **Innovation activities** are all scientific, technological, organisational, financial and commercial steps which actually, or are intended to, lead to the implementation of innovations. Some innovation activities are themselves innovative, others are not novel activities but are necessary for the implementation of innovations. Innovation activities also include R&D that is not directly related to the development of a specific innovation.

6. **Expenditures on product and process innovations** include expenditures on R&D (intra-mural and extra-mural), acquisition of knowledge from external sources (patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of product and process innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparation for the implementation of product and process innovations.

7. Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek wyrobu lub usługi, które są nowe lub istotnie ulepszone w zakresie swoich cech lub zastosowań. Zalicza się tu znaczące udoskonalenia pod względem specyfikacji technicznych, komponentów i materiałów, wbudowanego oprogramowania, łatwości obsługi lub innych cech funkcjonalnych.

8. Innowacja procesowa to wdrożenie nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, dystrybucji i wspierania działalności w zakresie wyrobów i usług.

9. Wynalazek podlegający opatentowaniu - bez względu na dziedzinę techniki - jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółczesność informacyjna

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

7. A product innovation is the market introduction of a good or service that is new or significantly improved with respect to its characteristics or intended uses. This includes significant improvements in technical specifications, components and materials, incorporated software, user friendliness or other functional characteristics.

8. A process innovation is the implementation of new or significantly improved production or delivery methods and supporting methods in range of goods and services.

9. A patentable invention - regardless of the field of technology - is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. A utility model eligible for protection - any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (202). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
 A. JEDNOSTKI
 Stan w dniu 31 XII
 UNITS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	100	162	274	308	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	31	45	55	57	Scientific and research-development units
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	11	11	11	11	<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
instytuty badawcze	16	6	6	6	<i>research institutes</i>
inne	4	28	38	40	<i>others</i>
Podmioty gospodarcze	47	81	172	207	Economic entities
Szkoły wyższe	16	19	20	19	Higher education institutions

B. ZATRUDNIENI^a
 EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014			SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>			pracownicy naukowo-badawczy <i>researchers</i>	technicy i pracownicy równorzędni <i>technicians and equivalent staff</i>	pozostali personel <i>other supporting staff</i>		
O G Ó Ł E M	10063	8862	11598	13616	11073	1789	754	T O T A L
w tym:								<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	1827	1752	2369	2881	1608	910	363	Scientific and research-development units
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	638	987	1296	1388	903	279	206	<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
instytuty badawcze	1146	643	680	1032	303	603	126	<i>research institutes</i>
inne	43	122	393	461	402	28	31	<i>others</i>
Podmioty gospodarcze	1129	1247	3144	3644	3119	283	242	Economic entities
Szkoły wyższe	7070	5666	5881	6909	6194	580	135	Higher education institutions

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.
 a In full-time equivalents.

TABL. 2 (203).

ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozosta- łym other	
			wyższym higher						
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with tertiary degrees below the PhD level (Master's degree, Bachelor's degree and equivalent)			
				doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)				
O G Ó Ł E M	2005	15543	1324	1342	5119	6398	1360		
T O T A L	2010	14579	1562	1517	5961	4619	920		
	2013	18089	1439	2117	6024	7123	1386		
	2014	18758	1527	2348	6115	7439	1329		
w tym: of which:									
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2005	2185	134	100	596	885	470		
Scientific and research- -development units	2010	2096	140	130	589	936	301		
	2013	3140	140	184	639	1536	641		
	2014	3180	163	201	638	1616	562		
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		1426	128	165	394	487	252		
scientific units of the Polish Academy of Sciences									
instytuty badawcze		1191	#	#	158	690	281		
research institutes									
inne		563	#	#	86	439	29		
others									
Podmioty gospodarcze	2005	1281	-	-	21	1004	256		
Economic entities	2010	1707	#	-	#	1400	278		
	2013	3951	10	5	120	3409	407		
	2014	3965	#	#	144	3392	427		
Szkoły wyższe	2005	12072	1190	1242	4502	4505	633		
Higher education institutions	2010	10476	1418	1385	5320	2014	339		
	2013	10710	1277	1915	5210	1981	327		
	2014	11380	1356	2138	5302	2258	326		

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (204).

NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014				
	ogółem grand total			nakłady ^a expenditures ^a				
				bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital		
	razem total		w tym osobo- we of which labour costs	razem total		w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical equipment as well as transport equipment		
w mln zł				in mln zł				
OGÓŁEM	731,9	1091,4	1660,3	1850,3	1454,8	742,1	395,5	297,5
TOTAL								
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	222,2	303,3	373,9	343,4	312,8	183,7	30,6	#
<i>Scientific and research- -development units</i>								
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	100,2	156,9	171,4	153,5	140,1	86,1	13,4	13,4
<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>								
instytuty badawcze	112,2	106,1	140,8	127,7	116,4	60,0	11,3	#
<i>research institutes</i>								
inne	9,8	40,3	61,7	62,2	56,2	37,7	5,9	#
<i>others</i>								
Podmioty gospodarcze	185,4	176,4	636,9	803,2	669,9	335,5	133,3	#
<i>Economic entities</i>								
Szkoły wyższe	318,0	576,4	623,2	680,4	449,4	207,7	231,0	153,9
<i>Higher education institutions</i>								

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (205).

**NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG
DZIEDZIN NAUK (ceny bieżące)**
**GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY FIELD OF SCIENCE (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	1091,4	1660,3	1850,3	TOTAL
Przyrodniczych	296,4	431,3	545,0	<i>Natural sciences</i>
Inżynieryjnych i technicznych	476,5	898,9	1002,8	<i>Engineering and technology</i>
Medycznych i nauk o zdrowiu	99,6	136,2	129,2	<i>Medical and health sciences</i>
Rolniczych	77,8	72,5	70,1	<i>Agricultural sciences</i>
Spółecznych	57,3	59,9	48,8	<i>Social sciences</i>
Humanistycznych	83,8	61,5	54,4	<i>Humanities</i>

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (206). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odsetkach in percent			
O G Ó Ł E M	1091,4	1660,3	1850,3	100,0	100,0	100,0	TOTAL
sektor:							sector:
Rządowy	758,7	769,1	815,0	69,5	46,3	44,0	Government
Przedsiębiorstw	200,9	672,9	762,7	18,4	40,5	41,2	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego	#	#	41,4	#	#	2,3	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	#	#	1,7	#	#	0,1	Private non-profit
Zagranica	84,5	184,5	229,5	7,7	11,1	12,4	Abroad

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (207). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development	SPECIFICATION	
		podstawowe basic	stosowane ^b applied ^b			
		w mln zł in mln zł				
O G Ó Ł E M	2005	565,8	231,8	104,6	229,4	TOTAL
	2010	801,4	421,8	108,7	270,8	
	2013	1268,9	429,0	243,0	596,8	
	2014	1454,8	436,4	281,6	736,8	
w tym:						of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe		312,8	143,8	67,7	101,3	Scientific and research-development units
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		140,0	126,4	11,4	2,2	scientific units of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze		116,4	16,5	49,5	50,5	research institutes
inne		56,2	0,9	6,7	48,6	others
Podmioty gospodarcze		669,9	10,6	119,5	539,7	Economic entities
Szkoły wyższe		449,4	#	92,8	#	Higher education institutions

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. b Łącznie z nakładami na włączone w 2011 r. badania przemysłowe.

a Internal, excluding depreciation of fixed assets. b Including expenditures on industrial research included in 2011.

TABL. 7 (208). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
OGÓŁEM	77,7	72,4	72,2	74,5	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	81,4	72,8	79,9	83,2	Scientific and research-development units
w tym:					<i>of which:</i>
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	78,2	77,3	73,9	81,9	<i>scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
instytuty badawcze	83,4	68,7	83,6	86,8	<i>research institutes</i>
Podmioty gospodarcze	69,7	40,7	61,5	58,4	Economic entities
Szkoły wyższe	77,5	73,3	70,1	73,5	Higher education institutions

TABL. 8 (209). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSŁE^a W 2014 R.**

SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Produkty - w % - wprowadzone na rynek w latach 2012-2014 <i>Products - in % - introduced into the market during 2012-2014</i>			
	ogółem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>		w tym eksport ogółem <i>of which export total</i>
		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku <i>new or significantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa <i>new or significantly improved only for the enterprise</i>	
OGÓŁEM	8,7	5,4	3,3	4,5
TOTAL				
sektor publiczny	0,7	0,5	0,2	0,1
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	8,8	5,5	3,3	4,6
<i>private sector</i>				
W tym przetwórstwo przemysłowe	10,9	6,8	4,1	5,7
Of which manufacturing				
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych	5,1	4,0	1,1	1,1
<i>Manufacture of food products</i>				

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012-2014.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices, applies to products introduced into the market during 2012-2014.

TABL. 8 (209).

UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSŁE^a W 2014 R. (dok.)
SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2014 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty - w % - wprowadzone na rynek w latach 2012-2014 Products - in % - introduced into the market during 2012-2014			
	ogółem total	z tego of which		w tym eksport ogółem of which export total
		nowe lub istotnie ulepszone dla ryнку new or significant- ly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębior- stwa new or significant- ly improved only for the enterprise	
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)				
w tym (dok.): of which (cont.):				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3,6	2,9	0,7	0,5
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztywnych	11,2	2,5	8,6	2,4
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineral- nych surowców niemetalicznych	14,4	7,5	6,9	5,9
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	4,3	0,3	4,0	2,2
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>				
Produkcja urządzeń elektrycznych	7,2	6,4	0,8	5,2
<i>Manufacture of electrical equipment</i>				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4,0	2,7	1,3	1,4
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	22,8	17,9	4,9	19,2
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta, dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2012-2014.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices, applies to products introduced into the market during 2012-2014.

TABL. 9 (210).

PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2012-2014*INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2012-2014*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2012-2014 <i>Industrial enterprises, which introduced product or process innovation in % of total enterprises during 2012-2014</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM TOTAL	40,8	30,2	15,2	28,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	31,5	7,4	3,7	27,8
sektor prywatny <i>private sector</i>	41,6	32,3	16,2	28,7
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	41,9	33,2	16,5	29,0
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	30,9	25,8	16,5	21,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	94,1	70,6	52,9	64,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	54,2	41,7	16,7	33,3
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	69,0	65,5	34,5	27,6
Produkcja wyrobów z metali ^A <i>Manufacture of metal products^A</i>	43,8	30,3	9,0	34,8
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	50,0	45,8	33,3	25,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^A <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	45,7	40,0	22,9	34,3
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^A <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	50,0	41,7	25,0	41,7
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	17,1	9,8	7,3	14,6

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (211). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a**
(ceny bieżące)

EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady		Of which expenditures				
		na działalność badawczą i rozwojową ^b <i>on research and development activity^b</i>	na zakup on the acquisition		oprogramowania of the software	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c <i>capital on the acquisition of machinery, technical equipment, tools and transport equipment^c</i>	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną <i>on staff training connected with innovation activity</i>	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów <i>on the marketing for new or significantly improved products</i>
			wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw) <i>of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights)</i>					
w tys. zł in thous. zł								
O G Ó Ł E M 2005	869384	202769	16715	27311	459061	1064	-	
TOTAL								
2010	1007622	219492	4632	20761	449391	5618	19991	
2013	1711214	449247	#	39504	798724	2998	9047	
2014	1627412	599049	17035	27057	746394	3522	5932	
W tym przetwórstwo przemysłowe	1494467	592490	#	19102	671748	3040	5766	
<i>Of which manufacturing</i>								
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych	214956	4741	110	#	121463	247	2139	
<i>Manufacture of food products</i>								
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	123608	14503	8986	#	#	75	589	
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>								
Produkcja wyrobów z metali ^A ..	112069	#	#	757	#	329	371	
<i>Manufacture of metal products^A</i>								
Produkcja urządzeń elektrycznych	107485	15302	#	905	67133	#	144	
<i>Manufacture of electrical equipment</i>								
Produkcja maszyn i urządzeń ^A ..	24029	5994	-	936	#	#	456	
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>								

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. c Dane łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. b Internal and external expenditures. c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (212). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY SOURCE OF FUNDS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Środki Funds				
		własne own	pozyskane z zagranicy (bezzwrotne) received from abroad (not repayable)	kredyty bankowe bank credits	pozostałe ^b others ^b	
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2005	869384	633887	4874	160228	70395
TOTAL	2010	1007622	753961	107614	113626	32421
	2013	1711214	1370953	156428	112333	71501
	2014	1627412	1305889	114504	160782	46237
W tym przetwórstwo przemysłowe		1494467	1206419	94646	#	#
<i>Of which manufacturing</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych		214956	158516	#	#	#
<i>Manufacture of food products</i>						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych ...		123608	#	3171	#	#
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^A		112069	40765	30972	#	#
<i>Manufacture of metal products^A</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^A		24029	18459	#	#	#
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Na pozostałe nakłady składają się: nakłady budżetowe, nakłady pochodzące z funduszy kapitału ryzyka i pozostałe środki.

a For product and process innovations; data concern entities employing more than 49 persons. b The others consist budget funds, funds from venture capital and other resources.

TABL. 12 (213). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
RESIDENT INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wynalazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone.....	201	310	468	344	<i>patent applications</i>
udzielone patenty.....	86	164	206	257	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone.....	58	74	142	108	<i>utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne.....	95	52	73	74	<i>rights of protection granted</i>

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej. Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 13 (214). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	471	481	513	508	Total members^a
Krajowi	302	302	311	306	National
czynni	151	149	150	149	active
korespondenci	151	153	161	157	corresponding
Zagraniczni	168	177	200	200	Foreign
Honorowi	1	2	2	2	Honorary
Z ogółem w działach nauk^b:					Of total in the field of^b:
filologicznych	91	92	93	90	philologies
historyczno-filozoficznych	100	91	99	99	history and philosophy
matematyczno-fizyczno-chemicznych ..	84	90	96	95	mathematics, physics and chemistry
przyrodniczych	89	91	96	96	natural sciences
lekarskich	80	87	99	100	medical sciences
twórczości artystycznej	26	28	28	26	creative activity
Komisje naukowe:					Scientific commissions:
Jednostki organizacyjne	24	28	32	34	Organizational units
Członkowie komisji:					Members of commissions:
Komisja Filologii Klasycznej PAU	41	44	46	46	PAU Commission on Classical Philology
Komisja Historii Sztuki PAU	40	46	48	44	PAU Commission on Art History
Komisja Kultury Słowian PAU	40	39	34	33	PAU Commission on Slavonian Culture
Komisja Neofilologiczna PAU	31	37	42	43	PAU Commission on Modern Philology
Komisja Środkowoeuropejska PAU	35	44	50	49	PAU Commission on Central Europe
Komisja Wschodnioeuropejska PAU	41	39	37	31	PAU Commission on Eastern Europe
Komisja Prawnicza PAU	30	29	28	28	PAU Commission on Law
Komisja Historii i Kultury Żydów PAU ...	33	40	42	40	PAU Commission on the History and Culture of the Jews
Komisja Prehistorii Karpat PAU	24	26	26	27	PAU Commission on the Prehistory of the Carpathians
Komisja Nauk Ekonomicznych PAU	36	33	43	42	PAU Commission for Economic Sciences
Komisja Historii Wojen i Wojskowości PAU	38	36	35	37	PAU Commission for War and Military History
Komisja Astrofizyki PAU	36	36	33	33	PAU Commission on Astrophysics
Komisja Embriologii i Morfologii PAU	19	18	19	19	PAU Commission on Embryology and Morphology
Komisja Geoinformatyki PAU	40	42	45	45	PAU Commission on Geoinformation
Komisja Paleogeografii Czwartorzędu PAU	48	49	48	46	PAU Commission on Quaternary Palaeogeography
Komisja Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAU	22	23	24	25	PAU Commission on Agricultural, Forestry and Veterinary Sciences
Komisja Etyki w Nauce PAU	22	21	19	40	PAU Commission for Ethics in Science
Komisja Etnograficzna PAU	-	-	20	19	PAU Ethnographic Commission
Komisja Filozofii Nauk PAU	23	33	53	63	PAU Commission for Sciences Philosophy

a Stan w dniu 31 XII. b W podziale na działy nie uwzględniono członków honorowych.
a As of 31 XII. b In the division into departments honorary members are not included.

TABL. 13 (214). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE (dok.)**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Komisje naukowe (dok.):					Scientific commissions (cont.):
Komisja Historii Nauki PAU	40	46	46	57	PAU Commission on the History of Science
Komisja Nauk Technicznych PAU	84	94	30	31	PAU Commission of Technical Sciences
Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych	55	63	62	69	PAU Commission on the Evaluation of Textbooks
Komisja Spraw Europejskich PAU	16	26	24	24	PAU Commission for European Matters
Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych PAU	43	41	41	37	PAU Commission on Threats to Civilization
Komisja Rozwoju Miasta Krakowa PAU i PAN	40	38	38	38	PAU and PAN Commission for the Development of the City of Cracow
Komisja PAU do badań Diaspory Polskiej	-	-	47	47	PAU Commission for the Studies on Polish Diaspora
Komisja Antropologiczna PAU	-	-	18	20	PAU Commission on Anthropology
Komisja Geograficzna PAU	-	-	31	29	PAU Commission on Geography
Komisja Układów Złożonych PAU	-	-	18	18	PAU Commission of Integrated Circuits
Komisja Przyrodniczo-Medyczna PAU (Wrocław)	-	16	16	16	PAU Commission of Natural Sciences and Medicine (Wrocław)
Komisja Ergonomii PAU	-	-	30	30	PAU Commission on Ergonomics
Komisja PAU Zarządzania Kulturą i Mediami	-	-	29	29	PAU Commission for Management of Culture and the Media
Komisja Historii Śląska	-	-	-	10	Commission on the History of Silesia
Commission Internationale de L'Histoire Ecclesiastique Compare	-	-	-	27	Commission Internationale de L'Histoire Ecclesiastique Compare
Posiedzenia naukowe i sesje	210	216	218	198	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	34	61	50	52	Publishing activity - titles

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków.

TABL. 14 (215). **POLSKA AKADEMIA NAUK**
 Oddział w Krakowie
THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES
 Department in Kraków

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	53	57	57	55	Total members^a
rzeczywści	35	37	36	34	full
korespondenci	18	20	21	21	corresponding
Z ogółem w działach nauk:					Of total in the field of:
humanistycznych i społecznych	4	6	5	5	humanistic and social sciences
biologicznych i rolniczych	9	10	14	13	biology and agricultural
nauk ścisłych o ziemi	-	-	16	15	mathematics, physics and chemistry
technicznych	6	6	12	12	technical sciences
medycznych	10	10	10	10	medical sciences
Komisje naukowe i ośrodki:					Scientific commissions and centres:
Jednostki organizacyjne	34	33	30	30	Organizational units
Członkowie	1121	1089	1008	1006	Members
Posiedzenia naukowe i sesje	147	138	161	152	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	12	12	26	12	Publishing activity - titles

^a Stan w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie.

^a As of 31 XII.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Sciences Department in Kraków.

Spoleczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 15 (216). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE**
 Stan w styczniu
ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
 As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Komputery ^b	92,9	97,4	94,7	92,9	Computers ^b
Dostęp do Internetu	88,3	95,7	93,2	91,7	Internet access
Dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe ^c	42,0	68,0	81,7	89,2	Internet access via broadband connection ^c
w tym mobilne łącze szerokopasmowe	10,9	19,0	38,2	40,1	of which mobile broadband
Własna strona internetowa	52,5	66,8	68,4	66,5	Own Website

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stacjonarne i przenośne, np. laptopy (notebooki); od roku 2011 również smartfony i nettopy; dane nie obejmują komputerów zintegrowanych na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych oraz w 2005 r. - urządzeń podręcznych (np. palmtopów, PDA). c Od 2010 r. obejmuje także mobilne łącze w technologii 3G.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2011 including smartphones and nettops; data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes as well as in 2005 - handheld computers (palmtops, PDAs). c Since year 2010 includes mobile connection via 3G technology.

TABL. 16 (217). **CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet w kontaktach z administracją publiczną	60,2	88,0	89,3	82,4	Enterprises using the Internet in their contacts with public administration
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż przez sieci komputerowe .	9,8	7,9	8,4	11,2	Enterprises which received orders via computer networks
Przedsiębiorstwa dokonujące zakupów przez sieci komputerowe	25,6	14,8	21,1	24,1	Enterprises which sent orders via computer networks

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) poszczególnych grup gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (CICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services.

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of expenditure (excluding own consumption) of particular groups of households on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budget survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased by population for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

3. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices..

TABL. 1 (218). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
O G Ó Ł E M	102,2	102,6	100,8	99,9	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe ..	101,7	102,9	102,5	99,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,3	104,8	103,4	103,9	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	94,9	95,4	96,4	95,8	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	103,8	103,4	100,7	100,9	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Zdrowie	102,3	102,3	101,6	100,3	Health
Transport	106,1	106,2	98,4	97,8	Transport
Rekreacja i kultura	100,4	101,2	102,5	101,0	Recreation and culture
Edukacja	102,9	101,9	99,4	96,5	Education

TABL. 2 (219). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż - za 1 kg	2,57	4,08	4,35	3,91	Rice - per kg
Chleb pszenno-żytni - za 0,5 kg ...	1,53	2,01	2,44	2,31	Wheat-rye bread - per 0,5 kg
Makaron jajeczny - za 400 g	4,09	4,06	3,88	4,04	Egg pasta - per 400 g
Mąka pszenna - za 1 kg	1,52	1,87	2,51	2,54	Wheat flour - per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) - za 1 kg	15,75	19,45	25,53	25,74	Beef meat, bone-in (roast beef) - per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) - za 1 kg	13,61	13,47	15,42	14,68	Pork meat, bone-in (centre loin) - per kg
Kurczęta patroszone - za 1 kg	5,77	6,46	7,68	7,47	Disembowelled chicken - per kg
Szynka wieprzowa gotowana - za 1 kg	19,89	20,89	22,18	22,55	Pork ham, boiled - per kg
Kiełbasa wędzona - za 1 kg	11,20	13,39	14,97	15,20	Smoked sausage - per kg
Filety z morszczuka mrożone - za 1 kg	13,12	18,36	22,49	22,03	Fillets of hake, frozen - per kg
Karp świeży - za 1 kg	12,22	13,47	15,96	14,90	Fresh carp - per kg
Śledź solony odgłowiony - za 1 kg	9,56	10,46	13,95	13,74	Salted herring, headless - per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane - za 1 l	2,44	2,68	2,72	2,98	Cows' milk, fat content 3-3,5%, sterilized - per l

TABL. 2 (219). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ser twarogowy półtłusty - za 1 kg ..	9,30	12,00	12,88	13,09	Semi-fat cottage cheese - per kg
Ser dojrzewający - za 1 kg	16,12	17,35	20,79	21,50	Ripening cheese - per kg
Jaja kurze świeże - za 1 szt	0,32	0,45	0,54	0,50	Hen eggs, fresh - per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% - za 200 g	3,05	4,08	4,46	4,67	Fresh butter, fat content about 82,5% - per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej - za 1 l	4,92	6,18	7,19	6,46	Rape-oil, domestic production - per l
Pomarańcze ^a - za 1 kg	4,96	5,99	5,65	5,11	Oranges ^a - per kg
Jabłka ^a - za 1 kg	2,14	2,63	2,68	2,37	Apples ^a - per kg
Buraki ^a - za 1 kg	1,10	1,63	1,75	1,62	Beetroots ^a - per kg
Marchew ^a - za 1 kg	1,41	1,81	2,10	1,62	Carrots ^a - per kg
Ziemniaki ^a - za 1 kg	0,72	1,34	1,39	1,14	Potatoes ^a - per kg
Cukier biały kryształ - za 1 kg	3,05	2,69	3,63	2,56	White sugar, crystallized - per kg
Kawa naturalna mielona - za 250 g	4,66	6,26	6,94	6,59	Natural coffee ground - per 250 g
Herbata czarna liściasta - za 100 g	2,31	3,44	4,21	4,48	Black tea, leaf - per 100 g
Wódka czysta 40% - za 0,5 l.....	18,99	19,55	20,02	21,04	Pure wodka 40% - per 0,5 l
Papierosy - za 20 szt.	5,32	9,28	11,91	12,75	Cigarettes - per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowejny - za 1 kpl	492,62	384,00	403,70	405,82	Men's suit, polyester staple fibres and wool - per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej - za 1 parę	154,42	159,06	182,65	194,65	Men's low leather shoes with non-leather sole - per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej - za 1 parę	136,77	150,68	190,37	190,64	Women's low leather shoes with non-leather sole - per pair
Podzelowanie obuwia męskiego - za 1 parę	26,97	31,38	35,51	35,69	Resoling men's shoes - per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej - za 1 m ³	2,40	3,16	3,82	3,89	Cold water by municipal water-system - per m ³
Energia elektryczna ^b dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) - za 1 kW-h	0,43	0,58	0,64	0,61	Electricity ^b for households (all-day tariff) - per kW-h
Gaz ziemny wysokometanowy ^c z sieci dla gospodarstw domowych - za 1 m ³	1,52	2,49	2,65	2,80	Natural net-gas, high-methanated ^c for households - per m ³
Węgiel kamienny - za 1 t.....	443,02	713,45	800,70	799,61	Hard coal - per t
Ciepła woda - za 1 m ³	12,13	17,53	21,64	22,57	Hot water - per m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych - za 1 m ² p u	2,73	3,19	3,59	3,60	Heating of dwellings - per m ² of useful floor area

a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. b Zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW-h energii elektrycznej. c Do lipca 2014 r. cena 2,81 zł za 1 m³ gazu, łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu, w miesiącach sierpień-grudzień 2014 r. cena 0,24 zł za 1 kWh gazu, łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi przy zużyciu miesięcznym 280 kWh gazu.

a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. b Including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW-h of electricity. c Until July 2014 the price 2.81 zł per 1 m³, including standing and variable charges with the monthly use of 18.25 m³ of gas, in August - December the price 0.24 zł per 1 kWh, including standing and variable charges with the monthly use of 280 kWh of gas.

TABL. 2 (219). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1423	1200	1028	1025	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5-7 kg suchej bielizny	1263	1169	1079	1146	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5-7 kg
Odkurzacz typu domowego	316,59	360,14	349,04	345,65	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	152,23	162,70	176,31	167,69	Iron with duschsystem
Proszek do prania - za 400 g	4,43	4,46	4,47	4,69	Washing powder - per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa - za 1 l	4,06	4,59	5,51	5,31	Unleaded 95 octane motor petrol - per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,03	2,20	2,95	2,98	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna - za 5 km	14,36	17,33	17,21	17,45	Taxi daily fare - for 5 km distance
Bilet normalny do kina	13,32	14,93	16,39	16,47	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	53,23	60,55	65,91	70,01	Women's cold wave
Ciągnik rolniczy	63519	78656	153814	153863	Farm tractor
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa, zawieszana	9365	11658	13731	15913	Mounted tractor potato digger
Mocznik nawozowy 46% N - za 25 kg	24,23	36,78	50,01	47,32	Urea, nutritive content 46% N - per 25 kg
Przemiał pszenicy - za 1 dt	16,34	19,71	25,63	26,28	Grinding of wheat - per dt

TABL. 3 (220). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych - za 1 dt:					Cereal grain consumer and for feeds - per dt:
pszenicy	34,45	56,83	79,19	63,54	wheat
żyta	28,84	43,46	58,42	52,61	rye
jęczmienia	34,99	45,98	77,34	62,63	barley
owsa i mieszanek zbożowych	31,96	47,38	58,06	60,62	oats and cereal mixed
pszenżyta	27,28	47,50	75,49	54,77	triticale
Ziemniaki - za 1 dt	38,90	74,16	75,51	52,40	Potatoes - per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	35,97	71,54	71,34	49,32	of which edible (excluding early kinds)

TABL. 3 (220). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS
(cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł <i>in zł</i>				
Buraki cukrowe - za 1 dt	16,95	10,69	14,48	11,99	<i>Sugar beets - per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy - za 1 dt	75,23	133,47	147,31	132,11	<i>Industrial rape and agrimony - per dt</i>
Liście tytoniu - za 1 dt	282,28	450,64	488,20	717,70	<i>Raw tobacco - per dt</i>
Żywiec rzeźny - za 1 kg:					<i>Animals for slaughter - per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	3,93	4,90	6,70	6,01	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	10,05	9,88	11,35	10,75	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,78	3,92	5,18	4,68	<i>pigs</i>
Mleko krowie - za 1 l	0,80	0,93	1,18	1,27	<i>Cows' milk - per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne - za 1 szt	0,21	0,20	0,36	0,24	<i>Consumer hen eggs - per piece</i>

TABL. 4 (221). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł <i>in zł</i>				
Ziarno zbóż - za 1 dt:					<i>Cereal grain - per dt:</i>
pszenicy	46,20	68,21	101,47	88,73	<i>wheat</i>
żyta	41,16	58,78	87,31	78,88	<i>rye</i>
jęczmienia	43,43	61,47	91,19	83,88	<i>barley</i>
owsa	41,26	57,54	77,92	74,68	<i>oats</i>
pszenżyta	44,18	62,44	92,77	82,31	<i>triticale</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	50,38	101,41	94,23	93,07	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie - za 1 szt:					<i>Livestock - per head:</i>
krowa dojna	2062	2255	3160	3101	<i>dairy cow</i>
jałówka 1-rocza	1403	1578	2248	1895	<i>one-year heifer</i>
prosię na chów	139,03	144,43	191,96	188,30	<i>piglet</i>
koń ręboczy	3320	4621	5352	5771	<i>farm horse</i>
Żywiec rzeźny - za 1 kg:					<i>Animals for slaughter - per kg:</i>
cielęta	7,54	8,48	9,70	10,06	<i>calves</i>
trzoda chlewna	4,05	4,07	5,48	5,22	<i>pigs</i>
Jaja kurze - za 1 szt	0,44	0,58	0,72	0,72	<i>Hen eggs - per piece</i>

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której są zaliczane.

2. Gospodarstwo rolne to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzająca) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych,
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące działy specjalnej produkcji rolnej lub produkcję o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali: drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek sadowniczych i ozdobnych, warzyw i truskawek gruntowych, chmielu, tytoniu, kóz oraz dzikich zwierząt (np. dziki, samy, daniele) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa.

Do działalności rolniczej zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, samy, daniele) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An agricultural holding is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land,
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting special branches of agricultural activities or the production of significant (determined by the appropriate thresholds) scale: fruit trees plantations, fruit shrubs plantations, ornamental plants and orchard nurseries, field vegetable and strawberry, hops, tobacco, goats and wild animals (such as wild boar, roe deer, fallow deer) kept for slaughter.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211, z późniejszymi zmianami) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz produkcji owoców uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych oraz uprawę drzew i krzewów owocowych poza sadami. Dane dotyczące powierzchni uprawy warzyw podano na podstawie szacunku rzeczoznawców, którzy dokonowali oceny według położenia gruntów.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaspatrienie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmiaru.

4. The agricultural land area including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition - maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211, with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which since 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and fruit production include their cultivation in the kitchen gardens and cultivation of fruit trees and bushes out of plantations. Data on area of vegetables have been based on experts estimation taking into account field location.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

6. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. pastuszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja).

Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

7. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

6. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory).

Feed plants include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

7. Data regarding the **production of animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

8. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych oraz szacunków.

12. Dane za 2010 r w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłównia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

13. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto - jeśli nie zaznaczono inaczej - użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu.

14. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2013/14 oznacza okres od 1 VII 2013 r. do 30 VI 2014 r.).

15. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - prezentuje się według siedziby użytkownika.

8. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

9. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

10. Data on **certified organic farms** have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).

11. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

12. Data for 2010 in terms of land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 - as of 30 VI.

13. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June, unless otherwise indicated.

14. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2013/14 farming year covers the period from 1 VII 2013 to 30 VI 2014).

15. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa - zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w wieczyste przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury - managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

- b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - c) innych jednostek publicznych, np. szkół wyższych, instytucji naukowych itp.;
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
- a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie - 1,0), przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębiami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

- b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);*
- c) *other public units, e.g. higher education institutions, science institutions etc;*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production co-operatives,*
- d) *other legal persons.*

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 5 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Tree stands in class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszlorębne użytkowane rębiami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębiami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) - do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with a selection structure are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) *artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;*
- 2) *natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.*

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. *The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.*

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) - since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. *Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.*

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (222). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE^a**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Gospodarstwa rolne ^b w tys.	354,4	153,8	142,9	.	Agricultural holding ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	354,2	153,6	142,8	.	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	709,2	595,0	558,4	539,2	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	689,3	574,8	541,4	521,9	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zboż podstawowych	50,8	56,0	55,9	58,0	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	50,8	56,4	56,3	58,4	of which private farms
ziemniaków ^c	12,2	11,4	8,7	8,0	potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	12,6	11,9	9,0	8,3	of which private farms
roślin przemysłowych	1,7	3,3	4,0	3,6	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	1,2	2,4	3,3	2,8	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboż podstawowych	32,1	30,8	31,5	36,2	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	31,7	30,6	31,1	35,4	of which private farms
ziemniaków ^c	178	158	170	250	of potatoes ^c
w tym gospodarstwa indywidualne	178	158	170	250	of which private farms
rzepaku i rzepiku	29,0	20,7	28,6	34,1	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	26,0	18,4	27,7	32,5	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bde} na 100 ha użytków rolnych	39,8	35,3	31,4	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bde} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	39,9	35,5	31,6	of which private farms

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 281. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Od 2010 r. bez ogrodów przydomowych. d Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 297. e W latach 2005 i 2013 – stan trzody chlewnej w końcu lipca.

a See general notes, item 3 on page 281. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Since 2010 excluding kitchen gardens. d See note to the table 11 on page 297. e In 2005 and 2013 – pigs as of the end of July.

TABL. 1 (222). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE^a (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	58,9	63,2	54,4	51,1	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	59,2	53,5	54,5	51,2	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{be} w %	13,2	13,2	13,2	13,4	Share of sows in pig stocks (as of the end of June) ^{be} in %
w tym gospodarstwa indywidualne	13,1	13,1	13,1	13,4	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f na 1 ha użytków rolnych w kg	215,9	159,6	190,9	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	593	631	664	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	582	620	653	of which private farms
na 1 krowę	3215	3140	3647	4071	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3141	3038	3551	3965	of which private farms
Ciągniki rolnicze ^b (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych w szt.	18,2	19,4	.	Agricultural tractors ^b (as of June) per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	18,7	20,0	.	of which private farms
Żużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bg} na 1 ha użytków rolnych w kg	61,8	68,2	84,6	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bg} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	58,2	58,0	82,3	of which private farms

a Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 281. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. e W latach 2005 i 2013 - stan trzody chlewnej w końcu lipca. f Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. g Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2012/13, 2013/14.

a See general notes, item 3 on page 281. b In 2010 data of the Agricultural Census. e In 2005 and 2013 – pigs as of the end of July. f Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. g Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2012/13 and 2013/14 farming years.

TABL. 2 (223).

POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2010	595034	574793	TOTAL
	2013	558366	541381	
	2014	539229	521899	
W dobrej kulturze rolnej		532474	516585	In good agricultural condition
Pod zasiewami		295402	283321	Sown area
Grunty ugorowane		12995	12933	Fallow land
Uprawy trwałe		14036	13946	Permanent crops
w tym sady		11504	11424	of which orchards
Ogrody przydomowe		3281	3278	Kitchen gardens
Łąki trwałe		185560	183036	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		21200	20071	Permanent pastures
Pozostałe		6755	5314	Others

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (224).

GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a

Stan w czerwcu

FARMS BY AREA GROUPS^a

As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa <i>Farms</i>							Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha <i>Average total farm area in ha</i>	
	w tys. <i>in thous.</i>	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach <i>with agricultural land area of – in percent</i>						ogółem <i>total</i>	w tym użytki rolne <i>of which agricultural land</i>
		do 1,00 ha <i>up to</i>	1,01- -1,99	2,00- -4,99	5,00- -9,99	10,00- -14,99	15 ha i więcej <i>and more</i>		
2010	153,8	2,0	36,1	45,4	12,7	2,1	1,7	4,8	3,9
2013	142,9	4,2	32,7	45,6	12,6	2,5	2,4	4,8	3,9

a Patrz uwagi ogólne, ust 2 na str. 281; w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a See general notes, item 2 on page 281; in 2010 data of the Agricultural Census.

N o t e. Since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 4 (225). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	97,1	88,6	96,5	85,0	97,4	88,8	96,2	84,9	Gross output
roślinna	96,5	81,5	93,9	85,4	96,7	81,6	93,5	85,8	crop
zwierzęca	97,8	97,3	100,3	84,4	98,1	97,6	100,1	83,7	animal
Produkcja końcowa	97,0	88,7	97,7	82,5	97,5	89,0	97,4	82,5	Final output
roślinna	95,4	77,8	94,9	81,4	96,0	77,9	94,6	82,2	crop
zwierzęca	98,3	97,4	100,3	83,6	98,7	97,7	100,1	82,8	animal
Produkcja towarowa	99,2	87,4	99,4	85,2	99,8	87,6	99,0	85,1	Market output
roślinna	99,3	76,5	105,5	81,6	99,7	76,9	104,9	82,4	crop
zwierzęca	99,2	95,8	94,1	88,8	100,0	95,7	93,9	87,8	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 24.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 24.

TABL. 5 (226). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	54,6	50,6	57,4	57,0	Crop output
Zboża	11,9	9,1	15,9	16,7	Cereals
w tym zboża podstawowe	9,5	7,3	12,3	12,3	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	5,5	4,5	7,3	7,5	<i>of which: wheat</i>
żyto	0,3	0,3	0,3	0,5	rye
jęczmień	2,3	1,4	2,6	2,5	barley
Ziemniaki	7,4	7,2	7,5	5,9	Potatoes
Przemysłowe	1,3	1,3	1,9	2,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,5	0,2	0,3	0,3	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	17,3	17,4	17,5	16,9	Vegetables
Owoce	6,1	4,7	6,3	6,7	Fruit
Siano łąkowe	4,2	5,4	3,9	3,7	Meadow hay
Pozostałe	6,4	5,5	4,4	4,5	Others

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 24.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 24.

TABL. 5 (226).

**STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ
(ceny stałe^a) (dok.)***STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
(constant prices^a) (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w odsetkach		in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) <i>GROSS OUTPUT (cont.)</i>					
Produkcja zwierzęca	45,4	49,4	42,6	43,0	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	22,8	27,8	21,7	19,8	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,7	8,4	6,4	5,0	cattle (excluding calves)
cielęta	1,1	1,9	2,2	0,5	calves
trzoda chlewna	10,6	10,7	7,3	9,5	pigs
owce	0,2	0,1	0,1	0,1	sheep
drób	6,0	5,6	4,9	4,3	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,6	-0,5	-0,7	-1,2	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	14,9	12,8	14,1	14,2	Cows' milk
Jaja kurze	5,6	6,7	5,7	7,6	Hen eggs
Obornik	1,6	1,3	1,1	1,1	Manure
Pozostałe	1,1	1,3	0,7	1,5	Others
PRODUKCJA TOWAROWA <i>MARKET OUTPUT</i>					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	43,8	38,2	49,6	48,2	Crop output
Zboża	5,0	4,4	10,9	10,2	Cereals
w tym zboża podstawowe	4,6	3,8	8,3	8,4	of which basic cereals
w tym: pszenica	3,7	2,9	5,3	5,3	of which: wheat
żyto	0,4	0,3	0,3	0,3	rye
jęczmień	0,2	0,3	0,7	1,4	barley
Ziemniaki	2,4	3,2	5,1	3,3	Potatoes
Przemysłowe	1,7	2,1	2,4	2,9	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,8	0,3	0,4	0,4	of which sugar beets
Warzywa	22,7	19,7	20,9	20,6	Vegetables
Owoce	9,1	5,8	7,9	8,5	Fruit
Pozostałe	2,9	3,0	2,4	2,7	Other
Produkcja zwierzęca	56,2	61,8	50,4	51,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	33,6	39,4	28,4	27,4	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	6,1	12,5	8,7	7,4	cattle (excluding calves)
cielęta	1,4	2,1	2,6	0,6	calves
trzoda chlewna	15,3	15,2	9,6	12,5	pigs
owce	0,2	0,1	0,1	0,1	sheep
drób	9,0	8,1	6,5	6,2	poultry
Mleko krowie	15,1	13,8	14,6	14,5	Cows' milk
Jaja kurze	6,9	7,6	7,1	8,7	Hen eggs
Pozostałe	0,6	1,0	0,3	1,2	Others

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 24. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 24. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (227). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**

Stan w czerwcu

SOWN AREA^a

As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	402092	290889	290360	295402	283321	T O T A L
Zboża	255883	202107	213095	217366	209646	Cereals
zboża podstawowe	204320	162808	162404	171325	165549	<i>basic cereals</i>
pszenica	104648	83250	87934	89839	85785	<i>wheat</i>
żyto	9780	8013	8224	7437	7315	<i>rye</i>
jęczmień	48636	36883	35290	34715	33753	<i>barley</i>
owies	23178	17977	14688	18282	17973	<i>oats</i>
pszenżyto	18078	16685	16269	21053	20722	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe	38237	27004	25772	22937	22902	<i>cereal mixed</i>
gryka, proso i pozostałe zbożowe	93	467	646	512	512	<i>buckwheat, millet and other cereals</i>
kukurydza na ziarno	13234	11828	24272	22592	20683	<i>maize for grain</i>
Strączkowe	4222	4342	4045	4939	4891	Pulses
konsumpcyjne	1367	1948	1796	2391	2367	<i>edible</i>
pastewne ^b	2855	2394	2249	2548	2524	<i>feed^b</i>
Ziemniaki	49075	33211	25280	23574	23551	Potatoes
Przemysłowe	6695	9729	11576	10707	7864	Industrial
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe	1747	1554	1352	661	661	<i>sugar beets</i>
oleiste	3176	6335	7515	7152	7152	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	2823	5354	7046	5770	5770	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne	51931	21300	20108	18224	17012	Feed
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe	5637	2058	1299	1050	1050	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę	3995	4580	4816	5561	4699	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^c	34286	20200	16256	20592	20357	Other crops ^c

a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABLE 7 (228). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2006- -2010 ^a	2010	2013	2014		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
Zboża	779896	642724	737164	860583	809258	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	592534	501745	512348	621030	585987	basic cereals
pszenica	325766	276883	295960	350450	324395	wheat
żyto	21507	21208	22508	21876	21432	rye
jęczmień	150418	114688	111124	131594	126194	barley
owies	49552	44065	36268	48953	47628	oats
pszenżyto	45291	44900	46488	68158	66338	triticale
mieszanki zbożowe	115067	74920	70773	73540	73447	cereal mixed
Ziemniaki	719977	524364	406294	589434	588775	Potatoes
Buraki cukrowe	65697	44439	64923	82418	55928	Sugar beets
Rzepak i rzepik	11958	11079	20138	28225	18732	Rape and agrimony
Siano łąkowe	817606	958109	840235	883081	876063	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	31,1	31,8	34,6	39,6	38,6	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	30,1	30,8	31,5	36,2	35,4	basic cereals
pszenica	31,6	33,3	33,7	39,0	37,8	wheat
żyto	25,7	26,5	27,4	29,4	29,3	rye
jęczmień	31,2	31,1	31,5	37,9	37,4	barley
owies	23,9	24,5	24,7	26,8	26,5	oats
pszenżyto	27,2	26,9	28,6	32,4	32,0	triticale
mieszanki zbożowe	27,7	27,7	27,5	32,1	32,1	cereal mixed
Ziemniaki	162	158	170	250	250	Potatoes
Buraki cukrowe	502	286	480	834	846	Sugar beets
Rzepak i rzepik	27,7	20,7	28,6	34,1	32,5	Rape and agrimony
Siano łąkowe	43,2	42,9	42,8	47,6	47,9	Meadow hay

a Przeciętne roczne.
a Annual averages.

TABL. 8 (229).

POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006- -2010 ^b	2010	2013	2014		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	19420	17261	16214	17777	17750	TOTAL
Kapusta	4916	4195	3911	4252	4250	Cabbages
Kalafior	2059	1759	2020	2110	2110	Cauliflowers
Cebula	2001	1535	1645	1825	1820	Onions
Marchew jadalna	2069	1491	1645	1793	1780	Carrots
Buraki ćwikłowe	1380	919	950	1080	1080	Beetroots
Ogórki	1138	906	1040	1095	1095	Cucumbers
Pomidory	338	244	290	304	304	Tomatoes
Pozostałe ^d	5519	6212	4713	5317	5311	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	505974	430375	407921	569639	569327	TOTAL
Kapusta	218554	180220	164249	229529	229500	Cabbages
Kalafior	52796	42909	34610	65411	65410	Cauliflowers
Cebula	36983	29068	33863	42796	42770	Onions
Marchew jadalna	55031	44769	53113	66019	65860	Carrots
Buraki ćwikłowe	33917	25710	24703	34565	34560	Beetroots
Ogórki	16473	11318	15402	17524	17520	Cucumbers
Pomidory	4778	3650	4650	5260	5260	Tomatoes
Pozostałe ^d	87444	92731	77331	108535	108447	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	445	430	420	540	540	Cabbages
Kalafior	256	244	171	310	310	Cauliflowers
Cebula	186	189	206	234	235	Onions
Marchew jadalna	270	300	323	368	370	Carrots
Buraki ćwikłowe	251	280	260	320	320	Beetroots
Ogórki	144	125	148	160	160	Cucumbers
Pomidory	143	150	160	173	173	Tomatoes
Pozostałe ^d	159	149	164	204	204	Others ^d

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens. b Annual averages. c In 2010 data of the Agricultural Census. d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABLE 9 (230). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEWA^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006- -2010 ^b	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospo- darstwa indywi- dualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	14423	11921	11527	10776	10709	TOTAL
Jablonie	8843	7657	7985	7493	7440	Apples
Grusze	904	573	565	505	500	Pears
Śliwy	2221	1835	1609	1477	1470	Plums
Wiśnie	1075	645	641	631	630	Cherries
Czereśnie	733	403	381	351	350	Sweet cherries
Pozostałe ^d	648	808	346	319	319	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	120716	88331	122074	147223	146485	TOTAL
Jabłka	102112	72646	100090	123198	122540	Apples
Gruszki	4181	3199	4674	5084	5050	Pears
Śliwki	7306	6719	9686	10870	10835	Plums
Wiśnie	4067	3192	4315	4515	4512	Cherries
Czereśnie	2083	1587	2281	2358	2350	Sweet cherries
Pozostałe ^d	968	987	1028	1199	1198	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	115	95	125	164	165	Apples
Gruszki	48	56	83	101	101	Pears
Śliwki	33	37	60	74	74	Plums
Wiśnie	39	50	67	72	72	Cherries
Czereśnie	30	39	60	67	67	Sweet cherries
Pozostałe ^d	15	12	30	38	38	Others ^d

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Przeciętne roczne. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie itp.

^a Including kitchen gardens. ^b Annual averages. ^c In 2010 data of the Agricultural Census. ^d Peaches, apricots, walnuts etc.

TABL. 10 (231). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a***AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT^a*

OWOCE	2006-2010 ^b	2010	2013	2014		FRUIT
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	6093	4477	4137	3841	3830	TOTAL
Truskawki ^d	2395	1262	1517	1650	1650	Strawberries ^d
Maliny ^e	607	708	530	450	450	Raspberries ^e
Porzeczki	2141	1661	1432	1211	1210	Currants
Agrest	527	275	211	180	180	Gooseberries
Pozostałe ^f	423	571	447	350	340	Others ^f

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	25057	17552	18646	19626	19604	TOTAL
Truskawki ^d	8924	3661	5589	7425	7425	Strawberries ^d
Maliny ^e	1672	1476	1718	1975	1975	Raspberries ^e
Porzeczki	9158	8316	7607	6919	6918	Currants
Agrest	3305	1872	1456	1335	1335	Gooseberries
Pozostałe ^f	1998	2227	2276	1972	1951	Others ^f

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^d	36	29	37	45	45	Strawberries ^d
Maliny ^e	28	21	32	44	44	Raspberries ^e
Porzeczki	43	50	53	57	57	Currants
Agrest	63	68	69	74	74	Gooseberries
Pozostałe ^f	48	39	51	56	57	Others ^f

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne. c w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. e Łącznie z jeżyną bezkolcową. f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

a Including kitchen gardens. b Annual averages. c In 2010 data of the Agricultural Census. d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. e Including thornless blackberry. f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (232). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2013	2014	2005	2010 ^a	2013	2014	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				

W SZTUKACH
IN HEADS

Bydło	272662	196637	179551	169468	267201	191290	175409	165044	Cattle
w tym krowy	160692	104603	97624	86598	158148	102347	95629	84495	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	494633	356696	211925	190389	482279	341021	205619	185820	Pigs ^b
w tym lochy	65108	46980	27926	25472	63378	44541	26985	24847	<i>of which sows</i>
Owce	84855	66337	74743	65830	84156	65666	73600	65194	Sheep
w tym maciorki	61041	44249	43295	42837	60641	43749	42823	42411	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	30939	20425	15689	.	30500	19882	15298	.	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	330052	236546	197098	169399	323335	229320	192356	165124	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	33,0	32,1	31,4	.	33,3	32,4	31,6	Cattle
w tym krowy	17,6	17,5	16,1	.	17,8	17,7	16,2	<i>of which cows</i>
Trzoda chlewna ^b	59,9	38,0	35,3	.	59,3	38,0	35,6	Pigs ^b
w tym lochy	7,9	5,0	4,7	.	7,7	5,0	4,8	<i>of which sows</i>
Owce	11,1	13,4	12,2	.	11,4	13,6	12,5	Sheep
w tym maciorki	7,4	7,8	7,9	.	7,6	7,9	8,1	<i>of which ewes</i>
Konie ^c	3,4	2,8	.	.	3,5	2,8	.	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	39,8	35,3	31,4	.	39,9	35,5	31,6	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b W latach 2005 i 2013 - stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe; od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła - 0,8, dla trzody chlewnej - 0,15, dla owiec - 0,08, dla koni - 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b In years 2005 and 2013 - as of the end of July. c Estimated data; since 2013 data on the basis of period survey conducted every three years.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle - 0,8, for pigs - 0,15, for sheep - 0,08, for horses - 1,0.

TABL. 12 (233).

DRÓB^a

Stan w końcu roku

POULTRY^a

End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt	4669,5	5234,0	4602,1	5196,7	5162,6	Hens in thous. heads
w tym nioski	2888,7	2605,8	2580,7	3116,2	3097,6	of which laying hens
Gęsi w tys. szt	17,1	55,5	29,9	13,7	13,3	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt	92,1	48,5	87,7	91,6	64,8	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt	221,9	179,7	127,4	101,0	101,0	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	867	824	964	989	Hens per 100 ha of agricul- tural land in heads
w tym nioski	432	462	578	594	of which laying hens

a W wieku powyżej 2 tygodni. b Łącznie z drobiem pozostałym.

a More than 2 weeks old. b Including other poultry.

TABL. 13 (234).

PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	67,9	98,6	50,7	59,5	58,6	Cattle (excluding calves)
Cielęta	49,1	60,9	17,1	18,8	18,5	Calves
Trzoda chlewna	721,9	578,3	446,8	442,8	437,1	Pigs
Owce	53,1	34,5	30,2	29,2	29,2	Sheep
Konie	9,6	8,8	3,9	3,9	3,9	Horses

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	35,3	53,9	26,9	31,6	31,1	Cattle (excluding calves)
Cielęta	5,4	6,2	1,8	2,4	2,3	Calves
Trzoda chlewna	82,0	69,0	60,9	62,1	61,5	Pigs
Owce	1,1	0,7	0,8	0,8	0,8	Sheep
Konie	5,2	4,6	2,0	1,9	1,9	Horses
Drób	56,5	43,9	34,6	40,4	39,2	Poultry
Kozy i króliki	1,0	1,1	0,5	0,8	0,8	Goats and rabbits

a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (235). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					<i>Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)</i>
mięso i tłuszcze	129,4	120,1	89,1	97,0	<i>meat and fats</i>
wołowe	18,5	28,2	13,9	16,5	<i>beef</i>
cielęce	3,3	3,7	1,1	1,4	<i>veal</i>
wieprzowe	63,9	53,8	47,5	48,5	<i>pork</i>
baranie	0,5	0,3	0,4	0,4	<i>mutton</i>
końskie	2,9	2,5	1,1	1,1	<i>horseflesh</i>
drobiowe	39,5	30,7	24,2	28,3	<i>poultry</i>
kozie i królicze ^b	0,8	0,9	0,9	0,9	<i>goat and rabbit^b</i>
podroby	7,7	8,3	5,3	6,0	<i>pluck</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

O G Ó Ł E M..... | . | **215,9** | **159,6** | **190,9** | **TOTAL**

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game.

TABL. 15 (236). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka: w milionach litrów	512,7	353,0	352,2	358,3	340,8	<i>Milk production: in million litres</i>
na 100 ha użytków rol- nych w tys. l	59,3	63,1	66,4	65,3	<i>per 100 ha of agricultural land in thous. l</i>
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3140	3140	3647	4071	3965	<i>Average annual quantity of milk per cow in l</i>
Produkcja jaj kurzych w mln szt	626,4	506,1	546,0	564,0	558,4	<i>Hen egg production in mln units</i>
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosiok w szt	205	201	231	217	217	<i>Average annual number of eggs per laying hen in units</i>

TABL. 16 (237). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2005	116594	116120	<i>In units</i>
	2010 ^a	108080	107505	
	2013	108483	108027	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2005	.	.	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2010 ^a	5,5	5,3	
	2013	5,1	5,0	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a *Data of the Agricultural Census.*

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 (238). **ŻYŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^a	2012/13	2013/14		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
 IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66498	36758	38072	45639	42938	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	30829	19803	25947	23535	21971	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	16153	8365	4940	8929	8483	<i>phosphatic</i>
potasowe	19516	8590	7184	13175	12484	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	51706	7678	7133	14307	12640	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	61,8	68,2	84,6	82,3	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	33,2	46,5	43,6	42,1	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	14,1	8,8	16,6	16,3	<i>phosphatic</i>
potasowe	14,4	12,9	24,4	23,9	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	12,9	12,8	26,5	24,2	<i>Lime fertilizers^c</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a *Data of the Agricultural Census 2010. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.*

TABLE 18 (239). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospo- darstw indywidualnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
O G Ó Ł E M	802508	987128	1072353	1047701	995110	T O T A L
Produkty roślinne	156183	248768	320718	298489	279846	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	21432	27744	49428	49002	45436	Cereals
w tym zboża podsta- wowe	14252	18487	28430	31795	29235	of which basic cereals
pszenica	12717	13893	24220	28598	26125	wheat
żyto	466	1610	984	397	333	rye
jęczmień	909	2350	2588	2198	2192	barley
owies i mieszanki zbożowe	40	80	256	49	41	oats and cereal mixed
pszenżyto	120	553	382	553	544	triticale
w tym zboża kon- sumpcyjne i paszowe .	21396	27568	48240	47898	44174	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podsta- wowe	14216	18310	27246	29737	27077	of which basic cereals
pszenica	12707	13858	23494	25282	22809	wheat
żyto	466	1584	921	397	333	rye
jęczmień	904	2288	2285	1861	1860	barley
owies i mieszanki zbożowe	21	38	239	41	41	oats and cereal mixed
pszenżyto	117	543	308	553	544	triticale
Strączkowe konsumpcyj- ne ^b	3071	1353	1474	3279	3279	Edible pulses ^b
Ziemniaki	3218	10646	10649	7555	7201	Potatoes
Buraki cukrowe	14536	4757	10247	9792	6706	Sugar beets
Rzepak i rzepik	4623	14627	28010	28566	19357	Rape and turnip rape
Warzywa	68491	124044	110113	130119	128195	Vegetables
Owoce	28165	37412	88681	46699	46385	Fruit
Produkty zwierzęce	646325	738360	751635	749212	715264	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	502292	580514	528760	527137	516685	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	124037	223375	166175	147608	146133	cattle (excluding calves)
cielęta	17932	10331	7153	9136	9131	calves
trzoda chlewna	216020	214588	220327	218623	216225	pigs
owce	3088	1391	1252	1408	1408	sheep
konie	15229	11880	11325	10116	10116	horses
drób	125986	118949	122528	140245	133671	poultry
Mleko krowie	124716	127567	156636	190569	167123	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne ...	6953	13965	45406	17192	17142	Consumer hen eggs

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

O G Ó Ł E M	1659	1921	1943	1907	T O T A L
Produkty: roślinne	418	574	554	536	Products: crop
zwierzęce	1241	1346	1389	1371	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

TABLE 19 (240). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2013	2014		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	60933	49708	66724	80645	74866	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	41632	34547	36328	49486	45610	of which basic cereals
pszenica	36896	24438	30443	44245	40524	wheat
żyto	1617	3693	1647	754	624	rye
jęczmień	2588	5083	3273	3406	3402	barley
owies i mieszanki zbożowe	97	174	433	72	67	oats and cereal mixed
pszenżyto	434	1159	532	1009	993	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe ..	60879	49388	65413	75751	69980	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	41578	34227	35019	44592	40724	of which basic cereals
pszenica	36883	24383	29669	39791	36071	wheat
żyto	1617	3644	1577	754	624	rye
jęczmień	2582	4977	2954	2971	2969	barley
owies i mieszanki zbożowe	66	80	411	67	67	oats and cereal mixed
pszenżyto	430	1143	408	1009	993	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	768	784	440	479	479	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	8274	14356	14102	14418	14035	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	85782	44490	70758	81678	55928	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t	6146	10959	19014	21623	14675	Rape and turnip rape in t
Warzywa w t	89305	86368	111093	128404	126964	Vegetables in t
Owoce w t	45552	38160	70977	41701	40995	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	136625	141023	100619	110162	108299	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	31586	45607	24796	24562	24334	cattle (excluding calves)
cielęta	1784	1046	630	850	849	calves
trzoda chlewna	57153	54791	42511	46711	46193	pigs
owce	345	194	152	170	170	sheep
konie	3133	2185	1580	1448	1448	horses
drób	42624	37200	30950	36421	35305	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	93980	94630	69039	76177	74875	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	155374	137777	132716	150122	133268	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	32694	68421	124997	70279	70140	Consumer hen eggs in thous. units

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (241). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użyt- ków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użyt- ków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	320	3903	871	7640
2010	1729	17835	427	4133
2013	1696	15208	142	1797
2014	1307	14408	71	1121

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 (242). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**

Stan w dniu 10 III

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2013	2014	GAME SPECIES
	W SZTUKACH		IN HEADS		
Łosie	30	8	73	75	Moose
Daniele	14	94	237	219	Fallow deer
	W TYSIĄCACH SZTUK		IN THOUSAND HEADS		
Jelenie	3,8	4,1	6,2	6,0	Deer
Sarny	26,6	29,3	33,3	32,7	Roe deer
Dziki	1,8	4,2	6,0	5,7	Wild boars
Lisy	8,3	9,7	9,4	8,9	Foxes
Zajęce	26,1	35,6	37,1	36,8	Hares
Bażanty	43,5	57,0	55,0	57,1	Pheasants
Kuropatwy	16,1	21,0	11,2	10,5	Partridges

^a Dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (243). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2013/14	2014/15	GAME SPECIES
Jelenie	941	1088	1851	2030	Deer
Daniele	-	7	35	44	Fallow deer
Sarny	5712	6181	7212	7599	Roe deer
Dziki	1068	3581	4942	7067	Wild boars
Lisy	8254	7507	6957	7889	Foxes
Zające	3862	2302	2010	2298	Hares
Bażanty	19152	12050	11762	15576	Pheasants
Kuropatwy	1894	118	42	36	Partridges

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/12), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/12), the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (244). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ**
OBWODY ŁOWIECKIE

Stan w dniu 10 III

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS

As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	161	180	199	199	number ^a
członkowie ^b	5355	8705	7310	7453	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	244	242	196	241	number
powierzchnia w tys. ha	1206,3	1121,0	931,6	1128,2	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych	329,0	355,4	299,2	353,4	of which on forest land

a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. b Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data grouped according to the seat of hunting club. b Data grouped according to the seat of member of hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo Forestry

TABL. 24 (245). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha.....	435752	438933	440104	440511	TOTAL in ha
Lasy.....	431138	433502	434873	435292	Forests
Publiczne.....	243639	245184	245528	245567	Public
zalesione.....	242197	243543	243540	243734	wooded
niezalesione.....	1441	1641	1988	1833	non-wooded
w tym:					of which:
własność Skarbu Państwa.....	231842	233533	233866	233731	owned by the State Treasury
zalesione.....	230633	232172	232211	232232	wooded
niezalesione.....	1209	1361	1655	1499	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych.....	198303	198951	199099	199147	managed by the State Forests
zalesione.....	197182	197649	197680	197778	wooded
niezalesione.....	1121	1302	1419	1369	non-wooded
parki narodowe.....	26165	27144	27156	27163	national parks
zalesione.....	26112	27094	27115	27122	wooded
niezalesione.....	53	50	41	41	non-wooded
własność gmin ^a	11797	11651	11663	11685	gmina owned ^a
zalesione.....	11565	11371	11329	11351	wooded
niezalesione.....	232	280	334	334	non-wooded
Prywatne.....	187500	188318	189345	189725	Private
zalesione.....	186789	187700	188580	189011	wooded
niezalesione.....	711	618	765	714	non-wooded
Grunty związane z gospodar- ką leśną.....	4614	5431	5231	5219	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %.....	28,4	28,6	28,6	28,7	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %.....	29,1	28,9	29,0	29,0	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOI- VODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a It concerns as well gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2010-2014 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2010-2014 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (246).

POWIERZCHNIA LASÓW**FOREST AREAS****A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW****BY AGE OF TREE STANDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area								
		razem total	drzewostany tree stands						VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)	w klasie odnowienia ^a i o budowie przerębowej in renewal class ^a with a trough-fell construction
			w klasie wieku in age group							
			I (1-20 lat years)	II (21-40)	III (41-60)	IV (61-80)	V (81-100)			
OGÓŁEM TOTAL	434873	95,4	7,0	14,3	24,8	19,7	12,3	10,0	7,3	
w tym: of which: W zarządzie Lasów Państwowych	199099	96,9	8,8	11,2	19,0	22,3	14,3	12,8	8,5	
Managed by the State Forests	189345	94,2	5,3	19,4	33,5	17,2	9,5	3,8	5,5	
Lasy prywatne										
Private forests										

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE**BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS**

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which			SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests		lasy prywatne private forests	
			w ha in ha	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	434873	100,0	100,0	100,0	TOTAL	
Drzewa iglaste	276443	63,6	58,6	66,0	Coniferous trees	
w tym:					of which:	
sosna	70760	16,3	20,8	13,5	pine	
świerk	84357	19,4	7,1	25,2	spruce	
jodła	114348	26,3	28,2	26,5	fir	
Drzewa liściaste	158430	36,4	41,4	34,0	Broadleaved trees	
w tym:					of which:	
buk	76257	17,5	24,5	9,9	beech	
dąb	19888	4,6	6,3	3,6	oak	
grab	11777	2,7	1,3	4,7	hornbeam	
brzoza	12224	2,8	2,6	3,5	birch	
olsza	15751	3,6	3,7	4,1	alder	
osika	2391	0,5	0,3	0,9	aspens	

a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (247).

ZASOBY DRZEWNE NA PNIU
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ Gross grand total timber ^a in thous. m ³	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej Of which wooded area in % of grand total area									
		razem total	drzewostany tree stands						VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)	w klasie odnowienia ^c i o budowie przerębowej in renewal class ^c with a trough-fell con- struction	prze- stoje ^b hold- -over trees ^b
			w klasie wieku in age group								
			I (1-20 lat years)	II (21-40)	III (41-60)	IV (61-80)	V (81- 100)				
OGÓŁEM	133569	99,6	0,4	7,2	23,5	24,0	17,6	17,0	8,2	1,7	
TOTAL											
w tym: of which:											
W zarządzie Lasów Państwowych	64409	99,8	0,2	5,4	17,3	26,1	19,4	19,6	9,9	1,9	
Managed by the State Forests											
Lasy prywatne	51812	99,4	0,7	11,4	34,9	22,7	15,4	6,9	5,7	1,7	
Private forests											

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a Gross total timber ^a	W tym Of which			SPECIES OF TREES
		w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests		lasy prywatne private forests	
		w tys. m ³ in thous. m ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	133569	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	87757	65,7	59,9	70,8	Coniferous trees
w tym: of which:					
sosna	22886	17,1	20,7	15,8	pine
świerk	21276	15,9	4,4	22,1	spruce
jodła	41201	30,9	32,3	31,8	fir
Drzewa liściaste	45812	34,3	40,1	29,2	Broadleaved trees
w tym: of which:					
buk	26752	20,0	25,8	11,9	beech
dąb	6176	4,6	6,5	3,5	oak
grab	2958	2,2	1,4	3,9	hornbeam
brzoza	2669	2,0	1,6	2,6	birch
olsza	2895	2,2	2,5	2,1	alder
osika	495	0,4	0,2	0,6	aspen

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności. c Łącznie z klasą do odnowienia.

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Overbark. b Trees not felled in the assumed throughfell order. c Including regeneration class.

S o u r c e: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (248). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha <i>in ha</i>								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	94	71	47	42	42	42	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	1723	1677	2101	2155	1531	1448	623	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	1529	1606	2056	2066	1531	1448	535	<i>renewals</i>
sztuczne	911	707	717	836	756	737	80	<i>artificial</i>
zrębów ^b	834	700	691	817	740	722	77	<i>fellings sites^b</i>
halizn i płazowin	77	7	26	19	16	15	3	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	618	899	1339	1230	775	711	455	<i>natural</i>
zalesienia ^c	194	71	45	89	-	-	89	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	207	151	153	114	112	94	2	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	11708	9536	9813	9777	9222	9062	555	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	8144	6384	6169	6217	5662	5528	555	<i>crops</i>
młodników	3511	3043	3612	3531	3531	3531	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	-	-	-	-	-	-	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	1192	2308	988	1162	1162	1162	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Including renewals protected by tree stands. c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (249). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam ³	1231,4	1261,3	1228,6	1464,1	1179,4	1149,2	284,7	TOTAL <i>in dam³</i>
Grubizna	1204,2	1232,0	1196,2	1430,5	1145,8	1115,6	284,7	Timber
Grubizna iglasta	839,4	816,9	746,3	935,0	688,4	665,3	246,6	<i>Coniferous</i>
w tym drewno: wielkowymiarowe .	563,8	566,5	508,8	668,2	446,3	431,8	221,9	<i>of which:</i> <i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu	219,0	192,7	182,2	204,4	189,7	184,5	14,7	<i>medium-size wood</i> <i>for industrial</i>
przemysłowego .								<i>uses</i>
Grubizna liściasta	364,7	415,1	449,9	495,5	457,4	450,3	38,1	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno: wielkowymiarowe .	183,1	199,2	211,8	244,6	223,7	219,8	21,0	<i>of which:</i> <i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu	135,6	162,0	175,3	185,6	178,1	176,7	7,5	<i>medium-size wood</i> <i>for industrial</i>
przemysłowego .								<i>uses</i>
Drewno małowymiarowe^b	27,2	29,3	32,5	33,6	33,6	33,6	-	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	-	<i>Slash for industrial</i> <i>uses</i>
Opałowe	26,7	29,0	32,1	33,2	33,2	33,2	-	<i>Slash for fuel</i>
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	279,3	284,2	275,1	328,6	466,6	477,3	150,1	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings. b Exclusively in public forests.

TABL. 29 (250). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkólek zadrzewieniowych ^a w ha	4	19	6	6	-	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt: drzew	99547	83587	140823	82769	69216	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	22135	24875	226708	31701	11764	<i>bushes</i>

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

TABL. 29 (250). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ (dok.)**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywatnych of which on private land	
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	29889	67848	77153	106611	86279	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta.....	3686	10856	15800	29066	21537	coniferous
w tym drewno wielkowymia - rowe ogólnego przeznaczenia...	1933	5932	8309	15160	11845	of which large-size gen- eral purpose wood
grubizna liściasta	26203	56992	61353	77545	64742	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia - rowe ogólnego przeznaczenia...	8460	19149	21137	26582	22660	of which large-size gen- eral purpose wood

b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (251). **POŻARY W LASACH^a**
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Pożary	163	130	140	120	Number of fires
w tym: podpalenia	131	97	82	68	of which: arsons
nieostrożność dorosłych ..	20	13	18	24	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	49,3	46,6	25,0	71,5	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	40,4	37,7	14,9	55,1	of which: arsons
nieostrożność dorosłych ..	5,9	2,9	4,6	8,5	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,30	0,36	0,18	0,60	Average forest areas burned by fire in ha

a Od 2010 r. łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a Since 2010 including fires extinguished without the participation of fire service units.

S o u r c e: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 3 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji). Dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

3. Przedstawione w tabl. 3 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU 2008) i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produkcyjnych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

- sumę niektórych pozycji PKWiU i PRODCOM-u lub ich części,
- pozycje zbiorczą utworzoną w oparciu o kryteria inne niż występujące w PKWiU i PRODCOM-ie.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

In tables 3 were included budgetary entities and establishments as well as until 2010 auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections). Data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

3. Products in table 3 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008) and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases products are presented according to additional grouping, comprising:

- the sum of some PKWiU and PRODCOM positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU and PRODCOM.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 24.

Jako **cenę stałą** w 2014 r. przyjęto cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne - na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) - czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, włókna, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych - na terenie kraju - w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przed-

Sold production of industry includes:

- 1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 24.*

*As **constant prices** in 2014 were adopted 2010 constant prices (2010 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in fishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

6. *Data regarding the **average paid employment and average monthly wages and salaries** concern hired employees, i.e., persons on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time paid employees.*

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.*

2. *Data according to NACE divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition*

siębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów - wykonane siłami własnymi systemem zleceńowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków - budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków - budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych - na terenie kraju - w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration - conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

5. Data regarding buildings completed (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings - newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings - newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding the average paid employment and average monthly wages and salaries concern hired employees, i.e., persons on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time paid employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (252). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
	w mln zł		in mln zł	w odsetkach in %		2013=100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące		current prices			
OGÓŁEM TOTAL	39629,0	56971,7	72329,9	75055,5	100,0	101,6
sektor publiczny	5340,8	7661,1	4349,7	3918,1	5,2	x
public sector						
sektor prywatny	34288,2	49310,6	67980,2	71137,4	94,8	x
private sector						
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	798,1	1281,8	#	#	#	#
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	34545,0	48861,8	61605,0	63966,5	85,2	101,8
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych	5499,3	8036,3	10928,9	10986,3	14,6	101,1
Manufacture of food products						
Produkcja napojów	554,7	650,7	659,6	576,9	0,8	87,2
Manufacture of beverages						
Produkcja wyrobów tekstylnych	201,4	238,7	293,6	268,9	0,4	90,7
Manufacture of textiles						
Produkcja odzieży	362,1	421,4	500,5	498,9	0,7	92,4
Manufacture of wearing apparel						
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related products	422,0	493,2	649,2	719,6	1,0	101,8
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	705,6	1035,5	1257,9	1539,0	2,1	118,0
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	563,8	763,6	943,2	1051,3	1,4	110,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1084,3	1211,2	1766,7	1809,9	2,4	99,4
Printing and reproduction of recorded media						
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	#	#	2906,2	2606,7	3,5	93,8
Manufacture of coke and refined petroleum products						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3224,6	4721,9	6122,4	5914,1	7,9	97,0
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ Manufacture of pharmaceutical products ^Δ	#	684,5	181,3	218,4	0,3	118,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1621,3	2529,1	3459,9	3634,8	4,8	97,7
Manufacture of rubber and plastic products						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (252). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2013	2014		
	w mln zł		in mln zł	w odsetkach		2013=100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące		current prices	in %		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym (dok.): of which (cont.):						
Produkcja wyrobów z pozostałych mi- neralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1512,0	2483,0	2502,5	2813,8	3,7	113,7
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	2428,2	3788,8	3764,1	3911,1	5,2	99,1
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	3226,9	4958,6	5801,4	6248,8	8,3	103,9
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	#	#	1088,6	1200,3	1,6	110,7
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	340,6	957,2	4127,4	4244,7	5,7	99,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c</i>	1504,2	1691,0	1866,5	1898,0	2,5	95,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	3564,8	6219,7	8863,6	9457,9	12,6	103,1
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	464,1	564,5	663,0	736,5	1,0	112,7
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	177,6	219,0	364,7	344,5	0,5	91,8
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	720,2	1307,5	2266,9	2644,4	3,5	112,7
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	3112,3	5019,6	#	#	#	#
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1173,6	1808,5	2452,8	2707,7	3,6	108,4
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>Water collection, treatment and supply</i>	460,2	698,1	878,8	938,3	1,3	101,2
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	633,2	997,1	1401,3	1600,7	2,1	114,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (253).

**PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
**SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
O G Ó Ł E M	56971,7	72329,9	75055,5	T O T A L
podmioty o liczbie zatrudnionych:				entities with following number of
49 osób i mniej	6837,3	9418,9	10413,4	paid employees:
50-249	14437,5	18398,3	18809,8	49 persons and less
250-499	8214,8	10370,9	9645,7	50-249
500-999	7984,8	7698,1	7592,4	250-499
1000 osób i więcej	19497,2	26443,7	28594,1	500-999
				1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (254).

PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2005	2010	2013	2014		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Dolomity w tys. t	582	599	501	820	41,1	Dolomites in thous. t
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t .	36	25	42	35	2,5	Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t
bydła i cieląt	17	14	30	24	11,9	cattle and calves
trzody chlewnej	19	11	11	10	0,8	pigs
Świeże lub schłodzone mięso wołowe i cielęce w tys. t	37	16	33	35	9,0	Fresh or chilled beef and veal meat in thous. t
Mięso wieprzowe, świeże lub schłodzone w tys. t	49	31	67	64	4,1	Pork meat, fresh or chilled in thous. t
Wędliny ^c w tys. t	40	34	57	57	7,5	Cured meat products ^c in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl .	834	531	503	595	6,7	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	383	1035	203	173	0,6	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Sery i twarogi w t	10624	11251	11697	11352	1,4	Cheese and curd in t
Bielizna pościelowa w tys. szt.	1619	636	271	342	1,4	Bed linen in thous. units
Garnitury i zestawy odzieżowe, męskie lub chłopięce w tys. szt.	434	240	247	229	16,4	Men's or boys' suits and ensembles in thous. units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^e w tys. par	2921	2982	3116	3304	22,2	Footwear with leather uppers ^e in thous. pairs
Tarcica liściasta w tys. m ³	35	26	26	33	6,6	Deciduous sawnwood in thous. m ³
Papier i tektura w tys. t	50	61	69	67	1,6	Paper and paperboard in thous. t
Cegła ogółem w tys. ceg.	56870	16591	4744	4588	1,0	Bricks in thous. bricks
Kontenery specjalne przystosowane do przewozu różnymi środkami transportu w tys. sztuk	1492	1841	1982	1594	3,9	Containers specially designed to carriage by one or more modes of transport in units

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tuszce, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej cieplej. ^c Bez drobiowych; w 2005 r. bez końskich, dziczyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przeterminowanym do dalszej produkcji. ^e Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem z drewna.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c Excluding cured poultry meat; in 2005 excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing. ^e Excluding footwear with uppers of leather, other than sports footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 4 (255). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	176226	176418	177373	T O T A L
sektor publiczny	26959	15808	13027	public sector
sektor prywatny	149267	160610	164345	private sector
Górnictwo i wydobywanie	3966	3051	2875	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	147825	148049	152076	Manufacturing
w tym:				of which:
Produkcja artykułów spożywczych	27716	26568	27724	Manufacture of food products
Produkcja napojów	2217	1529	1098	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	1235	908	973	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	6125	4911	4894	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ ...	3765	3952	3857	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6042	5960	6348	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2142	2312	2702	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3033	4605	4467	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	6618	5991	6031	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	9231	11807	12224	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ..	9481	8246	8458	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	6261	6770	7083	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	17256	16867	17763	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja urządzeń elektrycznych	3543	7334	7219	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	8935	7538	7081	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	11000	12554	13090	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja mebli	5146	4271	4391	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	1440	1646	1587	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	5743	7039	7819	Repair and installation of machinery and equipment
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	14801	14627	11737	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	9633	10691	10684	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:				of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody ..	4318	4611	4567	Waste collection, treatment and supply
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków ..	1015	1280	1211	Sewerage
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	4301	4769	4853	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (256). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	3165,20	3647,84	3734,63	T O T A L
sektor publiczny	4214,21	4377,54	4471,67	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2975,73	3576,02	3676,23	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	4177,45	4864,62	5111,10	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2942,81	3404,90	3521,70	Manufacturing
w tym:				<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	2291,28	2645,03	2728,75	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	3564,11	3901,46	3775,33	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	2292,76	2958,46	2958,38	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	1602,07	1967,09	2051,01	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ ...	1911,95	2153,68	2285,44	<i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1982,65	2233,82	2399,16	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru ...	3183,05	3812,50	3386,38	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3621,50	5321,97	5614,36	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3766,10	4786,63	4883,55	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2798,82	3129,55	3208,82	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2852,73	3054,47	3249,03	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali	4535,28	4626,37	4833,16	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	3155,80	3391,22	3628,51	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	2870,75	3733,07	3777,31	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3203,78	3502,66	3494,38	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3506,87	4105,00	4259,61	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	1832,21	2305,82	2327,43	<i>Manufacture of furniture</i>
Pozostała produkcja wyrobów	2425,86	2716,89	2840,30	<i>Other manufacturing</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3290,21	4075,45	4297,05	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	5000,59	5830,55	6035,94	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ ..	3341,33	3678,47	3867,25	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:				<i>of which:</i>
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3740,94	4193,18	4488,29	<i>Waste collection, treatment and supply</i>
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	3010,85	3378,86	3405,69	<i>Sewerage</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	3017,35	3269,06	3413,42	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 6 (257). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^b (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	7427,5	15444,4	14260,4	15986,3	100,0	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ..	3564,7	7786,6	8605,8	8787,1	55,0	Of which entities employing more than 9 persons
Budowa budynków ^a	1330,5	2779,6	3067,0	3198,5	20,0	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	1294,5	3288,0	3219,2	3248,5	20,3	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	939,7	1719,0	2319,6	2340,1	14,7	Specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^b Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 7 (258). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^b BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym Works with a renovation (restoration) character	SPECIFICATION	
		w mln zł			in mln zł
O G Ó Ł E M	2005	3564,7	2554,1	1010,6	T O T A L
	2010	7786,6	5105,8	2680,8	
	2013	8605,8	5956,7	2649,1	
	2014	8787,1	6007,3	2779,8	
Budynki	4635,9	3048,6	1587,3	Buildings	
Budynki mieszkalne	1328,2	879,7	448,5	Residential buildings	
budynki mieszkalne jednorodzinne ..	125,8	74,3	51,5	one-dwelling buildings	
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	993,9	732,9	261,0	two- and more dwelling buildings	
budynki zbiorowego zamieszkania ...	208,4	72,5	136,0	residences for communities	

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors' participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (258). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł	in mln zł	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	3307,7	2168,9	1138,8	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	79,6	49,7	29,8	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	472,0	362,5	109,6	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	862,3	567,6	294,8	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	40,0	14,9	25,0	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	961,1	633,9	327,3	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	736,2	476,9	259,3	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	156,5	63,5	93,0	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4151,2	2958,6	1192,6	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	2489,5	1713,8	775,8	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	1161,6	656,6	505,0	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych oraz drogi lotniskowe	827,4	678,8	148,6	<i>railways, suspension and elevated railways as well as airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne.	347,6	271,4	76,3	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	152,9	107,0	45,9	<i>harbours, waterways, dams and other water works</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1243,9	935,0	308,8	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	392,1	254,6	137,4	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	851,8	680,4	171,4	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	299,3	217,2	82,1	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	64,2	58,0	6,2	<i>Sports and recreational buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	54,4	34,6	19,8	<i>Other civil engineering works</i>

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors' participation. Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (259). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a**
BUILDINGS COMPLETED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Budynki^b	7301	8606	9517	9518	Buildings^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	5815	7159	8150	7816	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
miasta	2825	2713	2654	2739	<i>urban areas</i>
wieś.....	4476	5893	6863	6779	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^d	6677	7680	8789	8486	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta	2300	2069	2181	2082	<i>urban areas</i>
wieś.....	4377	5611	6608	6404	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	5559	6568	7723	7298	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
niemieszkalne	1115	1111	1062	1184	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	215	323	289	441	<i>of which farm buildings</i>
Kubatura^e w dam³	8399	11787	13819	16091	Cubic volume^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	5375	6203	8009	7731	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
miasta	4607	6597	7638	9047	<i>urban areas</i>
wieś.....	3791	5190	6181	7045	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^d	5461	6593	7359	7177	<i>Of which private buildings^d</i>
miasta	2137	2240	2147	2165	<i>urban areas</i>
wieś.....	3324	4353	5212	5012	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	4200	4695	5860	5659	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^c</i>
niemieszkalne	1256	1889	1487	1495	<i>non-residential</i>
w tym gospodarstw rolnych	136	229	262	321	<i>of which farm buildings</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 313. b Nowo wybudowane. c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). d Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a See general notes, item 5 on page 313. b Newly built. c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). d Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (260). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
BUDYNKI^b BUILDINGS^b					
Budynki mieszkalne	5818	7164	8159	7828	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe ^c	5815	7159	8150	7816	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings ^c
w tym jednorodzinne	5609	6869	7840	7390	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	3	5	9	12	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1483	1442	1358	1690	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	37	42	44	60	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	27	32	40	52	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	346	347	291	335	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	2	3	2	7	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	589	360	402	403	Garage buildings
Budynki przemysłowe	74	79	71	86	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	109	111	119	162	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	10	25	12	29	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji bada- wczych	22	17	18	41	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	17	11	15	23	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	13	59	28	26	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	224	330	295	444	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	12	10	3	9	Buildings used as places of wor- ship and for religious activities

KUBATURA^d w dam³
CUBIC VOLUME^d in dam³

Budynki mieszkalne	5386	6291	8079	7812	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe ^c	5375	6203	8009	7731	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings ^c
w tym jednorodzinne	4099	4766	5742	5436	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	10	88	70	81	Residences for communities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 313. b Nowo wybudowane. c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a See general notes, item 5 on page 313. b Newly built. c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings). d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (260).

BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
KUBATURA ^d w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^d in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne	3013	5496	5739	8279	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	185	194	268	469	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe.....	108	360	440	886	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe.....	771	1674	2406	1252	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	9	11	1	86	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	96	154	100	132	Garage buildings
Budynki przemysłowe	353	843	928	1947	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe.....	625	880	697	1090	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	34	179	38	520	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych.....	412	203	256	560	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	27	72	135	127	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej.....	107	612	155	791	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych.....	163	259	286	322	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	110	29	6	84	Buildings used as places of worship and for religious activities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 313. d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a See general notes, item 5 on page 313. d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (261).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	46319	42489	39559	Average paid employment
sektor publiczny	2573	1104	1030	public sector
sektor prywatny	43746	41385	38529	private sector
Budowa budynków ^Δ	18717	15273	13833	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	15469	13954	12628	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	12133	13262	13098	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2716,25	2916,01	3073,63	Average monthly gross wages and salaries in zł
sektor publiczny	3749,91	3779,51	4079,94	public sector
sektor prywatny	2655,45	2892,97	3046,73	private sector
Budowa budynków ^Δ	2339,76	2531,98	2651,40	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3292,62	3391,62	3548,87	Civil engineering works
Roboty budowlane specjalistyczne	2562,19	2857,83	3061,36	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg miejskich zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do dróg zamiejskich zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII prezentowane są do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, w latach 2002-2008 - przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów (CEPIK) prowadzonej przez Ministerstwo

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of railway lines operated on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Data on road vehicles and tractors registered as of 31 XII have been presented until 2001 according to the register maintained by voivodes, while between 2002 and 2008 - by starosts, presidents of cities and mayors, since 2009 - according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior. Data do not include

Spraw Wewnętrznych. Dane nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych, a do 2010 r. - również pojazdów posiadających pozwolenie czasowe wydawane w końcu danego roku.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

5. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą oraz w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej.

6. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Placówkę pocztową stanowi jednostka organizacyjna operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego) lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: przesyłki (np. listy, kartki pocztowe) z wyłączeniem paczek pocztowych, opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia przez operatora pocztowego w celu przemieszczenia i doręczenia adresatowi.

3. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

vehicles being devoid of car registration, and up to 2010 - also vehicles having temporary permission given by the end of reference year.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

5. Road transport for hire or reward includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity and also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, building, trade activity); data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Post office represents an organizational unit of appointed operator (until 2012 the public operator) or its agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees of the consignment or the amount of money specified in the postal transfers.

2. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data on letter mail include mail (e.g. letters, postcards) excluding packages, containing an address for the purpose of being delivered to the addressee.

3. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (262). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M	1116	1127	1121	1086	T O T A L
Normalnotorowe	1116	1127	1121	1086	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	912	909	870	879	of which electrified
jednotorowe	652	662	653	618	single track
dwu- i więcej torowe	464	465	468	468	double and more tracks
Wąskotorowe	-	-	-	-	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	7,3	7,4	7,4	7,2	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej.

^a Data concern PKP network and other entities managing railway network.

TABL. 2 (263). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
O G Ó Ł E M	21916	23651	24131	24337	22027	T O T A L
miejskie.....	4057	4259	4327	4368	4225	urban
zamiejskie.....	17858	19392	19804	19969	17802	non-urban
Krajowe	1016	1019	1076	1093	1093	National
miejskie.....	309	295	303	305	305	urban
zamiejskie.....	707	724	773	788	788	non-urban
Wojewódzkie	1401	1412	1413	1413	1413	Voivodship
miejskie.....	224	241	244	246	246	urban
zamiejskie.....	1178	1171	1169	1167	1167	non-urban
Powiatowe	6469	6494	6526	6527	6460	Powiat
miejskie.....	887	885	895	908	906	urban
zamiejskie.....	5583	5609	5631	5619	5554	non-urban
Gminne.....	13029	14727	15116	15304	13061	Gmina
miejskie.....	2638	2839	2886	2909	2768	urban
zamiejskie.....	10391	11888	12230	12395	10293	non-urban

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: data of the General Management of National Roads and Motorways.

TABL. 3 (264).

POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1412220	1898517	2122461	2185975	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe.....	1056755	1438973	1615661	1663398	Passenger cars
Autobusy.....	8637	10145	10846	11290	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	186679	243570	267621	276565	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	92858	114618	122686	125955	Ballast and agricultural tractors
Motocykle.....	59618	79825	92389	95565	Motorcycles

a Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 324. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a See general notes, item 3 on page 324. b Including vans.

TABL. 4 (265).

LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Krajowe: liczba.....	982	452	340	252	National: number
długość w km	53544	19348	15028	10533	length in km
dalekobieżne: liczba	39	13	7	2	long distance: number
długość w km	13733	4951	3138	495	length in km
regionalne: liczba.....	130	69	42	42	regional: number
długość w km.....	12226	5500	4069	4178	length in km
podmiejskie: liczba	813	367	274	193	suburban: number
długość w km....	27585	8840	7600	5706	length in km
miejskie: liczba	-	3	17	15	urban: number
długość w km.....	-	57	221	154	length in km
Międzynarodowe: liczba	14	14	5	4	International: number
długość w km .	17759	24884	7582	5319	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (266).

TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National traffic
Przewozy ładunków w tys. t	2208,9	3403,2	7441,2	8315,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	160,7	266,2	221,2	182,6	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	55492	27092	22237	16462	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	33,6	33,9	39,3	39,4	Average transport distance per one passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (266). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a (dok.)**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Komunikacja międzynarodowa					International traffic
Przewozy ładunków w tys. t	1527,8	3547,0	5690,8	6403,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1329,1	1123,8	1170,4	1059,1	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	279,8	125,3	123,1	84,3	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1083,1	1202,5	1369,2	952,5	Average transport distance per one passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 6 (267). **RUCH PASAŻERÓW W MIĘDZYNARODOWYM PORCIE LOTNICZYM**
IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE
PASSENGER TRAFFIC IN THE JOHN PAUL II INTERNATIONAL AIRPORT
KRAKÓW-BALICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	pasażerowie obsłużeni passengers served				
O G Ó Ł E M^a	1568838	2843530	3641838	3813557	T O T A L^a
Ruch krajowy	194641	194567	304750	342756	National traffic
odloty	98285	99962	153406	170885	departures
przyloty	96356	94605	151344	171871	arrivals
Ruch zagraniczny	1374197	2648963	3337088	3470802	Foreign traffic
odloty	695170	1329331	1682220	1745982	departures
przyloty	679027	1319632	1654868	1724820	arrivals

^a Bez pasażerów w ruchu tranzytowym.

Ź r ó d ł o: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.

^a Excluding passengers in transit traffic.

S o u r c e: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

TABL. 7 (268). **PRZEŁADUNEK ŁADUNKÓW W MIĘDZYNARODOWYM PORCIE LOTNICZYM**
IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE
FREIGHT LOADED AND UNLOADED IN THE JOHN PAUL II INTERNATIONAL
AIRPORT KRAKÓW-BALICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki przybyłe z portów	1802	2239	1627	1258	Freight arrivals from airports
krajowych	779	828	894	685	domestic
w tym poczta	759	823	682	489	of which by post
zagranicznych	1023	1411	733	573	foreign
Ładunki odprawione do portów	1452	2225	2699	2360	Freight departures to airports
krajowych	839	834	1185	978	domestic
w tym poczta	837	831	744	565	of which by post
zagranicznych	613	1391	1514	1381	foreign

Ź r ó d ł o: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.

S o u r c e: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

TABLE 8 (269). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	4438	4006	3764	3937	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	31,4	21,1	17,7	18,0	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	5934	5284	4882	5040	Road traffic casualties
Śmiertelne	334	235	221	234	Fatalities
na 100 tys. ludności	10,2	7,1	6,6	7,0	per 100 thous. population
Ranni	5600	5049	4661	4806	Injured
na 100 tys. ludności	172	152	139	143	per 100 thous. population

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; od 2011 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie [dane zostały wygenerowane z Krajowego Systemu Informatycznego Policji w dniu 02.09.2015 r.].

^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII; since 2011 including road vehicles having temporary permission given at the end of the year.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków [data were generated from the National Police Information System on day 02.09.2015].

TABLE 9 (270). **WYPADKI DROGOWE^a WEDŁUG SPRAWCÓW, WAŻNIEJSZYCH PRZYCZYŃ I RODZAJÓW POJAZDÓW**
ROAD ACCIDENTS^a BY CULPRITS, MAJOR CAUSES AND TYPES OF VEHICLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	SPECIFICATION
Wypadki	3764	3937	Accidents
Z winy kierujących pojazdami	2974	3144	Guilt of drivers
w tym:			of which:
nieostosowanie prędkości do warunków ruchu	838	865	inappropriate speed for road conditions
nieprzejęcie pierwszeństwa przejazdu ...	716	747	non-compliance with vehicle right of way
nieprawidłowe wyprzedzanie	135	129	passing incorrectly
nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego ...	221	226	incorrect behaviour towards the pedestrian
niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	341	358	not keeping a safe distance between vehicles
Z winy pieszych	379	398	Guilt of pedestrians
w tym nieostrożne wejście na jezdnię	204	210	of which imprudently entering the roadway
Pozostałe ^b	411	388	Others ^b
Pojazdy kierujących będących sprawcami wypadków	2974	3144	Vehicles of drivers being accident culprits
Samochody osobowe	2289	2368	Passenger cars
Motocykle	127	144	Motorcycles
Rowery	199	248	Bicycles
Motorowery	92	105	Motor-bicycles
Samochody ciężarowe	148	149	Lorries
Inne pojazdy ^c	119	130	Other vehicles ^c
Wypadki z udziałem nietrzeźwych użytkow- ników dróg	295	289	Accidents involving persons under the influence of alcohol
w tym spowodowane przez nietrzeźwych:			of which caused by intoxicated:
Kierujących	189	182	Drivers
samochodami osobowymi	132	111	of passenger cars
motocyklami	18	14	of motorcycles
rowerami	19	34	of bicycles
motorowery	13	16	of motor-bicycles
samochodami ciężarowymi	1	3	of lorries
innymi pojazdami	6	4	of other vehicles
Pieszonych	100	112	Pedestrians

^a Zarejestrowanych przez Policję. ^b Dane obejmują winę pasażerów, współwinę uczestników ruchu oraz inne przyczyny. ^c Łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie [dane zostały wygenerowane z Krajowego Systemu Informatycznego Policji w dniu 02.09.2015 r.].

^a Registered by the Police. ^b Data include guilt of passengers, fellow delinquent traffic participants and other reasons. ^c Including unidentified vehicles.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków [data were generated from the National Police Information System on day 02.09.2015].

Łączność

Communications

TABL.10 (271). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Placówki dla usług pocztowych (stan w dniu 31 XII)	639	615	566	557	Postal service offices (as of 31 XII)
miasta	270	265	282	288	urban areas
wieś	369	350	284	269	rural areas
Nadane (w ciągu roku):					Mailed (during the year):
przesyłki listowe polecone ^{bc} w tys.	25377	31872	35840	28977	registered letters ^{bc} in thous.
paczki ^b w tys.	2260	1656	1560	2356	parcels ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^b w tys.	10832	3990	736	444	Postal transfers paid ^b in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	27291	17513	13620	10967	Payments to bank accounts in thous.

a Dane dotyczą poczty publicznej (operator wyznaczony). b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. c W latach 2010-2014 łącznie z przesyłkami z zadeklarowaną wartością.

a Data concern the public post office (appointed operator). b In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and parcels do not include mailing through EMS-POCZTEX system. c In 2010-2014 including insured letters.

TABL. 11 (272). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	952,0	679,9	521,0	506,2	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	729,8	501,4	374,6	375,5	of which private subscribers ^b
miasta	698,7	508,7	398,5	381,6	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	503,6	354,0	271,4	269,5	of which private subscribers ^b
wieś	253,3	171,2	122,4	124,5	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	226,2	147,4	103,2	106,0	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii stacjo- narnej).....	856,3	596,4	452,1	446,2	of which standard main line (fixed line telephone subscri- bers)
miasta	615,4	432,9	335,5	327,5	urban areas
wieś	240,9	163,5	116,6	118,7	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące.....	6795	3889	1445	1284	Public pay telephones
miasta	4568	2234	1058	959	urban areas
wieś	2227	1655	387	325	rural areas

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

a Data concern operators of the public telecommunication network. b Possessing telephones installed in private dwellings.

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o sprzedaży detalicznej obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędом, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na konsumpcyjne i niekonsumpcyjne dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o sprzedaży hurtowej towarów obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with the Polish Classification of Activities - PKD 2007 (NACE Rev. 2) in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning retail sales include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into consumer and non-consumer goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the wholesale of commodities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of

towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonery), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodship was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include generally available pharmacies.

7. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Magazyny handlowe (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (plac, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Trade warehouses (wholesale and retail distribution) are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering the amount and the changes in stocks.

9. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (273). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	39578,7	57262,3	64886,9	65335,2	T O T A L in mln zł
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	17948,3	28423,0	31672,3	32353,4	in million zlotys
w %	45,3	49,6	48,8	49,5	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	12130	17191	19330	19421	PER CAPITA in zł

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (274). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG GRUP^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES BY GROUPS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W MILIONACH ŻŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M	25235,7	37280,8	45165,4	45111,1	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Towary konsumpcyjne	71,4	67,3	77,7	77,6	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	30,6	30,2	28,5	30,3	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,5	5,6	5,7	5,8	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	35,3	31,5	43,5	41,5	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	28,6	32,7	22,3	22,4	Non-consumer goods

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (275). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH
HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
W MILIONACH ŻŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
O G Ó Ł E M	35619,7	65342,7	74529,4	70889,4	T O T A L
W ODSETKACH IN PERCENT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Żywność i napoje bezalkoholowe	14,9	9,7	11,6	11,6	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	6,8	4,4	3,9	2,5	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	78,3	85,9	84,5	85,9	Non-foodstuff goods ^b

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (276). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^{ab}**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Sklepy	32577	30353	31205	31115	Shops
Domy towarowe	10	7	9	9	Department stores
Domy handlowe	31	13	8	9	Trade stores
Supermarkety	165	294	425	452	Supermarkets
Hipermarkety	25	36	43	45	Hipermarkets
Sklepy powszechne	654	645	685	694	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	1797	2391	3034	2955	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^c	29895	26967	27001	26951	Other shops ^c
Stacje paliw	673	642	554	673	Petrol stations

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 332. b Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. c Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a See general notes, item 5 on page 332. b According to location of shop/petrol station. c Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (277). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	996	1480	1728	1674	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	364	515	668	571	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	561068	1151379	1499807	1627135	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
z produkcji gastronomicznej ..	394966	900430	1204392	1318414	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	87442	139877	168014	185911	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (278). MAGAZYNY HANDLOWE^a
 Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2012	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				<i>Secured warehouses:</i>
liczba	2125	2545	2189	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² ..	1196,7	1447,9	1604,2	<i>storage area in thous. m²</i>
Magazyny zadaszone:				<i>Roofed warehouses:</i>
liczba	243	343	322	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² ..	72,4	161,8	187,7	<i>storage area in thous. m²</i>
Place składowe:				<i>Storage sites:</i>
liczba	423	474	473	<i>number</i>
powierzchnia składowa w tys. m ² ..	739,1	961,3	1186,0	<i>storage area in thous. m²</i>
Silosy i zbiorniki:				<i>Siloes and reservoirs:</i>
liczba	243	494	261	<i>number</i>
pojemność w dam ³	142,6	217,8	276,9	<i>capacity in dam³</i>

^a Hurtu i rozdzielcze detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

U w a g a. Od 2006 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

N o t e. Since 2006 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 7 (279). TARGOWISKA
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	156	150	146	148	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	142	137	137	139	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia w tys. m ²	931,2	833,0	881,0	877,1	<i>area in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	664,1	658,3	650,9	642,6	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	5661	5897	5648	5837	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	3135	3251	2927	3089	<i>of which at marketplaces open daily</i>
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	1676	1167	1147	1146	<i>Seasonal marketplaces^a (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	19807	22063	22691	23111	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości,

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013, item 330, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services); including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights, assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value

nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as until 2009 also other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes the current part and the deferred part.

- the current part is the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych - kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych - fundusz założycielski,
- w spółdzielniach - fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych - kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszony o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital - in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital - in state owned enterprises,
- participation fund - in co-operatives,
- owners' capital - in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities - when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities - when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (280).

PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności	120965,8	181795,9	215007,2	224041,2	Revenues from total activity
sektor publiczny	12140,9	11400,8	8155,3	7983,6	<i>public sector</i>
sektor prywatny	108824,9	170395,1	206851,9	216057,6	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	57897,6	85504,3	102758,4	108078,2	<i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	60171,3	91189,9	105109,0	108495,1	<i>Net revenues from sale of goods and materials</i>
Przychody finansowe	1059,1	2413,5	3164,4	3379,6	<i>Financial revenues</i>
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	116487,6	172966,5	205128,7	212833,5	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	11698,8	10531,4	7754,8	7540,3	<i>public sector</i>
sektor prywatny	104788,8	162435,1	197373,9	205293,2	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	60725,6	96057,2	113993,0	120285,2	<i>Cost of products sold (goods and services)</i>
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	52794,0	72284,9	84670,9	86265,9	<i>Value of goods and materials sold</i>
Koszty finansowe	1467,4	2619,9	3740,7	3459,3	<i>Financial costs</i>
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	4478,2	8829,4	9878,5	11207,7	Financial result on economic activity
sektor publiczny	442,1	869,4	400,5	443,3	<i>Public sector</i>
sektor prywatny	4036,1	7960,0	9478,0	10764,4	<i>Private sector</i>
Zyski nadzwyczajne	45,9	43,7	87,1	33,8	Extraordinary profits
sektor publiczny	1,7	3,3	81,3	21,8	<i>Public sector</i>
sektor prywatny	44,2	40,4	5,8	12,0	<i>Private sector</i>
Straty nadzwyczajne	25,7	45,2	6,5	16,1	Extraordinary losses
sektor publiczny	1,5	2,7	0,8	0,8	<i>Public sector</i>
sektor prywatny	24,2	42,5	5,7	15,3	<i>Private sector</i>
Wynik finansowy brutto	4498,4	8827,9	9959,2	11225,4	Gross financial result
sektor publiczny	442,3	869,9	481,0	464,4	<i>public sector</i>
sektor prywatny	4056,1	7958,0	9478,2	10761,0	<i>private sector</i>
Zysk brutto	5269,0	9819,1	12089,6	13514,6	<i>Gross profit</i>
Strata brutto	770,6	991,2	2130,5	2289,3	<i>Gross loss</i>
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	918,0	1410,6	1485,6	1184,3	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	165,9	185,2	68,0	62,7	<i>Public sector</i>
sektor prywatny	752,1	1225,4	1417,6	1121,6	<i>Private sector</i>
Wynik finansowy netto	3580,4	7417,3	8473,6	10041,1	Net financial result
sektor publiczny	276,4	684,7	413,0	401,7	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3304,0	6732,6	8060,6	9639,4	<i>private sector</i>
Zysk netto	4371,2	8412,4	10714,6	12103,1	<i>Net profit</i>
Strata netto	790,8	995,1	2241,0	2062,0	<i>Net loss</i>

TABL. 2 (281).

PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI*REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	2005	120965,8	116487,6	4498,4	918,0	3580,4
TOTAL	2010	181795,9	172966,5	8827,9	1410,6	7417,3
	2013	215007,2	205128,7	9959,2	1485,6	8473,6
	2014	224041,2	212833,5	11225,4	1184,3	10041,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		431,4	409,8	21,6	1,1	20,6
Przemysł		88825,2	81961,0	6861,4	853,7	6007,6
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie		1028,4	1001,1	27,3	14,6	12,7
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		68726,0	63568,4	5157,0	573,4	4583,6
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		16246,5	14757,9	1488,6	225,4	1263,2
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2824,3	2633,5	188,5	40,4	148,1
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>						
Budownictwo		12900,9	12246,6	654,5	92,7	561,8
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		93296,5	92352,2	942,1	33,0	909,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		5716,6	5449,5	267,3	48,0	219,3
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1453,1	1351,6	102,5	11,8	90,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		4937,2	4268,5	668,7	67,0	601,6
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>		2579,2	2545,9	33,2	6,4	26,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1981,2	1787,0	194,2	16,9	177,3
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		7122,5	5783,0	1360,5	14,9	1345,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		2030,5	2017,7	12,8	18,4	-5,6
Edukacja		113,4	106,6	6,8	1,0	5,8
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1987,9	1906,9	81,9	11,3	70,5
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		426,6	414,6	12,1	6,5	5,5
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa		238,9	233,2	5,8	1,3	4,4
<i>Other service activities</i>						

TABL. 4 (283). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>			
		brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>	
				w %		in %	
OGÓŁEM	2005	96,3	3,7	3,0	25,6	89,5	131,6
TOTAL	2010	95,1	4,9	4,1	35,2	102,2	145,7
	2013	95,4	4,6	3,9	34,6	100,0	144,6
	2014	95,0	5,0	4,5	37,0	101,7	146,6
sektor publiczny		94,4	5,8	5,0	68,3	125,9	158,1
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		95,0	5,0	4,5	35,5	100,5	146,0
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		95,0	5,0	4,8	27,9	125,9	246,3
Przemysł		92,3	7,7	6,8	32,8	100,2	141,7
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie		97,3	2,7	1,2	34,6	106,9	121,9
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		92,5	7,5	6,7	29,8	93,9	138,3
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		90,8	9,2	7,8	43,9	135,4	165,7
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a		93,2	6,7	5,2	76,4	142,4	163,4
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo		94,9	5,1	4,4	39,6	115,9	166,8
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a		99,0	1,0	1,0	28,7	76,8	131,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		95,3	4,7	3,8	49,4	143,2	155,6
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^a		93,0	7,1	6,2	70,2	116,9	128,7
<i>Accommodation and catering^a</i>							
Informacja i komunikacja		86,5	13,5	12,2	117,5	254,4	286,1
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>		98,7	1,3	1,0	81,0	214,9	224,4
Obsługa rynku nieruchomości ^a		90,2	9,8	8,9	139,2	186,0	230,6
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		81,2	19,1	18,9	76,2	200,9	229,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>		99,4	0,6	-0,3	30,2	86,9	96,7
Edukacja		94,0	6,0	5,1	145,5	243,9	271,8
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		95,9	4,1	3,5	59,0	143,9	161,6
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		97,2	2,8	1,3	86,7	132,6	143,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		97,6	2,4	1,9	26,9	77,8	101,6
<i>Other service activities</i>							

TABL. 6 (285).

KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which		wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years		
OGÓŁEM	2005	41006,9	24338,9	13292,0	-4874,6	3565,2
TOTAL	2010	66864,8	31311,3	23716,4	-1255,5	7383,0
	2013	84627,3	33443,5	36775,5	-2042,1	8444,7
	2014	93907,5	34679,5	40269,3	63,4	10006,5
sektor publiczny		13146,1	6140,0	5093,9	239,2	401,2
public sector						
sektor prywatny		80761,4	28539,5	35175,4	-175,8	9605,3
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		325,3	131,8	148,8	6,7	20,6
Przemysł		52820,7	15988,6	25642,8	-668,0	5983,3
Industry						
górnictwo i wydobywanie		540,7	204,1	350,8	-70,5	12,7
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		35489,9	11872,6	14358,5	-308,5	4560,4
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . electricity, gas, steam and air conditioning supply		13243,1	1810,6	10011,1	-232,6	1263,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		3547,1	2101,4	922,4	-56,4	147,0
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		4063,3	1201,2	1989,5	-0,9	564,6
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		14587,7	9153,7	4947,6	-1577,0	901,7
Transport i gospodarka magazynowa		2541,9	813,7	1275,6	25,6	218,8
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		889,3	717,5	134,9	-202,9	90,3
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		3188,1	637,7	1446,1	270,2	605,2
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities		135,8	70,3	39,6	1,1	26,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		5042,7	2409,3	1880,3	-61,0	177,3
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		8068,9	2434,9	1287,0	2870,9	1346,8
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		606,3	212,2	712,2	-324,6	-15,1
Edukacja		26,4	9,1	9,2	-2,8	5,7
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1318,5	668,2	617,3	-101,7	70,5
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		222,7	196,7	121,3	-166,0	5,5
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa		70,1	34,5	16,9	-6,1	4,4
Other service activities						

TABL. 7 (286).

KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate				
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagranicznych of foreign persons	
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	19614,3	1354,4	899,5	2418,8	8894,0
TOTAL	2010	26662,0	1192,1	851,9	4966,0	9678,7
	2013	28326,4	803,4	785,1	4911,5	11601,5
	2014	29697,2	787,0	733,9	6478,9	11919,9
sektor publiczny		5778,6	773,1	714,1	2,0	99,2
public sector						
sektor prywatny		23918,6	13,9	19,8	6476,9	11820,7
private sector						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		127,3	29,3	70,7	15,8	11,1
Przemysł		14654,0	409,4	420,6	3473,4	4432,0
Industry						
górnictwo i wydobywanie		197,1	1,0	40,4	9,7	120,4
mining and quarrying						
przetwórstwo przemysłowe		10553,8	170,3	165,8	3395,7	4240,7
manufacturing						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		1810,6	235,3	152,6	1,4	53,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2092,6	2,8	61,8	66,5	17,3
water supply; sewerage, waste management and remediation activities						
Budownictwo		814,9	10,0	18,2	345,1	255,9
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		8198,5	-	13,3	1319,4	6210,9
Transport i gospodarka magazynowa		602,3	23,0	110,6	115,6	17,4
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		572,6	147,2	7,4	181,0	48,7
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		627,2	3,3	0,0	334,9	124,9
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities		41,4	-	-	9,0	12,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		916,8	54,7	9,8	363,5	193,1
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2048,3	13,8	75,0	85,3	369,0
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		206,4	2,3	1,2	27,8	149,1
Edukacja		8,7	-	0,2	2,6	0,1
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		666,4	73,0	1,9	88,6	89,5
Human health and social work activities						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		195,7	21,0	5,1	107,8	5,3
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa		16,8	0,0	-	9,1	0,6
Other service activities						

a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

a Data concern commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (287). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>			
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług <i>liabilities from deliveries and services</i>	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	2005	30750,1	6920,5	3612,4	23829,6	3639,9	13389,0
TOTAL	2010	48683,9	10619,3	6130,7	38064,6	5924,1	20399,3
	2013	63951,3	20077,7	14726,7	43873,6	10357,3	22636,8
	2014	69279,5	22307,6	15041,8	46971,9	10712,7	24568,0
sektor publiczny		4069,8	1873,2	1686,1	2196,6	736,4	687,3
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		65209,7	20434,4	13355,7	44775,3	9976,3	23880,7
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		109,9	16,6	13,9	93,3	39,8	33,9
Przemysł		32843,5	11158,7	7752,8	21684,8	5155,3	10336,6
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie		488,8	52,0	40,1	436,8	42,9	69,0
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		26280,5	8052,1	6823,2	18228,4	4870,8	8674,4
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>		4566,6	2199,6	127,2	2367,0	43,9	1395,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1507,6	855,0	762,3	652,6	197,7	197,9
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>							
Budownictwo		4453,4	637,5	322,7	3815,9	805,1	2168,0
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		20788,0	4879,4	3743,4	15908,6	3676,2	9672,3
Transport i gospodarka magazynowa		1818,2	666,8	470,5	1151,4	191,9	592,5
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1018,5	692,5	594,2	326,0	103,8	119,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		1124,1	309,8	269,5	814,3	130,9	436,7
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>		333,0	161,4	139,1	171,6	6,0	111,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1849,6	1145,4	1046,9	704,2	210,1	238,9
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		3213,3	1953,3	127,9	1260,0	221,5	509,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		661,9	126,6	110,9	535,3	62,7	132,9
Edukacja		18,5	4,3	4,3	14,2	3,5	4,9
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		659,2	317,7	215,1	341,5	71,4	137,1
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		185,8	105,5	104,3	80,3	7,9	43,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		202,7	132,2	126,4	70,5	26,6	30,8
<i>Other service activities</i>							

DZIAŁ XX FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pozyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowiła do 2009 r. ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późniejszymi zmianami), a od 2010 r. obowiązuje ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 885, z późniejszymi zmianami) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 594-596), ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (jednolity tekst Dz. U. 2015 poz. 513, z późniejszymi zmianami), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 I 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2014 poz. 119).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy zwany rokiem budżetowym, w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym

CHAPTER XX PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of budgets of local government units (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds until 2009 provided the Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104, with later amendments) and since 2010 the Law on Public Finances dated 27 VIII 2009 (uniform text Journal of Laws 2013 item 885, with later amendments) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments).

The legal basis for the financial management of local government units is the Law on Gmina Government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Government and the Law on Voivodship Government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2013, items 594-596), the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2015 item 513, with later amendments), the Minister of Finances Regulation of 16 I 2014 on Budgetary Reporting (Journal of Laws 2014 item 119).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are determined in the budgetary act by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income

określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy - określające rodzaj działalności oraz paragrafy - określające rodzaj dochodu lub wydatku. Prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 III 2010 r. (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1053).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
 - c) otrzymane z funduszy celowych,

received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local government units budgets are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions - defining types of activity, and into paragraphs - defining types of revenue or expenditure. The presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance on detailed classification of revenue and expenditure, incomes, expenses and funds from foreign resources dated 2 III 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 1053).

6. Budget revenue of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing,
 - d) funds for additional financing of own tasks from non-budgetary sources,
- 2) grants:
 - a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed from European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 according to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources),
 - c) received from appropriated funds,

- d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje, m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- d) *other grants, od which realised on the basis of agreements between local government units;*
- 3) *general subvention from the state budget, comprising equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.*

7. Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- *expenditure on wage and salaries (including derivatives),*
- *expenditure on the purchase of materials and services,*
- *grants, among others, for organisational and legal units operating within local government units budgets,*
- *expenditure on public debt servicing.*

8. *Information concerning local government units budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.*

TABL. 1 (288).

DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW

REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiaty	two
		w tys. zł		in thous. zł		Voivodship
OGÓŁEM	2005	8122824,8	4010751,2	2567571,8	1074782,2	469719,6
TOTAL	2010	13833128,2	6601628,3	4235362,8	1918941,6	1077195,5
	2013	14811121,3	7158628,3	4653720,2	1890640,7	1108132,1
	2014	15734267,1	7582646,2	5007764,4	1933298,9	1210557,6
Dochody własne		7635801,4	3306114,1	3231303,5	607249,0	491134,8
Own revenue						
w tym: of which:						
Udział w podatku dochodowym		3287814,3	1259002,6	1309293,2	340702,1	378816,4
Share in income tax						
od osób prawnych		443910,3	47933,4	99362,1	9946,0	286668,8
corporate income tax						
od osób fizycznych		2843903,9	1211069,2	1209931,0	330756,1	92147,6
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		1353291,8	781540,3	571751,5	x	x
Tax on real estate						
Podatek rolny		95284,3	91106,7	4177,6	x	x
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		75003,2	52352,5	22650,7	x	x
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		138222,7	60217,1	78005,6	x	x
Tax on civil law transactions						
Oplata skarbowa		36931,4	16763,7	20167,7	x	x
Treasury fee						
Dochody z majątku		482945,8	205480,8	248071,3	25076,0	4317,7
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze		241302,7	111543,9	116939,9	9038,4	3780,5
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character						
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł		236736,6	159272,5	13412,1	8955,9	55096,1
Funds for additional financing of own tasks from other sources						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (288).

**DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)****REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dotacje ogółem Total grants	3370741,0	1617236,3	700552,4	492836,7	560115,6
Dotacje celowe	2376205,6	1257423,5	483556,6	402210,6	233014,9
<i>Targeted grants</i>					
z budżetu państwa na zadania: <i>from the state budget for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej	1411473,5	765149,3	282783,3	200548,7	162992,2
<i>for government administration tasks</i>					
własne	688177,8	381471,1	149189,6	144873,4	12643,7
<i>for own tasks</i>					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	3703,7	2255,4	829,6	305,7	313,0
<i>realized on the basis of agreements with government administration bodies</i>					
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	122610,2	73298,2	30474,4	13588,5	5249,1
<i>for tasks realized on the basis of agreements between local government units</i>					
otrzymane z państwowych funduszy celowych ...	75620,9	17049,9	18513,9	2782,0	37275,1
<i>received from state appropriated funds</i>					
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań	74619,6	18199,6	1765,9	40112,3	14541,8
<i>for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks</i>					
Dotacje z paragrafów 200, 620 ^b	994535,2	359812,7	216995,7	90626,1	327100,7
<i>Grants from paragraphs 200 and 620^b</i>					
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from the state budget	4727724,7	2659295,9	1075908,5	833213,2	159307,1
w tym część oświatowa	3698812,6	1907218,7	1052086,7	681443,5	58063,7
<i>of which educational part</i>					

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (289).

DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.**REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2014**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	15734267,1	7582646,2	5007764,4	1933298,9	1210557,6
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	293733,9	146089,0	207,5	7676,2	139761,2
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	10407,4	8366,1	172,7	14,0	1854,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	35389,9	35389,9	-	-	-
Transport i łączność <i>Transport and communication</i>	875750,0	214558,7	503118,9	145743,5	12328,9
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	683418,5	235836,0	401535,8	43157,8	2888,9
Działalność usługowa <i>Service activity</i>	59289,8	13208,9	10197,5	34224,4	1659,0
Administracja publiczna..... <i>Public administration</i>	127094,9	65235,1	47883,5	13718,4	257,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa <i>Public safety and fire care</i>	176366,4	14773,1	73658,9	83618,9	4315,5
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem <i>Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality and expenses associated with their intake</i>	4943746,0	2395788,7	2132720,8	398061,9	17174,6
Różne rozliczenia <i>Miscellaneous settlements</i>	4653655,7	2692584,9	1076157,3	834353,4	50560,1
Oświata i wychowanie..... <i>Education</i>	421115,1	257025,1	116213,6	47080,3	796,1
Ochrona zdrowia..... <i>Health care</i>	104710,4	738,9	30932,3	70445,8	2593,4
Pomoc społeczna <i>Social assistance</i>	1313717,2	847967,1	288205,2	171434,9	6110,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	147082,7	60208,9	36900,0	46549,9	3423,9
Edukacyjna opieka wychowawcza <i>Educational care</i>	53794,5	31970,4	11833,4	9323,2	667,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... <i>Municipal economy and environmental protection</i>	700039,9	449083,2	232828,0	18040,3	88,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>Culture and national heritage</i>	34613,5	20555,4	12886,8	1171,3	0,0
Kultura fizyczna..... <i>Physical education</i>	74909,4	48507,9	24635,4	1766,1	0,0

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (290).

**WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty	two Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM.....	2005	8355728,3	4049216,1	2675946,8	1096308,3	534257,1
TOTAL	2010	14678735,9	7149017,5	4295840,1	2035080,0	1198798,3
	2013	14725139,6	7177074,3	4564903,1	1875840,4	1107321,8
	2014	15850838,1	7649650,8	5039036,9	1946047,4	1216103,0
Wydatki bieżące		12735676,5	6192927,8	4199327,5	1623173,6	720247,6
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		1441265,7	479747,5	483436,9	141244,6	336836,7
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów						
budżetowych		17085,4	16303,1	332,3	450,0	-
of which for local government budgetary						
establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1322668,4	973157,9	275555,1	60077,1	13878,3
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		9666396,4	4619198,4	3290406,6	1397365,3	359426,1
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia.....		4918392,0	2480409,3	1453387,2	823038,5	161557,0
wages and salaries						
w tym osobowe		4457398,0	2244925,9	1326975,0	738899,1	146598,0
of which personal						
pochodne od wynagrodzeń ^b		914567,6	486019,3	258946,7	140433,2	29168,4
derivatives from wages and salaries ^b						
zakup materiałów i usług.....		3232870,4	1369023,1	1412595,4	307769,4	143482,5
purchase of materials and services						
Wydatki na obsługę długu		203994,0	95874,5	84171,2	17703,2	6245,1
Expenditures on debt servicing						
w tym wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń		276,4	222,8	-	53,6	-
of which payments related to guarantees and						
endorsements						
Wydatki majątkowe		3115161,6	1456723,0	839709,4	322873,9	495855,3
Property expenditure						
w tym inwestycyjne ^c		3011697,7	1432403,9	764492,6	322873,9	491927,3
of which investments expenditure ^c						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

TABL. 4 (291).

**WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2014 R.**
**EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION
IN 2014**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM..... TOTAL	15850838,1	7649650,8	5039036,9	1946047,4	1216103,0
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	372853,1	196489,9	276,6	8197,1	167889,5
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	67378,0	12199,2	772,3	14,6	54391,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz i wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	40225,0	40225,0	-	-	-
Transport i łączność <i>Transport and communication</i>	2530599,7	710549,6	1029839,2	335807,9	454403,0
Gospodarka mieszkaniowa <i>Dwelling economy</i>	451217,2	219835,1	214648,2	15476,9	1257,0
Działalność usługowa <i>Service activity</i>	70216,1	34663,3	9776,2	22669,9	3106,7
Administracja publiczna <i>Public administration</i>	1301633,0	691727,2	283193,4	222913,0	103799,4
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożar- owa <i>Public safety and fire care</i>	311227,7	105926,0	112990,8	87523,3	4787,6
Obsługa długu publicznego <i>Public debt servicing</i>	204618,2	96124,9	84435,4	17703,2	6354,7
Różne rozliczenia <i>Miscellaneous settlements</i>	67323,9	1047,0	65435,1	841,8	-
Oświata i wychowanie <i>Education</i>	5118459,0	2961200,4	1447282,2	644269,5	65706,9
Ochrona zdrowia <i>Health care</i>	265171,1	48122,8	77123,4	81019,2	58905,7
Pomoc społeczna <i>Social assistance</i>	1896560,1	1092818,9	514411,8	263558,9	25770,5
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej . <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	345020,3	69643,4	85040,9	85862,0	104474,0
Edukacyjna opieka wychowawcza <i>Educational care</i>	443149,1	83643,1	226783,9	123892,1	8830,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska <i>Municipal economy and environmental protection</i>	1213883,7	797499,7	391510,1	12222,1	12651,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego <i>Culture and national heritage</i>	690740,4	241880,2	330594,7	8601,8	109663,7
Kultura fizyczna <i>Physical education</i>	345484,2	187829,3	145742,2	4107,4	7805,3

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 5 (292). **PRZYCHODY I KOSZTY SAMORZĄDOWYCH ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH**
REVENUE AND COSTS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGETARY
ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
Przychody	2013	184752,6	161327,8	1607,9	21816,9	-
Revenue	2014	187379,7	165147,7	20278,0	1954,0	-
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		142408,6	123110,3	18066,3	1232,0	-
<i>Revenue from sale of products, asset components and services</i>						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ^b		16183,3	15434,3	332,3	416,7	-
<i>Grants from local government units budgets^b</i>						
Koszty	2013	185991,6	162687,8	1853,8	21449,8	-
Costs	2014	183510,7	162016,4	19615,4	1878,8	-
w tym: of which:						
Materiały i usługi		65314,5	59893,3	4864,1	557,1	-
<i>Materials and services</i>						
Podatek dochodowy od osób prawnych		1680,0	1329,2	349,8	0,9	-
<i>Corporate income tax</i>						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego		992,6	679,9	312,7	-	-
<i>Surplus payments to local government units budgets</i>						

a Bez przychodów i kosztów samorządowych zakładów budżetowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami z budżetu państwa oraz płatnościami w ramach budżetu środków europejskich.

a Excluding revenue and costs of self-government budgetary establishments of gminas which are also cities with powiat status. b Including grants from the state budget as well as payments within the European funds budget.

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section "Transportation and storage".

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne - ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonych w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 330, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

3. The value of investment outlays incurred by:

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
- przed 1 I 1995 r. - wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. - wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. - również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzonych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 - jeśli nie zaznaczono inaczej - opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*
- *before 1 I 1995 - the value at replacement prices of September 1994,*
- *after 1 I 1995 - the purchase or manufacturing value at current prices,*
- *in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 - also revaluation according to fair value.*

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities".

The value of public roads, streets and squares was included in the section "Transportation and storage".

5. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis*

powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych - ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

of statistical reports,

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (293). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
O G Ó Ł E M	16024,2	17560,4	18684,0
TOTAL			
sektor publiczny	6672,4	6536,8	7461,5
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	9351,8	11023,6	11222,5
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	196,5	231,5	225,4
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	3658,3	5395,2	6053,9
<i>Industry</i>			
górnictwo i wydobywanie	205,4	252,1	191,3
<i>mining and quarrying</i>			
przetwórstwo przemysłowe	2020,4	3241,2	3682,9
<i>manufacturing</i>			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	693,7	915,3	1199,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	738,8	986,6	980,3
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
Budownictwo	1181,8	651,2	477,3
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1372,1	1473,2	1395,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	2674,5	2631,5	3353,2
<i>Transportation and storage^b</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	218,8	227,1	166,5
<i>Accommodation and catering^Δ</i>			
Informacja i komunikacja	174,6	372,9	324,4
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	423,7	215,4	200,9
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2438,2	3139,1	3152,6
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	377,4	347,4	553,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	185,4	189,5	108,6
<i>Administrative and support service activities</i>			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	602,7	655,3	573,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>			
Edukacja	855,5	614,9	815,6
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	550,9	707,6	590,2
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	928,0	588,8	557,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	185,8	119,8	136,6
<i>Other service activities</i>			

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.
a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

TABL. 2 (294). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	6342,0	9315,8	10346,5
TOTAL			
sektor publiczny	1782,8	2810,3	3307,4
public sector			
sektor prywatny	4559,2	6505,5	7039,1
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	29,7	75,4	57,1
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	2983,5	4479,3	5453,4
Industry			
górnictwo i wydobywanie	197,5	246,6	186,7
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	1821,3	2764,8	3525,8
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	663,8	881,9	1136,7
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	300,9	586,1	604,2
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	354,5	375,9	304,2
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1039,9	1235,1	1156,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa	367,4	995,6	1468,0
Transportation and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	129,5	147,3	117,0
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	146,2	309,1	268,1
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	182,5	198,8	166,9
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	125,5	265,7	243,3
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	251,5	217,4	395,2
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	70,1	155,9	73,7
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,1	0,0	0,0
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	42,1	38,4	13,2
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	394,6	604,6	463,9
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	158,5	206,4	139,7
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	66,4	10,8	26,9
Other service activities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (295). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM 2010	6598,6	2990,3	2985,5	600,0
TOTAL 2013	9466,7	4491,6	4034,9	892,2
..... 2014	10087,8	4594,0	4698,2	747,1
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	49,5	37,3	7,5	4,4
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	3678,7	1092,7	2426,3	150,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	2022,9	1251,0	688,0	62,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	621,3	515,5	87,9	15,5
Budownictwo <i>Construction</i>	300,4	102,5	132,1	65,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1317,1	554,6	586,5	174,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	438,7	217,1	22,0	199,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	83,3	50,9	26,5	5,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	211,6	97,7	101,0	10,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	61,8	30,0	29,1	2,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	220,0	96,1	111,1	4,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . <i>Professional, scientific and technical activities</i>	341,1	150,9	171,1	18,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	69,1	33,2	26,4	7,8
Edukacja <i>Education</i>	12,2	5,6	5,1	1,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	446,0	223,6	205,9	15,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	143,8	108,4	33,0	2,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to the investor's abode.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 4 (296). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	184326,1	228797,9	239490,9
TOTAL			
sektor publiczny	68203,0	83765,6	90277,4
public sector			
sektor prywatny	116123,1	145032,3	149213,5
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6799,9	7249,9	7331,1
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	52731,7	63338,9	66595,7
Industry			
górnictwo i wydobywanie	2187,9	2576,8	2668,5
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	30839,6	38239,1	39767,0
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	11144,4	11851,1	12363,5
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	8559,8	10671,9	11796,7
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	7035,6	5139,8	5659,7
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	17212,2	19694,3	20737,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa ^b	22444,6	33711,5	34970,9
Transportation and storage ^b			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3410,8	3995,1	4176,1
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	4791,1	5937,3	5155,8
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2318,3	2371,9	1431,9
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	40148,9	47706,7	50749,9
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2860,7	3454,4	3936,7
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	972,6	1346,1	1164,3
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	6548,4	11264,4	11880,9
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	8555,2	10872,4	11960,9
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4503,0	6387,2	6867,6
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3178,4	5168,1	5579,3
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	814,6	1159,8	1293,0
Other service activities			

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. b Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 5 (297).

WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2013	2014
	w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	91444,3	109523,9	112868,8
TOTAL			
sektor publiczny	25448,9	25947,4	28987,6
public sector			
sektor prywatny	65995,4	83576,5	83881,2
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	525,2	684,5	737,1
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	47839,3	56826,3	59435,3
Industry			
górnictwo i wydobywanie	2103,9	2432,0	2475,5
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	29470,5	36494,5	37938,3
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	10761,1	11293,6	11717,4
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5503,7	6606,2	7304,1
water supply; sewerage, waste management and remediation activities			
Budownictwo	3612,8	3148,2	3543,4
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	14570,5	16400,3	17226,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa	3696,8	6153,1	6314,0
Transportation and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2629,2	2865,1	2959,2
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	4324,0	5342,3	4517,7
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2132,5	2137,7	1172,5
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4395,7	5155,4	5467,6
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1824,4	2183,7	2508,0
Professional, scientific and technical activities			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	596,0	811,2	600,7
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3,5	179,1	238,4
Public administration and defence; compulsory social security			
Edukacja	431,9	462,2	469,7
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3300,5	4737,0	5108,3
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1388,8	2219,7	2330,8
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	173,1	218,2	240,0
Other service activities			

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 V 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych i usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of Accounts (the ESA 2010), introduced by Regulation No 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 V 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices, current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equip-

telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM) oraz koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe świadczenia społeczne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce

ment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g., advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. *In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.*

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (social security benefits and other social benefits) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Data grouping by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. *Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of*

narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa, a także przedsiębiorstwa publiczne i instytucje niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do tego sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” oraz „działalności nielegalnej”. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach „działalności nielegalnej” ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług prostytucji przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2010-2012 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji z tytułu kontynuacji prac nad wdrożeniem stan-

activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance, entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public corporations and non-profit institutions which meet the ESA 2010 criteria of classification to this sector.*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.*

12. *The estimation of the “hidden economy” and “illegal activity” is included in the regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing sexual services).*

Within “illegal activity” there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trade of narcotics as well as smuggling of cigarettes.

13. *Data from regional accounts for the years 2010-2012, presented in this publication, were changed in relation to those published in the previous edition of publication on account*

dardów metodycznych ESA 2010, przyjęcia zaleceń Komisji Europejskiej oraz aktualizacji danych źródłowych. Zmiany metodyczne związane są przede wszystkim z zakresem podmiotowym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

14. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” z dnia 16 X 2015 r., dostępnej na stronie http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014_9,1.html.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2013 r.”.

of continuing work on ESA 2010 methodological standards' implementation, applying the European Commission's recommendations as well as updating source data. Methodological changes are connected mainly with subjective range of the general government sector.

14. *Detailed description of the changes introduced in the national accounts can be found in the CSO news release: „Zweryfikowany szacunek produktu krajowego brutto za lata 2010-2014” of 16 X 2015, available at http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/zweryfikowany-szacunek-produktu-krajowego-brutto-za-lata-2010-2014_9,1.html.*

15. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2013”.*

TABL. 1 (298). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO^a (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2012	2013	2010	2012	2013
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	109601	125053	128085	x	x	x
W tym wartość dodana brutto ... Of which gross value added	96599	110927	113740	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: <i>of which sector:</i>						
przedsiębiorstw niefinansowych <i>non-financial corporations</i>	46232	53501	55882	47,9	48,2	49,1
instytucji rządowych i samo- rządowych <i>general government</i>	16198	17507	18039	16,8	15,8	15,9
gospodarstw domowych <i>households</i>	30946	35913	35654	32,0	32,4	31,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry; fishing</i>	1510	1697	1658	1,6	1,5	1,5
Przemysł <i>Industry</i>	21351	25308	25296	22,1	22,8	22,2
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	17125	20446	20426	17,7	18,4	18,0
Budownictwo <i>Construction</i>	10178	11149	10959	10,5	10,1	9,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>	28488	33052	34638	29,5	29,8	30,5
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	8414	9255	9470	8,7	8,3	8,3
Pozostałe usługi <i>Other services</i>	26657	30466	31719	27,6	27,5	27,9
NA 1 MIESZKAŃCA^b PER CAPITA^b	32904	37325	38157	x	x	x

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 370. b W złotych.

a See general notes, item 13 on page 370. b In zlotys.

TABL. 2 (299).

**PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU
TWORZENIA DOCHODÓW^a (ceny bieżące)****BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION
OF INCOME ACCOUNT^a (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna	210935	245419	249991	Gross output
Zużycie pośrednie	114336	134491	136251	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	96599	110927	113740	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	42849	47962	49674	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	53145	62375	63477	Gross operating surplus

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 370.

a See general notes, item 13 on page 370.

TABL. 3 (300).

NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2013	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	75500	85854	87519	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	22666	25625	26072	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	72856	81452	82994	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	21873	24312	24724	per capita in zł

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 370.

a See general notes, item 13 on page 370.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w tablicach dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 591, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest aktualizowany na podstawie wniosków zgłaszanych przez podmioty, na których ciąży prawny obowiązek dokonywania zgłoszeń do rejestru, dotyczących wpisu, skreślenia oraz zmian cech objętych wpisem. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The data presented in tables concerning **entities of the national economy** entered in the REGON register include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29 VII 1995 (uniform text Journal of Laws 2012 item 591, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763, with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of cooperation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on the basis of applications submitted by entities legally obliged to apply for entries in and deletions from the register, and also for updating their entries in terms of their description. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population Register (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

TABL.1 (301).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2013	2014	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	289712	331363	351074	356785^b	T O T A L
sektor publiczny	9056	8020	7961	7901	public sector
sektor prywatny	280656	323343	343113	348728	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe	79	28	21	20	State owned enterprises
Spółki	42950	50212	57584	60306	Companies
w tym:					of which:
handlowe	16146	22530	29436	32096	commercial
cywilne	26513	27357	27797	27847	civil
Spółdzielnie	1184	1120	1127	1142	Co-operatives
Fundacje	717	1085	1483	1692	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	6270	7852	8957	9266	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	222898	253184	261599	263142	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne b W podziale na sektory własności - bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms. b Divided by ownership sectors - excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

TABL.2 (302).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER**BY LEGAL STATUS AND SECTIONS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	w tym of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
				razem total	w tym of which				
			jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation					
O G Ó Ł E M	2005 289712	66814	79	16146	48	2701	26513	1184	222898
T O T A L	2010 331363	78179	28	22530	33	3740	27357	1120	253184
	2013 351074	89475	21	29436	20	4463	27797	1127	261599
	2014 356785 ^b	93643	20	32096	20	4819	27847	1142	263142
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4038	859	-	190	1	40	130	131	3179
Agriculture, forestry and fishing									

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sekcji PKD - bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b Divided by NACE sections - excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL.2 (302).

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (cd.)**

Stan w dniu 31 XII

**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą <i>Natural persons conduc- ting eco- nomic activity</i>
		razem total	w tym <i>of which</i>						
			przed- siębior- stwa pańs- twowe <i>state owned enter- prises</i>	spółki handlowe <i>commercial companies</i>			spółki cywilne <i>civil law partner- ships</i>	spół- dzielnie <i>co-ope- ratives</i>	
				razem total	w tym <i>of which</i>				
			jedo- osobowe Skarbu Państwa <i>sole- share- holder compa- nies of the State Treasury</i>		z udzia- łem ka- pitału zagra- nicznego <i>with fore- ign capital partici- pation</i>				
Przemysł..... <i>Industry</i>	37240	8830	8	4897	5	810	3527	143	28410
w tym przetwórstwo przemysłowe..... <i>of which manufacturing</i>	35291	7674	7	4080	2	699	3412	138	27617
Budownictwo <i>Construction</i>	48062	7291	7	4502	2	580	2561	147	40771
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	89860	20047	1	8291	1	1557	11453	238	69813
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	22483	2151	1	1124	-	127	1001	9	20332
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ <i>Accommodation and cater- ing^Δ</i>	13578	3412	-	1237	2	215	2046	24	10166
Informacja i komunikacja <i>Information and communi- cation</i>	10907	3243	-	2413	2	364	796	5	7664
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	10021	1370	-	855	-	71	299	49	8651
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ <i>Real estate activities</i>	13523	10319	2	1815	1	277	539	285	3204

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL.2 (302).

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity		
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives
				spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives				
				razem total	w tym of which						
razem total	jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation									
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	33464	6439	1	3668	1	420	2505	34	27025		
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	10124	2202	-	1246	1	202	884	35	7922		
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2113	2107	-	6	-	-	1	-	6		
Edukacja Education	12993	7284	-	361	-	35	425	9	5709		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	19310	2253	-	910	3	40	694	15	17057		
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją . Arts, entertainment and recreation	6896	3725	-	331	1	50	404	4	3171		
Pozostała działalność usługowa Other service activities	22158	12096	-	250	-	31	582	14	10062		

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL.3 (303).

SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a			
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships	
O G Ó Ł E M	2005	16146	13526	616	12910	2620	2435	107
TOTAL	2010	22530	18260	676	17584	4270	3251	718
	2013	29436	23869	745	23124	5567	3403	1414
	2014	32096^b	26164	764	25400	5932	3459	1745
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		190	177	2	175	13	10	2
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		4897	4149	190	3959	748	512	195
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		4080	3431	161	3270	649	476	140
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		4502	3619	92	3527	883	300	432
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		8291	6388	137	6251	1903	1490	356
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ...		1124	866	14	852	258	209	41
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1237	976	18	958	261	159	81
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		2413	2220	75	2145	193	97	84
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		855	667	51	616	188	63	55
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1815	1414	53	1361	401	128	175
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna; naukowa i techniczna		3668	3079	77	3002	589	227	197
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1246	1094	20	1074	152	88	47
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne		6	5	-	5	1	1	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja		361	322	3	319	39	29	10
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..		910	689	11	678	221	105	42
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		331	293	19	274	38	18	14
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa		250	206	2	204	44	23	14
<i>Other service activities</i>								

a Wśród spółek osobowych zarejestrowane były: w 2005 r. - 74 spółki partnerskie i 4 spółki komandytowo-akcyjne, w 2010 r. - odpowiednio 125 i 176, w 2013 r. - odpowiednio 160 i 590, w 2014 r. - odpowiednio 174 i 554. b W podziale według sekcji PKD - bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Among partnerships were recorded: in 2005 - 74 professional partnerships and 4 limited joint-stock partnerships, in 2010 - 125 and 176 respectively, in 2013 - 160 and 590 respectively, in 2014 - 174 and 554 respectively. b Divided by NACE sections - excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL.4 (304).

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANE^a
WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY NEWLY REGISTERED^a BY
SELECTED LEGAL FORMS AND SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		razem total	spółki companies				cywilne civil law partnerships	spół- dzielnie co-ope- ratives	osoby fizyczne prowadzą- ce działal- ność gos- podarczą natural persons conducting economic activity
			w tym of which			z ograni- czoną odpowie- dzialno- ścią with limi- ted liability			
			handlowe companies		akcyjne joint stock				
			razem total	w tym of which					
OGÓŁEM	2005	20667	2096	987	12	813	1104	5	17434
TOTAL	2010	36383	3148	1940	16	1592	1200	10	31656
	2013	31236	4066	3171	27	2549	886	23	25817
	2014	32035^b	3857	3082	28	2585	760	29	26235
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		252	32	25	-	23	2	-	219
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>									
Przemysł		2706	460	370	6	315	85	4	2240
<i>Industry</i>									
w tym przetwórstwo przemysłowe		2562	364	284	6	239	80	4	2192
<i>of which manufacturing</i>									
Budownictwo		5617	505	423	7	302	81	1	5110
<i>Construction</i>									
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		6923	804	586	4	504	218	1	6116
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>									
Transport i gospodarka magazy- nowa		1781	138	113	-	87	25	-	1642
<i>Transportation and storage</i>									
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..		1269	205	124	1	102	81	6	1057
<i>Accommodation and catering^Δ</i>									
Informacja i komunikacja		1427	312	294	-	271	18	-	1112
<i>Information and communication</i>									
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		844	130	122	4	104	8	-	699
<i>Financial and insurance activities</i>									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		796	247	209	2	170	34	2	253
<i>Real estate activities</i>									
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna		3266	546	468	2	417	78	-	2717
<i>Professional, scientific and technical activities</i>									
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		1435	193	145	2	116	48	8	1233
<i>Administrative and support service activities</i>									
Edukacja		1100	68	44	-	40	24	2	723
<i>Education</i>									
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1583	99	70	-	53	29	2	1473
<i>Human health and social work activities</i>									
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		571	44	33	-	29	11	1	443
<i>Arts, entertainment and recreation</i>									
Pozostała działalność usługowa ...		2453	73	55	-	51	18	2	1197
<i>Other service activities</i>									

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według sekcji PKD - bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b Divided by NACE sections - excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL.5 (305).

**PDMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WYREJESTROWANE^a WEDŁUG
WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I SEKCJI
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY REMOVED^a BY SELECTED LEGAL
FORMS AND SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						spół- dzielnie co-ope- ratives	osoby fizyczne prowadzą- ce działal- ność gospo- podarczą natural persons conducting economic activity
		spółki companies							
		razem total	w tym of which				cywilne civil law partner- ships		
			razem total	w tym of which					
			akcyjne joint stock	z ograni- czoną odpowie- dzialno- ścią with limi- ted liability					
O GÓŁEM	2005	18858	1188	128	7	96	1057	11	17321
TOTAL	2010	19301	955	224	5	140	727	13	18020
	2013	23347	1208	365	5	200	841	14	21666
	2014	25984^b	1059	396	8	222	661	10	24427
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		144	3	-	-	-	3	1	139
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>									
Przemysł		2287	118	49	-	34	68	2	2161
<i>Industry</i>									
w tym przetwórstwo przemysłowe		2200	104	40	-	27	64	2	2090
<i>of which manufacturing</i>									
Budownictwo		5160	114	61	4	37	52	2	5043
<i>Construction</i>									
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		7263	361	111	2	60	250	1	6900
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>									
Transport i gospodarka magazy- nowa		1874	32	15	-	7	17	-	1840
<i>Transportation and storage</i>									
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..		1148	78	12	-	6	66	-	1068
<i>Accommodation and catering^Δ</i>									
Informacja i komunikacja		771	48	24	1	18	24	-	720
<i>Information and communication</i>									
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		1036	22	14	-	5	8	1	1002
<i>Financial and insurance activities</i>									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		275	53	35	-	14	18	1	220
<i>Real estate activities</i>									
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna		1880	105	39	1	24	66	1	1769
<i>Professional, scientific and technical activities</i>									
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		878	37	14	-	8	23	1	840
<i>Administrative and support service activities</i>									
Edukacja		1002	23	3	-	2	20	-	688
<i>Education</i>									
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		746	30	13	-	5	17	-	714
<i>Human health and social work activities</i>									
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		370	13	3	-	1	10	-	337
<i>Arts, entertainment and recreation</i>									
Pozostała działalność usługowa ...		1144	22	3	-	1	19	-	986
<i>Other service activities</i>									

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sekcji PKD - bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b Divided by NACE sections - excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

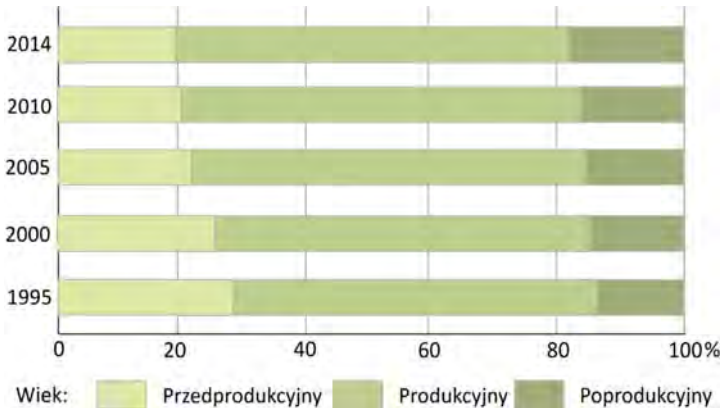
Województwo małopolskie jest dwunastym pod względem powierzchni i czwartym pod względem liczby ludności województwem w kraju. Zajmuje też drugą pozycję pod względem gęstości zaludnienia.

Liczba ludności województwa małopolskiego w porównaniu z rokiem 2013 wzrosła. Występuje też dodatnia wartość przyrostu naturalnego, jak i dodatnie saldo migracji.

DEMOGRAFIA

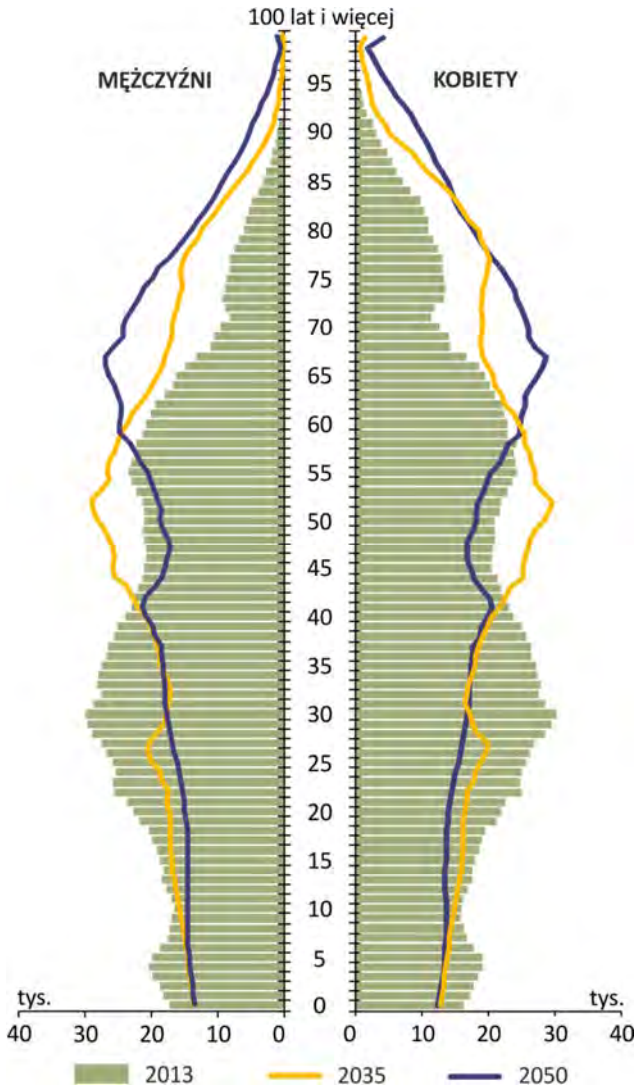

Podobnie, jak w całym kraju, postępuje jednak proces starzenia się społeczeństwa – stale zmniejsza się populacja osób w wieku przedprodukcyjnym, jak i produkcyjnym. Zwiększa się natomiast udział populacji w wieku poprodukcyjnym.

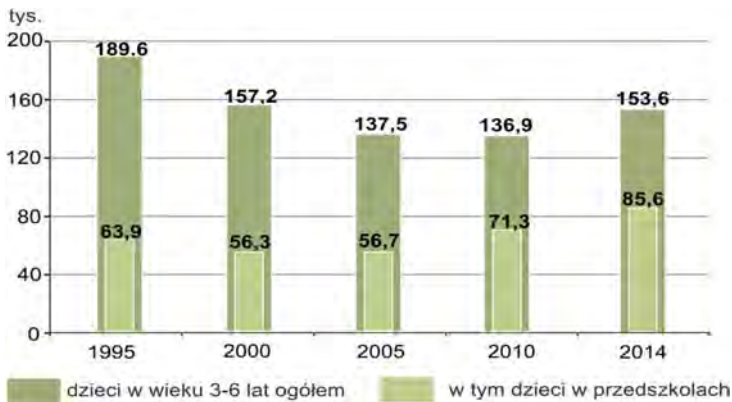
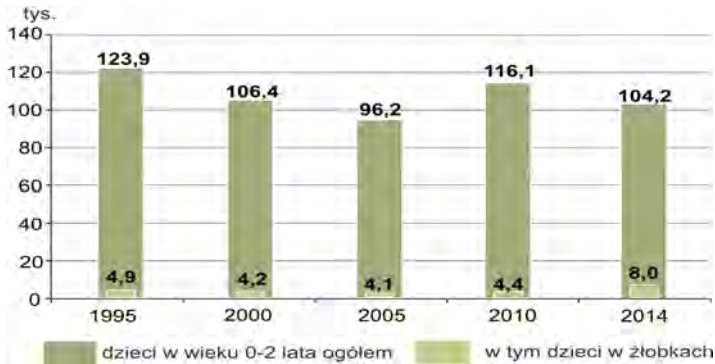
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	2014	2035	2050
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII)	3368,3 tys.	3383,9 tys. ↑	3279,4 tys. ↓
Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,4	-2,6 ↓	-3,7 ↓
Ludność według miejsca zamieszkania (w %)	wieś 51,4 miasta 48,6	wieś 54,6 miasta 45,4	wieś 56,7 miasta 43,3
Ludność według płci (w %)	mężczyźni 48,5 kobiety 51,5	mężczyźni 48,6 kobiety 51,4	mężczyźni 48,7 kobiety 51,3
Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej	14,9%	23,0% ↑	31,2% ↑
Przeciętne trwanie życia (lata)	75 (mężczyźni) 83 (kobiety)	80 (mężczyźni) 85 (kobiety)	83 (mężczyźni) 88 (kobiety)

Prognozy demograficzne przewidują, że proces starzenia się społeczeństwa będzie postępował. Ponadto do roku 2050 nastąpi zmniejszenie się liczby ludności województwa i spadek przyrostu naturalnego. Zwiększać się będzie natomiast przeciętne dalsze trwanie życia.

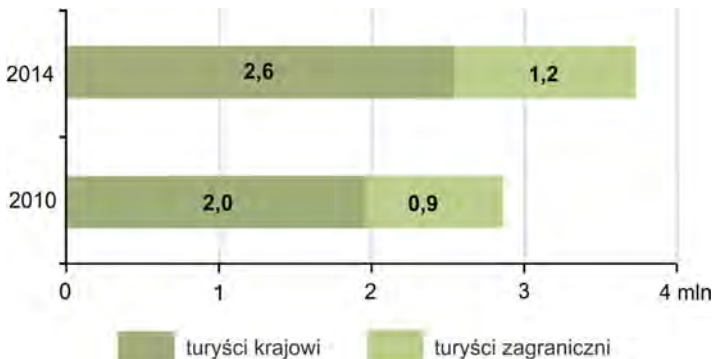
Znacznemu przyspieszeniu ulegnie też proces starzenia się społeczeństwa. W 2050 roku udział osób w wieku 65 lat i więcej wyniesie 31,2%.

W ostatnich latach pomimo spadku liczby dzieci w wieku 0-2 lat zwiększał się bardzo szybko udział dzieci przebywających w żłobkach, a więc i zapotrzebowanie na nowe miejsca w żłobkach. Bardzo podobne zjawisko występowało wśród dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczających do przedszkoli.

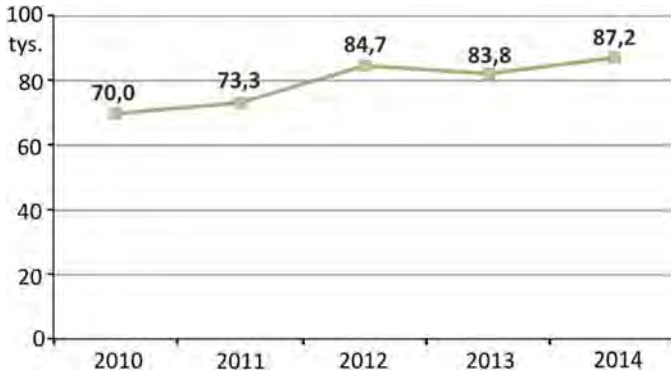

TURYSTYKA

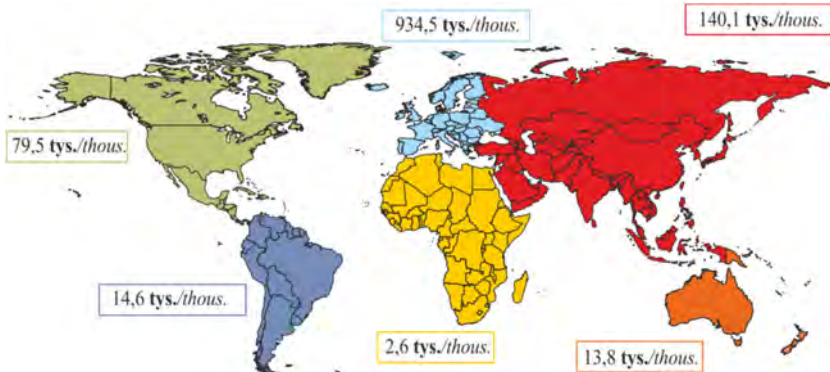
Województwo małopolskie jest bardzo popularnym turystycznie regionem kraju. Jest jednym z najczęściej odwiedzanych przez turystów województwem. W 2014 r. liczba korzystających z noclegów na terenie województwa małopolskiego wyniosła ponad 3,7 mln osób.

Popularność turystyczna województwa małopolskiego sprzyja rozwojowi branży turystycznej. Od kilku lat następuje wzrost liczby obiektów noclegowych i miejsc noclegowych. W końcu lipca 2014 r. w województwie znajdowało się 1418 turystycznych obiektów noclegowych posiadających 87,2 tys. miejsc. (w relacji do 2013 r. wzrost o 4,1%).

Wśród turystów korzystających z noclegów na terenie województwa małopolskiego na uwagę zasługuje udział turystów zagranicznych. W 2014 r. województwo odwiedziło prawie 1,2 mln turystów zza granicy. Zdecydowaną większość z nich stanowili turyści z Europy.

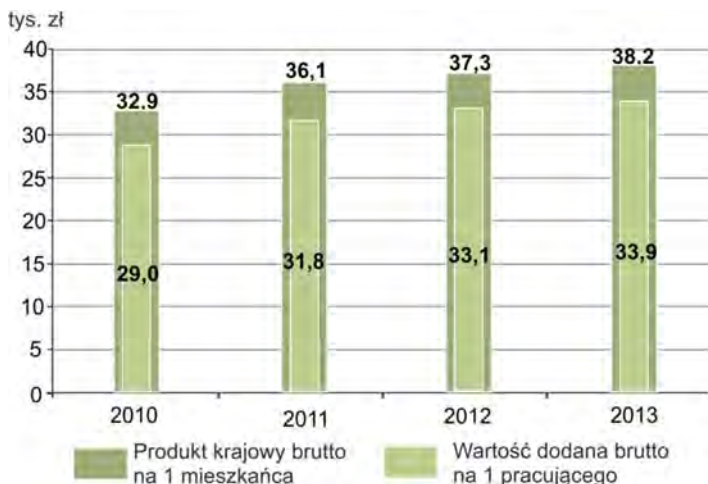

PKB

Wartość produktu krajowego brutto (PKB) wypracowana przez województwo małopolskie w 2013 r. przekroczyła 128 mld zł. Stanowiło to 7,7% PKB – wytworzonego w kraju.

Wartość PKB województwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w 2013 r. 38,2 tys. zł. Była ona niższa od wartości na 1 mieszkańca w skali kraju o 4,9 tys. zł.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2014 R.

(stan w dniu 31 XII)

ADMINISTRATIVE DIVISION OF MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2014

(as of 31 XII)

miechowski Powiat
Powiat

Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status

Granica państwa
State border

Granica województwa
Voivodship's border

Granice powiatów
Powiat's borders

Granice gmin
Gminas' borders

**PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY
JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS) W 2015 R.**

(stan w dniu 1 I)

**DIVISION OF MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE NOMENCLATURE
OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS) IN 2015**

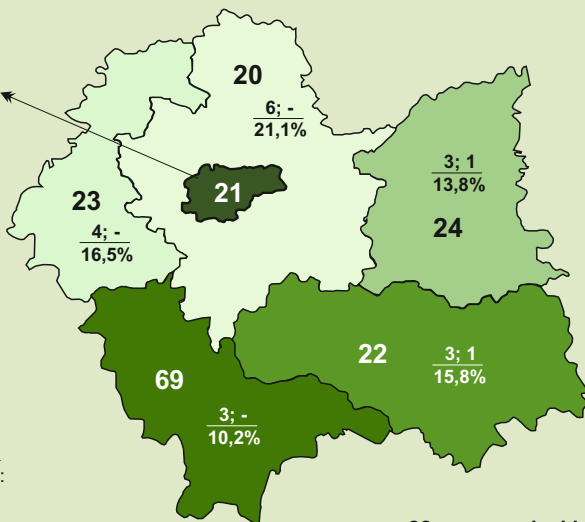
(as of 1 I)

Liczba powiatów; liczba miast na prawach powiatu
Udział w ogólnej liczbie ludności* w %

19; 3
8,8%

Number of powiats; number of cities with powiat status
Share in total number of population* in %

-; 1
22,6%

Podregiony (NTS 3):
Subregions (NTS 3):

20 krakowski

Powiaty Powiats (NTS 4):

- bocheński (9)
- krakowski (17)
- miechowski (7)
- myślenicki (9)
- proszowicki (6)
- wielicki (5)

69 nowotarski

Powiaty Powiats (NTS 4):

- nowotarski (14)
- suski (9)
- tatrzański (5)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5).
Number of gminas is given in brackets (NTS 5).

21 m. Kraków

Miasto na prawach powiatu
(NTS 4):
City with powiat status
(NTS 4):

m. Kraków (1)

23 oświęcimski

Powiaty Powiats (NTS 4):

- chrzanowski (5)
- olkuski (6)
- oświęcimski (9)
- wadowicki (10)

22 nowosądecki

Powiaty Powiats (NTS 4):

- gorlicki (10)
- limanowski (12)
- nowosądecki (16)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

Nowy Sącz (1)

24 tarnowski

Powiaty Powiats (NTS 4):

- brzeski (7)
- dąbrowski (7)
- tarnowski (16)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

Tarnów (1)

a Stan w dniu 31 XII 2014 r.; odpowiednio: dla województwa - udział w kraju, dla podregionów -
- udział w województwie.

a As of 31 XII 2014; respectively: for the voivodship - share in the country, for subregions - share in the voivodship.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2014 R.

(stan w dniu 31 XII)

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2014

(as of 31 XII)

MĘCZYŻNI
MALES

KOBIETY
FEMALES

95 lat
i więcej
and more

Nadwyżka
liczby kobiet nad
liczbą mężczyzn
Excess of females
over males

Nadwyżka
liczby mężczyzn
nad liczbą kobiet
Excess of males
over females

35 30 25 20 15 10 5 0

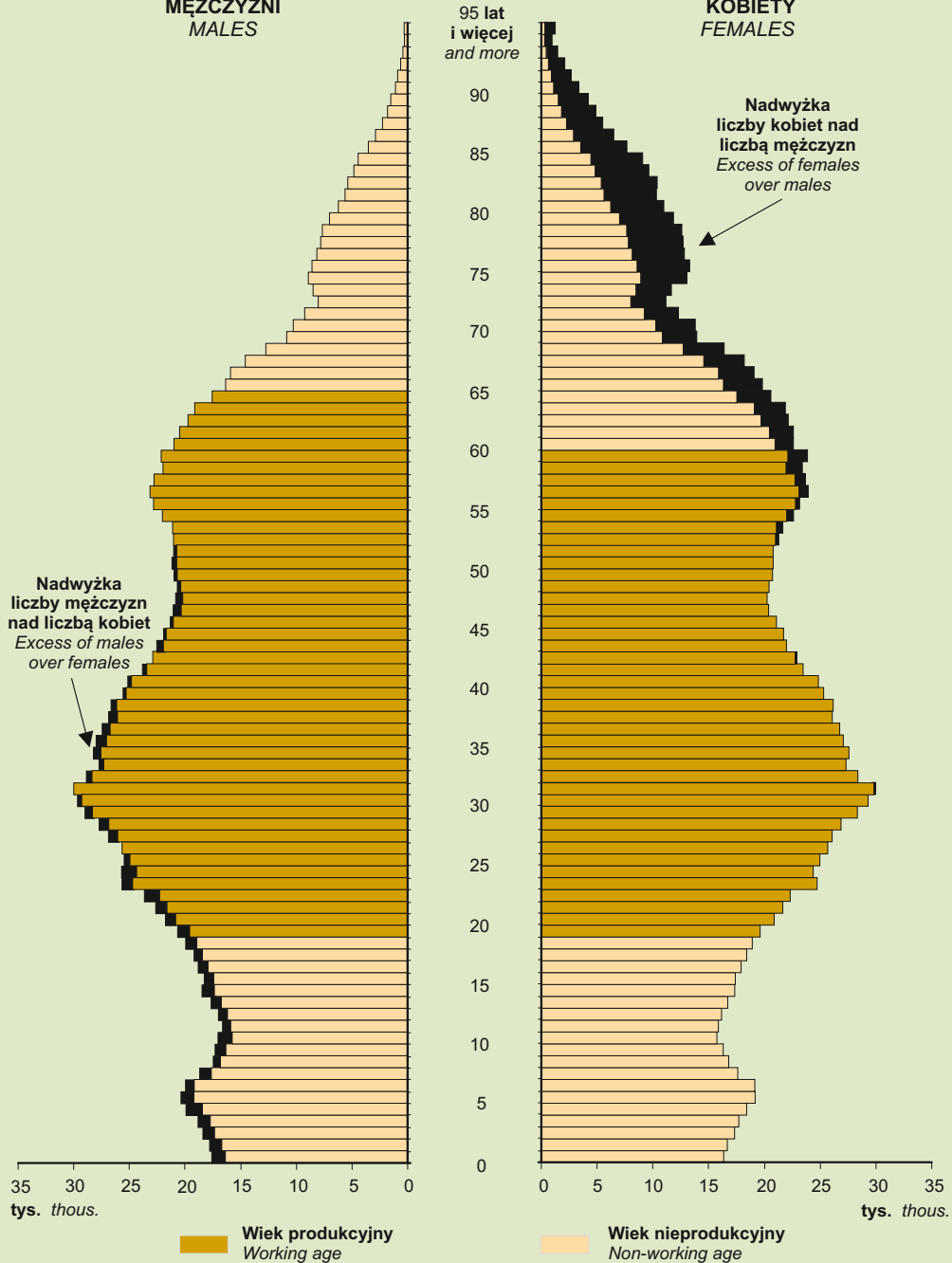
0 5 10 15 20 25 30 35

 Wiek produkcyjny
Working age

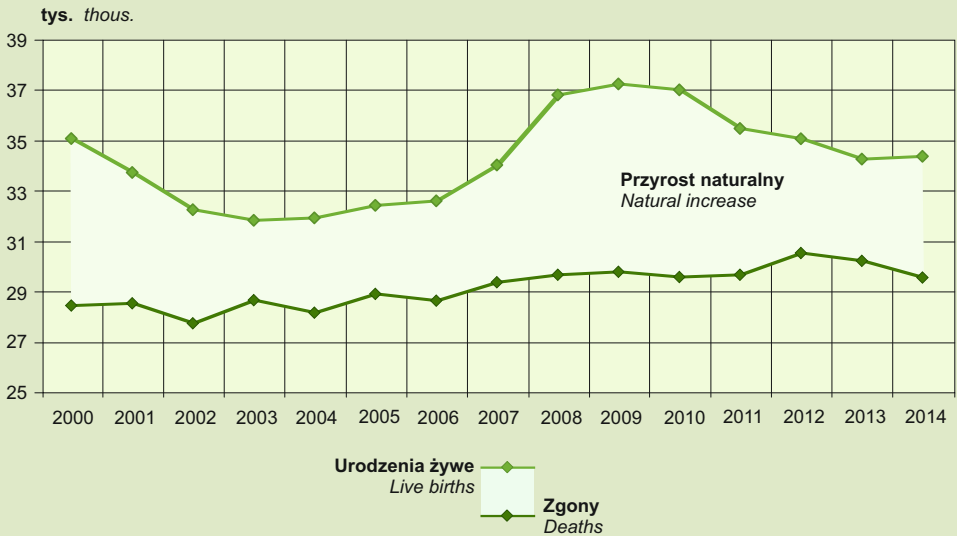
 Wiek nieprodukcyjny
Non-working age

tys. thous.

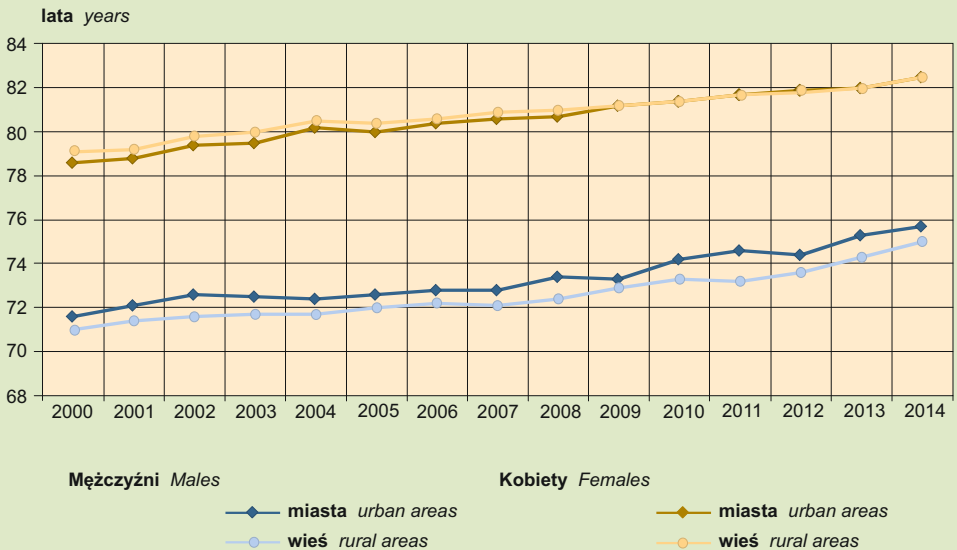
tys. thous.

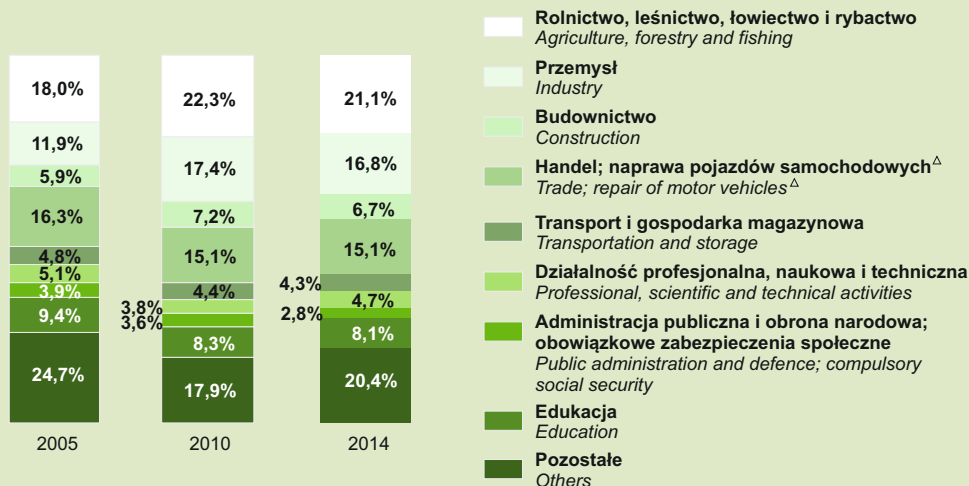
RUCH NATURALNY LUDNOŚCI VITAL STATISTICS

PRZECIĘTNA LICZBA LAT DALSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

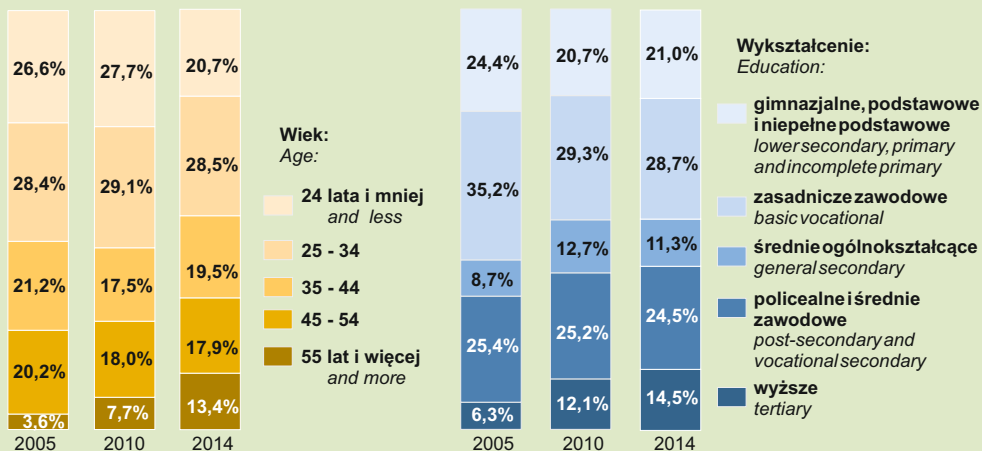

STRUKTURA PRACUJĄCYCH* WEDŁUG SEKCJI
(stan w dniu 31 XII)
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS* BY SECTIONS
(as of 31 XII)

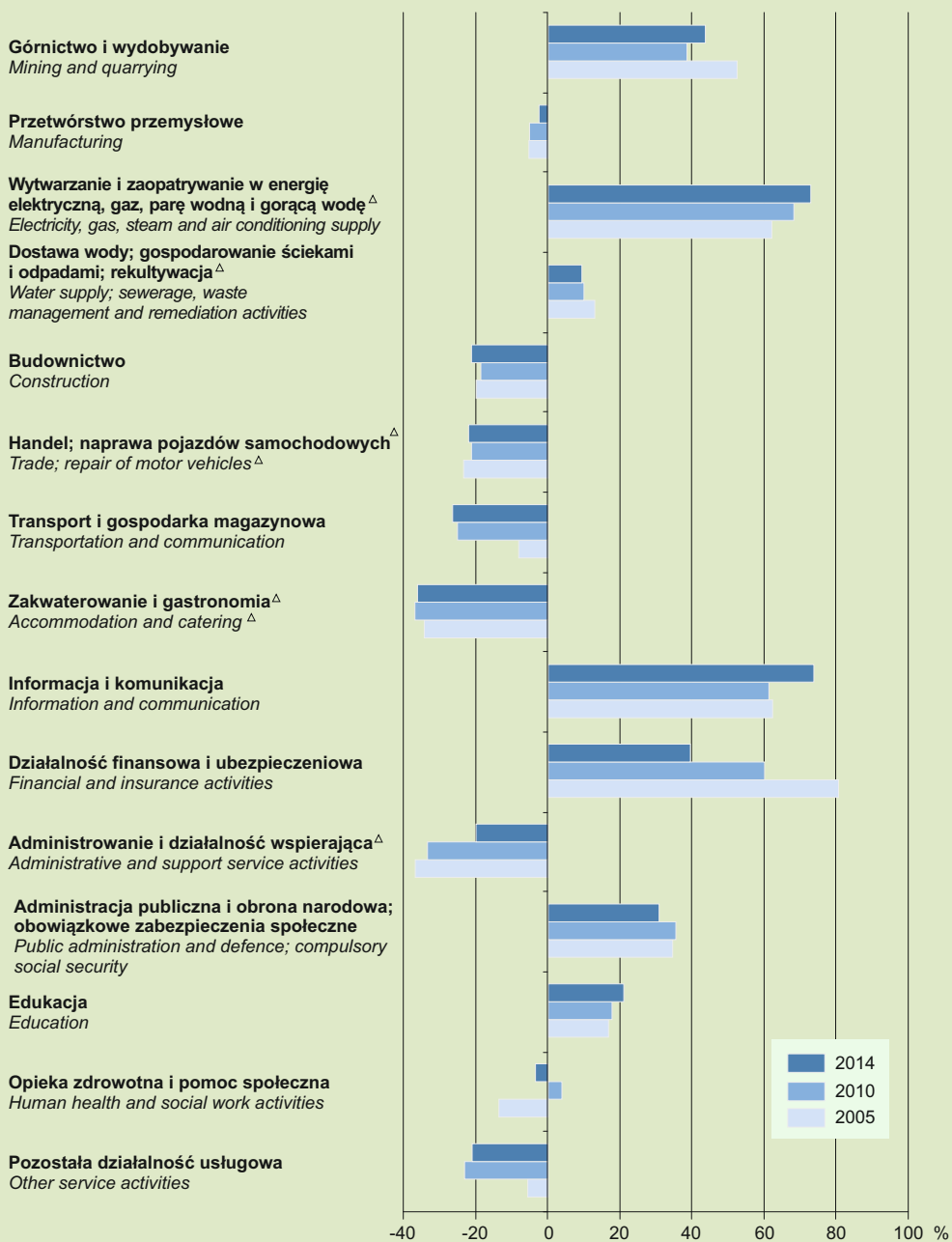

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie - dane szacunkowe.
a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture - estimated data.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
(stan w dniu 31 XII)
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL
(as of 31 XII)

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH WYNAGRODZEŃ W WYBRANYCH SEKCJACH
OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ³**
*RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS
FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY³*

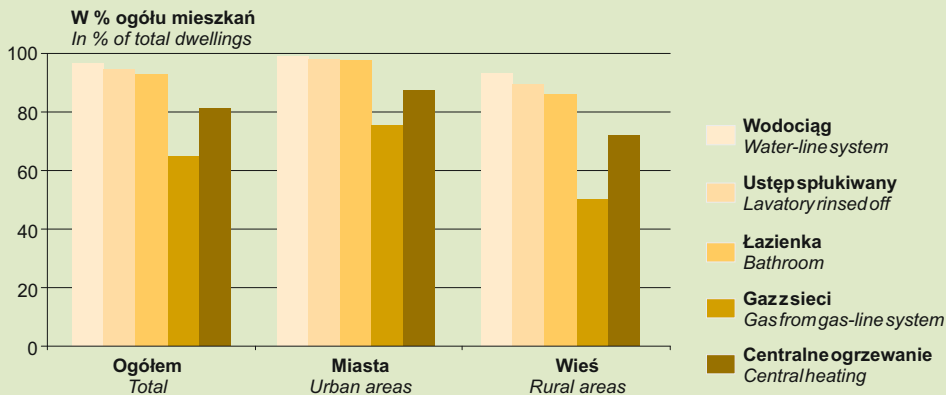
a Dotyczy miesięcznych wynagrodzeń brutto.
a Concern monthly gross wages and salaries.

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2014 R.

(stan w dniu 31 XII)

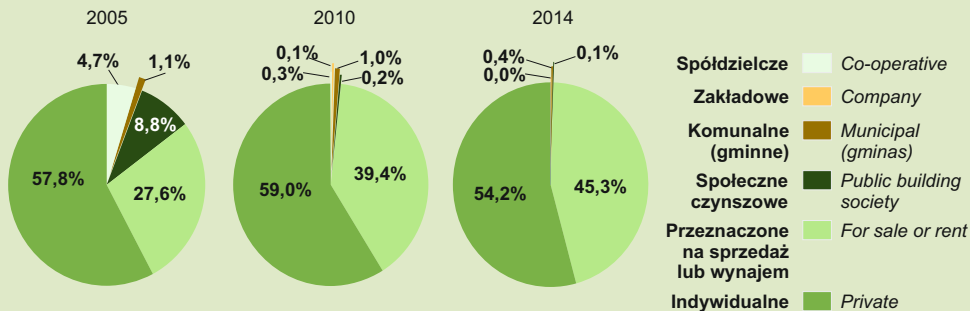
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2014

(as of 31 XII)

STRUKTURA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA

STRUCTURE OF DWELLINGS COMPLETED BY TYPE OF CONSTRUCTION

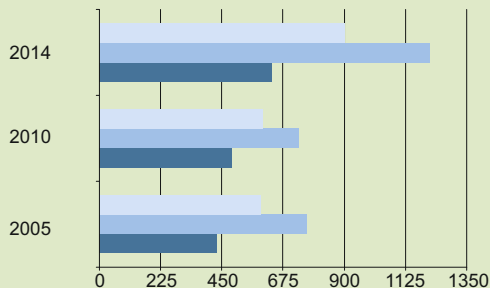
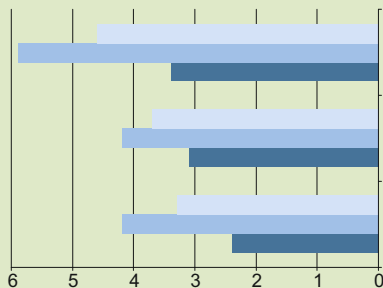

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

DWELLINGS COMPLETED

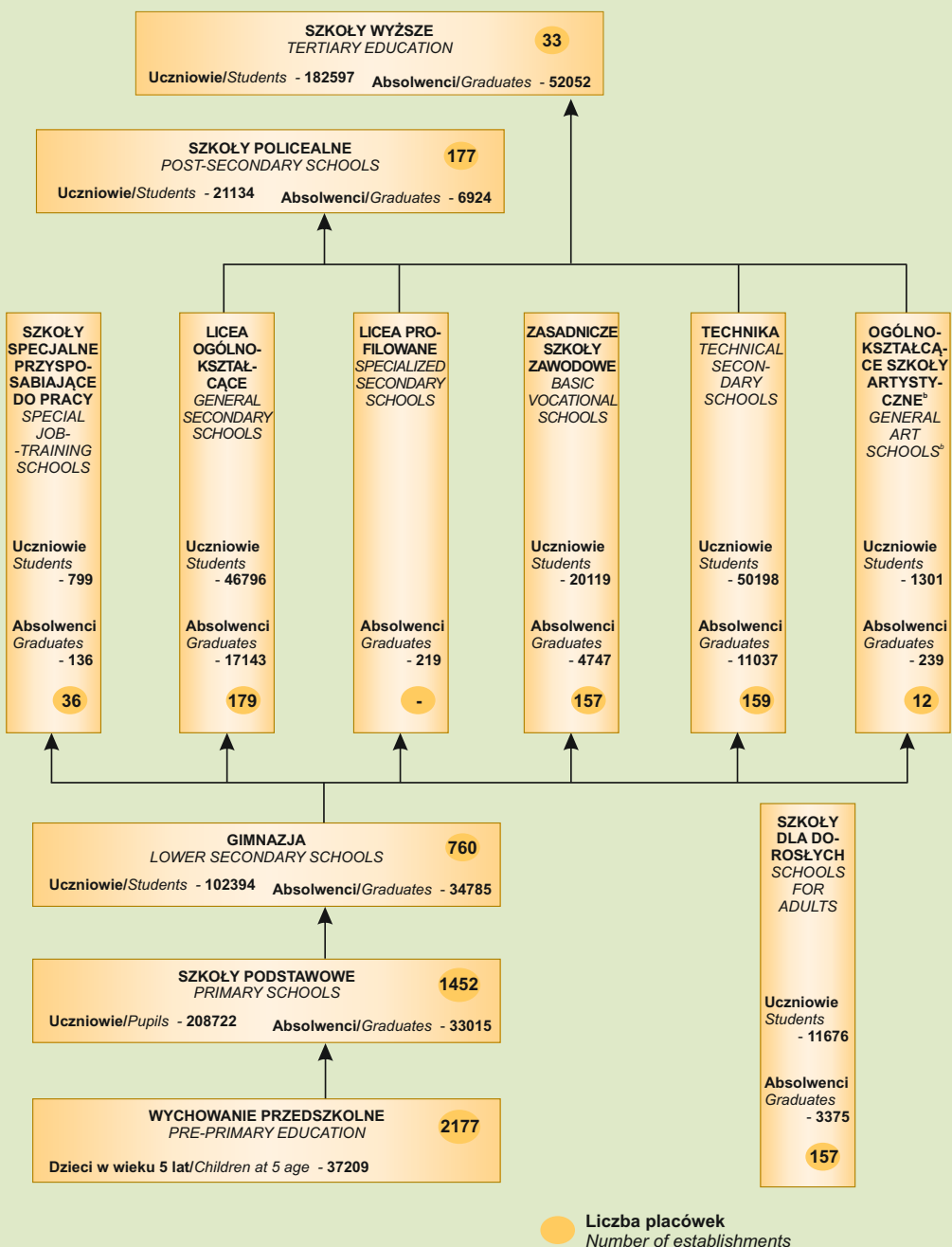
NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

Ogółem (Total) Miasta (Urban areas) Wieś (Rural areas)

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2014/2015^a
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2014/2015 SCHOOL YEAR^b

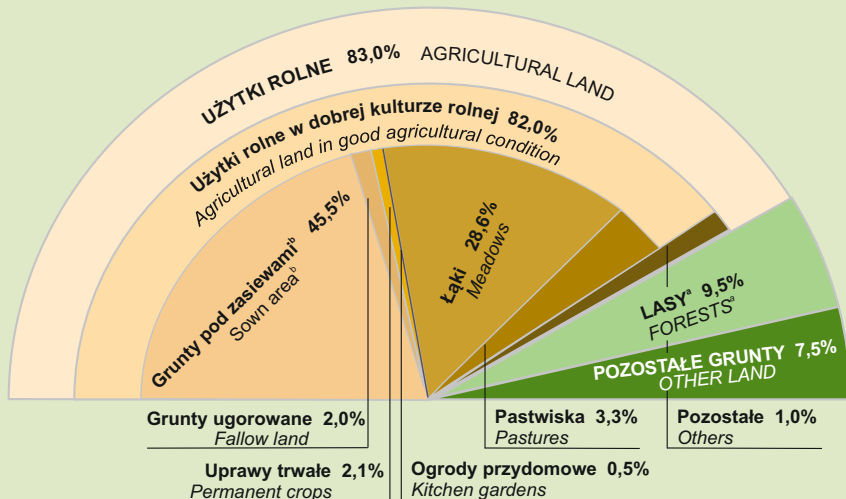

● Liczba placówek
 Number of establishments

a Stan na początku roku szkolnego; łącznie ze szkołami specjalnymi. Absolwenci z roku szkolnego 2013/2014.
b Dające uprawnienia zawodowe.
a As of beginning of school year; including special schools. Graduates from the school year 2013/2014.
b Leading to professional certification.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2014 R.

stan w czerwcu
LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2014
as of June

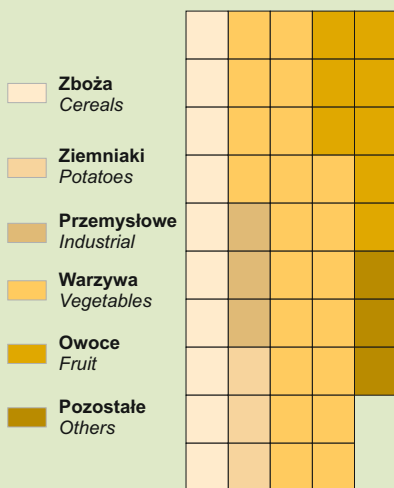
a Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. b Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone).

a Including land connected with silviculture. b Excluding permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers).

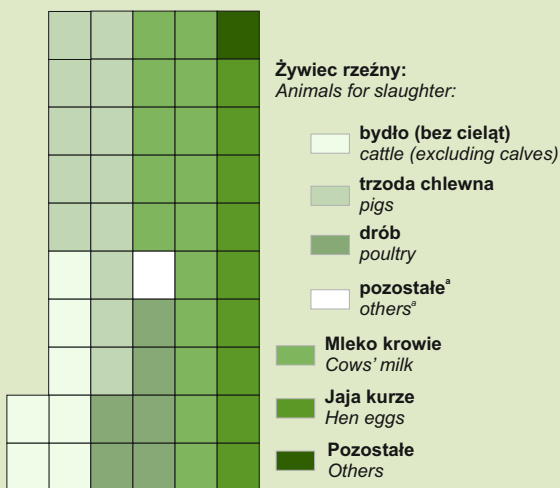
STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2013 R. (ceny stałe 2010)

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2013 (constant prices 2010)

PRODUKCJA ROŚLINNA - 48% CROP OUTPUT

PRODUKCJA ZWIERZĘCA - 52% ANIMAL OUTPUT

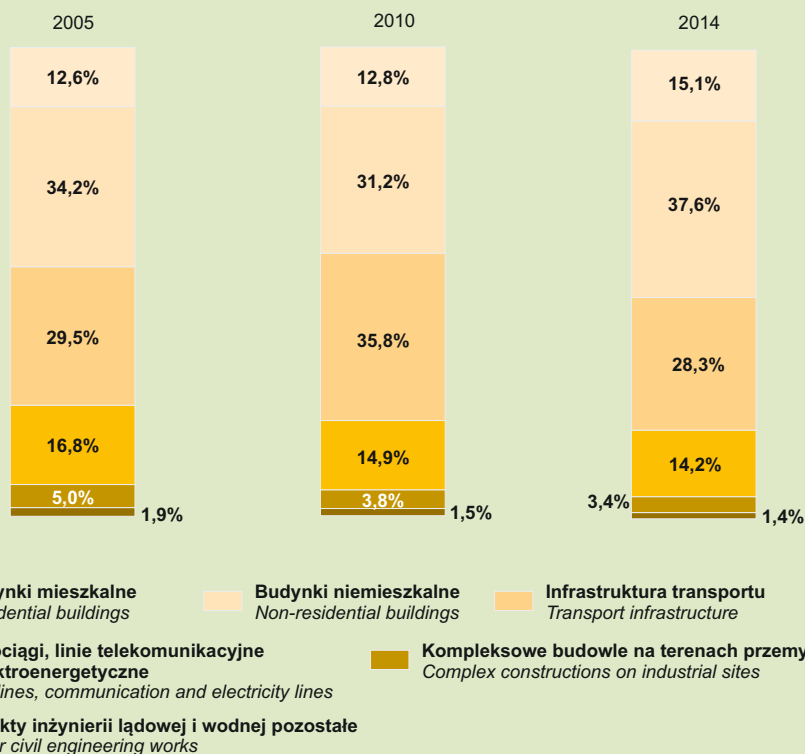
a Cielęta, owce, konie, kozy i króliki.
a Calves, sheeps, horses, goats and rabbits.

STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW
BY DIVISION

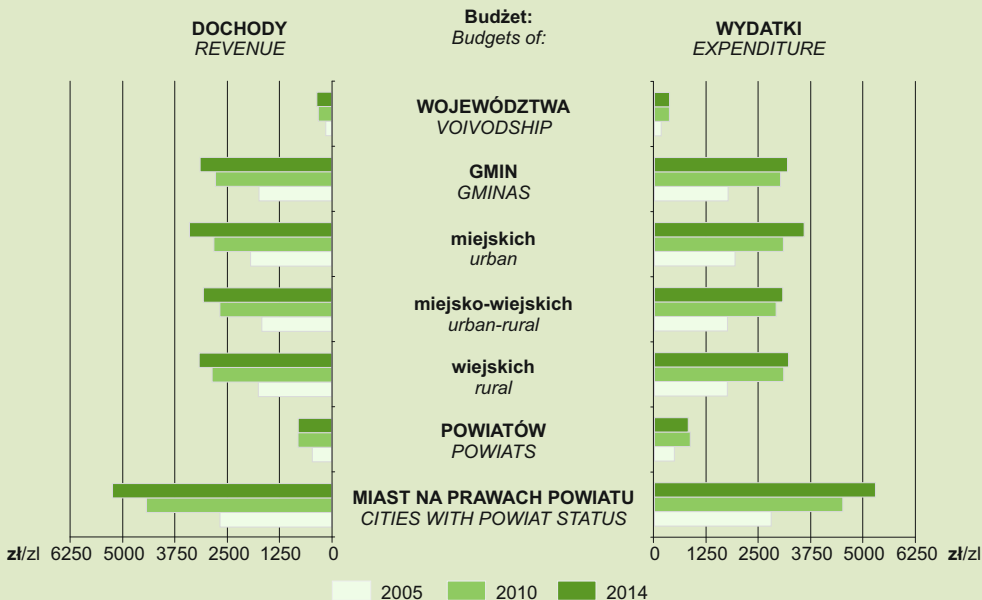
WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

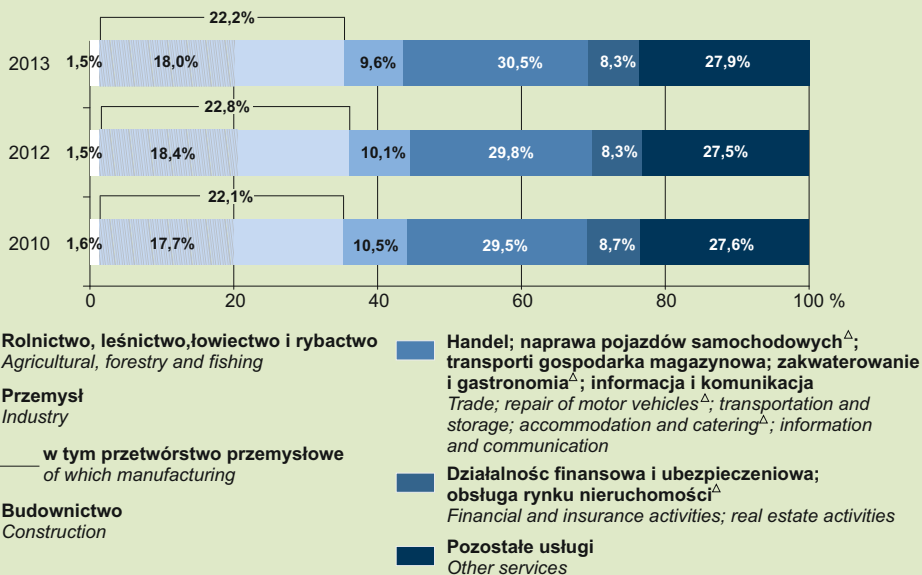
a Wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors participation.

**DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA**
REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL
GOVERNMENT UNITS BUDGETS PER CAPITA

**STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO
WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED
BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

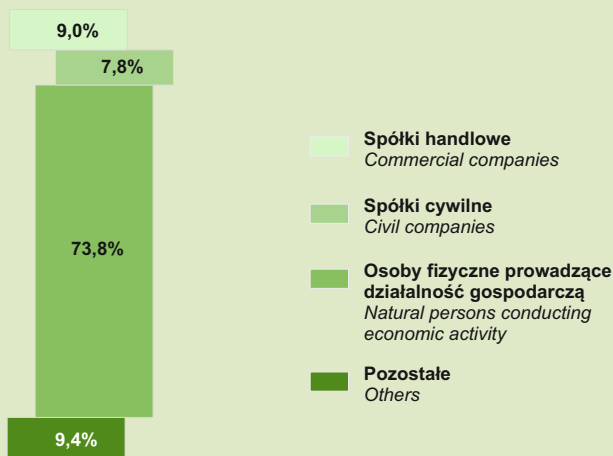
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2014 R.

(stan w dniu 31 XII)

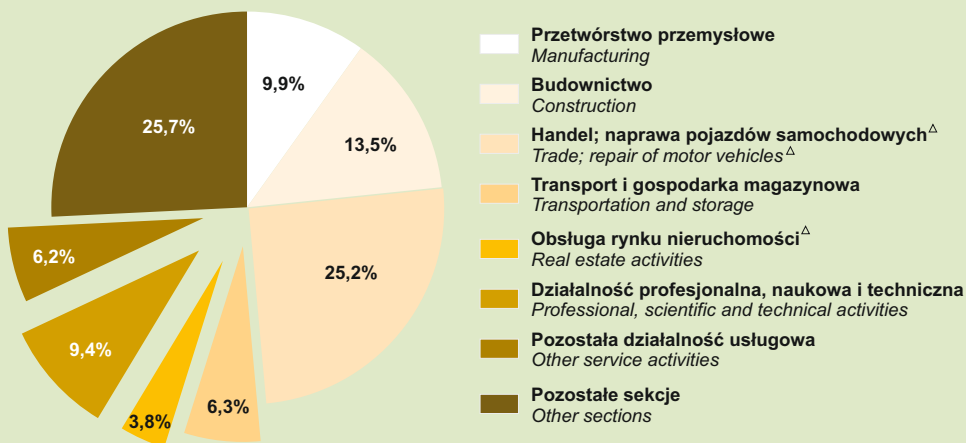
STRUCTURE OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2014

(as of 31 XII)

WEDŁUG FORM PRAWNYCH BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI BY SECTIONS

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.